Incipit ꝓlogus ſup actus aploꝝ.

Lucas antiocenſis ⁊c. In iſto ꝓlogo ꝓcedit ꝑ hūc modū. ꝑmo ponit hiero. mltiplicē auctoris notificatōꝫ. ſcdo i ſcribēdo euāgeliū oñdit ipſius fidelitatē: ibi. Hic ſpūſctō inſtigāte ⁊c. q꞉ fideliter ſcripſit euāgeliū. tercio dicit ꝙ ꝯgruū fuit vt ſcribēdi actꝰ apoſtolicos hrēt poteſtatē. vñ dicit. Cui ñ imerito. qrto dicit hiero. ſe vitare ſermōis plixitatē: ibi. Qd legētibus ⁊c. Qr vo lucas fuit medicus officio qnto officij ipſius oñdit vtilitatē: ibi Quē ita diuia ⁊c. Iſta ſufficiāt de ꝓlogo iſto. ſ.n. fere totꝰ exponit in ꝓlogo ſup lucam.

Lucas antiocenſis natōne ſyrus cuiꝰ laus i euāgelio canit apud āntiochiā medicie artiſegregiꝰ ⁊ aploꝝ xp̄i diſcipl's fuit: poſtea vſqꝫ ad ꝯfeſſionē paulū ſecutꝰ aplm ſine crimie in ṽginitate ꝑmanens deo maluit ſeruire. Qui ſeptuagita ⁊ qtuoꝛ ānos etatis agens in bithynia obijt plenꝰ ſpūſctō q inſtigante i achaie ꝑtibꝰ euāgeliū ſcribēs grecis fidelibꝰ incarnatōeꝫ dñi fideli narratōe oñdit: eundēqꝫ ex ſtirpe dauid deſcēdiſſe mōſtrauit. Cui ñ imerito ſcribēdoꝝ actuuꝫ aploꝝ poteſtas in miſterio datꝰ vt deo in deū pleno: ⁊ filio ꝑditōis extincto: oꝛōne ab aplis facta: ſoꝛte dñice electōis nūerus ꝯpleretur. Sicqꝫ paulꝰ ꝯſūmationeꝫ aplicꝭ actibꝰ daret q̄diu cōtra ſtimulū calcitrātē dn̄s elegiſſet. Qd legētibꝰ ⁊ reqrētibꝰ deū breui potius voluit oñdē ſmone: ꝙ plixius aliqd faſtidiētibꝰ ꝓdidiſſe ſciens ꝙ opantē agricolaꝫ opteat ꝑmū d ſuis fructibus edere. Quē ita diuia ſubſecuta ē gra: vt nō ſoluꝫ coꝛpoꝛibꝰ ſꝫ etiā aīalibꝰ: eiꝰ proficeret medicina.

Incipit lib actuū aploꝝ bti Luce euāgeliſte.

Capitulum. j.

[a] Primū quidē [b] ſmoneꝫ feci [c] de oībꝰ [d] o teophile [e] q cepit hieſus facere ⁊ docē: [f] vſqꝫ i diē [g] q p̄cipiens aplis ꝑ ſpm̄ſctm̄ [h] qs elegit [i] aſſumptꝰ ē. [k] Quibꝰ ⁊ ꝓbuit ſeipm viuū poſt paſſionē ſuā [l] in mltis argumētis [m] ꝑ dies quadraginta apparēs eis: [n] ⁊ loquēs de regno dei.

Capi. j.

Primū quidē. Hic incipit liber actuū aploꝝ: in q ſanctus lucas ꝑmo ſe ꝯtinuat ad p̄cedētia ſcdo ꝓſeqꝰ ſubſeqntia: ibi. Et conueſcēs. Precedentia vo dcā ſcti luce ſūt in eius euāgelio: in q incipiēs a xp̄i p̄curſoꝛe: ꝯceptōem xp̄i: natiuitatē: ꝯuerſatōeꝫ: ⁊ p̄dicatōeꝫ: moꝛtē: ⁊ reſurrectiōem: ⁊ aſcēſionē declarauit: ⁊ hoc eſt quod dicit: a Primū quidē. i. ꝑmo. ſ. in euangelio. b Sermonē feci de oībus. nō dicit oia: q꞉ oia facta xp̄i nō poſſunt ꝑ ſingula ſcribi: ſm ꝙ dicit Ioh. vlti. Sunt aūt ⁊ alia mlta q fecit hieſus q̄ ſi ſcribāt ꝑ ſingula nec ipm arbitroꝛ mūdū capere eos q ſcribendi ſunt libros: ſꝫ dicit: c De oibus. q꞉ d pertinentibus ad xp̄i ꝯceptōeꝫ: natiuitatē: vitā ⁊ moꝛtē: reſurrectōeꝫ: ⁊ aſcenſionē aliqua ſcripſit. d O theophile. Hic erat quidam ep̄s aſie cui ſcripſerat euangeliū: vt patꝫ in eius ꝓlogo: ⁊ eideꝫ ſcripſit hunc librū. e Que cepit hieſus facere ⁊ docere. ne ſilis eſſet ſcribis ⁊ phariſeis de quibus dicit in ꝓperādo: Mat. xxiij. Dicunt. n. ⁊ nō faciūt. Hn eīn docere ⁊ male viuere nihil aliud ē q̄ ſe ſua voce dānare. f Vſqꝫ in diem. aſcenſionis ſue: g Qua p̄cipiens aplis ꝑ ſpm̄ſctm̄. ꝙ. ſ. p̄dicarēt euangeliū Mat. vlti. vt. ſ. allegatū eſt. h Quos elegit. ꝑ ceteris ad officium apoſtolatus. i Aſſumptus eſt. de terra ad celum in ſua hūanitate: ſm diuinitatē. n. q neceſſario eſt vbiqꝫ non ꝯuenit ei de loco ad locū tranſire: aſſumptus eſt aūt a tota trinitate aſſumptionem illā faciente: q in oibus effectibus p̄ncipaliter opatur: ⁊ etiam a ſeipſo: nam coꝛpꝰ glorioſuꝫ ſic eſt in poteſtate aīe ꝙ obediuit ei ad nutū ad modū localē aſſumptus eſt etiam a nube p̄ſtante ei obſequium: k Quibꝰ ⁊ ꝓbuit ſeipm viuū. pꝰ reſurrectōeꝫ. l In multis argumentis. de ſua reſurrectōe facientibus fidem. m Per dies. xl. apparens eis. qd nō ē ſic intelligēdū ꝙ in illis. xl. diebus fuerit ꝯtinue cū eis: ſꝫ q꞉ in illo tp̄is ſpatio eis freqnter apparuit. n Loqns de regno dei. i. d beatitudie celeſti. Ad maioꝛē intellectū dictoꝝ duo hic ſunt videnda. ꝑmū eſt vtrū reſurrectō xp̄i debuit argumētis ꝓbari. Ad qd dicendū ꝙ argumētū vno mō eſt rō rei dubie faciēs fidē. i. certitudinē qd eſſe nō pōt niſi ꝓcedat ex principijs ꝑ ſe notis ſicut fit in ſcientijs demonſtratis ⁊ alijs. talibꝰ argumentis nō debuit reſurrectio xp̄i ꝓbari q ē articulꝰ fidei d talibꝰ. n. nō hꝫ certitudo euidētie in p̄nti ſalteꝫ d coi curſu. Alio mō accipit argumentū aliqd ſenſibile ſignuꝫ: qd inducit ad maifeſtatōeꝫ alicuiꝰ veritatis: q noie argumēti aliqn vtit ꝓhs in libris ſuis: ⁊ hoc mō accipiēdo argumētū xp̄s ſuā reſurrectōnē declarauit argumentis inqꝫtum ꝑ euidētia ſigna ſe vere reſurrexiſſe oſtēdit ꝙ fuit neceſſariū aplis fieri. ꝑmo ꝓpt ſeipos: eo ꝙ eoꝝ coꝛda nō erāt diſpoſita ad credenduꝫ d facili eiꝰ reſurrectōeꝫ. vñ dicit eis luce vlti. O ſtulti ⁊ tardi coꝛ ad credenduꝫ in oibus que locuti ſūt ꝓphē. ſcdo ꝓpter alios vt ꝑ hmōi ſigna eis oſtenſa eoꝝ teſtimoniū de xp̄o efficacius reddet: ſm illud. j. Ioh. j. Quod audiuimus ⁊ vidimꝰ noſtris oculis ⁊ manus noſtre ꝯtrectauerūt de ṽbo vite teſtamur ⁊ annūciamꝰ vob. ſcdm eſt de qlitate ⁊ efficacia hmōi argumentoꝝ. Circa qd ſciendū. ꝙ vera reſurrectō de q fit ſermo hic ē reditus eiuſdem hoīs in numero d moꝛte coꝛpoꝛali ad vitā glorioſam: ⁊ hoc fuit oñſuꝫ in xp̄o tam ex pte coꝛpoꝛis q̄ ex pte aīe: ex pte. n. coꝛpoꝛis p̄mo fuit oſtenſum ꝙ xp̄i coꝛpus poſt reſurrectōem fuit verum coꝛpus ⁊ ſolidum: non coꝛpus fantaſticum vel rarum ſicut eſt aer vel per hoc ꝙ palpabile p̄buit ipſum: luce vlti. Palpate ⁊ videte: quia ſpiritus oſſa ⁊ carnem non habet ſicut me videtis habere. ſecundo fuit oſtenſum ꝙ erat coꝛpus humanū: per hoc ꝙ oſtendit veram humanam effigiem oculis diſtinguibilem ab alijs effigiebus. Tercio fuit oſtenſum ꝙ erat idem coꝛpus numero: quod habuit prius ante moꝛtem: oſtendendo cicatrices vulnerum: luce vlti. Videte manus meas ⁊ pedes meos: quia egoipſe ſum: ⁊ Ioh. xx. dicit thome: Infer digitum tuū huc ⁊ vide manꝰ meas ⁊ affer manū tuam ⁊ mitte in latus meū ⁊ noli eē incredulus ſꝫ fidelis. Similiter ex pte anime iterato coꝛpori vnite veritatem ſue reſurrectionis oſtendit: ⁊ hoc per opera triplicis vite. primo quidem ꝑ opus vite nutritiue: in hoc ꝙ cū diſcipulis mādicauit: vt habet luce vlti. Obtulerūt ei partē piſcis aſſi ⁊ fauū mellis: ⁊ cū mānducaſſet coꝛam eis ſumens reliquias dedit eis. ſecūdo ꝑ opa vite ſenſitiue: in hoc ꝙ diſcipulis ad interrogata

mſ̄debat ⁊ eos ſalutabat:in q̄ ſe oñdit videre ⁊ audire: tercio ꝑ opa vite intellectiue:in hoc ꝙ cū eis loq̄bat̄ et de ſcripturis diſſerebat:luce vlti. Hec ſūt verba q̄ locutus ſum ad vos ⁊c̄. Qr etiā reſurrexit ad vitā glorioſā oñdit ꝑ hoc ꝙ ad diſciplos ianuis clauſis intrauit: ⁊ ꝑ dotē ſubtilitatis vñ dicit greg. homel.xvij. Palpā dā carnē dñs ꝓbuit quā ianuis clauſis introduxit: vt eſſe pꝰ reſurrectōeȝ oſtenderet corpꝰ ſuuȝ eiuſdē nature et alterꝰ glie. De efficacia iſtoꝝ argumētoꝝ dicitur ab oībus: ꝙ lȝ vnū ꝑ ſe ſumptū: vl̄ duo non ſufficerent tm̄ omnia ſimul ſumpta fuerunt efficacia in ſuo genere ad manifeſtandam veritatem reſurrectionis dominice: ⁊ cum ad h̄ inducta fuerint ab illo cuꝰ ꝑfecta ſunt opera. Sed vlteriꝰ pōt queri vtrū in hac manifeſtatione fecerint certitudinem euidentie vel adheſionis tm̄. Ad quod dicunt aliqui ꝙ fecerint certitudinem adheſionis tm̄: qualis eſt in his que ſunt fidei de quibus eſt reſurrectio chriſti. Alij vō dicunt ꝙ fecerunt certitudinē euidētie: eo ꝙ talis manifeſtatio fuit per ſigna ſenſibilia euidētia. Sed ſaluo meliori iudicio mihi videtur melius dicendum ꝙ xp̄s pōt dupliciter conſiderari. vno modo inq̄ꝫtū homo tm̄: ⁊ ſic argumēta predicta fecerunt certitudinem euidentie de reſurrectione humane nature: quia ſicut dictum eſt erant euidentia ſenſibus bene diſpoſitis: ad quod reducat̄ etiaȝ certitudo euidentie demonſtrationis. Alio modo poteſt ꝯſiderari inq̄ꝫtum deus ⁊ homo ſiue deus humanatus: ⁊ ſic argumēta predicta de reſurrectione dei hominis non fecerunt certitudinem euidentie: ſed adheſionis tm̄: que eſt fidei: quia diuinitas chriſti ⁊ ante reſurrectionem ⁊ poſt non fuit aliter cognita ab apoſtolis: ⁊ hoc videtur manifeſte dicere beatus grego. homl̄.xvij. Thomas aliud vidit: ⁊ aliud credidit. A mortali q̄ppe homine videri diuinitas non potuit: hominem ergo vidit ⁊ deum confeſſus eſt. d. Dominus meus ⁊ deus meꝰ. videndo ergo credidit: qꝛ conſiderando verum hominem hunc deum quem videre non poterat exclamauit licet ergo per argumenta predicta euidens fuerit aplis illum qui dicebatur hieſus nazarenus vere reſurrexiſſe non tamen fuit euidens: ſed ſolum creditū deum a mortuis reſurrexiſſe: ſicut ⁊ creditum fuit tm̄ ⁊ nō ſcitū illum hominem eſſe deum: obiectum autem fidei ē ipſe deus non viſus: ⁊ ideo articulus fidei eſt aliquod non viſum circa deum: ꝓpter quod articulus fidei eſt deum reſurrexiſſe a mortuis: ⁊ non hominem tm̄: ꝓpter quod dictum eſt ſupra. ꝙ illa argumenta non fuerunt efficacia ad manifeſtandum euidenter reſurrectionem xp̄i: ꝓut eſt articulus ⁊ per dicta patet ſolutio ad rationes vtriuſq̄ꝫ opinionis aliter ſentientis: o Et conueſcēs. Poſtq̄ꝫ lucas ꝯtinuauit ſe ad dicta in euāgelio: h̄ ꝯñr ꝓſeq̄t̄ dicenda in hoc libro: q̄ ſicut dictū ē: ē de legl̄ euāgelice ꝓmulgatōe. Circa qđ ꝯſiderādū ꝙ ſicut corpus mobile ſubiectū ē in tota naturali phia ſub rōe abſoluta: in ꝑtialibꝰ vō libris ſub rōibꝰ determinatis: vt in libro de celo ⁊ mūdo corpus mobile ad ſitū: in libro vō đ generatōe corpꝰ mobile ad formā: ita deꝰ ſub rōe abſoluta ſubiectū eſt in tota ſacra ſcriptura: iō đr theologia q̄ſi ſmo đ deo: ſub rōibus vō determinatis ē ſubiectū in libris ꝑtialibus: vt oñſum fuit in principio geñ. ⁊ in alijs ſeq̄ntibus libris. In toto vō nouo te. ſubiectuȝ eſt vt redēptor in cōi: ſ3 in libris ꝑtialibꝰ ſub rōibꝰ magl̄ determinatis: vñ in euāgelio deꝰ redēptor ē ſubiectū vt

[o] Et ꝯueſcēs [p] ꝑcepit eis ab hieroſolymis ne diſcederēt [q] ſ3 expectarēt ꝓmiſſionem p̄ris quā audiſtꝭ inq̄t ꝑ os meū [r] qꝛ iohānes q̄dē baptizauit aq̄: [s] vos aūt baptizabimī ſp̄ūſctō nō pꝰ multos hos dies [t] Igit̄ q̄ ꝯuenerāt īnrogabāt eū dicētes [v] Domīe ſi in tp̄e h̄ reſtitues regnū iſrl̄? Dixit āt eis: [x] Nō ē vr̄m noſſe tp̄a vl̄ momēta q̄ p̄r poſuit in ſua p̄tāte: [y] ſ3 accipietꝭ virtutē ſupueniētis ſp̄ūſſcti ī vos [z] ⁊ eritꝭ mihi teſtes ī irl̄m ⁊ ī oī iudea

legis euangelice lator. In hoc aūt libro vt eiuſdē legis ꝑ orbē publicator. ꝑmū tñ fecit ꝑ ſeipm̄. ſcd̄3 vō ꝑ aplos ad hoc miſſos. ꝓpter qđ liber iſte ab actibꝰ aplicis noiat̄. Ad hoc aūt ꝙ apl̄i aliq̄ꝫ diſcipuli eēnt ad hāc publicationeȝ idonei ꝑ exigebat̄ in eis ſolidatō ⁊ ꝑfectō ꝑ donū ſp̄ūſſancti q̄ eēnt diuia noticia ꝑditi: ꝯſtātes ⁊ eloq̄ntes ⁊ charitate feruidi: ꝓpt̄ qđ liber iſte in duas ꝑtes diuiditur: qꝛ p̄mo deſcribit̄ aploꝝ debita diſpō ſcđo ꝑ eoſdē euāgelij publicatio ſe. ca. ibi. Stās auteȝ petrꝰ. Debita vō diſpō aploꝝ facta ē ꝑ ſp̄ūſſācti donū vt dictū ē: ⁊ iō p̄mo deſcribit̄ ꝓmiſſio huiꝰ doni: ſecūdo expectatō ꝓmiſſi: ibi. Tūc reuerſi ſē. tercio collatio expectati in p̄ncipio ſeq̄ntꝭ ca. Prima adhuc in duas: quia p̄mo ponit̄ hec ꝓmiſſio ſcđo circa hoc mouet̄ qđ: ibi. Igit̄ q̄ ꝯuenerāt. Circa p̄mū ſciēdū ꝙ licet lucas ſctūs in fine euāgelij ſui locutꝰ fuerit de hac promiſſiōe: h̄ fuit tñ breuiter ⁊ ſuccincte: hic aūt tangit eā magis diffuſe: ꝓpter quod ab ea incipit ꝓſecutiōȝ dicēdoꝝ in hoc libro. dicit ergo: o Et ꝯueſcens. ſ. hieſus cū apoſtolis ſuis quibus recūbentibꝰ appuit in die aſcēſiōis: vt refert marcꝰ in fine euāgelij ſui. d. Nouiſſime aūt recūbētibꝰ illis. xj. appuit illis ih̄s ⁊c̄. p Precepit eis ab hieroſolymis ne diſce. donec ꝑ ſp̄ūſctm̄ redderent̄ apti ad publicatōem euāgelij: iō ſubditur: q Sed expectaret ꝓmiſſionē p̄ris ⁊c̄. Io. xiiij. Paraclytꝰ aūt ſp̄ūſſanctꝰ queȝ pater in noīe meo mittet: ille vos docebit oīa ⁊c̄. r Qr Io. quidē baptizauit aqua. ſolum: nā eius baptiſmꝰ gratiam non ꝯferebat: s Vos aūt baptizabimī ſp̄ūſctō. Ex hoc loco dixerūt aliqui ꝙ apl̄i nō fuerūt baptizati baptiſmo xp̄i q̄ eſt in aqua: ſm̄ ꝙ h̄r Io. iij. S3 hoc nō eſt cōſonū dictis ſctōꝝ nec etiam rōi. dicit. n. ſaluator Io. iij. Niſi quis renatus fuerit ex aqua ⁊ ſp̄ūſctō nō pōt intrare in regnū dei. ⁊ iō pꝰ illā dñi ſententiā nullꝰ factꝰ ē mēbrum xp̄i niſi ꝑ ſuſceptionē ſui baptiſmi: vel alicuꝰ ſupplētis eiꝰ vicē: ſicut ē baptiſmꝰ ſanguis ⁊ flamis. Preterea paulus apl̄s vocatꝰ ē ad fidē de mādato dñi fuit baptizatꝰ: vt h̄r Act. ix. Et idē tenēdū ē de alijs aplis d̄ quibus nō ſit ſcriptum qꝛ nō oīa xp̄i facta ſūt ſcripta: vt dictū ē. ſ. Itē qꝛ Io. iiij. đr ꝙ diſcipl̄i xp̄i baptizabāt: ⁊ ñ ē veriſile q̄n eēnt baptizati eodē baptiſmo. vñ dicit auguſ. ad ſeleuciā ꝙ credibile ē diſciplos xp̄i eē baptizatos eiꝰ baptiſmo: vt h̄ret baptizatos ſuos ꝑ quos ceteros baptizaret: nec defuit humilitatꝭ miniſter q̄ etiā pedes eoꝝ lauit. vñ ſup illđ Io. xiij. Qui lotus ē nō indiget niſi vt pedes lauet. dicunt doctores aliqui ꝙ illa lotō intelligit̄ de ſacro baptiſmi: igit̄ qđ dicit̄ hic: s Vos aūt baptizabimī ſp̄ūſctō. intelligēdū ē đ receptōe ſp̄ūſſancti ī ſigno viſibili: đ qua h̄r ca. ſeq̄nti: q̄ đr baptiſmꝰ metaphorice: eo ꝙ gr̄a ſp̄ūſſancti vnctio dicitur. j. Io. ij. ca. vnctō aūt de liq̄dis ē vt aq̄. vñ dicit gloſa Rabani: ꝙ in q̄buſdā libris ſic h̄r: Vos aūt vngemini ſp̄ūſctō t Igit̄. Hic circa dicta mouet̄ qđ: multi. n. de diſcipulis xp̄i đ regno eiꝰ adhuc carnalit̄ ſentiebāt: vtpote nōdū recepta ſp̄ūſſcti gratia: eſtimātes ip̄m tp̄aliter regnaturū: ꝓpter qđ filij zebedei petierūt ꝙ vnꝰ ad dexterā eius ſederet alꝰ ad ſiniſtrā: mat. xx. ⁊ regnū iſrl̄ tp̄ale qđ ablatū erat a iudeis ꝑ romanos ſtatim reſtituēdū: iō q̄ſierūt: v Dñe ſi in tp̄e hoc ⁊c̄. ⁊ q̄m hec qđ erat ſtulta repulit eā dicēs. x Nō eſt vr̄m noſſe ⁊c̄. q. d. nō ꝑtinet ad vos h̄ ſcire nec q̄rere: ſicut ⁊ petitioneȝ filioꝝ zebedei repulit vt ſtultam dicens: Neſcitis quid petatis. ſed illud quod ſequitur ad vos pertinet: cum ſubdit̄. y Sed accipietꝭ ⁊c̄. ad ꝯſtāter ⁊ efficaciter euāgeliū p̄dicādū ꝑ orbem vniuerſuȝ: ideo ſubditur: z Et eritis mihi teſtes ⁊c̄.

7 ſamaria: 7 vſq3 ad vltimũ terre.[a] Et cum hec dixiſſet: videntibus illis eleuatus eſt: 7 nubes ſuſcepit eu3 ab oculis eorum.[b] Cũq3 intuerentur in celũ euntẽ illũ:[c] ecce duo viri aſtiterũt iuxta illos[d] in veſtib9 albis: qui 7 dixerũt[e] Viri galylei[f] quid ſtatis aſpiciẽtes in celum? Hic hieſus q̃ aſſũpt9 ẽ a vobis in celũ:[g] ſic veniet quẽadmodũ vidiſtis eũ euntẽ in celũ.[h] Tũc reuerſi ſũt hieroſolymã[b] a mõte q̃ vocat̃ oliueti q̃ eſt iuxta ierlm̃[i] ſabbati hñs iter.[k] Et cũ introiſſent in cenaculũ: aſcenderũt vbi manebat petr9 7 iohãnes 7 iacob9 philippus 7 thomas bartholomeus et mathe9:[l] iacob9 alphei[m] et ſymõ zelotes[n] 7 iudas iacobi.[o] Hi oẽs erãt pſeuerãtes vnanimit̃ ĩ oratõe[p] cũ mulieribus[q] 7 maria matre ihũ[r] et fratrib9 ei9.[s] In dieb9 illis[t] exurgẽs petr9 ĩ medio fratrũ: dixit:[v] Erat aũt turba hoĩm ſil' fere cẽtu3 viginti.[x] Viri fratres: oportet impleri ſcripturã quã p̃dixit ſpũſſctũs[y] p os dauid[z] de iuda q̃ fuit dux eoꝝ q̃ cõphenderũt ihm̃[a] q̃ cõnũerat9 erat in nob:[b] 7 ſortit9 ẽ ſortẽ miniſterij h9.[c] Et hic q̃dẽ poſſedit agꝝ de mercede iniq̃tat'[d] 7 ſuſpẽſus crepuit medius 7 diffuſa ſũt oĩa viſcera ei9.[e] Et notũ factũ ẽ omnib9 habitãtib9 hierlm̃:[f] ita vt appellaretur ager ille[g] lingua eorum:[h] acheldemach

a Et cũ h' dixiſſ. vidẽ. illis eleuat9 ẽ p modũ ſupius dcm̃ in pncipio. h9 ca. b Cũq3 intue. in celũ eũtẽ illũ. admirãtes d' aſcẽſiõe tã glioſa. c Ecce duo viri. i. angeli ĩ ſpẽ viroꝝ. d In veſtib9 albis. ad deſignãdũ ſolẽnitatem h9 aſcẽſiõis: ſm̃ q' dicit grego. e Viri galylei. natiõe: ẽ eñ galylea q̃dã pſ iudee d' q̃ erat apl'i ſaltẽ p maiori pte f Quid ſtat' aſpiciẽtes in celũ. q. d. Non expectate q' hieſus ampli9 habitet corporaliter vobiſcũ ſicut ãtea fecit: tñ videbitis eũ in fine mũdi venientẽ ad iudiciũ: iõ ſeq̃t: g Sic veniet quẽadmodũ vidiſtis eũ euntẽ i celũ. i. ſicut aſcẽdit in forma hũanitat' glioſa: ſic veniet ad iudicandum h Tũc reuerſi ſũt. Poſtq3 d'ſcripta ẽ ſcẽ ſpũs pmiſſio hic cõñr ponit̃ promiſſi cõueniẽs expectatõ: q̃ cõueniẽtia ex duob9 oñditur. Primũ ẽ pſeuerãs orõ. ſcdm̃ eſt aplici nũeri reintegratõ: q̃ ponit̃ ibi. In diebus illis. Circa primũ dĩ: h Tũc reuerſi ſũt in irl'm. ſicut fuerat eis dictum: luce vlti. Vos autẽ ſedete in ciuitate q̃adu ſq3 induamini virtute ex alto. b A mõte q̃ vocatur oliueti. vñ xp̃s aſcendit in celũ 7 vbi antichriſt9 fulminabit̃: ſicut dictum ẽ. ſ. ij. theſſa. ij. cap. i Sabbati hñs iter. i. diſtãs a hierlm̃ per mille paſſus: qui faciũt dimidia3 leucã: 7 dicitur hic iter ſabbati q2 licebat iudeis in ſabbato a ſua ciuitate vel loco tm̃ elongari: talis. n. ambulatio mag' erat ad recreationẽ q̃3 ad laborẽ: ppter quod non erat contra ſabbati quiete3: k Et cum introiſſent cenaculũ aſcenderunt. Eſt autẽ cenaculũ ſolariũ: 7 ſic prius aſcẽderũt et poſtea introierũt cenacula: 7 eſt figuratiua locutio ſicut cũ dicitur moriamur 7 in media arma ruam9. Aſcenderunt aũt diſcipuli duplici de cã. vna vt eẽnt ſecretius timentes adhuc calũniam iudeoꝝ q̃3diu nõ eſſent p ſpm̃ſctm̃ roborati. alia vt ibi vacarent liberi9 orõni: ſicut poſtea ſubdit̃: Hi oẽs 7c. cõñter ponunt̃ aploꝝ noĩa: 7 patet vſq3 ibi: l Iacob9 alphei. ſ. filius: 7 dĩ hoc ad dr̃iam p̃cedentis iacobi. q̃ fuit filius zebedei. m Et ſymõ zelotes. qđ dicitur ad differentiã ſymonis petri. n Et iudas iacobi. ſ. frater: fuit. n. filius alphei: 7 dĩ iudas iacobi ad dr̃iam iude pditoris. o Hi oẽs erant pſe. vnani. in oratione. Perſeuerantia. n. eſt vnitas cordiũ in bono que facit orationem exaudibilem: p Cũ mulieribus. deuotis q̃ ſecute fuerãt hieſu3 a galilea: vt hĩ Mat. xxvij. q Et maria matre hieſu. quam aſſociabãt mlieres ille ex deuotõne: et inter iſtas mulieres 7 maria ponit̃ ad dr̃iam 7 ad diſtinctõem: q2 iſta ſola erat mater 7 virgo. r Et fratribus eius. i. alius de cognatiõe hieſu quoꝝ plures erãt ibi: 7 dicunt̃ eius frẽs ſm̃ modũ loq̃ndi hebraicũ q̃ illi de eadem cognatione frẽs dicũt̃. vñ gen. xiij. Abraam loth nepotẽ ſuũ frẽm noiauit. d. Ne q̃ſo ſit iurgiũ inter me 7 te: 7 inter paſtores meos 7 paſtores tuos fratres. n. ſum9. s In diebus illis. Hic cõñr ponit̃ ſcdm̃ diſpoſitiuũ ad ſpũſſ. donũ. ſ. aplici numeri reintegratio. 7 diuidit̃ in duas ptes: q2 primo ad hoc inducit̃ rõ: ſcdo ſubdit̃ executio: ibi. Et ſtatuerunt. Prima in duas: q2 pmo inducit petrus ſcripturã ad ppoſitum: ſcdo cõcludit intentũ: ibi. Oportet ergo. Prima adhuc in duas: q2 primo petr9 ſcriptura3 allegat in generali: interpoſito iude caſu: ſcdo in ſpeciali: ibi. Scriptũ ẽ. n. Circa pmum dĩ. s In diebus illis. i. in tẽpore medio inter aſcenſionẽ dñi 7 pẽtecoſtes. t Exurgẽs petrus tanq̃3 pncipalis Dixit. quod poſte ſubdit̃: ſ numer9 exiſtentiu3 ibidẽ interponit̃ cũ dĩ: v Erat aũt turba hoĩm ſimul' fere. cxx. nõ dĩ fere: eo q' ſpiritus ſanct9 q̃ i luca loq̃bat̃ dubitaret d' nũeri certitudine: ſ in hoc ſeruabat̃ mod9 nũerãtiũ q̃ cum modicũ deficit d' magno numero exp̃mũt magnũ nũeꝝ cũ hac dictõe fere: p h' deſignãdo q' illud qđ deficit modicũ: eſt q̃ſi nihil reputãdũ: vt habetur. ij. phyſicoꝝ. 7 ſ' dit̃ vbũ petri cũ dicitur: x Viri fratres o3 impleri ſcrip. qua3 predixit ſpũſſanctus: cuius vbũ nõ poteſt eſſe falſum. y Per os dauid. ſicut videbit̃ pte ſe. ſed interponit̃ caſus iude pditoris: iõ ſubdit̃: z De iuda qui fuit dux eoꝝ qui cõprehen. hieſu3. vt p3 Io. xviij. a Qui cõnumerat9 erat in nob: vn9 de. xij. apoſtolis: Mat. x. b Et ſortitus eſt ſortẽ 7c. i. dignitatẽ apoſtolicã qua3 nõ habuit a caſu vel per ſortẽ: ſed p xp̃i electionẽ: ſicut dĩ Io. vj. Nõne duodecim vos elegi 7 vnus ex vobis dyabolus ẽ. Sors. n. aliq̃n accipit̃ p parte: 7 ſic accipitur hic: quoniã in partẽ apoſtoloꝝ vocatus eſt. c Et hic quidẽ poſſedit 7c. i. poſſideri fecit ab alijs: q2 xxx. denarios q̃bus iniq̃ xp̃m vendiderat in templo proiecit ex quibus principes ſacerdotũ emerunt agrũ pro ſepultura peregrinoꝝ: vt habet̃ Mat. xxvij. Aliqui autem dicunt q' iudas fuit ibi ſepultus: 7 ſic poſſedit agꝝ illum: ſed hoc nõ ẽ veriſimile quia principes ſacerdotũ erant intenti circa mortem chriſti pcurandã: ppter qđ non ita cito emerunt agrum illũ: nec etia3 ager ille emptus ſtatim fuit p ſepultura diſpoſitus: 7 ſic videt̃ fuiſſe tract9 tpis intermedius: 7 ex verbis mat. xxvij. Et piectis argenteis 7c. videt̃ eadẽ die ſe ſuſpẽdiſſe: ppter quod expoſitio prima melior videt̃. d Et ſuſpẽſus cre. 7c. vt pena reſpondẽt culpe: Iuſtu3. n. erat vt viſcera q̃ tantam pditionẽ cõceperant enormiter caderent. e Et notum factum eſt 7c. ſ. enorme factum iude. f Ita vt appellaretur ager ille. emptus d' p̃cio ſanguinis chriſti. g Lingua eorum. i. principum ſacerdotum qui emerunt agrum illum: mat. xxvij. h Acheldemach. Sciendu3 vo q' ille due dictiones agru3 ſanguinis in latino ſignantes non ſunt pprie hebraice ſ mag' ſyriace: tamen lingua hebraica 7 ſyriaca ſunt valde ppinque: vt dicit hiero. in plogo galeato. homines aũt notabiliter lſati magis vtebant̃ lingua ſyra q̃3 hebrea:

vñ ꝛ libri eoꝝ q̄ ſũt extra bibliã ꝓ magna ꝑte ſcripti ſt̃ in illo idiomate lr̃is tñ hebraicis: qḋ de facili pȯt fieri: qꝛ litere hic ꝛ ibi ſũt eiuſdem nũeri ꝛ ſoni: differẽtes tñ characterib⁹ vt dicit hiero. in ꝓlogo galeato. i Scriptũ eſt. Allegata ſcriptura dauid in generali ꝛ interpoſito caſu iude: h̄ ꝯñr ponit̄ dicta ſcriptura in ſpeciali: dũ dicitur. i Scriptũ ē. n. in libro pſalmorũ: q̄ dicit̄ vn⁹ liber: nõ ab vnitate actoris: qꝛ mlt̄i pſalmos fecerũt vt dictũ fuit in ꝑncipio illius libri: ſꝫ ab vnitate collectoris: qꝛ pſalmi a diuerſ̄ actorib⁹ ꝯpoſiti: fuerũt collecti ꝑ eſdrã vt cõiter tenet̄ ꝛ in vno volumie repoſiti vt ibidẽ fuit pleni⁹ declaratũ.

hoc ē ager ſanguis. [i] Scriptũ eſt. n. in libro pſalmoꝝ. [k] Fiat cõmoratõ eoꝝ deſerta: ꝛ nõ ſit q̄ ihabitet in ea. [l] Et [m] epiſcopatũ ei⁹ accipiat alter. [n] Oportet ergo [o] ex his viris q̄ nobiſcũ ſt̃ ꝯgregati in oĩ tp̄e q̄ itrauit ꝛ exiuit int̄ nos dñs hieſus [p] incipiẽs a baptiſmate iohis vſqꝫ in diẽ q̄ aſſũptus eſt a nob: [q] teſtẽ reſurrectõis ei⁹ nobiſcũ fieri vnũ ex iſt̄. [r] Et ſtatuerũt duos: [s] ioſeph q̄ vocabat̄ barſabas [t] q̄ cognoiat⁹ ē iuſt⁹: ꝛ mathiã. [v] Et orãtes dixerũt: Tu dñe q̄ corda noſti oĩm: oñde quẽ elegerĩ ex his duob⁹ vnũ accipe locũ miſterij h⁹ ꝛ apoſtolat⁹ de q̄ ꝑuaricat⁹ eſt iudas vt abiret in locũ ſuũ. [x] Et dederũt ſortes eiſ. Et cecidit ſors ſuꝑ mathiã ꝛ annũera

k Fiat commoratõ eoꝝ deſerta ꝛc. hoc ſcribitur pſal. lxviij. Et epiſcopatũ eius accipiet alter. hoc ſcribit̄ pſal. cviij. vterqꝫ tñ pſal. intitulat̄ a dauid: tanqꝫ ab actore. Coniunxit aũt beatus petr⁹ iſtas duas auctoritates ſil̄: qꝛ loquũt̄ de pena ꝓ morte chriſti inflicta. prima. n. loquitur de pena ſacerdotũ morẽ chriſti ꝓcurantiũ: ſicut dictum fuit plenius ſuꝑ pſal. illũ. In penã. n. mortis xp̄i: templũ ꝛ ciuitas hierl̄m ꝯbuſta fuerũt ꝑ romanos: ꝛ ſacerdotes ꝑtim interfecti ꝛ ꝑtim captiuati: ꝛ hoc eſt quod dauid predixit: k Fiat commoratio. i. habitatio: Eoꝝ deſerta ꝛc. Scḋa vͦ loquit̄ de pena iude ꝓditoris. qui xp̄m vendidit principib⁹ ſacerdotũ: ſicut ibidẽ fuit dictũ. Iſto. n. iuda per ſuſpenſionem mortuo: mathias ſucceſſit ei in ap̄latum: vt patebit. j. Ap̄latus vͦ ep̄atus dr̄: vnde ꝛ ipſi ſunt ſucceſſores ap̄loꝝ: ſm̄ ꝙ dicit̄ in decretis. xxj. di. c. in nouo teſtamẽto. ꝛ hoc eſt quod dr̄: m Epiſcopatuꝫ eius. ſ. iude: Accipiat alter. n Oportet ergo. Allegata ſcriptura ad ꝓpoſitum: hic ꝯñr petrus ꝯcludit intentuꝫ. d. Oportet ergo. ad reintegrandũ numer̄ apoſtolicũ: o Ex his viris qui nobiſcũ ſunt ꝛc. Qui ꝑ experientiaꝫ nouerũt conuerſatõem hieſu xp̄i ꝛ eius opera: p Incipiẽs a baptiſmate Ioh. Nõ. n. legit̄ hieſus docuiſſe publice: ꝛ miracula feciſſe niſi poſtqꝫ baptizatus fuit a iohãne: q Teſtem reſurrectõis eius ꝛc. ꝛ etiã aliorum ad fidem xp̄i ꝑtinẽtiũ: reſurrectõ tñ exprimit̄: qꝛ ꝯuerſatõ xp̄i ꝛ miracula q̄ fuerũt in palã corã hoib⁹ nõ ſic indigebãt teſtimonio ſicut reſurrectõ q̄ manifeſtata tm̄ ap̄lis ꝛ alijs diſcipulis fuit. r Et ſtatuerũt. Poſita allegatione petri: hic ꝯñr ponit̄ executio facti nam alij ſtatim acquieuerunt eius dicto tanqꝫ rõnabili: ideo dicit̄: Et ſtatuerũt duos. iſtos nõ diſtinxerũt ab alijs ꝑ ſortem: ſꝫ ꝑ electõem tanqꝫ magis notabiles in ſcia ꝛ factoꝝ xp̄i experientia: s Ioſeph qui vocabat̄ barſabas. iſte ē ille qui. j. vocat̄ barnabas: vt aliqui dicunt: t Qui cognoiatus eſt iuſtus. ex euidentia ſanctitatiſ: q̄ rõnabiliter hic exprimit̄ ne repulſus ab ap̄latu tãqꝫ indign⁹ videret̄ vnde cũ paulo poſtea ad apoſtolatuꝫ aſſũptus ē. j. xiij. ca. vt ſimiliter dicũt predicti. ſed melius videt̄ dicendũ ꝙ fuerit alius: vt pleni⁹ dicet̄. j. iiij. ca. v Et orãtes dixerũt tu dñe ꝛc. licet. n. iſtos elegiſſent vt notabiliores alijs: vt dictũ eſt: tñ ignorabãt quis eoꝝ eſſet dignior ad ap̄latum: ꝓpter qḋ ſuꝑ h̄ implorauerũt diuinũ iudiciũ ꝑ ꝑpationẽ ſortiũ: ſm̄ ꝙ dicitur ꝓuer. xvj. Sortes mittũt̄ in ſinũ ſꝫ a dño ꝑpantur. x Et dederũt ſortes eis ꝛc. Et pꝫ ꝙ iſte ioſeph fuit cognatus xp̄i: vt dicet̄. j. iiij. ca. Et ſibi ꝓpoſuit mathiam ꝑ hoc oñdẽs ꝙ ad officia eccl̄iaſtica nõ ſũt hoies ex cõſanguinitate ꝓmouendi. Ad maiorẽ h⁹ auctoritatis intelligẽtiam: queritur hic vtrũ vti ſortib⁹ ſit licitũ. Ad qḋ dicẽdũ ꝙ vti ſortib⁹ ē ex vario euẽtu ſeu diſpoſitione alicui⁹ rei ſenſibilis ꝓpoſite determinare aliqḋ dubiũ vel incertuꝫ: ſicut ex feſtucis ꝓpoſitis ꝑ hoc ꝙ aliqs accipit breuiorem vel lõgiorẽ ſeu i ꝓiectõe taxilloꝝ: ex hoc ꝙ aliqs ꝓicit plura pũcta vl̄ pauca vl̄ ex ꝯſilib⁹ aliqḋ dubiũ inter homines determiat̄: ꝛ ſi hoc fiat ad alicui⁹ rei diuiſioneꝫ inter hoies: vt ꝑ h̄ determiet̄ q̄s quã ꝑtem accipiat vocat̄ ſors diuiſoria. ſi aũt h̄ fiat ad aliqd determiate agẽdũ vocat̄ ſors conſultoria. igr̄ ſi diſpoſitõ vel euent⁹ ſortium expectet̄ a fortuna tm̄: nullũ vitiũ eſt. ſi mittant̄ ſortes ad determinandũ inter hoies q̄s quaꝫ ꝑtem accipiat alicuius rei: ꝛ hoc ex cõi ꝯſenſu cõmittit̄ fortune: cauſa tñ motiua poteſt eſſe peccatũ: vt ſi ꝓpter cupiditatem ꝓpriã vel aliqḋ vitiũ nõ pñt ꝯcorditer alio mõ diuidere. Si autem diſpoſitõ ſortiũ vel euent⁹ non expectet̄ ſolũ a fortuna ſed alia cauſa hoc eſt dupliciter. vno modo a cauſa corporali: vt a diſpoſitione ſtellarum: ꝛ ſic cum actus ſtellarum ad hoc ſe non extendat ſuperſticioſum eſt ꝛ illicituꝫ: ꝛ non caret occulto pacto demonum. alio modo qꝛ expectat̄ euentus ꝛ diſpoſitõ ſortiũ a cauſa ſpirituali dirigẽte ꝛ hoc ē dupliciter. vno modo a demone: ꝛ hoc eſt illiatuꝫ quia includit familiaritatẽ ꝛ pactũ cũ demonib⁹. alio mõ a deo expectat̄ immediate vel mediantibus angelis ſanctis: ꝛ hoc nõ eſt illicitũ ſm̄ ſe ſi fiat cũ reuerẽtia debita: vñ dicit̄ ꝓuer. xvj. Sortes mittunt̄ in ſinũ ſed a dño tempe rant̄. poteſt tñ in hoc peccatum quadrupliciter incidi. ꝑmo ſi abſqꝫ vlla neceſſitate ad ſortes recurrat̄: hoc. n. videt̄ ad dei tentatõem ꝑtinere: vnde dicit ambro. ſuꝑ lucã Qui ſorte eligit̄ hũano iudicio nõ ꝯphendit̄. ſecũdo ſi q̄s etiam in neceſſitate abſqꝫ reuerentia debita ſortibus vtat̄ vnde ſuꝑ actus ap̄loꝝ dicit beda: Si qui aliqua neceſſitate ꝯpulſi deũ putãt ſortibus apoſtoloꝝ exẽplo eſſe ꝯſulẽdum: videãt hoc ipſos nõ niſi collecto fratꝝ cetu ꝛ ꝑcib⁹ ad deũ fuſis egiſſe. tercio ſi diuino oracula ad terrena negocia ꝯuertant̄: vnde dicit augu. ad inquiſitiones ianuarij: His qui de paginis euangelicis ſortes legũt: ꝛ ſi optãdum ſit ꝙ hoc faciant poti⁹ qꝫ ad demonia ꝯſulẽda ꝯcurrant: tñ mihi diſplicet iſta ꝯſuetudo ad negocia ſecularia: ꝛ ad vite h⁹ vanitatẽ diuina oracula velle ꝯuertere. q̄rto ſi in electõibus eccleſiaſticis que ex ſp̄uſſancti inſpiratõe fieri debẽt aliqui vtantur ſortibus: vnde dicit beda ſuper actibus ap̄loꝝ: Mathias añ pentecoſtẽ ordinãdus ſorte querit̄: quia nondũ erat ſanctiſpũs plenitudo in eccl̄ia diffuſa: ſeptẽ aũt dyaconi poſtea nõ ſorte ſed electõne diſcipulorum ordinati ſunt: propter hoc prohibetur rõnabiliter talis electio: extra ď ſortilegijs ca. vlti. nõ tñ peccauerunt ap̄li eligẽdo mathiam ꝑ ſortes: qꝛ nõ erat ꝓhibitum ꝛ qꝛ fecerũt hoc familiari ꝯſilio ſp̄uſſancti: qḋ nõ ē trahẽdum ad ꝯſeq̄ntiam: maxime qꝛ hoies nõ ſic vſi fuiſſent ꝑmittendo orationẽ deuotã: ſic. n. licitũ erat ante ꝓhibitionem vt dictuꝫ eſt. Secus aũt ē in tp̄alibus q̄ ordinantur ad terrena diſponenda: ꝛ iõ in electione illoꝝ poſſunt homines vti ſortib⁹ ſicut ꝛ in diuiſione rerum tp̄aliũ: vt pre dictũ eſt. ſi vͦ neceſſitas aliqua alia ab electõe dignitatis eccleſiaſtice imineat licitum eſt cum debita reuerentia ſortibus diuinum auxilium implorare. vnde dicit auguſt. in

epl'a ad honoratū: Si int̄ dei miſtros ſit diſceptatō q̄ eo-
rū tp̄e pſecutōis maneāt ne fuga oim ⁊ q̄ eoꝝ fugiant ne
morte oim deſerat̄ eccl'ia: ſi hec diſceptatō aliter nō pote-
rit terminari: quātū mihi videt̄ q̄ maneāt ⁊ q̄ fugiāt ſorte
eligendi ſūt. ⁊ h̄ mō vſi ſūt ſortib⁹ viri ſancti: q̄ in ve. ⁊ no-
uo te. vſi fuiſſe ſor-
tib⁹ legūt̄ ſicut io-
ſue iudicio ſortiū
puniuit achor Io-
ſue. vij. Et ſaul in
orone deph̄ēdit io-
nathan filiū ſuum
mel cōediſſe. j. re.
xiiij. et zacharias
ſorte exijt vt incēn-
ſum poneret: Luce
.j. ⁊ ſic p₃ rn̄ſio ad
q̄ſtione. In ca.
p̄mo vbi d'r in po-
ſtil. Sed ſaluo meli-
ori iudicio mihi vi-
det̄ meli⁹ diſtinguē-
dū q: xp̄s pōt du-
pliciter ꝯſiderari.

Additio.

Quam docto-
res dicūt q̄
omia argu-
mēta xp̄i ſil' ſumpta ſūt efficacia ad manifeſtandū v̄itatē
dn̄ice reſurrectōis: intelligendū eſt cū teſtimonio ſacrarū
ſcripturaꝝ ⁊ angeloꝝ reuelatōne: put in tercia pte. q. lv.
articulo. vj. in corpe q̄ōnis. nō. n. alia ſigna p̄ eū oſ̄ſa ſine
hmōi teſtimonijs vident̄ ſuffeciſſe ad certitudinē fidei in-
ducendam: ⁊ hoc patet. nam licet corp⁹ palpabile xp̄s p̄-
buit ad ſenſum: ⁊ in humana effigie ab alijs diſtinguibili:
⁊ cum ſimilib⁹ oino cicatricib⁹ manuū ⁊ pedū: quia tamē
ſimilia corpora virtute angelica formari pn̄t: iō talia i cor-
pore xp̄i oſ̄ſa nō ſufficiunt ad certitudinē fidei inducēdā
abſq₃ teſtimonijs p̄dictis. Simil' ea que fuerūt ex parte aie
iterato corpore vnite talem certitudinē nō inducūt: ſicut
apparens māducatio ⁊ collocutio ⁊ declaratio ſcriptura-
rū ⁊ hmōi: ſimilia. n. p̄dictoꝝ angeli hoib⁹ apparētes fecerīt
vt p₃: gen̄. ca. xix. ⁊ exo. ca. xiiij. ⁊ in alijs locis. vn̄ nec p̄di-
cta oia q̄ ſenſibiliter apparebant vident̄ ſuffeciſſe niſi pro-
pter ſcripture teſtimoniū ⁊ angeloꝝ dctā recte intellecta
⁊ applicata ad ea q̄ ſenſui apparebāt: ⁊ iō de xp̄o cum diſci-
pulis p̄n̄tialiter exiſtente ⁊ eis colloq̄nte: legit̄ Luce vlti.
Aperuit eis ſenſum vt intelligerēt ſcripturas ⁊ ibidē: O
ſtulti ⁊ tardi corde ad credendū in oib⁹ q̄ locuti ſūt ꝓphe-
te ⁊c. nō. n. dixit: O ſtulti ⁊ tardi corde ad credendū ea q̄
palpātur ſeu ſentiūt̄ ⁊ hmōi: ſ; ad credendū in oibus que
locuti ſūt ꝓphete. ex q̄ p₃ q̄ ſufficientia argumētoꝝ reſur-
rectōis dn̄ice p̄cipue ꝯſiſtebat in auctoritate ſcripturarū
bene intellectaꝝ: ⁊ ad ea q̄ ſenſui apparebāt applicataru₃
Conſtat aūt q̄ veritas nō p̄cipit̄ p̄fecte niſi ex auctorita-
te ſacraꝝ ſcripturaꝝ ⁊ talia nō cauſant certitudinē euidē-
tie ſ; fidei tm̄: ⁊ ſic p₃ q̄ loq̄ndo de xp̄o etiam inq̄tum ho-
mo: argumēta predicta nō fecerūt certitudinē euidētie d'
reſurrectōne hūane nature: q: ſicut dictū ē talia nō erant
euidētia etiā ſenſibus bn̄ diſpoſitis niſi mediāte ſacraru₃
ſcripturaꝝ auctoritate mō p̄dicto: cui⁹ auctoritatis certi-
tudo nō trāſcēdit certitudinē fidei: q̄ tn̄ certitudo ſufficit
in ꝓpoſito: ⁊ ē magis meritoria q̄₃ certitudo euidentie.

Capitulum Secundum.

Et cū ꝯpleret̄. Premiſſa p̄miſſiōe ⁊ expectatione
debita ſpūſſancti: hic ꝯn̄r ponit̄ adimpletio p̄miſſi
⁊ diuiditur in duas ptes: q: p̄mo deſcribit̄ hec ad-
impletio: ſcd̄o adimpletōis admiratō: ibi. Erāt aūt. Cir-
ca p̄mū notat̄ impletōis tp̄s: cū dicit̄: a Et cū ꝯple-
rent̄ dies pentecoſtes. i. q̄nquaginta dies a p̄ta qd̄ ē q̄n-
q₃ ⁊ coſte quod ē decē. q̄nquageſima nāq₃ dies a paſcha-

tus ē cū vndeci aplīs. .ij.

Et[a] cū ꝯpleretur dies
pētecoſtes: [b] erāt oēs
p̄iter i eodē loco. [c] Et fact⁹
ē repēte d' celo ſon⁹ tanq̄ ad-
uenietis ſpūs vehemēt': [d] ⁊
r̄pleuit totā domū [e] vbi erāt
ſedētes. [f] Et apparuerūt ill'
[g] diſptite ligue tanq̄ ignis:
ſeditq₃ ſupra ſinglos eoꝝ:
Et repleti ſt̄ oēs ſpū ſcō: [h] ⁊
ceperunt loq̄ varijs linguis
put ſpūſſctūs dabat eloq̄
illis. [i] Erāt āt in irl'm habi-
tātes iudei viri religioſi [k] ex
oī natōe q̄ ſb celo ē. [l] Facta
aūt hac voce [m] ꝯueīt multi-
tudo ⁊ mēta ꝯfuſa ē [n] q̄m au-
diebat vnuſq̄ſq₃ ligua ſua
illos loq̄ntes. Stupebant
aūt oēs ⁊ mirabāt̄ dicētes:
Nōne ecce oēs iſti q̄ loquū-
tur galylei ſt̄? Et quō nos
audiuim⁹ vnuſq̄ſq₃ linguā
nr̄am i q̄ nati ſumus Par-
thi ⁊ medi ⁊ elamite: ⁊ qui
hitāt meſopotamiā iudeā
et cappadociam pontum:

te celebris erat apud iudeos in memoriā bn̄ficij date lē-
gis: q̄ fuit data in mōte ſynai: exo. xx. Quinquageſima
die a principio egreſſionis d' egypto. ⁊ ꝯuenienter illa
die infuſum fuit aplīs ſpūſſancti donū per quod lex euā-
gelica impreſſa fuit ⁊ firmiter radicata in cordib⁹ eoꝝ.
b Erāt oēs
pariter in eode₃
loco. pariter cor-
pore ⁊ animo.
c Et factus eſt
repente ſonus d'
celo tanq₃ ſpiri-
tus vehementis
.i. venti vel toni-
trui: non tamen
apoſtoli ⁊ alij cū
eis exiſtentes fu-
erunt territi deo
hoc faciente: in
ſignu₃ q̄ dabat̄
eis ſpiritusſāct⁹
qui eſt conſola-
tor cordium.
d Et repleuit
totā domū. inſolita claritate: e Ubi erāt ſedētes. i.
manētes eo mō quo dicitur deutro. ij. Et ſediſtis in ca-
deſbarne multo tempore. i. manſiſtis. apoſtoli. n. tunc
erant in oratione: vt probabiliter creditur ex preceden-
tibus vbi dicitur: q̄ erant perſeuerantes in oratiōe: q̄
non fit communiter ſedendo: ſed magis flectendo ge-
nua vel ſtando: f Et apparuerunt illis. viſibilit̄ ocu-
lis corporalibus: g Diſpertite lingue tanq₃ ignis.
ad ſignandum ſigno viſibili exterius inuiſibilem gra-
tiam ſanctiſpiritus receptam interius: per quam eſſet
feruidi in amore dei: ⁊ loquentes in omnibus linguis
ad publicationem euangelij: ideo ſubditur: h Et
ceperunt loqui varijs linguis. ſm̄ q̄ dicit hic gloſa: apo-
ſtoli non ſolum loquebantur ⁊ intelligebāt omnia idi-
omata: ſed ipſis loquentibus in vno idiomate quod-
cunq₃ eſſet illud omnes audientes quantūcūq₃ eſſent
diuerſorum idiomatum intelligebant quilibet idioma
proprium virtute diuina hoc faciente: ſicut enim per re-
bellionem ad deum diuiſe ſunt lingue: gen̄. xj. ita per in-
fuſionem ſpiritusſancti ſunt vnite. i Erant autem.
Hic conſequenter ponitur ſequens huius dicti admi-
ratio quia non fuerat viſum ſimile vel auditum: ideo
dicitur: i Erant autem in hieruſalem habitantes
iudei viri religioſi. i. in cultu diuino deuoti.
k Ex omni natōne que ſub celo eſt. qui conuenerant
ratione feſti: iudei enim captiuati per ſalmanaſar regē
aſſyriorum non redierunt in iudeam: ſicut dictum fuit
Oſee. j. Similiter captiuati per regem chaldeorū non
redierunt omnes: q̄uis haberent licentiam redeundi:
ſed remanſerunt multi amore filiorum quos ibi genue-
rant: ⁊ poſſeſſionum quas ibi acquiſierant detēti: ſicut
dictum fuit. j. Eſdre. Similiter multi captiuati per an-
tiochum regem grecorum ⁊ diuerſis gentibus venditi
remanſerunt. veruntamen aliqui eorum magis deuo-
ti propter reuerentiam templi, veniebant aliquādo in
hieruſalem: maxime in ſolennitatibus magnis: qua-
rum vna erat pentecoſtes. l Facta autem hac vo-
ce. ſ. ſpiritus vehementis vel apoſtolorum et aliorum
cum eis exiſtentium: deum voce magna laudantiu₃ q̄
prius timore ducti non audebant loqui.
m Conuenit. multitudo ⁊ mente confuſa eſt. ideſt
ſtupefacta ⁊ admirata: ⁊ ſubditur cauſa cum dicitur:
n Quī audiebat vnuſq̄ſq₃ ligua ſua illos loq̄ntes. q:
tale miraculū nūq₃ fuerat viſū vel auditū: et p₃ lr̄a in q̄
noiantur habitatores diuerſaꝝ regionum: in quibus

ſūt diuiſa idiomata totalit̄: ſicut in iudea ⁊ roma ⁊ plu/
rib⁹ alijs: vl' in ꝑte ſicut lingua picardica ⁊ gallica diſti/
guūt̄ ⁊ ſic erat in meſopotamia q̄ ē ꝑs ſyrie ⁊ iudea: q2
lingue ſūt ꝓpinq̄: vt ē.ſ.dcm̄. o Judei q3.i.illi d' tri
bu iuda: p Et ꝓſeliti.i.ꝯuerſi d' gētilitate ad iudaiſ/
mū. q Alij
ãt irridētes. cre/
dētes eos ebrio/
ſos eē. r Stās
aūt. poſita ꝯfir/
matiōe apl'oꝝ ꝑ
donū ſpūſſancti:
hic ꝯñr ponitur
ꝑ eos publicatio
euāgelij: ſʒ autē
ꝑ oēs aplos pu/
blicatū fuerit euā
geliū in diuerſis
ꝑtib⁹ mundi: lu/
cas tñ ꝓſeq̄t̄ tm̄
ꝑdicatiōeʒ petri
⁊ pauli: tū q2 iſti
duo fuerūt inter
alios ꝑcipui: tuʒ
q2 facta iſtoꝝ vi/
dit ⁊ marie pau/
li: cui⁹ fuit indi/
uidu⁹ comes: ſi/
cut dicit hiero. i
libro illuſtriū vi/
roꝝ: ⁊ ſic reſidu/
um h⁹ libri in du
as ꝑtes diuidit̄:
q2 ꝑmo deſcribi/
tur ꝑdicatō petri

⁊ alia phrigia: ⁊ pāphiliaʒ:
egyptū: ⁊ ꝑtes lybie: q̄ ē cir
ca cyrenē: ⁊ aduene romani
[o] iudei q3 [p] ⁊ ꝓſeliti: cretes et
arabes: audiuim⁹ eos loq̄n
tes nr̄is linguis magnalia
dei. Stupebāt āt oēs: ⁊ mi
rabant̄ ad inuicē dicentes:
Quidnā vult h̄ eſſe? [q] Alij
aūt irridētes dicebant: q2
muſto pleni ſt̄ iſti. [r] Stās āt
petr⁹ [s] cū vndecim eleuauit
vocē ſuā: ⁊ locut⁹ ē eis: [t] Ui
ri iudei ⁊ [v] q̄ hītatis hierl'm
vniuerſi: h̄ vob notū ſit: et
aurib ꝑcipite verba mea.
[x] Nō.n. ſicut vos eſtimatis
[y] hi ebrij ſt̄: cū ſit hora diei
tercia. [z] Sʒ h̄ ē qd dcm̄ ē per

ꝓpham iohel. [a] Et erit i no/
uiſſimis dieb dic̄ dn̄s [b] effū
dā de ſpū meo ſup oēm car/
nē. [c] Et ꝓphetabūt filij vr̄i
⁊ filie vr̄e: [d] iuuenes vr̄i viſio
nes videbūt: ⁊ ſeniores vr̄i
[e] ſōnia ſōniabūt. [f] Et q̄dem
ſup ſeruos meos ⁊ ancillas
meas i dieb ill' effūdā d' ſpi
ritu meo ⁊ ꝓphabūt: [g] ⁊ da/
bo ꝓdigia in celo ſurſū ⁊ ſi
gna in t̄ra deorſuʒ: [h] ſangui
nē [i] ⁊ ignē ⁊ vaporem fumi.
[k] Sol ꝯuertet̄ i tenebras [l] et
luna in ſanguineʒ: [m] anteq̄
vēiat dies dn̄i [n] magn⁹ [o] ⁊ ma
nifeſt⁹. [p] Et erit: oīs [q] q̄cūq̄
inuocauit nom̄ dn̄i [r] ſaluus
erit [s] viri iſrl'ite [t] audite v̄ba

minem cui⁹ cor erit teneꝝ ad modū carnis.i. nō obſtina/
tū in peccatis: ⁊ ad hoc inducit auctoritateʒ ezech.xxxvj.
Auferā cor lapideū de carne veſtra: ⁊ dabo vobis cor car
neū dicit etiā idem doctor hoc implendū t̄pe meſſie: ⁊ in h̄
dicit veꝝ: ſ; errat dicēs futuꝝ qd d' p̄terito ē impletū. Cor
da. n. apl'oꝝ erāt
tenera ꝑ deuotōeʒ
⁊ diſpoſita ad ſpi/
ritū ſ. recepīōʒ: vt
pʒ ꝑ p̄dcā. Poteſt
⁊ alit̄. expōi. Sup
oēʒ. carnē.i. ſup iu
deos ⁊ gētiles indi
uerēter ſicut h̄r.j.x
ꝓpter qd dr̄ Ro.x.
Nō ē diſtinctō iu/
dei ⁊ greci: nā ideʒ
dn̄s oīm diues in
oēs q̄ inuocāt illū
abūdanter dando
eis ſpm̄ſcm̄. c
Et ꝓphetabunt fi.
ve. ⁊ fi. vr̄e.i. idiue/
renter dabit̄ ſpiri/
tuſſanctus ꝑſonis
vtriuſq̄ ſexus. vn̄
⁊ cū aplis fuerunt
mlieres in die pen/
tecoſteſ: vt pʒ ex p̄
dictis q̄ receperūt
ſpm̄ cū eis. dr̄ etiaʒ
Act.xxj. q ꝓphilippo
erāt qtuor filie vir
gines ꝓphetātes. ⁊
d' viris Act.xiij. dr̄

⁊ ſcdo pauli. ca.xiij. ꝑma in duas: q2 primo ponit̄ p̄di/
catō petri facta iudeis: ſcdo gentilib⁹ ca.x. ꝑma adhuc
in duas: in ꝑtē principalē ⁊ incidentalē: q̄ incipit ca.vj.
prima adhuc in duas: q2 primo ponit̄ p̄dicatō petri v̄/
bo: ſcdo facto adiūcto miraculo: ſeq̄nti ca. prima in du
as: q2 primo petr⁹ remouet eſtimatōeʒ falſam: ſcdo de/
clarat veritatē: ibi. Sʒ hoc eſt. Circa primū dr̄: Stans
aūt petr⁹. ꝯſtāter ⁊ intrepide: s Cū.xj. aplis ele.vo.
ſuā. vt loqueret̄ magis auctētice. t Uiri iudei. qui
hētis noticiā ſcripturaꝝ: ⁊ marie: v Qui hitatis
hierl'm. in q̄ tūc vigebat ſtudiū legis ⁊ ꝓphetaꝝ. x
Nō.n. ſicut vos eſtimatis. erronee: y Hi ebrij ſūt
cū ſit hora diei tercia. tūc.n. incipiebāt comedere hoies
hora ſexta: ⁊ marie iudei q̄ erāt mag' t̄pati: eo q' erant
cultores vni⁹ dei: ⁊ potiſſime in irl'm vbi vigebat ille cul
tus. dicit igit̄: Cū ſit hora diei tercia. q.d. adhuc nō eſt
comedendi ⁊ bibendi hora. z Sʒ hoc eſt. Hic ꝯñter
petrus declarat v̄itatem: ⁊ diuidit̄ in duas ꝑtes: q2 pri
mo hec ponit̄ declaratō: ſcdo audientium ꝯuerſio: ibi.
His auditis. prima in duas: q2 primo petrus declarat
ꝓpoſitū per iohelis verbū: ſcdo ꝑ dauid dictū: ibi. Uiri
iſraelite. Circa primū allegat ſcripturā q̄ h̄r in p̄ncipio
tercij ca. iohelis ꝓphete ſ̄m ſignatōeʒ v̄itatis hebraice
vt ibidē dixi. Circa qd ſciendū q' āgeli apparētes i aſcē/
ſione xp̄i eā declarātes ſil' denūciauerūt aduentū ei⁹ ad
iudiciū: dicentes: Hic hieſus qui aſſumptus ē a vobis
ſic veniet ⁊c. ſicut expoſitū eſt. ſ. Datō .n. ſpūſſancti in
ſigno viſibili fuit manifeſtatō glīe xp̄i ad dexterā patris
aſſūpti. ſ̄m q' dr̄ Jo.vij. Nondū erat ſpūſſanct⁹ datus
q2 nōdū erat hieſus glorificat⁹. ⁊ iō iohel ꝓpheta ſimul
predixit effuſionē ſpūſſancti ⁊ ſigna p̄cedentia diē iudi
cij. In hac ei⁹ igit̄ auctoritate ꝑmo denūciat̄ primū: cū
dicit̄: a Et erit in nouiſſimis dieb⁹.i. in dieb⁹ noui
te. qui dicūt̄ nouiſſimi: eo q' nō ſuccedet aliud teſtm̄: p
pter qd dr̄.j. prima Johā.ij. Filioli nouiſſima hora eſt
⁊ hebre.j. Nouiſſime diebus iſtis locut⁹ eſt nobis in fi
lio ⁊c. b Effundā de ſpū meo ſup oēm carnē. quod
exponit ra.ſa. ſup iohelē ſup oēm carnē.i. ſup oēm ho/

Erant in eccl'ia q̄ erat antiochie ꝓphete ⁊ doctores ⁊c. d
Juuenes veſtri ⁊c.i. hoibus cuiuſlibet etatis dabit̄ ſpūs
ꝓphetie. e Sōnia ſōniabūt.i. reuelatōes diuias in ſō/
nis hebūt: ad q̄s ꝑcipiēdas tunc aīa magis eſt diſpoſita ꝓ
pter quietatōʒ ſenſuum exterioꝝ ſicut plen⁹ in principio
libri pſalmoꝝ dixi. f Et quidē ſup ſeruos meos ⁊ an/
cillas generaliter.n. in primitiua eccl'ia oibus baptizatis
ꝑ impoſitōeʒ manuū apl'oꝝ dabat̄ ſpūſſctūs in ſigno viſi
bili: vt pʒ Act.xix. ⁊ plurib⁹ alijs locis: ⁊ adhuc dat̄ inui/
ſibiliter oibus baptizatis niſi obex ponat̄: g Et dabo
Hic ponit̄ denūciatō ſignoꝝ diem iudicij p̄cedentiū: cuʒ
dicit̄: Et dabo ꝓdigia in celo ſurſum ⁊ ſigna in terra deor
ſum: ſ̄m q' dicit̄ luce.xxj. Erūt ſigna in ſole ⁊ luna ⁊ ſtellis
⁊ in terris p̄ſſura gentiū ⁊c. h Sanguinē. nā ꝑſecutō
antixp̄i p̄cedet aduentū xp̄i in q̄ fundet̄ ſanguis innocen
tium. i Et ignē.ſ. ꝯflagrationis p̄cedenteʒ aduentuʒ
iudicis. k Sol conuertet̄ in tenebras. nō ſ̄m rem ſed
ſ̄m apparentiam: q2 nubibus denſis abſcōdet̄ eius lumen
l Et luna in ſanguinē. ſimiliter ſ̄m apparētiam ſicut ru/
bea videtur qñ eclipſiʒ patit̄: m Anteq̄ veniat dies do
mini.i. dies ſui iudicij: n Magn⁹. nā oēs ibi ꝯpehēt.
o Et manifeſt⁹. nā occl'ta cordis nr̄i tūc manifeſta erūt.
p Et erit. nō in die iudicij ſed añ: ꝓphete.n. loq̄ntes de
vno t̄pe tranſeunt ad aliud. q Quicunq̄ inuo.no.do.
fideliter ⁊ perſeueranter: r Saluus erit. ſalute eterna
Ro.x. Corde creditur ad iuſticiā: ore aūt ꝯfeſſio fit ad ſa/
lutem. s Uiri iſraelite. Hic ꝯñr petrus declarat ꝓpo/
ſitum ꝑ auctoritatem: ⁊ diuidit̄ in duas ꝑtes: ſ̄m duplicē
ei⁹ auctoritatē: ſcda ibi. Non.n. dauid prima in tres: q2 p̄/
mo auctoritas introducit̄: ſcdo ad ꝓpoſitum applicat̄: ibi
Uiri frēs. tercō intētū ꝯcludit̄: ibi. Dextera igit̄. ꝑma ad
huc in duas: quia primo intentum ꝓponitur: ſecundo au
ctoritas inducitur: ibi. Dauid enim. Circa primum exci/
tat attentionem audientium. d. s Uiri iſraelite. ad
quos miſſi fuerunt prophete. t Audite verba hec: q̄
non ſunt deridenda ſed magis attente audienda cuʒ ſint
prophetarum oracula. Conſequenter proponit xp̄i mor/
tem ⁊ reſurrectionem dicens.

v Ihesum naza. viꝝ pbatū a deo in vobis. i. corā vob. x Uirtutib⁹. i. opibus virtuoſis: Et pdigijs. i. miracul' maioꝛib⁹: vt in reſurrectōe moꝛtuoꝝ ꝛ ſimilib⁹: z Et ſignis. ſ. minoꝛib⁹ vt infirmitatū curatōib⁹. a Que fecit deus. ſ. tota trinitas. b Per illū. i. p hoīez xp̄m: inq̄tū eni hūanitas erat oꝛganū diuinū diuinitati ꝯiūctū: ſic man⁹ ſuo mō ē artificis oꝛganū: c In medio vr̄i ſicut ſcitis. q. d. ſic ē euidens q̄ nō poteſt negare. d Hūc diffi. ꝯſi. ꝛ pſcia dei traditū. p mūdi ſalute ex maxīa charitate: iudas tamē tradidit eū ex cupiditate ꝛ malignitate: q̄ꝛ actoꝛ nō eſt deus. e Per man⁹ iniq̄ꝝ affi. interemiſtis. ſ. p manus militū pylati qui gētiles erāt et ydolatre. f Quē de⁹ ſuſci. ſolutis doloꝛibus inferni. q̄tū ad ip̄m: eo q̄ ip̄m nō leſerunt ꝛ q̄tuz ad patres ſāctos q̄s inde abſoluit: q̄uis. n. ibi nō ſentirēt penam ſenſus hēbāt tn̄ penā dāni: inq̄tū retardabāt a viſiōe ꝛ fruitōe dei quod

hec. [v] Ihesū nazarenū virū approbatū a deo i vob [x] vtutib⁹ [y] ꝛ pdigijs [z] ꝛ ſignis [a] q̄ fecit de⁹ [b] p illuz [c] in medio vr̄i ſic ſcitis: [d] hūc definito ꝯſilio ꝛ pſciētia dei traditū [e] p man⁹ iniq̄ꝝ: affigētes interemiſtis. [f] Quē de⁹ ſuſcitauit ſolutis doloꝛib⁹ inferni [g] iux̄ qd̄ ipoſſibile erat teneri illū ab eo. [h] Dauid. n. dic̄ ieū. [i] Prouidebā dn̄z corā me ſemp: [k] qm̄ a dextris eſt mihi ne ꝯmouear. [l] Propt̄ hͦ letatū eſt coꝛ meū [m] ꝛ exultauit ligua mea: [n] inſuper ꝛ caro mea [o] requieſcet [p] in ſpe. [q] Qm̄ nō derelinq̄s aiā3 meam [r] in inferno: [s] nec dabis [t] ſctm̄ tuū [v] vidē coꝛruptōez [x] Notas mihi feciſti vias vite: [y] replebiſ me [z] iocūditate

erat mētis afflictiuū: ſm̄ illud puer. xiij. Spes que differt̄ affligit aiam. g Iuxta quod impoſſibile erat teneri. i. detineri: nō. n. peccatum aliqd̄ ꝯ̄trerat: ſed ad oē peccatuz deſtruendū venerat. h Dauid. n. Hic ꝓn̄r inducit auctoꝛitatē dauid ad ꝓpoſitū que habet̄ ps. xv. ꝛ intelligitur de xp̄o ad lr̄am: ſicut ibidem fuit oñſum: iō in pſona eius dicitur: i Prouidebaz dn̄m corā me ſp. nam aia xp̄i ab inſtanti creatōis hūit ꝯtinue claritatē diuine viſiōis k Qm̄ a dextris eſt mihi ne ꝯmouear. Ex hoc. n. q̄ hūanitas xp̄i erat oꝛganum diuinitat' ꝯiūctū vt dictū eſt: nō potuit moueri ad aliquid niſi ſm̄ voluntatē deitatis: ꝓpt̄ quod nullus inoꝛdinatus motus potuit inſurgere in xp̄o ex iniurijs ſibi illatis: aut ex q̄buſcūq̄ alijs cauſis: ꝛ q̄ꝛ h̄ erat aie xp̄i cā delectatōis ſpūalis: iō ſubdit̄: l Propter hoc letatum eſt coꝛ meū. interi⁹ m Et exultauit lingua mea. ꝓrūpens exterius in laudē diuinā: ſicut dr̄ Luce. x. In ipſa hoꝛa exultauit iheſus in ſpūſancto. n Inſuper ꝛ caro mea. ab aia ſepata: o Requieſcet. in ſepulchꝛo: p In ſpe. i. certa reſurrectōis expectatione. q Qm̄ nō derelinq̄s aiam meā. a coꝛpoꝛe ſepatā: r In inferno. i. in ſanctoꝝ limbo: in qua fuit p. xxxix. hoꝛas tm̄ . ſ. ab hoꝛa nona ferie ſexte in qua fuit ſepata a coꝛpe vſq̄ ad diluculū diei dn̄ice in q̄ ſm̄ cōioꝛem opiniōnē fuit coꝛpoꝛi reunita: iō ſubdit̄: s Nec dabis. i. dari ꝑmittes t Sanctū tuū. i. coꝛp⁹ meū ſanctificatū. v Uidere coꝛruptōez. i. putrefactionē vel incineratōez: ſi tn̄ accipiatur coꝛruptō p moꝛte: ſic fuit ibi coꝛruptō: quia coꝛp⁹ xp̄i fuit vere moꝛtuū p ſepationē anime a coꝛpe: vtrūq̄ tamē manſit diuinitati vnitū. ſ. aia exn̄s in limbo ꝛ coꝛp⁹ iacēs in ſepulchꝛo. x Notas mihi feciſti vias vite. p accelerationē reſurrectionis mee. y Replebis me iocunditate. q̄ꝛ reſurrexit in coꝛpe glioſo qd̄ fuit prius paſſibile ꝛ moꝛtale: ꝛ ſic hūit materiā iocunditatis ex ſui coꝛpis glificatōe. z Cū facie tua. i. cū clara viſione eēntie diuine

quā hūit aia xp̄i ab inſtanti creatōis ſue: iō dr̄. Cū facie tua. i. cū viſiōe faciei tue iā ꝑus habite. a Uiri frēs Hic ꝓn̄r dicta auctoꝛitas ad ꝓpoſitum applicatur: oſtēdendo q̄ nō loquit̄ de pſona dauid: ſ; de pſona xp̄i: cuz dicit̄: Uiri fratres. i. iſrlite ſicut ꝛ ego. b Liceat audenter dicere ad vos. tanq̄ verū manifeſtū: c De pr̄iarcha dd̄ qm̄ defū. ꝛ ſepul. eſt. vt p3. iij. reg. ij. d Et ſepulchꝛ ei⁹ eſt apud nos. in quo iacuit p tāta tp̄a coꝛpus eius qd̄ putrefactionē paſſum eſt ꝛ incinerationem: ꝓpter qd̄ dicta auctoꝛitas intelligi nō pōt de ipſo: ideo ꝓn̄r oñdit̄ q̄ intelligenda eſt de xp̄o: cū dicitur.

cū facie tua. [a] Uiri frēs: liceat audēter dicē ad vos [c] d̄ pr̄iarcha dauid qm̄ defūct⁹ eſt ꝛ ſepult⁹ ē: [d] ꝛ ſepulchꝛū ei⁹ ē apd̄ nos vſq̄ i hodiernū diē. [e] Propha igit̄ cū eſſet ꝛ ſciret q̄ꝛ iureiurādo iuraſſet illi de⁹ de fructu lūbi ei⁹ ſedere ſup ſedē ei⁹: [f] ꝓuidēs locut⁹ ē de reſurrectōe xp̄i: [f] q̄ꝛ neq̄ derelict⁹ ē i inferno: neq̄ caro ei⁹ vidit cōruptōez. Hūc ihm̄ r̄ſuſcitauit de⁹: cui⁹ oēs nos teſtes ſum⁹. [g] Dextera igit̄ dei. [h] exaltat⁹: [i] ꝛ ꝓmiſſiōe ſpūſſancti accepta a pr̄e: [k] effudit hūc quē [l] vos videtis [m] ꝛ auditis. [n] Nō. n. dauid aſcendit i celos. [o] Dic aūt ipē [p] Dixit dn̄s [q] dn̄o meo [r] ſede a dextris meis: [s] donec ponaz

e Propheta ḡ cū eſſet dn̄i ꝛ ſcaret q̄ꝛ iureiurando ⁊c. ſicut habetur ps. cxxxj. Iurauit dn̄s dd̄ veritatē ⁊c. qd̄ ꝑncipaliter intelligitur de xp̄o deſcēdente a dd̄ ſm̄ carnem vt dictū fuit ibidem: ideo ſb̄dit̄: f Prouidens locutus eſt de reſurrectione chꝛiſti in auctoꝛitate predicta qui in ipſo impleta eſt: vt patet ex dictis. iō ſequitur: f Q̄ʒ neq̄ derelictus eſt ⁊c. ꝛ patet litera. g Dextera. hic cōcludit̄ intentum de collatione ſanctiſpiritus a deo. Circa qd̄ ſciendū q̄ hec collatio non erat implenda an̄ xp̄i aſcenſionem: vt dicit̄ Jo. vij. Nondū erat ſpiritus datus quia nondū erat iheſus gloꝛificatus. ideo cōcludit g Dextera igit̄ dei. i. ei⁹ potentia: h Exaltat⁹. ad celeſtia. i Et ꝓmiſſione ſpiritusſancti accepta. qua ſedet ad dexteram patris: ſicut erat ſibi pꝛomiſſum ps. cix. Sede a dexteris meis ⁊c. k Effudit hūc. ſpm̄. l Quem vos videtis. in linguis igneis: m Et auditis. in varijs linguis: erant. n. ſigna ſenſibilia ad deſignandum ſpiritū ſanctū habitantem in coꝛdibus eoꝛum. Sciendum autem q̄ ſicut miracula fiebant a tota trinitate ſicut a cauſa pꝛincipali: ꝛ ab humanitate chꝛiſti: ſicut a cauſa inſtrumentali coniuncta: vt dictum eſt ſupra. ita intelligendum eſt de hac infuſione ſpūſſ. n Non enim. hic ponitur ſecūda auctoꝛitas ad ꝓpoſitū: que habet̄ ps. cix. q̄ pſal. ad lr̄az intelligit̄ de xp̄o: vt ibidem diffuſi⁹ declaraui. dicit igitur: n Non eni dauid aſcendit ad celos. ſed fuit ſepultus ꝛ incineratus: vt predictum eſt. o Dicit autem ipſe. de chꝛiſto: p Dixit domin⁹. pater: q Domino meo. i. filio ei⁹ incarnato: per hoc eni pꝛobatur diuitas chꝛiſti: Mat. xxij. quia ſi eſſet homo purus: dauid non vocaret eum dominum cum eſſet filius eius naturalis tm̄: ꝛ non dei ſed tm̄ adoptiuus: ſicut dauid ꝛ alij ſancti: r Sede a dextris meis idest ad equalitatem patris ſm̄ diuinitatem: ꝛ in potioꝛibus bonis ſm̄ humanitatem. s Donec ponam inimicos tuos ſcabellū ⁊c. Per hoc non eſt intelligendum q̄ chꝛiſtus debeat aliquando dimittere ſeſſionem ad patris dexteram:

īimicoſ tuos ſcabellū pedū tuoꝝ. [t] Certiſſime ſciat ḡ oīs domꝰ iſrl': [v] q2 ⁊ dn̄z eū ⁊ xp̄m fecit deꝰ [x] hūc ihm̄ [y] quē vos crucifixiſtis. [z] His aūt auditis ↄpūcti ſūt corde [a] ⁊ dixerūt ad petꝝ ⁊ ad reliq̄s apoſtolos: Quid faciemꝰ viri frēs? Petrus aūt ad illos: [b] pn̄iam inq̄t agite: [c] ⁊ baptizeť vnuſq̄ſq3 vr̄m ī noīe ihu xp̄i [d] in remiſſiōz peccatoꝝ vr̄oꝝ: [e] ⁊ accipietꝭ donū ſpiritusſancti. [f] Vob.n.ē repmiſſio ⁊ filijs vr̄is ⁊ oībꝫ q̄ lōge ſt' q̄ſcūq3 aduocauerit dn̄s deꝰ nr̄. Alijs etiā v̄bis plurimis teſtificatꝰ eſt: ⁊ exhortabať eos dicēs: [g] Saluami a gn̄atione iſta p̄ua. Qui g̃ receperūt ſmonē eiꝰ baptizati ſūt: ⁊ appoſite ſūt [h] in die illa aīe [i] circiter tria milia. [k] Erāt aūt pſeuerantes ī doctrina apl'oꝝ [l] ⁊ cōicatōe fractōis panis ⁊ oꝛōibꝫ [m] Fiebat aūt oī aīe [n] timoꝛ. Multa q̄3 ꝓdigia ⁊ ſigna per apl'os ī irl'm fiebāt: et metꝰ erat magnꝰ ī vniu̇ſis. [o] Oēs etiā q̄ credebāt [p] erāt piter: [q] ⁊ hēbāt oīa cōia [r] Poſſeſſiones [s] ⁊ ſbſtātias [t] Vēdebāt: ⁊ diuidebant illa oībꝫ ꝓut cuiq3 opꝰ erat. [v] Quotidie q̄3 ꝑdurātes vnanimit' ī tēplo: [x] ⁊ frangentes circa domos panē [y] ſumebāt cibum cū exultatōe [z] ⁊ ſimplicitate cordis: [z] collaudātes deū [a] ⁊ hn̄tes grāz ad oēz plebē. [b] Dn̄s āt augebat [c] q̄ ſalui fiebāt [d] q̄tidie ī idip̄3. Ca. iij.

PEtrꝰ aūt ⁊ iohannes aſcēdebāt ī tēplū: [b] ad hoꝛam oꝛatōis nonā. [c] Et quidā vir q̄ erat claudꝰ ex vtero matris ſue [d] baiulabatur: [e] quem ponebāt quotidie ad poꝛtā templi q̄ dr̄

q2 li donec aliq̄n teneť finite.ſ.q̄n ſignat terminū eiꝰ cui diūgiť: vt cū dr̄. Sedete hic donec veniā: aliq̄n v̄o indiffinite: vt cū dr̄. Iſte nō penituit donec vixit ⁊c̄.i.nunq̄3: q2 pꝰ moꝛtē penitere nō potuit: ⁊ hoc mō teneť cū dicitur: Sede a dexteris meis donec po. inimi. tuos ſcabellum ⁊c̄.i.tibi totaliter ſubiectos ſi enim accipiať xp̄s ſm diuinaz naz oīa ſūt ei ſbiecta ab eterno ſm ſūcdoꝝ diſpoſitōz: nō tn̄ q̄ntū ad executiōez: ſ3 ſolū in tp̄e ī quo hn̄t eē: ſi v̄o ↄſidereť q̄ntū ad naturā hūanaz: ſic oīa ſt' ei ſubiecta auctoꝛitatiue a p̄ncipio īcarnatōis ex vniōe ad v̄bū: executiue v̄o oīa ei erūt ſbiecta in fine mūdi: cū in oībꝰ exercebit ſuā volūtatē: bonos p̄miando et malos pūiēdo: ⁊ ſic ſcabellū teriť pedibus: ⁊ eis ſupponiť: ita mali cōtereť in penis et ſupponeť xp̄o ſ3 hūanitatē q̄ p pedes deſignať: ꝓpter q̄d ↄcludit: t Certiſſime ḡ ſciat oīs domꝰ iſrael. abſq3 heſitatiōe aliq̄: v Quia ⁊ dn̄m eū ⁊ xp̄m fecit deus.i.tota trinitas: x Hūc ihesum.humanitatē eius vniendo verbo ⁊ ad patris dexterā exaltando: y Quē vos crucifixiſtis. ꝑ ignoꝛantiā quidē q̄ntū ad ꝑlm cōem: ſ3 ꝑ inuidiā ⁊ maliciā q̄ntū ad p̄ncipes ſacerdotū. z His auditis. Poſtq̄3 eſt poſita petri predicatō: hic ↄn̄r ponitur auditoꝝ conuerſio: et ſc̄do eoꝝ conuerſatio: ibi. Erant autem. Circa primuz dicitur: y His auditis compūcti ſunt corde. de xp̄i moꝛte: a Et dixerūt ⁊c̄. parati obedire: b Penitentiā agite peccata preterita deteſtando: aliter poneretur obex ſp̄ūiſctō: c Et baptizeť vnuſq̄ſq3 vr̄m in nomine ihesu xp̄i. in hac.n.foꝛma baptizauerūt in p̄mitiua eccleſia conſilio ſp̄ūſſancti: vt nomē chꝛiſti q̄d erat apud iudeos contēptū ⁊ odioſum amabile redderetur ⁊ venerandum: quo facto redijt eccleſia ad foꝛmā a xp̄o inſtitutā: Mat. vlti. Baptizantes eos in noīe patris ⁊ filij ⁊ ſpūſſancti. veruntamē in nomine chꝛiſti intelligiť tota trinitas: chꝛiſtus.n.grece dr̄ vnctus latine: ⁊ ſic in noīe xp̄i intelligiť pater vngens ⁊ filius vnctus: ⁊ ip̄a vnctio q̄ eſt ſpūſſanctus: d In remiſſionē peccatorum veſtroꝝ. quia baptiſmus delet oīa peccata q̄ntum ad penam ⁊ culpam. e Et accipietis donū ſpūſſancti. quod tūc dabať baptizatis in ſigno viſibili ꝑ impoſitionem manuū apl'oꝝ: vt habetur.j.x.ca. ⁊ .xix. f Vobis.n.repꝛomiſſio. predicta facta per iohelem ꝓphetam vt dictum eſt.ſ. cetera patent vſq3 ibi. g Saluami a generatōe iſta praua.ſ.iudaica q̄ ꝓ maioꝛi p̄te remanſit in infidelitate obſtinata: ⁊ appoſite ſūt ad numeꝝ fidelium. h In die illa.ſ.pentecoſtes vt patz ex predictis: i Circiter tria milia. in ſignū hꝰ baptizatōis fiebat antiq̄tus baptiſmus generalis in die pentecoſtes. k Erāt aūt. Hic ↄn̄r poniť ↄuerſoꝝ ↄuerſatō cū dr̄: Erāt aūt pſeuerātes in doctrina apl'oꝝ q̄ntum ad fi fidem ⁊ moꝛes l Et cōicatōe fractōis panis. tum quia quotidie cōicabant: tū q2 cōes cibos ſicut ⁊ cetera cōmunia hēbāt. m Fiebat aūt oī aīe.i.oī hoī denoiando totū a p̄te digniori. n Timoꝛ. tū ꝓpter p̄dicatōez petri: tū ꝓpter miracula q̄ p apl'os fiebant: io ſubditur: Multa q̄3 ⁊c̄. o Oēs etiā q̄ credebāt.in xp̄m: p Erāt piter.ī ſignū charitatꝭ: q Et habebāt oīa cōmunia. in ſignū fraternitatis: ⁊ ex h̄ oīs religio hūit exoꝛdium in qua nō licet hr̄e ꝓpriū. r Poſſeſſiões q̄3.i.agroſ ⁊ vineas: s Et ſubſtātias.i.pecora ⁊ conſimilia: t Vendebāt. vt d̄ p̄cio cōiter oībꝰ ꝓuidereť: tn̄ ſm indigentias coꝝ: v Quotidie q̄3 ꝑdurātes vnanimiter in tēplo. vbi erāt locus oꝛatōnis q̄ ad oēs: ⁊ p̄dicatōis q̄ ad apl'os: x Et frangētes circa domos panē. in reditu ſuo d̄ tēplo. y Sumebāt cibū cū exultatione. mentis in deū: z Et ſimplicitate coꝛdis. .i. ſine plica doloſitatis ⁊ ſimulatiōis: z Collaudātes deum. de beneficijs acceptis: a Et habentes gratiam ad omnem plebē. vt ſic de quolibet eoꝝ poſſet dici q̄d de ſancto ſebaſtiano legiť: neceſſe erat vt quem deus tanta ꝑfuderat gratia ab omnibus amareť. b Dn̄s aūt augebat. ſupple numeꝝ eoꝝ: c Qui ſalui fiebant. ꝑ receptionem fidei catholice: d Quotidie. ⁊ nō ſolū in die pentecoſtes ſ3 etiā in alijs diebus ſequentibus. e In idip̄m.i.in vnionem apoſtolice doctrine.

Capitulum. iij.

PEtrus aūt. Hic ↄn̄r deſcribiť predicatio petri adiuncto miraculo: Et diuidiť in tres partes: q2 primo poniť operatio miraculi: ſc̄do predicatō petri ibi. Videns aūt petrus. tercio excitatio zeli ſe. ca. Circa p̄mum notať hoꝛa: cū dicitur: a Petrus aūt ⁊ iohannes aſcendebāt in templū.i.in atriū mūdoꝝ q̄d erat oꝛationis locꝰ: b Ad hoꝛā oꝛatōis nonā. tribꝰ.n.hoꝛis in die oꝛabāt iudei: vn̄ dr̄ daniel'. vj. q̄ daniel tribꝰ tp̄ibꝰ ī die oꝛabat ↄ hierlm̄.ſ.mane: hoꝛa nona: ⁊ veſpere. c Et quidam vir qui erat claudus ex vtero matris ſue. ex q̄ miraculū fuit euidentiꝰ q̄3 ſi fuiſſet claudus ex aliq̄ accidentaliter: d Baiulabať. q2 nō ſolū erat claudus ſ3 etiaz ſic ↄtractus q̄ nō poterat incedere: e Quē po. quotidie ad poꝛ.tē. q̄ dr̄ ſpecioſa. Iſta vt dicūt aliqui eſt illa poꝛta quam edificauit ioathā rex iuda ſublimiſſima. ij. paral'. et xxij. ſ3 ſi intelligebant d̄ poꝛta eadem numero quā edificauit ioathan non eſt verum: nam illa fuit ↄbuſta per chaldeos. iiij. Reg. vlti. potuit tn̄ alia in eodem loco reedificari ad ſimilitudinē p̄me ⁊ retinuit nomē antiquum.

f Ut peteret elemoſynā. ſicut ↄſuetū eſt talibꝰ q̄ nō pn̄t lucrari victuȝ ſuū: cetera patent vſqȝ ibi: g Reſpice i nos. i. ↄſidera nos paupes nihil tibi dare valentes: vt dicunt aliq̄: ⁊ videt̄ hoc gloſa interlinearis dicere: ſ ſaluo iudicio meliori videt̄ aliter dicendū: ſi enim petrꝰ ſic ei reſpōdiſſet ſpem recipiendi aliq̄d ab eis ſibi nō dediſſet ſ magis ↄtrariū: ⁊ tn̄ ſubdit̄: h At ille inten. in eos ſpe. ſe aliquid acce. ab eis. iō dicēdū ꝙ petrus ⁊ iohānes q̄ erāt valde miſericordes reſpexerūt eū clementibꝰ ocul' cogitātibꝰ ſibi meliꝰ dare q̄ȝ petebat iō dixit ei petrus. Reſpice in nos. nō in nr̄a: ꝓpter qđ ſubdit̄: i Argētuȝ ⁊ auꝝ nō ē m̄. memor illius p̄cepti: Nolite poſſidere auꝝ ⁊ argentū ⁊c. vt dicit gloſa. k Qđ aūt hēo h tibi do. qđ. n. ꝑ amicos poſſumꝰ quodāmō ꝑ noſipſos poſſumꝰ. viij. ethi. coꝝ ſanitatē aūt illam poterat petrꝰ dare v̄tute dn̄i ſui ⁊ amici hieſu xp̄i: iō ſubdit̄: l In noīe hieſu xp̄i. i. in v̄tute eius: m Surge ⁊ ambula. neutꝝ. n. ante poterat: n Et ptinꝰ ↄſolidatē ſt̄ baſes eiꝰ. i. crura ⁊ tibie q̄bꝰ innitit̄ corporis pondꝰ: o Et plante. i. pedes vſqȝ ad vltimā ſuꝑficiem. p Et exiliens ſtetit ⁊ ambulabat. In quo oſtendit̄ curatio perfecta ⁊ in inſtanti quā ſolus deus poteſt facere. q Et intrauit cū illis in templum vt redderet deo gratias de tāto beneficio. cetera patent vſqȝ ibi. r Ad porticū que appellabat̄ ſalomōis. Porticus. n. illa quā fecit ſalomon in templo fuit ꝑ chaldeos ↄbuſta: ſ poſt redituȝ captiuitatis babylonice in eodem loco fuit alia reedificata retinens nomē antiquum. s Uidēs aūt. Hic ↄn̄r ponit̄ exhortatō petri: in q̄ p̄mo arguit iudeoꝝ iniq̄tatē: ſcđo eos inducit ad v̄itatē: ibi. Et nunc fratres. Circa primū dicit: t Uiri iſraelite quid miramini ⁊c. quaſi nr̄a virtute aut ptāte fecerimꝰ: ſic hn̄t libri correcti: Ad faciendū. n. aliquod bonū requirunt̄ facultas ⁊ bona voluntas: q̄ per virtutē ⁊ poteſtatem deſignant̄. q. d. petrus: Si feciſſemꝰ hec noſtra ptāte ⁊ volūtate bene eſſet admirandū: ſed ſic nō eſt: propter qđ ſubditur: v Deus abraā ⁊ deus yſaac ⁊ deus iacob. Utitur hoc modo loq̄ndi: q2 cōis erat apud iudeos in aſſertōnibus veritatis: vt pȝ ex decurſu veteꝝ te. x Deꝰ patrū noſtroꝝ. qui eſt omnipotēs: y Glorificauit filiuȝ ſuū hieſum. eū reſuſcitando ⁊ collocando ad dexterā ſuā: z Quē vos quideȝ tradidiſtis. pylato ad interficiendū: hoc. n. fecerant principes in quibꝰ erat totꝰ ꝓpl's v̄tualiter a Et negaſtis an̄ faciē pylati. dicendo nō habemꝰ regeȝ niſi ceſarem Ioh. xix. b Iudicante illo. ſ. pylato.

ſpecioſa[f] vt peteret elemoſynā ab introeūtibꝰ i templū. Is cū vidiſſet petrum ⁊ iohānē incipiētes introire i tēpluȝ: rogabat vt elemoſynā acciperet. Intuens aūt i eū petrꝰ cū iohāne dixit:[g] Reſpice i nos.[h] At ille intēdebat i eos: ſperans ſe aliq̄d accepturꝝ ab eiſ: Petrꝰ āt dixit:[i] Argētū ⁊ aurꝝ nō ē mihi:[k] qđ aūt hēo h tibi do.[l] In noīe hieſu xp̄i nazareni[m] ſurge ⁊ ābula. Et apphēſa manu eiꝰ dextera alleuauit eū[n] ⁊ ꝓtinꝰ ↄſolidate ſūt baſes eiꝰ[o] ⁊ plāte.[p] Et exiliēs ſtetit ⁊ ābulabat:[q] ⁊ intrauit cū illis i tēplū: ābulās ⁊ exiliēs ⁊ laudās deū. Et vidit oīs ꝓpl's eū ābulātē ⁊ laudātē deuȝ. Cog̃ſcebāt aūt illuȝ: ꝙ ipſe erat q̄ ad elemoſynam ſedebat ad ſpecioſaȝ portā tēpli. Et īpleti ſt̄ ſtupore ⁊ extaſi: i eo qđ ↄtigēat illi. Cū teneret āt petꝝ ⁊ iohānem: cucurrit oīſ ꝓpl's ad eos[r] ad porticū q̄ appellat̄ ſalomonis ſtupētes.[s] Uidēs autē petrꝰ: r̄ndit ad ꝓplm:[t] Uiri iſraelite q̇d miramī i h: aut nos q̇d intuemī q̄ſi nr̄a virtute aut ptāte fecerimus hūc ābulare?[v] Deꝰ abraā ⁊ deꝰ yſaac ⁊ deꝰ iacob:[x] deus patꝝ nr̄oꝝ[y] glⁱficauit filiū ſuū ihm:[z] quē vos q̇dē tradidiſtis[a] ⁊ negaſtis an̄ faciem pylati[b] iudicāte illo dimitti.[c] Uos āt ſanctū ⁊ iuſtū negaſtis:[d] ⁊ petiſtis virꝝ homicidā donari vobis[e] auctorem v̄o vite[f] interfeciſtis.[g] Quē deꝰ ſuſcitauit a mortuis[h] cuiꝰ nos teſtes ſumꝰ[i] ⁊ i fide noīs eiꝰ hūc quē vos videtis[k] ⁊ noſtꝭ:[l] ↄfirmauit[m] nomē eius:[n] ⁊ fides q̄ ꝑ eū ē dedit itegrā ſanitatē iſtā in ↄſpectu oīm v̄ym.[o] Et nūc frēs[p] ſcio q2 ꝑ igrantiā feciſtis: ſic ⁊ ꝑncipes v̄ri.[q] Deꝰ aūt q̇ p̄nūciauit ꝑ os oīm ꝓpheta ꝝ pati xp̄m ſuum: ſic[r] impleuit.[s] Penitemī igit̄[t] ⁊ ↄuertimī:[v] vt deleāt̄ pec

c Dimitti. ſupple debere hieſum. ſ. innocentē: vt habetur ibidem. d Uos autē ſanctū ⁊ iuſtuȝ negaſtis. ⁊ dicit ſanctuȝ ⁊ iuſtū abſolute: quia ſanctus ⁊ iuſtus eſt antonomaſice: vnde dicit̄: Sanctꝰ ſanctoꝝ daniel. ix. d Et petiſtis virꝝ homicidam. ſ. barrabā qui ꝓpter ſeditionē quandā in ciuitate ⁊ homicidiū miſſus erat in carcerem Luce. xxiij. e Auctorē v̄o vite corpalis ⁊ ſpūal' qđ xp̄o competit ſm̄ eius diuinitatē: f Interfeciſtis. in humanitate aſſumpta: g Quē deus ſuſcitauit. ꝑ ſuā oīpotentiā h Cuiꝰ nos teſtes ſumꝰ. nō tm̄ duo vel tres ad ſufficiētiam: ſed mlto plures ad ſuꝑabundātiaȝ: i Et in fide nominis eius hunc quē vos videtis nūc ſanū ⁊ incolumē. k Et noſtis. an̄ fuiſſe claudū ⁊ impotentem: l Cō firmauit. in ſanitate: m Nomen eius. i. inuocatio nomis xp̄i n Et fides ⁊c. nam inuocatō ſine fide efficax n̄ eſſet. o Et nūc fratreſ. Hic ↄn̄r inducit eos petrus ad veritatem: ⁊ p̄mo ratione: ſcđo ſcripture allegatōe ibi. Moyſes. Circa primū dicit: o Et nunc fratres dulciter eos alloquitur vt verbum eius magis recipiatur. p Scio quia ꝑ igno. fe. ſicut ⁊ prin. veſtri. Alia tn̄ fuit ignorantia hic ⁊ ibi: nam principes qui erant literati per ſcripturas que predicte erant de chriſto ⁊ per eius opera cognouerunt. primo de hieſu nazareno ꝙ ipſe eſſet chriſtus in lege ⁊ in prophetis ꝓmiſſus ſicut dictum fuit plenius ſuper illud Mat. xxj. primo autē agricole dixerunt hic eſt heres. ſ quia incepit predicare contra eos vitia publice conceperunt contra euȝ inuidiam ⁊ odium: ⁊ ſic in eis fuit ſubuerſa dcā noticia: quia corruptio affectionis corrūpit iudicium rōis: ⁊ in augmentum malicie deceperunt populum ſimplicem inducentes eum ad petendum mortem chriſti: Mat. xxvij. Principes autem ſacerdotum ⁊ ſeniores ꝑſuaſerunt populo vt peterent barraban: hieſum v̄o ꝑderēt ⁊ ſic patet ꝙ ignorantia principuȝ fuit mlto grauior q̄ȝ popularium. q Deus autem qui prenun. ꝑ os om. ꝓphetaꝝ ⁊c. dicit autem os in ſingulari ad deſignāduȝ ꝙ omnes prophete vno ſpū ſunt locuti: ⁊ paſſionē xp̄i omnes lr̄aliter vel myſtice predixerūt: r Impleuit ſic. nam malis actibus hoīm vtit̄ ad bonuȝ: ſunt. n. ab eo inq̄ſtuȝ actus. s Penitemini igitur. a peccatis veſtris: t Et conuertimini. ad xp̄m: v Ut deleantur peccata veſtra. per baptiſmum.

x Ut cum venerit tp̄a refrigerij.i.vltimi iudicij.tunc enim ad refrigeriū beatitudinis tranſferuntur electi: y A conſpectu dn̄i.ſm ordinationē eius. z Et miſerit eum qui predicatus eſt vobis hieſum chriſtum ad iudicandum ſeculum per ignem in forma hūanitatis glioſa: a Quē oportet q̄dem celū ſuſcipere.i.interim i celis ad dexteram patris ſedere:vt dictū ē ſupra ca.j. b Uſq; in tp̄a reſtitutionis oim̄.i.extremi iudicij i q̄ oia reducentur ad ſtatuꝫ ordinatiſſimum ſm lineam diuine iuſticie. c Que eſt lo. p os ſctoꝝ ſuoꝝ a ſeculo.i. ab antiq̄: ⁊ non ſolum de nouo. d Moyſes. Hic ꝯn̄r ad ꝓpoſitum inducit ſcripturas ꝓphetarum ⁊ primo in ſpeciali.d. Moyſes q̄dem dixit.deut.xviij. e Qm̄ ꝓphetā ſuſcitabit vobis dn̄s deus veſter quod ſicut ibidē dictū fuit intelligitur principaliter de xp̄o qui dicitur ꝓpheta magnus:Luce.vij. Et deſcēdit d iudeis ſm carnem Mat.j. Tanq̄ me ipſum audietis.i.latorē noui teſta.ſicut me veteris. g Omnis aīa.i.omnis homo: poniẗ hic pars principalis pro toto: h Que nō audierit ꝓphetam illum.legem euangelicam renuendo: i Exterminabiẗ de plebe.i.de ſanctorum ſocietate. Conſequēter inducit ſcripturas ꝓphetaꝝ in quodaꝫ generali.d. k Et omnes prophete a ſamuele ⁊c.ſub illo.n.incepit regnū iſrael ⁊ iuda:vt patꝫ.j.Regum.x.temporib⁹ do regum ⁊ deinceps fuerūt prophete qui clarius locuti ſunt de myſterio chriſti vt eſt ſuperius oſtenſuꝫ in expoſitione ꝓphetaꝝ:vnde de Eſa.dicit hiero.q̄ videtur magis euangelium q̄ꝫ prophetiam texere. l Uos autem eſtis filij prophetaꝝ.i.in eoꝝ ſcripturis nutriti: m Et teſtamenti.i.promiſſionis. n Quod diſpoſuit deus ad patres noſtros de futuro: o Dicens ad abraam.geñ.xxij. p In ſemine tuo benedicenẗ omnes familie terre.quod impletū eſt in xp̄o ab abraam deſcendente:vt patet per omnes partes orbis in q̄bus ſunt aliqui chriſtiani: ⁊ adhuc magis implebitur circa finem mundi qñ oēs ꝯuertenẗ ad fidem xp̄i. q Uobis primū ſuſcitans.i.manifeſtans: r Filium ſuum.quia inter iudeos fuit natus ⁊ conuerſatus: s Miſit eum benedicentem vobis.in perſona.n.ꝓpria predicauit iudeis ⁊ multa beneficia contulit: mortuos ſuſcitando.leproſos ſanando: cecos illuminādo ⁊ hmōi. t Ut conuertat ſe ⁊c.ad hoc.n.requiritur actus liberi arbitrij:vnde auguſt.dicit:Qui creauit te ſine te non iuſtificabit te ſine te.

In capitulo.iij.vbi dicitur in poſtilla. Si enim petrus ſic ei reſpondiſſet ſpem recipiendi aliquid ab eis ſibi non dediſſet ⁊c.

Additio.

Licet petrus in ſua reſponſione non dediſſet ſpem claudo illi recipiendi aliquid ab eo ꝓut verba plane ſonant:non tamen ex hoc ſequitur q̄ claudus ille non ſperaſſꝫ ſe aliquid ab eis recepturuꝫ.chananea.n.licet audiſſet a dn̄o: Non eſt bonum ſumere panē filiorum ⁊ mittere canibus.quib⁹ verbis xp̄s nullam ei dabat ſpem impetrandi petitiōem ſuam: nihilo[min]⁹ illa tanq̄ ſperās aliq̄d recipere ꝑſiſtebat in ſua petitōne:vt patꝫ:Mat.xv.ca. vnde ſimiliter poſſet in ꝓpoſito dici: ideo gloſa interlinearis in ſuo vigore ſtare videtur.

cata veſtra:[x] vt cū venerint tp̄a refrigerij[y] a ꝯſpectu domini[z] ⁊ miſerit eū qui ꝑdicatus ē vobis hieſum xp̄m [a] quē op̄tet q̄dem celū ſuſcipere[b] vſq; in tp̄a reſtitutionis oim̄[c] que locutus eſt deus per os ſanctoꝝ ſuoꝝ a ſeculo prophetaꝝ.[d] Moyſes quidē dixit:[e] Qm̄ ꝓphetam ſuſcitabit vobis dn̄s deus veſter de fratrib⁹ veſtr[is]:[f] tanq̄ meip̄m audietis iux̄ oia quecūq; locut⁹ fuerit vob[is]. Erit aūt:[g] ois aīa[h] q̄ nō audierit ꝓphetā illū[i] exterminabiẗ de plebe.[k] Et oēs ꝓphete a ſamuele ⁊ deinceps qui locuti ſūt annūciauerunt dies iſtos.[l] Uos eſtis filij ꝓphetaꝝ[m] ⁊ teſti:[n] qđ diſpoſuit de⁹ ad p̄res v̄ros:[o] dicēs ad abraā:[p] Et in ſemīe tuo bn̄dicenẗ oēs familie terre.[q] Uobis p̄mū de⁹ ſuſcitans[r] filiū ſuū[s] miſit euꝫ bn̄dicentē vobis[t] vt ꝯuertat ſe vnuſq̄ſq; a nequitia ſua.

Ca.iiij.

Loq̄ntib⁹ aūt illis ad ꝑplm̄[b] ſupueneīt ſacerdotes ⁊ magiſtrat⁹ tēpli[c] et ſaducei: dolētes q̄ docerēt ꝑplm̄ ⁊ ānūciarēt in ihr̄lm reſurrectōeꝫ ex mortuis:⁊ iniecerūt i eos man⁹:[d] ⁊ poſuerūt eos in cuſtodiā[e] vſq; i craſtinū. Erat āt iā veſpera.[f] Multi aūt eoꝝ q̄ audierant v̄bum[g] crediderūt:[h] ⁊ factus ē numer⁹ eoꝝ quinq; milia.[i] Factū ē aūt i craſtinū vt ꝯgregarēẗ principes eoꝝ ⁊ ſeniores ⁊ ſcribe i hieruſalē: ⁊ ānas princeps ſacerdotū:⁊ cayphas ⁊ iohānes:⁊ alexāder:⁊ quotquot erāt d genē ſacerdotali.[k] Et ſtatuētes eos ī medio interrogabant: In q̄ v̄tute aut ī q̄ noīe feciſtis h vos?[l] Tūc petr⁹ replet⁹ ſpiritu ſancto

Ca.iiij.

Loquentibus autem illis ⁊c. Poſita predicatione petri: Conſequenter ponitur excitatio zeli. Circa quod primo ponitur duplex zelus ſcđo vtriuſq; ꝓceſſus:ibi. Factum eſt autem. Circa primū ſciendūꝫ q̄ zelus aliqñ accipitur pro inuidia: aliquando do pro ſingulari amicitia: primus autem zelus ponitur cū dicitur. a Loquentibus autem illis.ſ.ad populū: b Superuenerunt ſacerdotes ⁊c.moti inuidia contra chriſtum. c Et ſaducei dolentes ⁊c. Iſti ſpecialiter exprimuntur dolere:quia negabant reſurrectionem mortuoꝝ:vt habetur infra.xxiij. d Et poſuerūt eos in cuſtodiā.i.in carcere: e Uſq; in craſtinum.eo q̄ iā tranſierat hora ducendi eos ad iudiciū.ſcđo poniẗ excitatō boni zeli cū dī. f Multi aūt eoꝝ qui audierāt verbū.ſ.petri predictum g Crediderūt.in chriſtum. h Et fact⁹ eſt nume.eorum quinq; milia.cū precedentibus conuerſis prius per predicationē petri: ⁊ ſm hoc fuerūt octo milia: qđ videẗ verius:ſm alios do tria milia predcā.ca.ij.in hoc numero includunẗ. i Factū eſt aūt. Hic ꝯn̄r poniẗ vtriuſq; zeli ꝓſecutō: ⁊ primo mali:ſcđo boni:ibi. Dimiſſi ſunt Circa primum primo ponitur apoſtoloꝝ interrogatio:ſecundo petri reſponſio:ibi. Tunc petrus.tercio ſuper predicta collatio:ibi. Uidentes aūt. Circa primū dicitur: i Factū eſt aūt in cra.vt ꝯgre.⁊c.multi.n.⁊ magni fuerunt ꝯuocati:vt ex hoc apl̄i magis terrereẗ ⁊ in verbis ſuis capenẗ:iđo ſubdiẗ: k Et ſtatu.eos inter.ex diuerſis ꝑtibus ad eos ſtupefaciendū. In qua virtute aut in q̄ no. fe.hec vos.q.d.patꝫ manifeſte q̄ hec feciſtis artib⁹ magicis:vn̄ ⁊ iſte curatus fuerat cū eis detentus vt malefícij ꝑticeps. l Tūc pe.reple. Hic ꝯn̄r poniẗ reſpōſio petri.d.

m Principes pp̄li ꝛ ſeni. audite. i. diligēter vitatē attendite. n Si nos hodie diiudicamur. i. ad iudiciū trahimur vt malefactores: ꝛ accipit̄ hic ſi. p q2: q2 ſic trahebāt̄. a In bn̄facto hoīs infirmi. i. p bn̄ficio curatōis ei⁹: b Notū ſit oīb⁹ ꝛc. q2 in noīe hieſu xp̄i nazareni quem vos crucifixiſtis. p milites p̄ſidis: ꝛ h̄ ex inuidia ꝛ neq̄tia veſtra: c Quē deus ſuſcitauit a mōtuis. ex ſua oīpotētia: d In hoc. i. in fide ipi⁹: e Iſte aſtat corā vobis ſan⁹. vere ꝛ nō ficte. Cōſeq̄nter inducit ſcripturā ad ꝑpoſitum q̄ hr̄ p̄s. cxvij. d. f Hic ē lapis ꝛc. q̄ d̄ xp̄o intelligit̄ ad lr̄am ſicut ibidem declaraui p doctores hebraicos ꝛ latinos: q᷑ eni̅ lapis xp̄s dr̄ in ſcriptura ve. te. p3 Danielis. ij. Lapis aūt qui ꝑcuſſerat ſtatuā: fact⁹ eſt magn⁹ ꝛ impleuit vniuerſam terrā3. qd̄ ad lr̄am expōit̄ de xp̄o a doctorib⁹ hebreis ꝛ latinis.

g Reprobat⁹ a vobis edifi. i. a vobis ſacerdotibus ꝛ legis doctorib⁹ ad q̄z officiū ſpectat edificare pp̄lm i fide ꝛ moribus. h Qui factus ē in caput anguli. diiūgēſ iudeos ꝛ gentiles tanq̄ duos pietes i vnā ecclīa3: ꝓpter qd̄ dicit. Jo. x. Alias oues hēo q̄ nō ſūt ex hoc ouili: ꝛ illas o3 adducē ꝛ fiet vnū ouile ꝛ vn⁹ paſtor. i Et nō ē i alio aliq̄. i. p aliquē aliū: k Sal⁹. q2 ipſe ē mediator dī ꝛ hoīm: k Nec. n. aliud nomē eſt ſub celo ꝛc. i. res ſig̃ta p nomē ſaluatoris nō eſt data alteri hoī: ſoli in xp̄o datum eſt q᷑ ſit deus ꝛ hō. l Videntes aūt. Hic ōnr ponit̄ ſup petri rn̄ſionē ſacerdotū collatō: ꝛ p̄mo ponit̄ collationis actus: ſc̄do effect⁹: ibi. Et vocantes ꝛc. Circa primū dicit̄: l Videntes aūt petri conſtantiā ꝛ iohānis. q2 in nullo ſtupebant nec terrebāt̄. m Cōperto q᷑ homines eſſent ſine lr̄is. i. carentes ſcientia acq̄ſita ꝛ tn̄ allegabant ſcripturā: vt viſu3 ē. n Idiote. i. ſimplices et parue induſtrie. o Admirabāt̄. eo q᷑ ignorabāt cām. ſ. ſpūſſancti vnctionē q̄ docet d̄ oīb⁹. j. Jo. ij. p Et cogno. eos qm̄ cū hieſu fuerāt. q̄ freq̄nter predicauerat i teplo ꝛ apl̄i erant cū eo. q Hoīe3 q̄3 vidētes ſtātē cū eis pfecte curatū ab eis: r Nihil poterāt ꝯdicere. q2 dicē nō poterāt q᷑ alius eēt hō ab illo claudo p̄dicto: nec q᷑ nō eſſet curatus vere ꝛ pfecte: q2 vtrunq̄ falſum apparebat manifeſte. s Iuſſerunt aūt eos foras extra conciliū ſecedere. vt in eo℞ abſentia poſſent melius conferre: t Quid faciemus hominibus iſtis. q. dicant non poſſumus eos ad mortem vel ad carcerem cōdēnare: ꝛ cā ſubditur. v Quoniam quidem notum ſignū. i. miraculum. x Factum eſt per eos. ꝛ ſic interficiendo vel detinendo eos concitabimus totum populum contra nos. ſi queratur cur non crediderunt ex quo ſignum tam manifeſtum viderunt. dicendu3 q᷑ malicia eo℞ excecauit eos: ꝓpter quod factum illud attribuebant virtuti demonū ſicut ꝛ facta chriſti: Mat. xij. In beelzebub p̄ncipe demonio℞ eijcit demonia. y Sed ne ampli⁹ diuulgetur. in populu3 cōmi. eis. precipiendo ſub pena mortis.

z Ne vltra loquant̄ in nomie hoc. ſ. nazareno a Ulli hominum. iudeo vel gentili. b Et vocantes. hic cōſequenter ponit̄ collationis effectus que eſt prohibitio ex parte ſacerdotū: cū dr̄: c Denūciauerūt ꝛc. et p3 ratōnalis reſponſio apoſtolorum cū ſubditur: d Si iuſtum eſt in cōſpectu dei vos potius audire q̄ deu3 iudicate. q. dicant non poteſtis hoc dicē cu3 nullā auctoritatem habeatis p̄cipiendi niſi ab eo: ideo concludunt. e Nō enim poſſumus licite. f Que vidimus. ſcilic3 chriſti miracula eius reſurrectionē ꝛ aſcenſionē:

dixit ad eos. [m] Principes pp̄li ꝛ ſeniores iſrl̄ audite: [n] ſi nos hodie diiudicamur [a] in bn̄facto hoīs infirmi i q̄ iſte ſalu⁹ fact⁹ ē: [b] notu3 ſit oīb⁹ vobis ꝛ oī plebi iſrl̄: q2 ī nomīe hieſu xp̄i nazareni quē vos crucifixiſtis [c] quē de⁹ ſuſcitauit a mortuis: [d] in hoc [e] iſte aſtat corā vobis ſanus [f] Hic ē lapis q̄ [g] repbat⁹ ē a vobis edificātib⁹: [h] q̄ fact⁹ ē in caput āguli: [i] ꝛ nō eſt in alio aliq̄ [k] ſalus. [k] Nec. n. aliud nomē ē ſub celo datum hoīb⁹: in q̄ oporteat nos ſaluos fieri. [l] Videtes aūt petri ꝯſtantiā ꝛ iohānis [m] cōpto q᷑ hoīes eſſent ſine lr̄is ꝛ [n] idiote [o] admirabāt̄: [p] ꝛ cognoſcebāt eos qm̄ cū hieſu fuerāt [q] hoīem q̄3 videntes ſtātē cū eis q̄ curat⁹ fuerat [r] nihil poterāt ꝯdicē. [s] Iuſſerūt aūt eos foras ex̄ ꝯciliū ſecedē: ꝛ ꝯferebāt ad inuicē dicentes: [t] Quid faciem⁹ hoīb⁹ iſtis? [v] Qm̄ q̄dem notū ſignū [x] factū ē p eos oībus hītantib⁹ irl̄m. Manifeſtū ē ꝛ nō poſſum⁹ negare [y] Sz ne āplius diuulḡet̄ in pp̄lm: cōminemur eis [z] ne vltra loquant̄ ī noīe hoc [a] vlli hoīm. [b] Et vocātes eos [c] denūciauerūt ne oīno loq̄rent̄ neq̄ docerēt in noīe hieſu. Petr⁹ vō ꝛ iohānes rn̄dentes: dixerūt ad eos: [d] Si iuſtū ē in ꝯſpectu dei vos potius audire q̄ deū iudicate. [e] Nō. n. poſſum⁹ [f] q̄ vidim⁹ [g] ꝛ audiuim⁹ [h] nō loq̄. [i] At illi cōminātes dimiſerūt eos: nō inueniētes quō punirēt eos ꝓpter pp̄lm: [k] q2 oēs clarificabāt id qd̄ fcm̄ fuerat i eo qd̄ acciderat. [l] Annoru3 eni̅ erat āpli⁹ q̄dragita hō: in quo factū fuerat ſignu3 iſtud ſanitat[is]. [m] Dimiſſi autem venerunt ad ſuos: ꝛ annunciauerunt eis quanta ad eos principes ſacerdotū ꝛ ſeniores dixiſſet: Qui cum audiſſent [n] vnanimiter leuauerūt vocem ad deū: ꝛ dixerūt: Dn̄e tu q̄ feciſti celu3 ꝛ terrā mare ꝛ omnia q̄ in eis ſunt: q̄ ſpiritu ſancto

g Et audiuimus. ipſum venturum ad iudiciu3: ꝛ hoc ab angelis: vt patet ſupra capi. j. h Non loqui. maxime cum preceperit nobis hoc teſtificari ſupra. j. capi. ꝛ Luce vlti. i At illi comminantes dimiſerunt eos ꝛ ſubditur cauſa. Non inueni. quomodo punirent eos propter populum. ex quo patet q᷑ repreſſi fuerunt ab hac punitione hūano timore tn̄. k Quia omnes clarificabant id quod factum fuerat. confitentes hoc eſſe factum diuina virtute ꝛ ſb̄ditur cauſa: l Annorum enim amplius. xl. erat homo. ꝛ ſic erat notus omnibus fuiſſe claudus per longū tempus: Confeſſio etiam veritatis erat efficax in eo ratione etatis: ex quibus apparebat factum illud eſſe diuina virtute. m Dimiſſi autem. Poſita proſecutione zeli mali ex parte ſacerdotum. Hic conſequenter ponitur proſecutio zeli boni ex parte credentium: ꝛ hoc q̄tum ad duo. ſcilicet q̄tum ad deuotam orationem: ꝛ ſecundo q̄tu3 ad ſanctam conuerſationem que ponitur ibi. Multitudinis autem. Circa primum dicitur: Dimiſſi autem ꝛ patet litera vſq̄ ibi: n Unanimiter leuaue. vo. corde ꝛ ore deprecantes: ꝛ oratiō3 ſuā fundant primo ſuper dei potentiam dicentes: Domine tu qui feci. ꝛc. ſecūdo ſup eius gratiā: cū dr̄: Qui ſpūſctō ꝛc. dixiſti

de xp̄o pſal.ij.q̄ intelligit̃ ad lr̃am d̄ xp̄o etiā ſm̄ docto-res antiq̄s hebreo℞:vt ibidē fuit declaratū: a Qua re fremuerūt gētes.i.gētiles. b Et pp̄li.i.iudei in plu ribꝰ tribubꝰ diuiſi:vtriq̄ӡ.n.egerūt ad mortē xp̄i.pylatꝰ eñ ⁊ milites xp̄m crucifigētes fuerūt gētiles:iudas aūt ꝓditor ⁊ illi qui xp̄m tradiderūt pylato fuerūt iu-dei: c Me-ditati ſūt inania. dicit̃ aūt inanis meditatō quan-do nō habet̃ ꝓ-poſitū ſed magiſ oppoſitū. Iſti.n. crediderūt chri-ſti nomen extin-guere ꝑ eiꝰ mor-tem:per quā fuit magis exaltatū et glorificatum: eo q̄ ad eā ſecu-ta eſt eius reſur-rectō:aſcēſio:ſpi ritusſāccti miſſio ⁊ aplo℞ ↄſtans ꝑdicatio : ꝓpter qđ iminēte ſua mōte dixit Nūc clarificatꝰ ē filꝰ hoīs ⁊ ſb̄dit̃: Et deus clarificabit eū in ſemetipſo: ⁊ ↄtinuo clarifi-cabit eum. d Aſtiterūt re-ges terre.ſ.hero des ⁊ pōtiꝰ py latꝰ vt poſtea ex ponit̃: ⁊ dicunt̃ reges.a regnan-do:naӡ herodes erāt tetrarcha ga lilee ⁊ pylatꝰ ꝓ-curator iudee il-luc a ceſare miſ-ſus vt habetur Luce.iij. e Et principes.ſ.iudeo℞. f Conuenerūt in vnū aduerſus dominuӡ.i.aduerſus deum patrem. g Et aduerſus chriſtum eius. ab eo miſſum in mundum propter hoc quicquid fiebat ↄtra filium miſſum:fiebat ↄtra patrem mittentē:⁊ ſic expo nitur.cum dicitur: h Conuenerunt vere ⁊c. ⁊ pateӡ ex dictis litera vſq̄ӡ ibi. i Facere.iniqua voluntate ex parte ipſorum. k Que manus tua.i. potētia tua l Et conſilium tuum.i.ordinatio tua: m Decre-uerunt fieri.ex maxima pietate ⁊ miſericordia ex parte dei:⁊ ex maxima charitate ⁊ obedientia ex parte homi nis chriſti. n Nunc domine reſpice in minas coruӡ vt ipſis nō terreamur: o Et da ſeruis tuis cū fidu-cia loqui verbū tuum:⁊ ſubditur modus: In eo q̄ ma nus tuas extendas ad ſanitates ⁊c.que ſunt verbi diui ni confirmatiua: Marci vlti. Illi autēӡ profecti predi-cauerunt vbiq̄ӡ ⁊c. p Et cum oraſſent motus eſt lo cus ⁊c.per terremotum ſub pedibꝰ eo℞ ſignificata fu-it exauditio petitionis eoruӡ.ſ.q̄ glorificatio nominis chriſti per terrenas poteſtates non impediretur:⁊ q̄ fi naliter terrene poteſtates chriſti iugo ſubijcerentur:qđ adimpletum patet:quia tempore perſecutionis eccl̃ie maxime creuit fides ⁊ nomen chriſti:⁊ ipſius iugo ſub-miſerunt colla multi principes:maxime a tempore cō-ſtantini. q Et repleti ſunt omnes ſpūſancto.per au gmentum charitatis ⁊ gratie. r Multitudis. Hic conſequenter deſcribitur credentium conuerſatio ſan-

ꝑ os p̄ris nr̄i dauid pueri tui dixiſti:[a] Quare fremue runt gētes[b] ⁊ pp̄li[c] meditati ſūt inania.[d] Aſtiterūt reges t̄re:[e] ⁊ p̄ncipes[f] ↄuenerūt in vnū aduerſus dn̄ӡ[g] ⁊ aduer ſus xp̄m eiꝰ.[h] Conuenerūt.n. vere ī ciuitate iſta aduerſꝰ ſcm̄ puer℞ tuū hieſū quē vn xiſti. Herodes ⁊ pōtiꝰ pyla-tus cū gētibꝰ ⁊ pp̄lis iſrl̃[i] fa cere[k] q̄ manꝰ tua[l] ⁊ ↄſiliū tu um[m] decreuerūt fieri.[n] Et nūc dn̄e reſpice ī minas eo rū:[o] ⁊ da ſ̄uis tuis cuӡ oī fi-ducia loq̄ v̄bum tuū ī eo q̄ manū tuā extēdas ad ſani-tates ⁊ ſigna ⁊ ꝓdigia fieri ꝑ nomē ſancti filij tui hie-ſu.[p] Et cū oraſſent: motꝰ ē locꝰ ī q̄ erāt ↄgregati:[q] ⁊ re-pleti ſūt oēs ſpū ſctō:⁊ loq̄ bāt verbū dei cuӡ fiducia.[r] Multitudis āt credētium erat cor vnū ⁊ aīa vna:[s] nec q̄ſq̄ӡ eo℞ que poſſidebat ali q̄d ſuū ēē dicebat ſ̄ӡ erāt illꝭ

oīa cōia.[t] Et v̄tute magnā[v] r̄d debāt apl̄i teſtimoniū r̄ſur rectōnis ih̄u xp̄i dn̄i nr̄i:[x] ⁊ grā magna erat ī oībꝰ illis.[y] Necӡ.n. q̄ſq̄ egēs erat in-ter illos.[z] Quotq̄t.n. poſſeſ ſores agro℞ aut domorum ēert vēdētes afferebāt pre cia eo℞ q̄ vēdebāt: ⁊ pone-bāt añ pedes aplo℞. Diui-debāt aūt ſingulꝭ ꝓut cuiq̄ӡ opꝰ erat.[a] Joſeph āt q̄ co-gnoīatꝰ eſt barnabas ab aplis:qđ ē interp̄tatū filiꝰ cō ſolatōis leuites cyprꝰ ge-nere:[b] cū hr̄et agr℞ vēdidit eū:[c] ⁊ attulit p̄ciū[d] ⁊ poſuit añ pedes aplo℞. Ca.v.

V[a] Ir āt q̄dā noīe ana-nias cū ſaphyra vxōe ſua vendidit agr℞: ⁊ frauda uit de p̄cio agri ↄſcia vxore ſua: ⁊ afferēs ꝑtē quādā ad pedes aplo℞ poſuit. Dixit āt petrus ad ananiā: Ana nia[b] cur tētauit ſathanas cor tuū mentiri te ſpūiſcō

cta: ⁊ primo generaliter:ſecundo ſpecialiter:ibi. Joſeph. Circa primū dicitur: r Multitudinis autē credentiū erat cor vnum ⁊ anima vna.nam coniuncti erant adinui cem charitate maxima. s Nec quiſq̄ӡ eorum que poſ-ſidebat aliquid ſuū eſſe dicebat.ſibi vel ſue familie appro-priādo: ⁊ ex hac cō gregatione habuit ortum omnis reli-gio. t Et virtu te magna.in ſignis ⁊ prodigijs virtu-te diuina factis. v Reddebant apoſtoli teſtimoni um.diuinis mira-culis confirmatuӡ x Et gratia ma-gna erat in omni-bus ill̄.ſ. gratia dei ad ſeipſos ⁊ omni um ipſorum ad in-uicem:ideo ſubdi-tur: y Necӡ.n. quiſq̄ӡ egens erat inter illos. ⁊ ſubdi-tur cauſa: z Quotquot eñ poſ ſeſſores agrorum ⁊c. ⁊ patet litera. a Joſeph autē. Hic conſequenter ponitur exempluӡ in ſpeciali d̄ iſta cō municatōe ſociali: ⁊ diuiditur in du-as partes: in par-tem principalem et incidentalem q̄ incipit in princi-pio capituli:ſequ. Circa primum di-citur. a Joſeph autem qui cogno. ē barnabas. Iſte ſm̄ hiero. in libro illuſtrium viroruӡ fuit ille qui cum paulo vocatus fuit ad apoſtolatū:vt ha-betur infra.xiij.Et fuit alius ab illo ioſeph qui cum mat-thia accepit ſortes ſupra.j.capitulo.vt dicitur in hiſtoria ſcholaſtica: ⁊ hoc videtur verum quia ille cognominatus eſt barſabas:iſte v̄o barnabas: ⁊ quia ille fuit filiꝰ alphei ⁊ ſic de galylea oriundus:iſte v̄o dr̄ cyprius.i. de cypro na tus:dicitur enim genere leuites de qua tribu non videtur fuiſſe alpheus. b Cum haberet agrum vendidit eum licet enim leuite non haberent agros in iudea:tamē poterant habere in alia terra:parentes autem iſtius tem pore antiochi vel alterius tyranni fuerant ad inſulam cy pri tranſlati:vbi agros licite poterant habere ⁊ eos ven-dere. c Et attulit precium.integrum nihil ſibi re tinendo: d Et poſuit ad pedes apoſtolorum. vt inde prouideretur communitati ſm̄ diſpoſitionem eo rum.

Capitulum quintum.

Vir autem quidam. Hec eſt pars incidentalis: in qua occaſione ioſeph qui totum preciuӡ fide liter cōicauit:ponitur exemplum de anania qui per oppoſituӡ partem defraudauit:nam oppoſita iuxta ſe poſita magis eluceſcunt: ⁊ diuiditur in duas partes:quia primo ponitur culpa:ſcđo pena ibi. Audiens autē. Circa primū dicitur: a Vir autem quidam ⁊c. ⁊ patet litera vſq̄ӡ ibi. b Cur tētauit ſatha.cor tu.mē.ſpiritu ſancto.

Promiſerāt.n.deo oēs ꝺ ſocietate illa viuere ſine ꝓprio: ⁊ ſic mētit⁹ deo fuit ꝑtē ſibi appropriādo. mētit⁹ etiaȝ fuerat hoib⁹ dicendo ꝙ erat totū agri ꝑciū: ſicut ꝑȝ ꝑ verbū vxoris ſue.ſ.dicētis: ꝙ ꝓ tāto ꝑcio agrū vēdiderat: q̄ erat cōſcia facti: vt pmiſſuȝ ē: ⁊ ꝑ ꝯns ꝓbabile videt̄ ꝙ ipſa et vir ſu⁹ ꝯuenerāt in modum loq̄ndi de iſta vēditōe ⁊ rn̄dēdi. c Et fraudare de ꝑcio agri. retinere.n.ſibi ſoli qꝺ eſt cōe ⁊ occulte ē cōitatē defraudare. d Nōne manēs tibi.manebat.ſ.añ votū. e Et venūdatuȝ in tua erat ꝑtāte.q.d.tūc poteras agrū vendere vel retinere: ⁊ de ꝑcio tuā volūtatem facē nec aliq̄s coegit te votū facere ⁊ cōitatē iſtā intrare. f Quare po.i cor.tuo hāc rē.i.dictā fraudeȝ: volebat.n. ꝺ medietate ꝑcij hic expēſas cōes: ſicut ⁊ alij ⁊ de alia medietate viuere lauti⁹ in occulto. g Nō es men.homi.ſ.ſolū: h Sȝ deo.vt patet ex ꝑdictis. i Audiēs āt. Hic ꝯn̄r pōit̄ pena: cū dr̄: k Cecidit. ſubito a deo ꝑcuſſus traſgreſſiones .n.alicu⁹ legis ſeu ordinatōis grauiter ſūt in ꝑncipio puniende: vt lex firmet̄ ⁊ alij terreant̄: ⁊ hoc modo nadab ⁊ abiu filij aaron offerētes ignē alienū: ꝑcuſſi fuerūt a deo i die ſua ꝯ ꝯſecratōnū Leui.x. Et colligens ligna in ſabbato lapidatus: Numeri.xv.iō ſubdit̄: l Et factus eſt timor magnus. retrahēs alios a ſimilib⁹: hoc tn̄ dr̄ hic ꝑ anticipatōeȝ: quia pauci adhuc ſciebāt hoc factū: quod patet ex ei⁹ vxore poſtea veniente: ⁊ factū penitus ignorante. m Surgentes aūt iuunes amouerūt eū ⁊c̄. Ex hoc aūt dicūt aliq̄: ꝙ ananias audiens verbū petri penituit ⁊ mors illa ſibi ꝓ expiatōe culpe fuit nam petrus ꝓuidit ꝙ religioſi morientes ꝓprietarij forent eccleſiaſtica ſepultura carituri: ⁊ ſic non ꝑmiſiſſet ananiā ſepeliri niſi penituiſſet cū eſſet ordinator ecclie: ſed q̄cquid ſit ꝺ veritate h̄ non videt̄ valere: quia nō dr̄ hic vbi fuerit ſepultus.ſ.in loco ſacro vel nō ſacro: ⁊ videt̄ magis ꝙ in loco nō ſacro ⁊ occulto: ſi.n.portat⁹ fuiſſet ad cimiteriū cōe: ꝓbabile videt̄ ꝙ vxor ſua ſciuiſſet. Alibi autem ſepeliri ꝑnt ꝓprietarij. n Factū eſt aūt. Hic ꝯn̄r ponit̄ pena vxoris: ⁊ ꝑȝ litera vſq̄ ibi: o Si tanti agꝝ vēdidiſtis.i.ꝓ tanto ꝑcio ⁊ nō maiori: ⁊ expſſit petrus preciſe ſummā quam vir ei⁹ poſuerat in cōitate q̄ reſpōdit: p Etiā.i.certe. q Tanti.precij. r Quid vtiq̄ ꝯuenit vo.tē.ſpm̄ dn̄i. hec eīm fraudatō dicit̄ dei tētatō: q2 ꝑ ipam exq̄ſierūt experientiam de dei noticia occaſionaliter illā fraudē grauiter puniendo: tentare eīm eſt experimētum accipere de aliquo. s Ecce pedes eoꝝ qui ſepeli.viꝝ tuū. iā reuerſi de eius ſepultura. t Et efferent te.punitā ſimili pena.cetera patent vſq̄ ibi: v Et fact⁹ ē timor magn⁹ in vniuer. ecclia.i.in ꝯuerſatōe credētiū in xp̄m retrahēs quelibet ꝺ ꝯgregatōe a ſimili tranſgreſſione: x Et in oēs qui audierūt hec. nam alij qui non ponebant ſic bona ſua in cōi

[c]et fraudare de precō agri? [d]Nōne manens tibi manebat: [e]⁊ venūdatū i tua erat ꝑtāte? [f]Quare poſuiſti in corde tuo hāc rē? [g]Non es mētit⁹ hoib⁹ [h]ſȝ deo. [i]Audiens aūt ananias h̄ vba: [k]cecidit ⁊ expirauit. [l]Et fact⁹ ē timor magn⁹ ſuꝑ oēs qui audierͭ. [m]Surgētes āt iuuenes amouerͭ eū: ⁊ efferētes ſepelierͭ. [n]Factū ē aūt q̄ſi hora ꝝ triū ſpaciū: ⁊ vxor ipi⁹ neſciēs qꝺ fctm̄ fuerat itroiuit. Dixit aūt ei petr⁹ Dic mihi mlier [o]ſi tāti agꝝ vēdidiſti? At illa dixit [p]etiam [q]tāti. Petr⁹ aūt ad eaȝ. [r]Quid vtiq̄ ꝯuenit vobis tentare ſpm̄ dn̄i? [s]Ecce pedes eoꝝ q̄ ſepelierūt virum tuū ad oſtiū: [t]⁊ efferent te. Cōfeſtim cecidit añ pedes ei⁹: ⁊ expirauit. Intrantes āt iuuenes īuenerͭ illā mōtuā: ⁊ extulerͭ ⁊ ſepelierūt ad viꝝ ſuū. [v]Et fact⁹ eſt timor magn⁹ i vniu̇ſa ecclia [x]⁊ i oēs q̄ audierūt h̄. [y]Per man⁹ aūt aplo̅ꝝ fiebāt ſig̃ ⁊ ꝓdigia mlta i plebe. [z]Et erāt vnanimiter oēs [a]i porticu ſalomonis. [b]Ceteroꝝ aūt nemo audebat ſe ꝯiungere illis [c]ſȝ magnificabat eos pplſ. [d]Magis aūt augebat̄ credētiū in dn̄o mltitudo viroꝝ ac mulieꝝ: ita vt in plateas eijcerēt īfirmos ⁊ ponerēt in lectulis ac grabatis vt [e]veniēte petro ſaltē vmbra illi⁹ obumbraret quēq̄ illoꝝ: ⁊ liberarētur oēs ab infirmitatib⁹ ſuis. Cōcurrebat āt ⁊ mltitudo viciaꝝ citatū irlm: afferentes egros ⁊ vexatos a ſpiritib⁹ imūdis q̄ currabāt̄ oēs

nihilominus ex hoc facto fuerunt territi cogitantes ſe ueritatem vltionis diuine. y Per man⁹ aūt. Poſt q̄ȝ ſuperius poſita eſt predicatio petri apud iudeos ſingulariter: hic conſequenter ponit̄ eius predicatio apō eoſdem cum alijs apoſtolis cōiter: ⁊ diuiditur in duas partes. nam primo deſcribit̄ hec predicatio tāq̄ȝ virtuoſa: ſecundo ex hoc oritur iudeorum concitatio venenoſa ibi. Exurgens āt Circa ꝑmū oſtēditur apoſtoloꝝ predicatio virtuoſa ex duob⁹.ſ. ex miraculis eaȝ confirmātibus: ⁊ ex multiplicatione credentiū ad exhortationē apoſtolorum: et hoc eſt quod dicitur. y Per manus aūtē apoſtolo.fiebant ſigna ⁊ prodigia multa in plebe. non dicit in principibus. quia nō credebant paucis exceptis qui occulte chriſtiani erāt vt gamaliel nicodemus ⁊ aliqui alij. z Et erāt vnanimiter omnes ſcilicet apoſtoli: a In porticu ſalomonis. vbi erat locus orationis ⁊ predicationis. b Ceterorum autem ne.au.ſe coniun.illis.ficte.ſ.timentes penam que venerat ſuper ananiam ⁊ ei⁹ vxorem. c Sed magnificabat eos populus. propter curationes ⁊ miracula que fiebant: ⁊ quia bona ꝓ malis ſuis perſecutoribus reddebant: ⁊ ſubdit̄ de multiplicatione credentium: cum dicitur. d Magis autem augebatur ⁊c̄. ⁊ patet litera vſq̄ ibi: e Veniente petro ſaltem vmbra illius ⁊c̄. in quo ponitur differentia petri ad alios apoſtolos in operatiōe miraculorum: nam alij apoſtoli curabant infirmos ꝑ tactum manuum. ſicut dicitur ſupra. per manus apoſtolorum ⁊c̄. Petrus autem non ſolum per tactuȝ: ſed etiam per vmbrā quod eſt maius: quod fiebat ad oſtēdendum ꝙ erat principalis apoſtolus: ſcienduȝ tamē ꝙ ſi conſiderentur miracula ex parte virtutis actiue: vnum non eſt maius alio: quia omnia fiunt virtute diuina infinita: cum ſint opera totam virtutem nature create tranſcendentia. ſi autem conſiderentur q̄ȝtum ad rem factam: ſic vnum eſt maius alio: ſicut ſuſcitatio mortui q̄ȝ curatio leproſi: ⁊ curatio leproſi q̄ȝ curatio ſb̄ita languidi. ſimiliter ſi conſiderentur q̄ȝtum ad modū faciendi. ſic maius eſt curare leproſum vel languidum ſolo verbo q̄ȝ tactu: ⁊ per vmbrā q̄ȝ per verbuȝ. verbū enim eſt aliquid procedens ex homine habens virtutē ſed vmbra nihil eſt ipſius ſed tm̄ priuatio lucis ex interpoſitione corporis. et quia chriſtus non legitur curaſſe per vmbram ſicut petrus: ideo videtur impletuȝ fuiſſe: quod dixit Iohan.xiiij. Qui credit in me opera q̄ ego facio ⁊ ipſe faciet: ⁊ maiora horuȝ faciet. cetera patent in litera.

a Exurgēs āt. Hic ꝯñr ponit̄ ſacerdotū ꝯcitatio ve-
nenoſa: nā ꝯcitati īuidia q̄ venenū ē aīe voluerūt apl̄os
ꝑdere: ſꝫ nō potuerūt diuīa ꝟtute eos ꝓtegēte: ⁊ ſm̄ hoc
reſiduū hꝰ capl̄i in q̄tuoꝛ ꝑtes diuidit̄: qꝛ primo ponit̄
apl̄oꝝ captō. ſcd̄o captoꝝ increpatō: ibi. Et interroga-
uit. tercio incre-
patoꝝ excuſatō
ibi. Rn̄dēs autē
q̄rto excuſatoꝝ
dimiſſio: ibi. Cō
ſenſerūt āt. ꝓma
adhuc in tres: qꝛ
ꝓmo ponit̄ apo
ſtoloꝝ iniurioſa
captō: ſcd̄o coꝝ
miracloſa libera
tō: ibi. Angelus
āt. tercō eorum
cautelo ſa redu-
ctō ibi. Tūc abi
it. Circa ꝓmū di
cit̄: a Exur-
gēs aūt ꝓnceps
ſacerdotum ⁊c̄.
Et hoc videt̄ ꝙ
ipe ⁊ qui cū illo
erāt de ſecta erāt
ſaduceoꝝ: q̄ ne-
gāt reſurrectio-
nem ⁊ ſp̄ūꝫ ⁊ an
gelū: vt hꝫ. xxiij.
.j. ideo ſubditur
b Repleti ſūt
zelo. i. inuidia et
ira: nāꝫ apl̄i ꝑdi-
cabāt i ih̄m r̄ſur
rectiōeꝫ ex moꝛ-
tuis: vt dcm̄ eſt.
ſ. in ꝓncipio ca.
ꝓcedētis. Dicūt
aūt ſaducei a ſe-
dec. qd̄ ē iuſticia
in hebꝛeo nā ſa-
ducei inter alioſ
iudeos erāt i iu-
dicijs ⁊ punitionibꝰ accerrimi: vt dicit̄ in ſcolaſtica hy
ſtoꝛia: ꝓpter qd̄ ſibi nomē iuſticie vſurpabāt: c Et
poſu. eos in cuſto. pu. i. in carcere in quo ponebāt ma-
lefactores publici homicide latrōes ⁊ hm̄oi. d An
gelus aūt Hic ꝯñr ponit̄ apl̄oꝝ mirabilis liberatio: et
ſcd̄o hꝰ liberatōis admiratō: ibi. Aduenīēs aūt. Circa
ꝓmū dr̄. d Angelus aūt dn̄i ꝑ noc. ap. ianuas ⁊c̄.
Dicit hic q̄dam glo. ꝙ nō apuit ſm̄ rem ſed ſm̄ apparē
tiā: qꝛ eduxit eos ꝑ ianuas clauſas ita libere ac ſi eēnt
apte: ⁊ circa h̄ nō ē dubiū ꝙ h̄ potuit fieri virtute diui-
na: ſicut coꝛpꝰ xp̄i nōdū glo̅ſum exijt de vtero virginis
clauſo: ſꝫ nō potuit fieri ꝟtute angelica: q̄ ſe non exten-
dit ad faciendū duo coꝛpa eē ſil̄. Potuit tn̄ angelꝰ vir-
tute ꝓpꝛia ianuas apire ⁊ claudere ſicut paꝰ: ⁊ huic mō
educēdi apl̄os videt̄ l̄ra magis ꝯcoꝛdare. e Ite et
ſtantes loq̄mi in tēplo. ꝯſtanter ⁊ intrepide: f Ple
bi. ibi ꝯuenienti: g Oia ꝟba vite hꝰ. ſ. xp̄iane q̄ eſt
in p̄n̄ti ꝑ gratiā ⁊ ꝑ gloꝛiā in futuro. h Qui cu au-
diſſent intrauerunt diluculo. tāq̄ꝫ feruidi ad impletōeꝫ
mādati. h Aduenīēs aūt. Hic ꝯñr ponit̄ dicte libe
ratiōis admiratō: cū dr̄ Aduenīēs aūt ⁊c̄. ⁊ pꝫ l̄ra vſq̄ꝫ
ibi: i Et miſerūt ad car. vt adu. ad hoc. n. poſiti fue
rūt in carcere vt in craſtino inde traherēt̄ ad iudicium
⁊ ꝯdēnarent̄: cetera patent vſq̄ꝫ ibi: k Et cuſtodes
ſtantes. i. diligēter cuſtodiētes. q. dicāt nō exierūt ꝑ de
fectuꝫ clauſure vel cuſtodie: cetera patent vſq̄ꝫ ibi: l
Ambigebant de illis quidnam fieret. i. vbi ⁊ quomodo
quererentur vt caperentur. m Aduenīens autem

[a] Exurgēs āt ꝓnceps ſacer
dotū ⁊ oēs q̄ cū illo erāt: q̄
ē hereſis ſaduceoꝝ: [b] reple-
ti ſūt zelo ⁊ iniecerūt manꝰ ī
apl̄os: [c] ⁊ poſuerūt eos in cu-
ſtodia publica. [d] Angelꝰ āt
dn̄i ꝑ noctē apiens ianuas
carceris: ⁊ educēs eos dixit
[e] Ite ⁊ ſtātes loq̄mi ī tēplo
[f] plebi [g] oīa ꝟba vite hꝰ [h] Qui
cū audiſſent itrauerūt dilu-
clo ī tēplū ⁊ docebāt. [h] Ad-
ueniēs āt ꝓnceps ſacerdo-
tū ⁊ q̄ cū eo erāt: ꝯuocaue-
rūt ꝯciliū ⁊ oēs ſenioꝛes fi-
lioꝝ iſrl̄: [i] ⁊ miſerūt ad carce-
rē vt adducerēt̄. Cū āt ve-
niſſent miſtri ⁊ apto carcē
nō īueniſſent illos: reuerſi
nūciauerūt dicētes: Carce-
rē q̄dē inuenimꝰ clauſū cū
oī diligētia: [k] ⁊ cuſtodes ſtā
tes an̄ ianuas: apientes āt
neminē intꝰ inuenimꝰ. Ut
aūt audierūt hos ſermones
magiſtratꝰ tēpli ⁊ ꝓncipes
ſacerdotū: [l] ambigebant de
illis q̄d nā fieret. [m] Adueni
ens āt q̄dā nūciauit eis: qꝛ
ecce viri q̄s poſuiſtis in car-
cerē ſūt ī tēplo ſtātes ⁊ docē-
tes ꝑpl̄m. [n] Tūc abijt magi-
ſtratꝰ [o] cū miſtris: [p] ⁊ adduxit
illos ſine vi. [q] Timebāt em̄
ꝑpl̄m ne lapidarent̄. Et cū
adduxiſſent illos ſtatuerūt ī
ꝯcilio [r] Et interrogauit eoſ
pꝛinceps ſacerdotū dicens
[s] Precipiēdo ꝑcipimꝰ vob
[t] ne doceretis in noīe iſto: [v] et
ecce repleſtis irl̄m doctrina
vr̄a: [x] ⁊ vultis inducē ſuꝑ noſ
ſanguīeꝫ hoīs iſti [y] Rn̄dēs
āt petrꝰ ⁊ apl̄i dixerūt [z] Obe
dire optet deo magis ꝙ hoī-
bus. [a] Deꝰ patꝝ vr̄oꝝ [b] ſuſci-
tauit hieſū quē vos intere-
miſtis ſuſpēdētes in ligno.
[c] Hūc pꝛincipē [d] ⁊ ſaluatoꝛē
[e] deꝰ exaltauit [f] dextera ſua:
[g] ad dādā pn̄iaꝫ iſrl̄ [h] ⁊ r̄miſ-
ſionē peccatoꝝ: ⁊ nos ſumꝰ
teſtes [i] hoꝝ verboꝝ: [k] ⁊ ſpiri-
tuſſanctus quē dedit deus

quidam. qui viderat aſtantes eos in templo ⁊ intrepide
docentes: Annunciauit eis ⁊c̄ ⁊ patet litera. n Tunc
abijt. Hic conſequenter ponitur apoſtoloꝛum cauteloſa
reductio. Inierunt. n. iſti conſilium ad reducendum eos
turpiter ⁊ aſpere: ſicut malefactoꝛes publicos: ſed viden-
tes deuotōneꝫ ꝑpl̄i
timētes ne lapida
rentur mutauerūt
ꝓpoſitum: ⁊ ad re-
ducendum eos vſi
ſunt tm̄ verbo ſim
plici: ⁊ hoc ē qd̄ dr̄:
n Tunc abijt ma
giſtratus. nomē ē
officij ⁊ tenet̄ col-
lectiue pro maioꝛi
bus cōmunitatis.
o Cuꝫ miniſtris.
ad capienduꝫ apo
ſtolos paratis.
p Et adduxit il-
los ſine vlla vi. cu-
ius cauſa ſubditur
ex parte ipſoꝝ: cū
dicitur: q Ti-
mebant em̄ ⁊c̄. Ex
parte apoſtoloꝛuꝫ
cauſa fuit ꝓmpta
voluntas venien-
di ⁊ ſecuritas de aſ
ſiſtentia dei. r
Et interogauit eos
Hic ponit̄ apl̄oꝝ
increpatio cuꝫ dr̄:
s Precipiendo
pꝛecipimus. i. au-
ctoꝛitate pontifica
li pꝛohibuimus.
t Ne doceretis in
nomine iſto. i. ī no
mine hieſu nazare
ni: v Et ecce re-
ple. hieruſaleꝫ doc.
veſtra. contra pꝛe-
cepta noſtra: x
Et vultis introducere ſuper nos ⁊c̄. q. d. non ſolum eſtis
inobedientes ſed etiam crimen homicidij nobis imponē
tes. y Reſpondens autem. Hic conſequenter ponit̄
increpatoꝝ reſponſio que eſt duplex. ſecunda ponit̄ ibi.
Surgens autem. prima vo eſt per apoſtoloꝛum verba: cū
dicitur: Reſpondens autem petrus ⁊ apoſtoli. licet glo.
interlinealis dicat ꝙ apoſtoli ex feruoꝛe moti non fuerūt
paſſi vnū pro omnibus loqui: non eſt tn̄ veriſimile ꝙ oēs
loquentes ſimul dederint reſponſioneꝫ: que ſequitur per
oꝛdinem: quia ibi fuiſſet confuſio vocum: quod non eſſet
decens nec bene intelligibile: nec ſic ꝑmittitur hominibus
loqui in loco iudicij: ideo magis videtur ſaluo tn̄ melioꝛi
iudicio: ꝙ petrus ſolus dedit reſponſionem qua data alij
apoſtoli approbauerunt eaꝫ tanq̄ꝫ ſuam: nec illa gloſa cū
non ſit magiſtralis eſt auctentica. z Obedire opoꝛꝫ
deo ⁊c̄. hoc ē per ſe notum: cum homines nullā auctoꝛita
tem precipiendi habeant niſi a deo a quo eſt oīs poteſtas
a Deus patꝝ noſtroꝝ. i. quē coluerunt patres noſtri.
b Suſcitauit hieſum quem vos interemiſtis. ⁊ ſic non
imponimus vobis falſo ſanguinē ipſius. c Nunc pꝛin-
cipem eccleſie militantis ⁊ triumphantis: d Et ſalua
toꝛem. hominum. e Deus exaltauit ad celeſtia: f
Dextera ſua. i. virtute ſua ſicut declaratum eſt. ſ. ca. j.
g Ad dā. pe. iſrl̄. i. ad dandū tp̄s penitēdi: h Et re-
miſ. pec. ⁊ nos ſumꝰ te. qꝛ nobis ꝑceptū eſt iſta teſtificari:
vt pꝫ. ſ. j. ⁊ luce vlti. q. d. ꝓpter hoc opoꝛtet nos in h̄ obe-
dire deo: i Hoꝝ verboꝝ. ſ. reſurrectōis aſcenſionis ⁊
miſſiōis ſpirituſſancti. k Et ſpirituſſanctus. teſtificat̄

oīb⁹ obedientib⁹ ſibi. [a] Hec
cū audiſſent diſſecabāt: et
cogitabāt interficere illos.
[b] Surgēs āt q̇dam ī ꝯcilio
[c] phariſe⁹ noīe gamaliel [d] le-
gis doctor honorabil' vniū-
ſe plebi: [e] iuſſit foras ꝯd bre-
ue hoīes fieri. Dixitq3 ad il-
los. [f] Viri iſraelite [g] attēdi-
te vobis ſup hoīb⁹ iſtis: q̇d
acturi ſitis. [h] Ān hos .n. dies
extitit theodas dicēs ſe eē
aliquē: cui ꝯſenſit nūer⁹ vi-
roꝝ circit' q̄drigētoꝝ: [i] q̇ oc-
ciſus ē ⁊ oēs q̄ credebāt ei
diſſipati ſūt: ⁊ redacti ad ni-
hilū. [k] Poſt hūc extitit iu-
das galyle⁹ ī dieb⁹ ꝓfeſſio-
nis: ⁊ auertit ppl'm poſt ſe.
[m] Et ipſe perijt: ⁊ oēs q̄tq̄t
ꝯſenſerūt ei diſperſi ſūt. [n] Et
nūc itaq3 dico vobis: diſce-
dite ab hoīb⁹ iſtis ⁊ ſinite il-
los [o] Qm̄ ſi ē ex hoīb⁹ ꝯſiliū
h' aut op⁹ [p] diſſoluet': [q] ſi vo
ex deo ē [r] nō poteritis diſſol-
uere [s] ne forte ⁊ deo repugn̄re
videami. [t] Cōſenſerūt āt illi
[v] ⁊ ꝯuocātes aplos ceſis de-
nūciauerūt ne oīo loq̄rēt in
noīe hieſu: ⁊ dimiſerūt eos.
Et illi q̇dē ibāt gaudētes
a cōſpectu ꝯcilij: qm̄ digni
habiti ſūt ꝓ noīe hieſu ꝯtu-
meliā pati. [y] Oī aūt die non
ceſſabāt in tēplo ⁊ circa do-
mos docētes: ⁊ euāgelizan-
tes xp̄m hieſū. Ca. vj.

In dieb⁹ āt illis creſcē-
te nūero diſcipłoꝝ fa-
ctū ē murmur grecoꝝ [b] ad-
uerſus hebreos: eo q̄ deſpi-
cerent' in miſterio quoti-
diano vidue eoꝝ. [c] Cōuocā-
tes āt duodeci m̄ltitudiem
diſcipłoꝝ [d] dixerunt: Non

iſta q̄ loq̇tur in nobis: ⁊ eius v̄tute fiūt ſigna ⁊ ꝓdigia: ſ;
qm̄ hoīes in malis obſtinati rōnē rōnabilem nō recipi-
unt: iō ſubdit': a Hec cū audiſſet. pūn. ſacer. diſſeca-
bant'. q2 rōnē eoꝝ nō poterāt infringere: ⁊ tñ volebant
eos occidere. b Surgēs aūt. Hic ponit' ſcd'a excuſa-
tio ꝑ gamaliel' v'ba
q̄ vt dicit glo. erat
diſcipl's aploꝝ: oc-
cultus tñ: vt iudeo-
rum peſſima ꝯſilia
diſſiparet. c
Phariſeus. in hoc
q̄ credebat reſur-
rectōez ⁊ ſpm̄ ⁊ an-
gelu3 ſ; nō ſcd'm
maliciā phariſco-
rum: d Legis
do. honorabilis: et
ſic mag' hēbat au-
ctoritatē loq̄ndi:
e Juſſit foraſ ad
breue fieri hoīes. ſ.
aplos vt in eoꝝ ab-
ſentia efficacior eſ-
ſet ꝑ eis ſententia
f Viri iſraelite. q̄
eſtis in lege ⁊ ꝓphe-
tis eruditi: g
Attēdite vobis ⁊c.
q. d. nō debetis eos
p̄cipitāter ꝯdēna-
re: ſ; facta p̄terita
ꝯſiderare: quoꝝ3
duo recitat. d. h
Ān. hos. n. dies ex-
ti. theo. di. ſe eē ali-
quē. ſ. magnū ꝓphe-
tam q̄ vt dicit ioſe-
ph⁹ magicis artib⁹
m'ltos d' irl'm dece-
pit: ⁊ m'ltis facultatib⁹ ex hierl'm ſublatis: duxit eos vſq3
ad ripas iordanis. d. ſe p̄bere eis tranſitū per arentē alue-
um. i Qui occiſus ē ⁊ oēs ⁊c. ꝑ milites ad hoc miſſos
a fado preſide ſyrie: k Poſt hūc exti. iudas galyle⁹ in
diebus ꝓfeſſionis. i. tp̄e quo ſinguli de iudea ibāt ad ciui-
tatē ſuā: vt ſe eē ſubditos ꝓfiterent' romanoꝝ: vt habet'
luce. ij. l Et auertit ppl'm p⁹ ſe. affirmās publice q̄ illi-
citum erat iudeis aliquē dn̄m cognoſcere niſi ſolū deu3 q̄
eduxerat eos de ſeruitute egypti: ſ; hoc erat falſum: q2 hie-
re. q̄ ſanctus fuit inducebat ſedechiā ⁊ alios de ꝓplo iude-
orum ad ſeruiendū regi chaldeoꝝ: hiere. xxviij. ſimiliter
.ij. paral'. vlt. Sedechias inculpat' de hoc q̄ fregit iuramē-
tū q̇d fecerat nabucho. de ſeruiēdo ſibi ſub tributo: quod
ſcriptura nō feciſſet ſi iuramētū illud fuiſſet illicitū. ſil'r da-
niel ⁊ ſocij eius q̄ fuerūt ſancti humiliter ⁊ fideliter ſerui-
erūt nabucho. regi: ꝓpterea etiā ſaluator: Mat. xxij. inter-
gatus ſi liceret iudeis reddere cēſu3 ceſari. reſpōdit: Red-
dite q̄ ſūt ceſaris ceſari: ⁊ que ſūt dei deo. m Et ipſe pe-
rijt ⁊ oēs quotq̄t ꝯſenſerūt ei. adherentes ei⁹ falſe doctri-
ne. Cōſeq̄nter applicat ad ꝓpoſitū p̄dcā. d. n Nūc ita-
q3 dico vobis diſce. ab ho. iſtis. i. ab eoꝝ ꝑſecutōe. o
Quoniā ſi eſt ex hoībus ꝯſiliū hoc. i. ſi doctrina eoꝝ ē hu-
manitus ꝯficta: p Diſſoluet'. ſicut ⁊ p̄dictoꝝ. q
Si vo ex deo eſt. i. ex ordinatōe diuia: r Nō poteritis
diſſoluere. nā eius ordinationē nullus pōt impedire.
s Ne forte ⁊ deo repugnare videami. q. d. cū hoc incur-
reretis peccatū graue repugnādo ordinationi diuie. t
Cōſenſerunt aūt. Hic ꝯñr ponit' excuſatoꝝ dimiſſio: cum
dr̄: Cōſenſerūt aūt. tum q2 legis doctor erat honorabil': tū
q2 eius ꝑſuaſio erat rōnabilis: l3 tamē conſenſerūt ei d' di-
miſſione aploꝝ nō tñ d' mō dimittēdi: q2 ꝯſuluerat ſimpli-
citer eos dimitti: ⁊ ipſi ꝑus fuerūt ceſi ⁊ ꝓhibiti p̄dicare
nomē chriſti: vt ſequit': v Et ꝯuocātes aplos ceſis de-
nūciauerūt ⁊c. ⁊ illi q̇dē ibāt gaudētes ⁊c. ita q̄ aduer-
ſa nō ſolū ſuſtinebāt patienter: ſ; etiā gaudēter: in quo
ꝯſiſtit excellentiſſim⁹ fortitudis grad⁹. y Omi aūt
die nō ceſſa. in tēplo ⁊ circa domos docētes ⁊c. in nullo
v'bis aut verberib⁹ territi: ſed mag' ad predicādū xp̄m
forti⁹ animati.
In ca. v. vbi
dr̄ in poſtil. Di-
cūt' aūt ſaducei
a cedet q̇d ē iuſti-
cia in hebreo.

Additio

Sicut ar-
riani di-
cūt' ab ar-
rio q̄ fuit p̄mus
inuentor hereſis
arriane: ſic ſadu-
cei dicūt' a quo-
dam q̄ noīabat'
ſadoch q̄ fuit p̄-
mus inuētor he-
reſis ſaduceoꝝ
vt hr̄ in gloſa ſu-
per libꝝ talmu-
dicum q̄ dicitur
aboth: vnde nō
dicūt' a iuſticia:
q2 nec reputabā-
tur iter alios iu-
ſtiores: ſ; cōtra:
nā phariſei eoꝝ
emuli iuſtiores
reputabātur vt
patet luce. xviij.
ca. vbi dicitur de
phariſeis q̄ con-
fidebant in ſe tanq̄3 iuſti ⁊ ſpernebant ceteros.

Capitulum ſextum.

In diebus illis. Deſcripta predicatiōe petri ſin-
gulari ⁊ cum alijs apoſtolis: Hic conſequenter
occaſione huius ponitur pars incidentalis: in
qua agitur de electione ſeptem dyaconorum ne impe-
diretur oratio ⁊ predicatio apoſtolorum: ⁊ diuiditur
in duas ptes q2 primo ponit' cā ⁊ actus electōis: ſcd'o
ſubditur proſecutio de electis: ibi. Stephanus autē.
Prima adhuc in duas quia primo ponitur electionis
cauſa ſiue ratio: ſcd'o ipſa electio: ibi. Et placuit. Cir-
ca primum dicitur: a In diebus autem illis creſcē-
te numero diſcipulorum ⁊c. Non enim poteſt regi tā-
ta pace multitudo ſicut pauci: eo q̄ difficile eſt quin in
magna multitudine ſint aliqui diſcoli:
b Aduerſus hebreos. Omnes erant iudei ſed aliqui
erant nati in iudea illi dicūtur hic hebrei ⁊ aliqui in gre-
cia ex iudeis ibidem per antiochum diſperſis ⁊ illi di-
cuntur hic greci. ⁊ ſimiliter illi q̄ de gentilitate erāt ad
iudaiſmum conuerſi: eo q̄ deſpicerentur in miniſterio
quotidiano vidue eorum: quod exponitur dupliciter:
vno modo quia grece mulieres tanq̄3 magis rudes re-
pellebantur ab hebreis ne miniſtrarent. alio modo in-
telligitur iſte deſpectus in hoc q̄ grecis viduis non ad-
miniſtrabantur ita bene neceſſaria ſicut hebreis.
c Conuocantes autem duodecim multitudinem
diſcipulorum. non eſſe bene regibilem per eos in tem-
poralibus abſq3 detrimento in ſpiritualibus.
d Dixerunt non eſt equū derelin. v. dei ⁊c. i. predicati-
onē verbi diuinitam ſpiritualia ſūt tēpalib⁹ p̄ponēda

e Cõſiderate ḡ frẽs viros ex vob. q̃s meli⁹ cognoſcitis q̃ȝ extraneos: ⁊ ipſi meli⁹ pñt ſcire modũ regẽdi mltitudinẽ hác q̃ȝ extranei. f Boni teſtimonij.i.bone fame: g Septẽ. Hic numer⁹ ↄpetit ſeptenario ſpiritusſancti: iõ ſubdit: h Plenos ſpũſctõ ⁊ ſapiẽtia.

vera in pncipio ſeq̃n.ca.tercio lapidatõ ei⁹ iniuſta ꝟſus ſinẽ ſeq̃n.ca.ibi. Audiẽtes át. Circa pmũ dı̄: c Tũc ſumiſert viros.i.ſumiſſe informauauert ⁊ fraudulẽter de teſtimonio ↄ̄ ſtephanũ ferẽdo. f Qui dicerẽt ſe au. eũ dicẽtẽ verba blaſ.in moy. ⁊ deũ.i.ↄ̄ deũ ⁊ moyſen.blaſphem⁹ aũt in lege precipit lapidari: Le. ui.xxiiij. g Cõmouerũt itaq; plebẽ.i. pplm cõem: h Et ſeniores.i. maiores ppli. i Et ſcribas. i. legis doctores. k Et ↄcurrẽtes.rapuerũt eũ.qı furia moti ⁊ nõ ratõe. l Et ſtatuerũt falſoſ te. q̃ di. hõ iſte ⁊c. nõ noiant eũ ꝓprio noie ex ↄtẽptu ⁊ ſupbia: m Non ceſſat loq̃ ⁊c.q. dicãt nõ ſolũ eſt blaſphem⁹ ſ; etiã blaſphemijs aſſuetus.

quãtũ apparere põt p ſigna exteriora: i Quoſ ↄſtituam⁹ ſup h̃ op⁹.ſ. admiſtratões tpaliũ: k Nos ꝟo oratiõi ⁊c.p quã aſcẽdit in deũ. l Et miſterio ꝟbi. p qḋ fit deſcenſ⁹ ad primum ad modũ angelorũ i ſcala iacob aſcẽdẽtiũ ⁊ deſcẽdẽtiũ: Gene.xxviij.

m Et placuit. Hic ↄñr ponit electõ cuȝ dı̄: Et placuit ꝟmo corã mltitudie. q̃a rõnal' erat ⁊ vtilis. n Et ele. ſte.plenũ fide.i. fidelitate: ꝓpter qḋ tale negociũ poterat ſibi ſecure ↄmitti: ⁊ idez intelligẽdũ ẽ de alijs: iſte tñ ſpecialit laudat tã q̃ȝ pũm⁹ martyr futur⁹: n Et nicolaũ aduenã .i.ↄ̄ gẽtilitate cõuerſuȝ ad iudaiſmũ: o Antiochenũ. i. de antiochia natum. p Hos ſta. ante cõſpe.apo.ſ.illi qui eos elegerunt. p Et orãtes.ſ.apli q Impoſuerunt eis manus.ipſos ordinãdo in dyaconos: vnde ⁊ dyaconi per impoſitionẽ man⁹ ordinãt r Et verbum domini creſcebat.i.effectus pdicatiõis verbi dei dei per multiplicationẽ credentiũ. s Multa etiã turba ſacer.obe.fidei.ꝓpter miracula que fiebãt manifeſte: occulte tamen erant chriſtiani: ſicut gamaliel etiam eadem ratione. t Stephanus autem. Hic ↄñr ſanct⁹ lucas pſequit de electis: ⁊ primo de ſtephano ſcdo de philippo.ca.viij.ibi. Philippus aũt. pma in duas: q: primo circa ſtephanũ declarat ꝟtutis opatiõ: ſcdo ↄſurgens inde pſecutõ: ibi. Tũc ſũmiſerũt. Circa primũ dı̄: t Stephan⁹ aũt plenus gr̃a.ad bñ opandum: v Et fortitudine.ad aduerſa tolerandũ. x Faciebat pdi. ⁊ ſi.ma.in po.ad veritatẽ fidei catholice firmandã y Surrexerunt ãt quidã ↄ̄ ſyna.q̃ appel. liber. a regione ſic noiatoꝝ: vt dicit glo.interlinearis: z Et cyrenenſiũ.a cyrene ciuitate. a Et alexãdrinoꝝ.ab alexandria metropoli egypti: b Et coꝝ qui erant a cilicia ⁊ aſia.noia ſunt regionũ iudee ꝓpinquoꝝ: c Diſputãtes cũ ſtephano.fidem catholicã verbis quãtũ poterãt impugnãdo. d Et nõ po.reſiſte.ſapie ⁊ ſpiritui qui loque.ſm q꞉ pmiſerat ſaluator .d.luce.xxj. Ego dabo vobis os ⁊ ſapiam cui nõ poterũt reſiſtere ⁊ ↄ̄dicere oẽs aduerſarij vr̃i. e Tũc ſũmiſerũt. Hic ↄñr ponit oriens pſecutõ: vt q̃ rõe vl' ſcriptura ſtephano nõ poterãt reſiſtẽ violẽtia ſupiores apparerẽt: ⁊ pmo ponit ipſius ſtephani pſecutõ ſingularis: ſcdo eccl'ie general' in principio.viij.ca. pma adhuc in tres q: p̃ ponit ſtephani accuſatõ falſa: ſcdo ei⁹ rñſio

ẽ equũ nos derelique ꝟbuȝ dei: ⁊ miſtrare mẽſis. [e] Conſiderate ḡ frẽs viros ex vobis [f] boni teſtimonij [g] ſeptez [h] plenos ſpũſcõ ⁊ ſapia: q̃s ↄſtituam⁹ ſup h̃ op⁹. [k] Nos ꝟo orõni [l] ⁊ miſterio ꝟbi inſtãtes erim⁹. [m] Et placuit ſermo coraȝ oĩ mltitudine. [n] Et elegerũt ſtephanũ viꝝ plenũ fide ⁊ ſpũſctõ: ⁊ philippũ ⁊ pcoꝝ ⁊ nicanorẽ ⁊ timonẽ ⁊ parmenã [n] ⁊ nicolaũ aduenã [o] antiocenũ. [p] Hos ſtatuerũt añ ↄſpectũ aplorũ [p] ⁊ orãtes [q] impoſuerũt eis man⁹. [r] Et ꝟbũ dñi creſcebat: ⁊ mltiplicabat numerus diſciploꝝ in hierl'm valde. [s] Multa etiã turba ſacerdotũ obediebat fidei [t] Stephan⁹ aũt plen⁹ gr̃a [v] ⁊ fortitudie [x] faciebat pdigia et ſigna magna in pplo. [y] Surrexerũt aũt q̃dã de ſynagoga q̃ appellabat libtinoꝝ [z] ⁊ cyrenẽſiũ [a] ⁊ alexãdrinoꝝ [b] ⁊ eoꝝ q̃ erãt a cilicia ⁊ aſia [c] diſputãtes cum ſtephano: [d] ⁊ nõ poterãt reſiſtere ſapiẽ ⁊ ſpũi q̃ loq̃bãt. [e] Tũc ſũmiſerũt viros [f] qui dicerẽt ſe audiſſe eũ dicentem ꝟba blaſphemie in moyſen ⁊ deum. [g] Cõmouerũt itaq; plebez [h] ⁊ ſeniores [i] ⁊ ſcribas [k] ⁊ ↄcurrẽtes rapuerũt eũ ⁊ adduxerũt in ↄciliũ: [l] ⁊ ſtatuerũt falſos teſtes qui dicerent: Nõ iſte [m] nõ ceſſat loqui ꝟba aduerſus locũ ſctm ⁊ legẽ. Audiuim⁹.n.eũ dicentẽ: qm̃ [n] hieſus nazaren⁹ [o] hic deſtruit locũ iſtum: ⁊ mutabit traditiões q̃s tradidit nob moyſes. [p] Et intuẽtes eũ oẽs q̃ ſedebãt in cõcilio: [q] viderũt faciẽ ei⁹ tãq̃ faciẽ angeli. Ca.vij.

Dixit autez princeps

n Hieſus nazarenus hic.i.ↄtẽptibilis hõ. Ad ſcdm ſciẽdũ ſilr q꞉ traditiões illas nõ dixit ſe mutatuꝝ: ſ; q꞉ eſſent mutãde dicto mõ: ⁊ licet hoc fecerit inq̃ztũ de⁹: hoc tñ mõ nõ loq̃banť teſtes: vt dictũ eſt. Sciendũ tñ de hac mutatiõe q꞉ nõ fuit mutatõ de ↄtrario in ↄ̄riũ ꝓprie: ſ; de inpfecto ad pfectum: quia cultus noue legis eſt multo pfectior q̃ȝ veter l': ſicut diffuſe fuit oſtenſum in pncipio eple ad hebreos: ꝓpter quod dı̄ hebre.vij. Nihil ad pfectuȝ adduxit lex. qḋ autem ſic mutať nõ ꝓprie deſtruit: ſ; mag' pficitur: q: virtualiter remanet in quodaȝ meliori: ꝓpter quod dicit ſaluator: Mat.v. Nõ veni legem ſoluere: ſed adimplere. o Hic deſtruet locum iſtum ⁊ mutabit ⁊c. videť q꞉ non dixerunt falſum quia xp̃s dixit de templo: Mat.xxiiij. q꞉ non remaneret lapis ſup lapidẽ qui nõ deſtruet: ⁊ de mutatione traditionũ moyſi: Joh.iiij. Veniet hora in q̃ nec in monte hoc neq; in hieroſolymis adorabitis patrẽ: ſed veri adoratores erunt qui adorabunt patrem in ſpiritu ⁊ veritate. in quo ſignificabat ipſum corporalem legis cultum in ſpiritualem ↄmutandum. Ad primum dicenduȝ q꞉ xp̃s nõ dixit ſe templum deſtructurũ: ſed pdixit eſſe deſtruendum: ſicut factum eſt poſtea p romanos anno.xlij. poſt paſſionem chriſti Si autem obijciatur q꞉ romani nõ deſtruxerũt niſi in virtute dei: ⁊ ſic xp̃s cum ſit de⁹ deſtruxit: non valet quia teſtes non loquebantur de hieſu chriſto inq̃ztum deus cum eius diuinitatem negarent: ⁊ purum hoiem fuiſſe dicerent ⁊ ſic loquebantur: p Et intuentes eum animo. ⁊ vultu irato: q Viderunt faciem eius tanq̃ȝ faciem angeli. ex quadam pulchritudine et claritate ſibi diuinitus data ad declarationem ſue ſanctitatis ⁊ innocentie: vt ſic a malitia retraherentur: vel dãnabiles magis redderentur.

Capitulum ſeptimum.

Dixit autem. Hic ponitur accuſati reſponſio: circa quam primo datur reſpondendi locus: cum dicitur: Dixit autem ad principes ſacerdotum

ꝛc. ſcḋo ponit̃ miſſiõis actus: cũ ſubdit̃: Qui ait ꝛc. Circa
qḋ ſciendũ ꝙ ſtephan⁹ fuit accuſat⁹ ꝺ̓ q̃tuoꝛ. ſ. ꝙ locutus
fuerat ꝯ̃ deũ: ꝯ̃ moyſen: ꝯ̃ tẽplũ: ꝛ ꝯ̃ legẽ: vt pꝫ ex p̃dict̃: iõ
p̃mo excuſat ſe ꝺ̓ p̃mo. ſ. ꝺ̓ deo: ſcḋo de moyſe: ibi. Eodem
tp̃e. tercõ de tẽplo: ibi. Tabernaculũ. q̃rto de lege: ibi. Du-
ra ceruice. De pri-
mo aũt excuſat ſe p̱
hoc ꝙ oñdit ſe co-
lere deũ: quẽ colue
rũt ſacti p̃res ꝛ pa-
triarche breuit̃ re-
plicãs eoꝝ hyſtori
am vſq3 ad moyſẽ
ꝛ diuidit̃ in duas
p̃tes: q2 p̃mo reci-
tat̃ hyſtoria incipi
ẽdo ab abraã vſ-
q3 ad iacob: ſcḋo a
iacob vſq3 ad moy
ſen: ibi. Et iacob. p̃
ma adhuc in duas
q2 p̃mo recitat hy-
ſtoriã abrae extra
ꝓmiſſiõis terrã: ſe
cũdo itra ip̃aꝫ ibi.
Et inde. Ad euidẽ-
tiã dicẽdoꝝ ſũt h̃
aliqua p̃notãda ꝓpter ꝯcordiã h⁹ paſſus ad ea q̃ dcã ſunt
ꝺ̓ abraã: geñ. xj. ꝛ. xij. Primũ ẽ de apparitione dei dicentis
abrae: Exi de terra tua ꝛc. bis. n. videt̃ hoc de⁹ ſibi dixiſſe:
ſemel ante patris ſui mortẽ thare: ꝛ de hoc loq̃tur hic ſte-
phanus: verũtñ illũ exitũ nõ fuit executus vſq3 p⁹ mortẽ
p̃ris q̃ ſenex erat: vt ei obſequiũ debitũ ipenderet: ꝛ hoc de
volũtate dñi lꝫ nõ ſit exp̃ſſum. ꝛ iteꝝ ſemel p⁹ mortẽ p̃ris
ꝛ tũc dedit executioni: ꝛ de iſta vice fit mẽtio: geñ. xij. ſicut
Jo. xx. dr̃ ꝙ xp̃s in die ſue reſurrectõis dixit ap̃lis: Sicut
me miſit p̃r ita ꝛ ego mitto vos. ſ. ad predicanduꝫ: ꝛ tñ de
volũtate ei⁹ executõ ei⁹ fuit retardata vſq3 p⁹ ſanctiſp̃us
miſſionẽ. vñ in die aſcenſionis illud mãdatũ fuit replica-
tũ cũ tali retardatõe: Act. j. Accipietis v̓tutẽ ſp̃uſſacti in
vos ꝛ eritis mihi teſtes ꝛc. Nec iſtud repugnat ei qḋ dixi
geñ. xij. improbãs ra. ſa. dicentẽ: ꝙ illud: Exi. de terra tua
ꝛc. fuit dictũ abrae p. lxx. annos añ mortẽ p̃ris ſui: ꝛ ꝙ ex-
tunc exiuit q2 nõ reprobaui eũ niſi q̃tũ ad hoc dciꝫ: Exi ꝺ̓
terra ꝛc. Ad qḋ ſecuta ẽ executõ añ mortẽ p̃ris qḋ ẽſt fal-
ſuꝫ vt dictũ eſt. ſcḋm ẽ de loco apparitõis. Circa qḋ ſcien-
dum ꝙ meſopotamia ẽ nomẽ ciuitatis ꝛ regionis ſiue ꝓ-
uincie: ſicut babylonia. in libꝛis reg. ꝛ paral. ꝛ ꝓphetaruꝫ
aliq̃ñ accipit̃ ꝓ ciuitate babylon p̃ciſe: ꝛ aliq̃ñ ꝓ tota ꝓui-
cia: vñ in pluribꝰ locis dicũt̃ iudei in babyloniã captiua-
ti: q̃ tñ fuerũt in diuerſis regni ciuitatib⁹ collocati: ꝛ ſama
ria accipit̃ freq̃nter ꝓ noĩe vni⁹ ciuitatis vt patet valde
in multis locis: ꝛ aliq̃ñ ꝓ regione: ſicut Jo. iiij. dr̃. Uenit
hieſus in ciuitatẽ ſamarie que dr̃ ſichar. ꝛ ſic manifeſte pꝫ
ꝙ ſamaria ibi accipit̃ ꝓregione vel ꝓuincia. ſilr̃ meſopo-
tamia aliq̃ñ accipit̃ ꝓ ciuitate arã p̃ciſe: q̃ hic noiat̃ char-
rã: ꝛ ſic ſunt noĩa ſynonyma: ſicut dictũ fuit geñ. xxiiij. ſ̃
meſopotamia eſt nomẽ grecũ dictũ a meſo qḋ eſt mediũ
ꝛ potamos qḋ ẽ fluui⁹: q2 ciuitas illa ẽ ſita int̃ duo flumi-
na. vnde geñ. xxiiij. vbi tranſlatõ nr̃a hꝫ: meſopotamiaꝫ:
in hebꝛeo hr̃ in arã fluuioꝝ. arã aũt ẽ nomẽ ſyrũ. aliq̃ñ ṽo
hoc nomẽ meſopotamia accipit̃ ꝓ tota ꝓuincia circa di-
ctã ciuitatẽ. Abꝛaam ṽo exiens de chaldea cũ patre ſuo
thare p̃ius intrauit meſopotamiã ꝓut eſt nomẽ regiõis
q̃3 ꝓut eſt nomẽ ciuitatis: que alio noĩe dr̃ charrã. His g̃
p̃miſſis exponẽda eſt lr̃a. b Uiri fratres. hoc dicit q̃3-
tũ ad ſibi coeuos ꝛ iuniores: c Et patres. q̃ztũ ad ſe-
niores: d Audite. veritatẽ. e Deus glorie. i. deus
glorioſus quem colo ꝛ ſic non ſum blaſphemus. f Ap-
paruit patri noſtro abꝛaam. p̃ma vice: g Cum eſſet
in meſopotamia. i. intraſſet terminos meſopotamie regi
onis. h Priuſq̃3 moꝛeretur in charram cũ patre ſuo.
i Et dixit ad illũ. Exi ꝺ̓ terra tua. Sed quomodo hic dr̃

q2 iã exierat de chaldea in qua natus fuerat: nã meſo-
potamia ꝛ chaldea ꝓuincie ſũt diſtincte: iõ dicũt aliq̃
ꝙ licet exiuiſſet coꝛpoꝛe nõ tñ mente: q2 ꝓponebat illuc
redire: ſed iſtud dictũ improbat̃ geñ. xij. ꝛ iõ dicẽdum
ſicut ibi dictũ fuit: ꝙ exire hic dicit̃ ꝓ ſe magis elõgare
ꝛ huic ꝯcoꝛdat
litera hebꝛaica:
geñ. xij. Et vbi
nr̃a trãſlatõ hꝫ
Egredere ꝺ̓ ter
ra tua ꝛc. In he
bꝛeo hr̃: Uade
tibi ꝺ̓ terra tua
quaſi. d. p̱ro vti
litate tua: Uadᷦ
longius:

ſacerdotũ: ſi hec ita ſe hñt.
Qui ait: [b] Uiri frẽs [c] ꝛ p̃res
[d] audite: [e] Deus glĩe [f] apparu
it p̃ri nr̃o abꝛae [g] cũ eẽt ĩ me
ſopotamia [h] p̃riuſq̃ moꝛare
tur in charrã: [i] ꝛ dixit ad il-
lũ: [k] Exi de terra tua ꝛ de co
gnatõe tua: ꝛ veni ĩ t̃rã quã
mõſtrauero tibi. [l] Tũc exijt
[m] ꝺ̓ t̃ra chaldeoꝝ [n] ꝛ hitauit
ĩ charrã. [o] Et ĩde poſtq̃ moꝛ
tuus ẽ p̃r ei⁹ trãſtulit illuꝫ
in t̃rã iſtã: in q̃ nũc vos ha-
bitat̃. [p] Et nõ dedit illi he
reditatẽ ĩ ea: nec paſſuꝫ pe-
dis: [q] ſ̃ repmiſit dare illi eã
in poſſeſſionẽ: ꝛ ſemĩ ei⁹ p⁹
ip̃m: [r] cũ nõ hr̃et filiũ. [s] Lo-
cut⁹ ẽ aũt ei de⁹: [t] q2 erit ſe-
mẽ ei⁹ accola ĩ t̃ra aliena: [v] ꝛ
ſeruituti eos ſubijciẽt ꝛ ma
le tractabũt eos [x] ãnis qua-
dringentis: ꝛ gentẽ cui ſer-
uierint iudicabo ego dicit
dñs. [y] Et poſt hec exibunt
[z] ꝛ ſeruient mihi in loco iſto

k De terra tua et cognatione tua. quia nachoꝛ fra-
ter abꝛae remanſit in meſopotamia.
l Tunc exiuit. i. longius abijt:
m De terra chaldeoꝛum. de qua iam ante exierat
vt dictũ eſt. n Et habitauit in charram. cũ patre
ſuo vſq3 ad moꝛtem eius ſupꝛadicta ex ratione.
o Et inde. Hic ꝯ̃nter recitat̃ bꝛeuiter hyſtoꝛia abrae
in terra ꝓmiſſionis di. Et inde poſtq̃3 pater ei⁹ moꝛtu
us eſt tranſtulit illũ. reiterando p̃ceptum illud: Exi de
terra tua. ſ̃m ꝙ dictum eſt ſupꝛa: ꝛ habet̃ Geñ. xij. ali-
qui tamẽ dicũt ꝙ illud qḋ hic dr̃: Exi de terra ꝛc. dr̃ per
anticipationẽ: ꝛ ꝙ ſolũ dictũ fuit ei ſemel poſt moꝛteꝫ
patris: ſ̃ melius ꝯcoꝛdat lr̃e ꝙ bis vt dictũ eſt.
p Et nõ dedit illi hereditatẽ in ea ꝛc. ſ̃ habitauit ĩ ter
ra chanaã ſicut aduena ꝛ peregrinus: qḋ nec eſt ꝯtra
illud qḋ hr̃ Geñ. xxiij. ꝙ emit agrũ ab ephꝛon etheo: q2
hoc nõ fuit ad habitandũ vel colendũ: ſe ꝓ ſepultura
ſare. q Sed repromiſit dare illi eam ꝛ ſemini eius
Geñ. xiij. Omnẽ terrã quã cõſpicis tibi dabo ꝛ ſemini
tuo. r Cũ nõ haberet filiũ. nondũ. n. natus erat yſa
ac nec etiã yſmael: vt pꝫ Geñ. xvj. s Locutus eſt
aũt ei deus. geñ. xv. t Quia erit ſemen eĩ accola in
terra aliena. ſ. in terra chanaan ꝛ in egypto: v Et
ſerui. eos ſubij. ꝛ male trac. affligẽtes eos nimis dura
ſeruitute poſt moꝛtẽ ioſeph. vt hr̃ Exo. j. x Annis
quadringentis iſti quadringẽti anni ſunt incipiendi a
natiuitate yſaac vſq3 ad exitũ filioꝝ iſrael de egypto: ſi
cut diffuſe oſtẽſum fuit: geñ. xv. ꝛ põt hic bꝛeuiter ali-
quid repeti: a natiuitate. n. yſaac vſq3 ad natiuitatẽ ia-
cob fluxerũt anni. xl. geñ. xxv. Jacob aũt erat annorũ
cxxx. qñ deſcẽdit in egyptũ cũ filijs ſuis: geñ. xlvij. In-
de vſq3 ad exitum de egypto fluxerũt anni. ccx. ſ̃m he-
bꝛeos: quibus ſimul iunctis habentur anni quadrin-
genti p̃ciſe in quibus ſemen abꝛae accola fuit in ter-
ra aliena: ꝛ ſic patet ꝙ non fuerunt in afflictione qua-
dringentis annis ſed per partem minoꝛem illius tem
poꝛis: ꝛ ideo li quadringentis annis non refertur ad
illud quod immediate p̃mittitur: ꝛ affligent eos niſi
per ſynodochen ſcilicet accipiendo partem pꝛo toto
ſicut dicitur chꝛiſtus iacuiſſe tribus diebus in ſepul-
chꝛo: ſed p̱pꝛie refertur ad illud quod ante ponitur
Erit ſemen eius accola in terra aliena. quia tot annis
habitauit ſemen abꝛae in terra aliena: vt oſtenſuꝫ eſt.
y Et poſt hec exibunt. ſub moyſe duce: Exo. xij.
z Et ſeruient mihi ꝛc. quod fuit impletum tempo
re ioſue ſub quo p̃p̃ls iſrael intrauit in terrã ꝓmiſſiõis

a Et dedit illi teſta.circūciſiōis.gen̄.xvij. b Et ia
cob.Hic pn̄r recitat hyſtoriā a tpe iacob vſq₃ ad moy/
ſen.⁊ pmo recitat hyſtoriā tpis ſuitutē pcedētis:ſcdo
ſubſeqntis:ibi.Cū āt.Circa pmū dicit: b Et iacob
ſupple circūcidit: c Duodecī ptriarchas. filios ſuos
q̄ dicūt ptriarche
.i.pres principa
les a pr̄ ⁊ archos
qđ ē pnceps: q₂
ab ipis diuidant̄
duodecī trib⁹ iſ/
rael. d Et pa/
triarche emulā/
tes ioſeph.i.iui/
dētes ei gen̄.xx/
xvij. e Vendi
derūt eū i egypto
eodē ca. f Et
erat de⁹ cū eo ⁊
eripuit eū ⁊c.pri
mo de manibus
fratrū volentiū
eū occidere.ſcdo
đ ciſterna vbi po
ſuerūt eū₃ mori/
turū fame.tercio
de carcere regis
egypti vbi poſu
it eū mgr̄ militie
gene.xlj. g
Et dedit ei gra₃
⁊ ſapia₃ in ɔſpe/
ctu pharaōiſ.ad
exponēdu₃ eius
ſomniū đ futura
fertilitate ⁊ ſteri
litate terre. h Venit autem fames ⁊c.gen̄.xlij. i
Miſit patres noſtros.i.filios ſuos. k Primum.i.
prima vice. l Et in ſcdo.i.in ſcda miſſiōe: m Co
gnitus eſt ioſeph a frib⁹ ſuis ⁊c.gen̄.xlv. n Mittēs
autem ioſeph accerſiuit iacob patrem ſuum.in eodem
ca. o In aiab⁹.lxxv.exodi.j.gen̄.tn̄.xlvj.dr̄ Oēs
anime domus iacob q̄ ingreſſe egyptū fuere.lxx.ſed ibi
numerant̄ tm̄ pſone egreſſe de iacob actu nate.hic aūt
exo.j.nūerant̄ cū illis qnq₃ nepotes ioſeph:eo q₂ ptine
bant ad pplm iſrl̄:ppter qđ.lxx.interptes gen̄.xlvj.po/
ſuerūt.lxxv.quā interptatōē ſequit̄ hic ſanctus lucas:
p Et deſcendit in egyptū.hic pn̄r recitat deſcenſu₃ in
egyptū.d.Et deſcendit iacob in egyptū ⁊ defunct⁹ eſt.
gen̄.xlix. q Et pres noſtri.ſ.xij.patriarche:de mor/
te vo ioſeph in egypto hr̄ gen̄.vlti.⁊ de morte aliorum
exo.j. r Et tranſlati ſunt in ſichē ⁊c.Hec lr̄a videt̄
multū intricata ⁊ diſcrepare ab eo quod hr̄ gen̄.xxiij.đ
ſpelūca quam emit abraam:⁊ gen̄.xxxiij.de agro quem
emit iacob a filijs emor:ppter qđ ad intellectū hu⁹ paſſ⁹
ſciendū q₂ abraā emit illam ſpeluncam ab ephrō etheo
⁊ iacob illū agrū a filijs emor patris ſichē:vt p₃ i textu
In ſpelūca vo ab abraa₃ empta fuit iacob ſepult⁹ illic
portatus de egypto gen̄.vlti. In agro vo quē emit ia/
cob ⁊ quē dedit ioſeph filio ſuo:vt hr̄ gen̄.xlviij.ſepulta
fuerūt oſſa ioſep illic apportata đ egypto:vt hr̄ ioſue vl
ti. De alijs vo patriarchis nō hr̄ de ſcriptura ſatis vbi
ſint ſepulti:ſ3 hiero.dicit de ſctā paula q₂ ipa ptranſiuit
vſq₃ in ſichem ⁊ vidit ibi ſepulchra.xij.ptriarcharū.Io/
ſephus vo ſcdo libro dicit q₂ frēs ioſeph mortui in egy
pto a poſteris ſuis fuerūt tranſlati in ebron ⁊ ibidē ſe/
pulti:⁊ in hoc magis videt̄ credendū dicto ioſephi q₃
hieronymi:q₂ longo tpe fuit an̄ hyeronymū: ⁊ q₂ nat⁹
fuit in iuda ⁊ certius cognouit oia iudee loca.His ḡ p̄/
miſſis ſciendum q₂ ſanctus lucas hic ſimul recitat du/
as hyſtorias intricate:⁊ exponitur litera ſic: r Et
tranſlati ſunt in ſichem ⁊ poſiti ſunt in ſe.qđ emit abra
am.ſ.partim hic ⁊ partim ibi:quia de ioſeph certum eſt

a Et dedit illi teſtm̄ circūci/
ſiōis ⁊ ſic genuit yſaac:⁊ cir
cūcidit eū die octaua:⁊ yſa
ac iacob:[b] ⁊ iacob[c] duodeci₃
ptriarchas:[d] ⁊ ptriarche emu
lātes ioſeph vēdiderūt i egy
ptū:[f] ⁊ erat de⁹ cum eo:⁊ eri
puit eū de oib⁹ tribulatōni
bus ei⁹:[g] ⁊ dedit ei grām et
ſapiam in ɔſpectu pharao
nis regis egypciorum:⁊ cōſti/
tuit eū ppoſitū ſup egyptū
⁊ ſup oēm domū ſuā.[h] Venit
autē fames i vniuerſa₃ egy
ptū ⁊ chanaā: ⁊ tribulatio
mag̃:et nō iueniebāt cibos
pres nr̄i. Cū audiſſet āt ia
cob eē frumentū i egypto:
[i] miſit pres nr̄os[k] pmū: [l] ⁊ in
ſecūdo[m] cognit⁹ eſt ioſeph
a frib⁹ ſuis : ⁊ manifeſtatu₃
eſt pharaoni gen⁹ ei⁹[n] Mit
tens aūt ioſeph accerſiuit
iacob pre₃ ſuū:⁊ oē₃ cogna/
tionē ſuā[o] in aiab⁹ ſeptua/
gīta qnq₃.[p] Et deſcēdit ia/
cob in egyptū: ⁊ defūctus ē
ipa[q] ⁊ pres nr̄i.[r] Et trāſlati
ſūt in ſichē:⁊ poſiti ſūt i ſe/
pulchro qđ emit abraā pcō
argēti[s] a filijs emor filij ſi/
chē.[t] Cū aūt appropiqret
tps pmiſſiōis quā ɔfeſſus
erat de⁹ abrae:[v] crenit ppl̄s
⁊ mltiplicat⁹ ē in egypto:
[x] quoaduſq₃ ſurrexit ali⁹ rex
i egypto[y] qui nō ſciebat io
ſeph.[z] Hic circūueniēs ge/
n⁹ nr̄₃:afflixit pres nr̄os vt
exponerēt infantes ſuos ne

q₂ ſepultus fuit in ſichem in ſpelunca₃ abrae: vt predictū
eſt:de iacob vo certum eſt:q₂ ſepult⁹ fuit in ebron:de alijs
patriarchis dubium eſt vtrum hic vel ibi ſint ſepulti:licet
mihi probabilius videatur q₂ in ebron ſicut dictum eſt.
s A filijs emor.iſtud non coniungitur litere immedia/
te pcedenti:ſ3 ante
cedenti vbi dicitur
Et tranſlati ſūt in
ſichem.ſupple em/
ptam:
s A filijs emor.
per ipſu₃ iacob vt
predictum eſt: ⁊ ſic
exponit ſcholaſti/
ca hyſtoria. ſ3 huic
expoſitioni videt̄
obuiare quod ſeq̄/
tur Filij ſichē : q₂a
gen̄. xxxiij. dicitur
q₂ iacob emit pte₃
agri a filijs emor
patris ſichem ⁊ ſic
emor non fuit fili⁹
ſichē:ſed pater ei⁹.
ſequendo tn̄ expo
ſitionem iſtam po/
teſt faciliter reſpō/
deri q₂ idem homo
frequenter habet
patrem ⁊ filiū eiuſ
dē nominis: ſicut
dominus karolus
comes valeſij hōe
mēorie habuit pa/
trem regem fracie
nomine philippu₃
⁊ filium eiuſdem nominis: ⁊ ſic poteſt dici de iſto emor q₂
habuit patrem nomine ſichem:de quo fit hic mentio:cum
dicitur: A filijs emor filij ſichem: ⁊ filium eiuſdem nomi/
nis:de quo dicit̄ gen̄.xxxiij. A filijs emor patris ſichē. Sz
quia expoſitio dicta videtur multum intricata: ⁊ quia li/
tera videtur pretendere q₂ abraam emit precio argenti a
filijs emor:ſciendum q₂ iō poſſet dici ſine tamen preiudi/
cio:q₂ ille emor de quo hic lucas loquitur fuit idem cū pa/
tre ſeor patre ephron: ⁊ fuit binomius : ſicut in ſcriptura
multi leguntur binomij.ſic abraam emit a filijs emor q₂a
ab ephron emit de filijs eius ⁊ iſte emor alio mō dictus ſe
or habuit patrem nomine ſichem:ille autem emor đ quo
fit mentio gen̄.xxxiij.habuit filiu₃ nomine ſichem:nec eſt
inconueniens ſi ponantur eadem nomina diuerſoru₃ no
minum hic ⁊ ibi:quia frequenter homines diuerſorum loco
rum ⁊ temporum in nominibus conueniunt: ⁊ ſm hanc ex/
poſitionem litera planior videtur. Sciendū etiā q₂ ſiche₃
hic dupliciter accipit̄ vno mō put eſt nomē ciuitatis:cu₃
dicitur:Tranſlati ſūt in ſichem.alio modo prout eſt pro/
prium nomen hominis:cū dicitur filij ſichem. t Cum
aūt.Hic conſequenter recitatur hyſtoria pro tempore ſer
uitutis filiorum iſrael in egypto ⁊ primo ponitur hui⁹ ſer
uitutis occaſio:cum dicit̄: t Cu₃ aūt appropinquaret
tempus promiſſionis quam profeſſus fuerat deus abrae
pmittens ei q₂ ſemen ei⁹ ſeruiret ei in terra iudee:gen̄.xv.
v Creuit ppl̄s ⁊ multiplicatus ē in egypto:exo.j.Et hec
mltiplicatō mouit regē egypti ad affligendu₃ pplm iſrl̄ vt
minus poſſent vacare generatōni ⁊ mltiplicari:vt habet̄
ibide₃: x Quoaduſq₃ rex alius ſurrexit in egypto.di/
cit.n.ioſeph⁹ q₂ regnū tūc tranſlatū erat ad aliā domum:
y Qui n̄ ſci.ioſe.i.bn̄ficia q̄ fecerat ioſeph regno egypti
z Hic circū.i.fraudulēter opprimēs. z Gen⁹ nr̄m.p/
mo ſubijciēs duris laboribus.ſ3 q₂ p h̄ nō fuit impedita po
puli multiplicatio:precepit obſtetriabus vt in ptu hebre
arum necarent maſculos:ſed quia non fecerunt hoc deū
timentes:precepit vt maſculi nati in flumen pijcerentur
exo.j.⁊ hoc eſt quod dicit̄: Vt exponerent infan.⁊c.

a Eodem tp̄e. Hic ꝯñr ſtephanus ſe excuſat de blaſphe mia ꝯ̄ moyſen: oñdens eũ ppl̄i fuiſſe liberatorē. ⁊ p̄mo po nit̄ ad hanc liberatōez moyſi diſpoſitō: ſcd̄o ip̄a liberatō ibi. Cũ aũt. Circa p̄mũ d̄r: a Eodē tp̄e natꝰ eſt moy ſes ⁊ fuit gratus deo. qd̄ apparet ex hoc ꝙ deꝰ ſeruauit eũ ne periret cũ aliĩſ pu eris in flumie. b Qui nutritꝰ ē tribꝰ mē. i domo pa. ſui. vidit eũ elegantē puez: ⁊ iõ quãtũ potuit ſeruauit eũ quouſqꝫ appebat piculũ mortis: nõ ſolũ pueri ſ; etiam parentũ occaſiõe eiꝰ ⁊ tũc eũ ꝯmēdauit ꝓtectõi diuine po nens eũ in flumine incluſum tñ in va ſculo ſcirpeo pice linito. c Expo ſito aũt illo i flumi ne. mõ dicto: d Suſtulit eum filia pha. ⁊ nutriuit eũ. ideſt nutriri fecit ſi bi in filiũ: qꝛ adop tauit eũ: ⁊ h̄ oĩa ha bent̄: Exo. ĳ. vbi diffuſius ea expo ſui. e Et erudi tus ē moyſes in oĩ ſapia egyptioꝝ. q̄ ſic noiat̄: qꝛ primo viguit i egypto hu mane ſapie ſtudiũ vt hꝛ. ſ. meta. f Et erat potēs in v̄ bis ⁊ ope. ſuis. ex q̄ pꝫ eiꝰ diſpoſitõ ad liberãduꝫ pplm̄ de egypto. g Cũ aũt impleret̄. Hic ꝯñr deſcribit̄ ip̄a liberatõ: ⁊ primo figuralis: ſcd̄o realis: ibi. Et impleb̄itis. Circa primum dicitur: Cuꝫ autem im pleretur eius tempus. xl. annoꝝ. quod eſt tempus virilis etatis: h Aſcendit in cor eius. deo inſtigante: i Et viſitaret fratres ſuos filios iſrl̄. qui erant in dura ſeruitu te. k Et cũ vidiſſet quendam. hebreum: l Iniu riam pacientem. ab egyptio: m Uindicauit eum egy ptium interficiendo: ⁊ ſubditur ratio cũ dicitur: n Ex iſtimabat aũt intelligere fratres. i. hebreos: o Quo niam deus per manũ ipſius daret ſalutē illis. iaꝫ. n. domi nus inſpirauerat moyſi ꝙ liberaturus erat populũ ꝑ ipm̄ de ſeruitute egypti: ⁊ ſic iam erat ꝯſtitutus a deo tutor et defenſor populi: ꝓpter ꝙ nõ peccauit vindictã illã faciẽdo ⁊ illa liberatio particularis fuit ſignũ ⁊ figura liberatiõis generalis totius populi fienda per manum moyſi. p At illi nõ intellexerunt. quod declarat per factũ ſequens: cum dicitur: q Sequenti vo die appa. illis litigantibꝰ. i. duobus hebreis ad inuicem rixantibus: Exo. ĳ. r Et recõciliabat eos. volens eos reducere ad pacē ⁊ amici tiam. s Qui aũt iniuriam faciebat. increpatus ſuper hoc. t Repulit eum. i. eius monitionem ⁊ increpatio nē. d. v Quis ꝯſtituit te principē ⁊c̄. q. d. tu vſurpas tibi indebitam poteſtatem ex quo patet ꝙ iſte nõ intelle xit ꝙ moyſes eſſet conſtitutus a deo tutor ⁊ liberator po puli: ⁊ quia iniurians habebat aliquos ſibi fauẽtes: ⁊ idẽ ſentientes: ideo ſupra dixit pluraliter ⁊ illi nõ intellexert. x Nunquid interficere tu me vis ⁊c̄. illud quod erat ſe cretum publicauit intantũ ꝙ venit ad aures pharaõis ⁊ querebat occidere moyſen: Exo. ĳ. iõ ſubdit̄:

viuificaret̄. [a] Eodē tp̄e na tus ē moyſes: ⁊ fuit gratus deo [b] q̄ nutritus ē trib; mẽſi b; i domo p̄ris ſui [c] Expoſito aũt illo [d] ſuſtulit eũ filia pha raõis: ⁊ nutriuit eũ ſibi i fi liũ. [e] Et eruditꝰ eſt moyſes oĩ ſapiẽtia egyptioꝝ [f] ⁊ erat potēs i v̄bis ⁊ in op̄ib; ſuis [g] Cũ aũt ipleret̄ ei q̄dragin ta annoꝝ tp̄s: [h] aſcēdit i cor eiꝰ [i] vt viſitaret frēs ſuos fi lios iſrl̄. [k] Et cũ vidiſſꝫ quē dã [l] iniuriã patiẽtē [m] vidica uit illũ ⁊ fecit vltõꝫ ei q̄ in iuriã ſuſtinebat ꝑcuſſo egy ptio. [n] Exiſtimat aũt itellige re frēs: [o] qm̄ deꝰ ꝑ manũ ipſi us daret ſalutē illis. [p] At il li nõ itellexerũt [q] Seq̄nti vo die appuit ill' litigãtib;: [r] et recõciliabat eos in pace: di cēs. Uiri frēs eſtꝪ. Ut q̄d nocetis alterutrꝝ? [s] Qui aũt iniuriã faciebat ꝓrio: [t] re pulit eũ dicēs [v] Quis te cõ ſtituit p̄ncipē ⁊ iudiceꝫ ſup nos? [x] Nũq̄d interficē me tu vis: queãdmodũ i̇ꝛfeciſti he ri egyptiũ? [y] Fugit aũt moy ſes i v̄bo iſto: ⁊ factꝰ ē adue na in t̄ra madiã [z] vbi gene rauit filios duos [a] Et exple tis ãnis q̄dragita: [b] appuit illi i deſerto mõtꝪ ſyna ange lꝰ in igne flãme rubi. [d] Moy ſes aũt vidēs admiratꝰ ē vi ſuꝫ [e] ⁊ accedēte illo vt ꝯſide raret [f] fcta ē ad euꝫ vox dñi: dicēs [g] Ego ſũ deꝰ patrꝝ tuo rũ: deꝰ abraã deꝰ yſaac: ⁊ deꝰ iacob [h] Tremefactꝰ aũt moy ſes nõ audebat cõſiderare. Dixit aũt illi deꝰ: Solue cal ciamẽtũ pedũ tuoꝝ. [k] Locus eñi in q̄ ſtas t̄ra ſc̄ta eſt. [l] Ui dēs vidi afflictõeꝫ ppl̄i mei q̄ ē i egypto: ⁊ gemitũ eoruꝫ audiui: [m] ⁊ deſcendi libera re eos. [n] Et nũc veni: [o] ⁊ mit tam te in egyptum. [p] Hunc moyſen quem negauerunt

y Fugit autem moyſes in verbo iſto. i. propter publi catione hꝰ facti ne occideretur. z Ubi generauit du os filios. manaſſē ⁊ ephraim de ſephora vxõe ſua: Exo. ĳ. a Expletis. Hic ꝯñr deſcribitur moyſi legatõ: ſe cũdo legatõis impletio: ibi. Hic eduxit. Prima adhuc in duas: qꝛ p̄mo ſanctꝰ lucas fa cit ꝓpoſitũ: ſcd̄o infert q̄dda; cor relariũ ibi. Hũc moyſē. Circa pri mũ primo deſcri bit̄ tp̄s legatõis cũ d̄r: a Ex pletis ãnis. xl. a fuga moyſi de e gypto: b Ap paruit ei in deſer to mõtꝪ ſyna an gelus. Exo. iĳ. d̄r ꝙ appuit illi deꝰ dicẽdũ ꝙ ſ̄m ve ritatē fuit ange lus vt hic dicit̄: ſ; qꝛ ꝑſonã dei re preſentabat ⁊ in eiꝰ ꝑſona loq̄ba tur: iõ aliq̄n deꝰ aliq̄n angelꝰ no minat̄: vt dicit gregoꝛꝰ: c In igne flãme rubi. Angeli. n. appent hoib; in corporibꝰ for matis: ⁊ qꝛ tales appitões ſũt ad aliquid ſignificã duꝫ: iõ formant̄ ſ̄m ꝯueniẽtiaꝫ ad id quod eſt ſi gnificanduꝫ. per ignem frequen ter in ſacra ſcri ptura ſignificatur tribulatio purgãs: Eccle. ĳ. In igne probatur aurum ⁊ argentum ⁊ homines receptibiles in camino humiliationis: ꝓpter quod angelus apparu it in ſpecie ignis ardentis: ſed non comburentis ad figu randum ꝙ populus iſrael in tribulatione egypti nõ cõ ſumeretur ſed purgaretur ⁊ purgatus liberaretur. d Moyſes autem videns admiratus eſt. ꝙ ignis ar dens non comburebat rubum qui de facili eſt combu ſtibilis. e Et accedente illo vt conſideraret. magis de prope: f Facta eſt vox domini. i. angeli loquentis in perſona dei. g Ego ſum deus patrum veſtroruꝫ qui coluerunt me ceteris gentibus ad ydolatriã decli nantibus. h Tremefactus eſt moyſes. propter di uinam reuerentiam. i Solue calci. ⁊c̄. Modus. n. erat antiquorum ⁊ ſpecialiter hebreorum non ingredi loca ſancta pedibus calciatis. vñ ⁊ ſaraceni adhuc te nent hunc modum: quia non ingrediuntur locuꝫ diui ni cultus niſi diſcalciatis pedibus: vt a fidedignis intel lexi. k Locus enim in quo ſtas terra ſancta eſt pro pter apparitionem diuinam ibidem modo dicto. l Uidens vidi affli. po. mei. oculo pietatis ⁊ cum affe ctu miſerationis: ideo ſequitur: m Et deſcendi libe rare eos. Deo autem deſcendere non ꝯuenit niſi ꝑ affe ctum miſerationis: ſed angelo qui loquebat̄ bene com petit deſcendere ⁊ aſcendere ſ̄m motum localē: eo mo do quo motus localis competit angelis. n Et nũc veni. ꝓmpte obediendo mihi. o Et mittã te in egy ptum. ad liberandum populum: ſic patet legatio iniũ cta moyſi. p Hunc moyſen. hic ſtehanus contra

dicentes: quis te conſtituit principẽ et iudicẽ: [q] hũc deus principẽ ⁊ redemptorez miſit [r] cũ manu angeli q̄ apparuit illi ĩ rubo. [s] Hic eduxit illos [t] faciẽs ꝓdigia ⁊ ſigna ĩ terra egypti [v] ⁊ ĩ rubro mari: [x] ⁊ in deſerto annis q̄draginta. [y] Hic ẽ moyſes [z] q̄ dixit filijs iſrael: [a] Propheta ſuſcitabit vobis deus de frĩbꝫ vr̃is [b] tanq̄ meipſuz audietis. [c] Hic eſt q̄ fuit ĩ eccleſia ĩ ſolitudine [d] cũ ãgelo q̄ loq̄bat̃ ei in mõte ſyna: [e] et cũ pr̃ibꝫ vr̃is: [f] q̄ accepit verba vite dare vobis. [g] Cui noluerũt obedire pr̃es vr̃i: ſed repulerũt [h] ⁊ auerſi ſũt cordibus ſuis in egyptũ [i] dicẽtes ad aaron: [k] Fac nobis deos qui precedant nos. Moyſi em̃ huic qui eduxit nos de terra egypti: neſcim⁹ quid factum ſit ei. [l] Et vitulũ fecerũt in diebꝫ illis: [l] ⁊ obtulerunt hoſtiã ſimulacro: et letabant̃ ĩ opibꝫ manuũ ſuaꝝ. [m] Conuertit aũt deus: ⁊ tradidit eos [n] ſeruire militie celi: [o] ſicut ſcriptũ ẽ in libro ꝓphetarũ [p] Nunq̄d victimas aut hoſtias obtuliſtis mihi ãnis q̄dragĩta ĩ deſerto domus iſrl̃: [q] Et ſuſcepiſtis tabernaculum moloch: [r] ⁊ ſydus dei veſtri remphã: [s] figuras [t] quas feciſtis adorare eas [v] ⁊

iudeos refert correlatiuũ de rebellione eoꝝ dicens. p Hũc moyſen quẽ negauerũt ⁊c̃. ſicut p̃dictũ eſt ille qui hoc v̄bũ dixit habebat cõplices qui idem dixerunt verbo vel ſaltez facto: ꝓpter hoc q̄d dicit̃ h̄ in plurali. Dicẽtes quis te cõſtituit principem ⁊c̃. q Hũc de⁹ principẽ ⁊ redẽptorez miſit. q̄a tñ nõ erat principalis in hoc facto: ſ; angel⁹ apparẽs in pſona dei: iõ ſubdit̃. r Cũ manu angeli. i. cum p̄tãte ipius: ⁊ ſic moyſes erat illi tanq̄ miniſter adiũctus. per hãc autẽ rebellionẽ cõtra moyſen. intẽdit ſtephan⁹ vocare iudeos d̄ rebellione contra xp̄m liberatorez totius mũdi d̄ ſeruitute dyaboli vt exp̄mit̃ infra eo. ca. vbi dicit̃: ⁊ occiderũt eos qui p̄nũciabant de aduentu iuſti cui⁹ vos nũc ꝓditores ⁊ homicide fuiſtis.

s Hic eduxit. Hic p̄nter deſcribit̃ impletõ legationis iniuncte moyſi. Et diuidit̃ in duas p̄tes: q2 p̄mo facit ꝓpoſitũ: ſcdo infert̃ correlariũ. ibi. Cũ voluerũt. Circa p̄mũ dicitur s Hic eduxit illos. ſicut erat ſibi iniunctũ. t Faciens ꝓdigia ⁊ ſigna in terra egypti. ſicut p3 a principio. v. Exo. vſq3 ad finẽ. xij. v Et in mari rubro: vt habet̃ Exo. xiiij. x Et in deſerto. vt p3 in li. leui. nu. ⁊ deut. y Hic eſt moyſes. cui vos credere dicit̃ ⁊ debetis. z Qui dixit filijs iſrl̃. Deutr. viij. a Prophetã vobis ſuſcitabit deus ⁊c̃. q̄d principalit̃ intelligitur de chriſto vt ibidẽ dictũ fuit: qui deſcendit ſ̄m carnem de iudeis b Tanq̄ meipſuz audietis. i. legiſlatorẽ noui teſtamẽti: ſicut ego ſum veteris. Sciendum tñ q̄ chriſtus non dicit̃ ꝓpheta q̄tũ ad cognitionẽ euãgelicã. Nam ab inſtanti conceptõis anima chriſti habuit claritatem diuine viſionis. ſed ꝓ tanto dicit̃ ꝓpheta fuiſſe inquãtuz ꝓpheta d̄r ille qui annũciat remota a cognitione illoꝝ cum quibus habitat. Chriſt⁹ aũt ante ſuam paſſionem fuit viator habitans cũ hominibus Jo. j. Et denunciabat tranſcendentia capacitatẽ intellectus humani: ſicut dicit̃ ꝓpheta: Luc. vij. Propheta magnus ſurrexit in nobis ⁊c̃. c Hic eſt qui fuit ĩ eccleſia. i. in cognitione hebreoꝝ. d Cũ an. qui loque. in monte ſyna. dans ei leges ⁊ mandata. vt p3 Exod. xix. Et deinceps quaſi per totum. e Et cũ patrib⁹ noſtris. q̄tum ad decem precepta. decalogi que dedit audiente populo.: Exo. xx. f Qui accepit verba vite dare nobis. Dicuntur autem illa precepta verba vite: non quia conferunt vitam gr̃e iuſtificant̃ ſ̄m q̄ dicit̃ Ro. Non iuſtificat̃ homo ex operib⁹ legis: iuſticia que facit dignuz vita eterna: licet iuſtificarent iuſticia politica: ſicut dictum fuit ſuper epiſtolaz ad Roma. ⁊ Gal. ſed dicuntur verba vite: quia ſeruantes ea nõ incurrebãt penã mortis corporalis. que tranſgreſſorib⁹ infligebatur: ſicut dictum fuit Gal. iij. ſup illud faciens ea viuet in eis. g Cui noluerunt. Hic ex dictis infert correlarium de rebellione iudeorum contra moyſen ⁊ deum dicens: Cui noluerũt obedire patres noſtri

ſicut patet in multis locis Exo. ⁊ Nu. h Et auerſi ſũt cordibus ſuis in egyptum. oſtendentes diſplicentiam q̄ inde exierant dicentes moyſi Exod. xiiij. Quid hic facere voluiſti vt educeres nos de egypto ⁊c̃. ⁊ in pluribus alijs locis ſimile habetur. Et non ſolum oſtenderũt hãc diſplicentiam exitus ſed etiã voluntatem reuertendi dicentes Nu. xiiij. Conſtituam⁹ nobis ducez ⁊ reuertamur in egyptũ. Conſequẽter oſtendit eos rebelles fuiſſe nõ ſolum moyſi ſed etiaz deo cum dicitur. i Dicẽtes ad aaron. exo. xxxij. k Fac nobis deos qui precedant nos. In hoc em̃ rebellabãt deo q̄ eos eduxerat d̄ egypto ⁊ etiã moyſi ei⁹ miniſtro cum ſubdit̃: Moyſes em̃ hic ⁊c̃. l Et vitulũ fecerũt q2 aaron ad faciendum coegerunt et aurum ei miniſtrauerũt. l Et obtulerũt hoſtiam ſimulacro. que debebat offerri ſoli deo. m Conuertit autem eos deus ⁊ tradidit. i. conuerti ⁊ tradi permiſit demonibus ꝓpter ſuam maliciam. n Seruire militie celi. h̄ non legitur eẽ factũ tempore quo filij iſrael fuerunt in deſerto: ſed poſtq̄ intrauerũt terram ꝓmiſſionis hoc multo ciens ⁊ m̄tiplicit̃ fecerũt: vt p3 in li. Judi. ⁊ Reg. ſpecialiter in. iiij. ⁊. ij. Paral. Sicut ſcriptũ eſt in libro ꝓphetarũ ſ. xij. qui eſt vnus liber vt declaratũ fuit ibidez. p Nũquid victimas ⁊c̃. hoc ſcribit̃ Amos. v. ⁊ refert̃ prima ps huius auctoritatis ad tp̃s quo fuerunt filij iſrael in deſerto vt patet manifeſte: non tamẽ ꝑ hoc eſt intelligendũ q̄ filij iſrael nullas victimas aut hoſtias obtulerunt deo in deſerto: quia leui. ix. dicit̃ expreſſe: q̄ in conſecratõe aaron ⁊ filioꝝ eius fuerunt plures hoſtie deo oblate. ⁊ ſiliter in dedicatõe tabernaculi: vt habet̃ Nu. vij. Sed ideo dicit̃ q̄a pauce victime fuerũt tũc oblate. Unde dicit Ra. ſa. ſuper illud Nu. ix. Fecerũt filij iſrael phaſe ⁊c̃. de toto tp̃e quo ĩ deſerto fuerũt nõ fecerũt phaſe niſi illud tm̃. cũ tamẽ erat ſolẽnitas principalis ⁊ p̄ceptũ erat. xij. exo. ip̃m quolibet anno fieri: ⁊ ideo ſi fuit ſic omiſſa in illis. xl. annis multomagis ſacrificia que precipiebant̃ fieri in ſolẽnitatibus et in diebus minus ſolenibus: fuit em̃ cũ populo ſuper hoc diſpenſatum a deo ꝓpter incertum motũ nubis ſicut et de circũciſione que Gen. xvij. precipit̃ fieri octauo die: ⁊ tamen omiſſa fuit q̄diu populus fuit in deſerto. vt p3 Joſue. v. q Et ſuſce. taber. moloch ⁊c̃. Iſtud refertur ad tempus Judic. ⁊ Reg. vt oſtenſum fuit Amos. v. ⁊ pendet in fine huius auctoritatis. r Et ſydus dei ve. repre. i. luciferꝝ ſiue ſtellam matutinã vt dicit glo. que p̄e ceteris ſtellis a pluribus adorabat̃ ꝓpter eius pulchritudinẽ s Figuras. i. imagines diuerſas. t Quas feciſtis vobis adorare eas. i. ad adorandũ eas. v Et trãſferã vos in babylo. ꝓpter illud peccatũ ⁊ tranſgreſſionẽ. Ex quo p3 q̄ idolatria de qua loquit̃ hic amos ꝓpheta fuit cauſa captiuitatis iudeoꝝ de t̃ra ſua. ⁊ hoc fuit perpetrata poſt ingreſſum huius terre: ⁊ maxime temporibus Regũ. amos v. dicitur: Migrare vos faciã trans damaſcũ. i. vltra damaſcũ vel longius a terra v̄ra q̄ ſit damaſcus. Babylon aũt plus diſtat a iudea: nã damaſcus ẽ ꝓpe terminũ iudee

vel ſtephanus poſuit in babylonē: quia iudei duarū tribuū
fuerūt trāſlati in babylo. vt pȝ .iiij. Reg. vlti. iudei do de-
cem tribuum fuerūt tranſlati in terram aſſyriorū .iiij. Re-
gū .xvij. Et tranſitus ad illam eſt p damaſcū: ꝛ iō ad exp-
mendū vtranqȝ captiuitatē q̄ inducta fuit ꝓpter idolatriaȝ
Amos ſcripſit vl̄t
damaſcū: Stepha
nus aūt eodeȝ ſpū
loquēs dixit in ba-
bylonē. x Tab
naculū. Cōſequent
ſtephan⁹ ſe excuſat
de blaſphemia ꝯtra
tēplū ꝯfitens illud
ordinatōne diuina
fuiſſe factū: ꝛ pmo
loquit̄ de taberna-
culo moyſi: ad cui⁹
ſilitudinē ꝯſtcuȝ ad
aliqua templū po-
ſtea fuit factum: di
cit ergo. x Ta-
ber. teſt. fuit cū pa.
no. in deſer. ſicut di
ſpo. ſ. deus put pȝ
Exo. xxv.
y Nō ꝛ indu. ſu-
ſci. pa. no. cū ieſu. i.
cum ioſue: qui erat
dux ppl̄i. z In
poſſeſſionē gētiū. i.
terrā chananeorū.
a Quas expulit
deus: Illud eñ fu-
it magis factū vir-
tute diuina q̄ hūa
na. b Vſqȝ i di
ebus dauid. ſupple
fuit illud taberna-
culum in terra illa:
Nam pmo poſituȝ
fuit in ſylo: vt habe
tur ioſue. xviij. ꝛ in
de poſtea tranſlatū
in terrā philiſtino-
rū. j. Reg. v. ꝛ inde
reductū in terrā iſrael. j. Reg. vj. ꝛ inde plies tranſlatū de
loco ad locū ꝓpter guerras. b Vſqȝ in die. dauid. qui
tranſtulit in irl̄m archā dn̄i volens ei edificare templū: vt
hr̄. ij. Reg. vij. Sed dn̄s diſtulit edificatōem templi vſqȝ
ad tp̄s ſalomonis filij ſui: iō dicit̄: c Qui inue. gra. et
pȝ lr̄a vſqȝ ibi. d Sed nō excel. in manu. ha. q2 ē incō
phenſibil' ꝛ nature ſpūalis. Hoc aūt addit beatus ſtepha-
n⁹ ad remouendū errorē aliquorū iudeorū exiſtimantiuȝ:
ꝙ deus habitaret in tēplo. ſicut hō in ſua domo: ex hoc ꝙ
ꝓpiciatoriū qd̄ erat in templo dei ſedes dicebat̄: ſicut dixi
plenius Exo. xxv. ꝛ ad ꝓpoſitū inducit̄ auctās eſa. lxvj.
e Celū mihi ſe. ē. hec ē locutio meta. ad deſignandū deuȝ
eſſe preſenteȝ vbiqȝ in celo ꝛ in terra. Sibi eñ nō cōpetūt
corpis lineamenta: ideo ſubdit̄. f Quā domū edifica-
bitis mihi. ſ. ad habitādū modo pdicto. q. d. nullam: ſʒ tm̄
ad hoc ꝙ ibi fiat oblatio deo oronuȝ ꝛ ſacrificiorū vt dixit
ſalomon. iij. Reg. viij. g Aut quis loc⁹ req. mee. q. d.
nullus ali⁹ a me: q̄ deus requieſcit i ſeipo q2 p ſeipm ē bea
tus. h Dura ceruice. Hic ꝯn̄r excuſat ſe ſtephan⁹ de
blaſphemia ꝯtra legem: oſtēdo eā ſanctā ꝛ a deo datam:
ꝛ retorquēdo in ſuos aduerſarios blaſphemiaȝ. eo ꝙ eam
mltiplr̄ violabant. ꝛ hoc ē qd̄ dicit. h Dura cer. i. ob-
ſtinata mēte. i Et incir. cordi. a vicijs ꝛ ſordib⁹. k
Et aurib⁹. a blaſphemijs ꝛ detractiōib⁹. l Vos ſp ſpū
ſancto reſti. loquenti in moyſe ꝛ ꝓphis. l Sicut pa. ve.
vt pȝ ex pdictis. m Quē ꝓphe. nō pſe. ſunt pa. ve. q. d.
valde pauci ſi. n Et occi. eos. ſ. ꝓphas. vt pȝ de zacha.

trāſferā vos i babylonem.
[x] Tabernaculū teſtionij fu
it cū prib⁹ vrīs i deſerto ſic̄
diſpoſuit ill' de⁹ loquēs ad
moyſen vt faceret illud ſm
formā quā viderat. [y] Nō ꝛ
induxerūt ſuſcipiētes pr̄es
vrī cū ieſu [z] i poſſeſſionē gē-
tiū: [a] q̄s expulit deus a facie
patrū vrōrū [b] vſqȝ in dieb⁹ dō
[c] Qui iuenit graȝ an̄ deum:
ꝛ petijt vt iueniret tabna-
clm̄ deo iacob. Salomō āt
edificauit illi domū. [d] Sȝ n̄
excelſus i manufactꝭ hitat:
ſic̄ p ꝓphaȝ dic̄. [e] Celū mihi
ſedes ē: t̄ra āt ſcabellū pedū
meorū. [f] Quā domū edifica-
bitis mihi dicit dn̄s [g] aut q̄s
loc⁹ reqetōis mee ē? Nōne
man⁹ mea fecit hec oīa? [h] Du
ra ceruice [i] ꝛ icircūciſi cordi
bus [k] ꝛ auribus: [l] vos ſp ſpūi
ſācto reſtitiſtis: [l] ſicut pr̄es
vrī: ita ꝛ vos. [m] Quē ꝓphe-
tarū nō ſt̄ pſecuti pr̄es vrī.
[n] Et occiderūt eos [o] q̄ pnūcia-
bāt de aduētu iuſti: [p] c⁹ vos
nūc pditores [q] ꝛ homicide
fuiſtis [r] q̄ accepiſtis legē in
diſpoſitōe anglorū [s] ꝛ nō cu-
ſtodiſtis. [t] Audiētes āt hec
diſſecabant cordib⁹ ſuis: [v] ꝛ
ſtridebāt dētib⁹ in eū. [x] Cū
aūt eēt plen⁹ ſpūſctō: [y] intē
dēs i celū [z] vidit glīaȝ dei: [a] ꝛ
ieſū ſtantē a dextris dei: Et
ait: [b] Ecce video celos aper
tos ꝛ filiū hoīs ſtantē a de
xtris v̄tutis dei. [c] Exclamā
tes āt voce magna [d] cōtinu
erūt aures ſuas: [e] ꝛ impetū
fecerūt vnanimit̄ in eū. [f] Et
eijciētes eū ex ciuitatē lapi
dabāt: [g] ꝛ teſtes depoſuerūt
veſtimēta ſua ſec⁹ pedes ado
leſcētꝭ: q̄ vocabat̄ ſaul⁹ [h] Et
lapidabāt ſtephanū inuo-
cātē ꝛ dicētē: Dn̄e ieſu ſuſci
pe ſpm̄ meū. [k] Poſitis autē
genibus: [l] clamauit voce ma
gna dicēs: [m] Dn̄e ne ſtatuas
illis hoc pctm̄: [n] Et cuȝ hoc
dixiſſȝ. [o] obdormiuit in dn̄o

filio ioiade. ij. pa. xxiiij. ꝛ Eſaie. vt dcm̄ fuit in pncipio
eſa. ꝛ amos: vt dicit hiero. i ꝓlogo ꝛ mltis alijs locis.
o Qui pnun. de adue. iu. i. xpi q̄ dr̄ iuſt⁹ anthonoma
tice. vn̄ dicit Ra. ſa. ꝙ vniuerſi ꝓphe nō ſūt locuti niſi
ad dies meſſie. ſ. pncipalr̄. p Cui⁹ vos nūc pdi. cuȝ
iuda tractādo.
q Et hoi. fui.
e⁹ crucifixioneȝ
pcurando.
r Qui acce. le.
in diſp. an. q2 da
ta fuit p angelū
in pſoā dei loqn
te: vt ē pdictuȝ.
s Et nō cuſto.
q2 irritū fecerāt
mādatū dei: ꝓpter
traditōes ſuas.
Math. xv. ca.
t Audie. āt. h
vlt. ponit̄ ipi⁹ ſte-
phani lapidatō
iniuſta: ꝛ ſcdo ei⁹
patia pfecta: ibi
Et lapidabant.
Circa pmū dr̄:
Audiētes āt hec
diſſecabant cor-
dib⁹ ſuis. q2 n̄ hē
bat rōeȝ inficiē
di eū: ꝛ tn̄ oibus
modis inficere
volebāt: ꝛ ſic diſ
ſecabāt interi⁹:
q2 paſſio pualēs
diſcrepat a rōe.
v Et ſtri. dē. ſu.
ſic̄ canes rabidi
x Cū āt eēt ple.
ſpūſctō. h ei plei
tudo fuit augm̄
tata i martyrio
qd̄ ē actus chari
tatis pfecte. y
In te. in ce. vbi
fiduciā ſuā col-
locauerat. z Vidit glīam dei. ad confortatōeȝ ſuaȝ
ex gr̄a ſpeciali. a Et ieſum ſtan. hoc dicit ad affir-
mandam ei⁹ reſurrectōeȝ. Et q2 tales viſiones fiūt ſm
ꝯueniētiā ei⁹ qd̄ ſignificat̄ vt pdictuȝ ē: iō ſtephan⁹ vi
dit ieſū ſtantē ad deſignādū ꝙ erat patus ad ei⁹ robo-
ratōem: q2 ſtare ꝓpriū ē adiuuantis in plio: ſedere do
ꝓpriū ē iudicātis vel regnantis: ꝓpter hoc mar. vlti. vbi
dſcribit̄ regnū xpi dr̄ ſedere a dextris dei. b Et ecce
vi. ce. aper. De pditōe hui⁹ viſiōis plen⁹ dicet̄ i fine h⁹
ca. c Excla. aūt vo. ma. ne audirent ſtephani verba
d Conti. au. ſu. ac ſi eēnt blaſphematoria. e Et
impe. fe. n̄ rōe ſʒ furia moti. f Et eijci. eū ex ciui. la.
tanqȝ blaſphemū. g Et te. depo. ve. ſua. vt expediti⁹
ꝛ celerius eū interficerent. h Et lapi. Hic ꝯnter po
nit̄ beati ſtephani. pfecta patiētia ꝛ primo ex eius intē
tōe ad deū: ibi. Inuocantē ꝛ dicen. do. ie. ſu. ſpi. meuȝ.
ſcdo ex ei⁹ benigna condeſcenſiōe ad primū actu inter
ficientē ipm̄ cū dicit̄. k Poſi. aūt geni. vt in oran-
do modus eēt deuotus. l Cla. vo. ma. q2 procede-
bat ex affectu magno ad ꝓximorū ſalutem. m Ne
ſta. illis de. reſeruando eis penam eternā: ſʒ da eis pati
entiā. In aliquibus libris ſubdit̄: Quia neſciūt qd̄ fa
ciunt. ſʒ non eſt de textu nec ē in libris correctis. Iſti ei
ſaltem p parte magna magis fuerūt moti paſſione q̄
ignorantia. Ignorantia autē multorum cauſata erat
ex precedente malicia. ſ. ex odio ꝛ inuidia contra ipſuȝ
vt dictum eſt ſupra capitulo. iiij. n Et cū hoc dixiſſ

ſeruore charitatꝭ ſm̄ dictū ſaluatorꝭ Math. v. Orate ꝓ ꝑſequētib⁹ ⁊ calūniātib⁹ vos. o Obdormiuit i dño. Nā ei⁹ aīa ſctiſſima abſorpta fuit i abyſſo ſupne claritatis. Circa ꝑdicta dubitat: vtrū viſio btī ſtephani ꝑmiſſa fuerit mētalꝭ aut imaginaria vꝉ corꝑalꝭ. Et dicūt aliqui ꝙ fu tm̄ mētalis: ita ꝙ ex ſpēali gr̄a fuit cōceſſuz ſtephano videre nō ſoluz hūanitatē xp̄i ſꝫ etiā diuinitatē: ſicut ⁊ paulo: de q̄ dicit btūs auguſti. ad paulinā de vidēdo deo ꝙ ſibi fuit ꝯceſſū videre diuinaz eſſentiam: eo ꝙ erat doctor gentiū ⁊ moyſi q̄ fuit doctor iudeorū: ⁊ hoc videtꝛ dicere q̄dā glo. ſup locū illum q̄ talis ē: Quidā electoꝝ adhuc in hac vita detenti mūdato cordis oclo videre meruerūt glīam dei. vt hic ſtephan⁹: ⁊ paul⁹ ad terciū celū rapt⁹. Sed hoc dictū nō videtꝛ bene ꝯſonare dictis ſanctoꝝ ⁊ doctoꝝ. q̄ ꝯcorditer dicunt ꝙ talis viſio nō eſt ꝯceſſa alicui in vita pn̄ti vtenti ſenſibus exteriorib⁹ niſi hoī chriſto. vñ et paulus nō dicitꝛ deuz ſic vidiſſe niſi in raptu ab iſtis ſenſibus. Stephanus autē videtꝛ tūc nō fuiſſe raptus ſꝫ magis vtens ſenſib⁹: vtpote loquēs iudeis audiētibus. Proptē qḋ alij dicūt ꝙ fuit viſio imaginaria: ita ꝙ in ei⁹ imaginatōe fuerūt effigies diuinitus formate ad rep̄ſentandū deū ⁊ hoīez chriſtū: ſicut Eſa. vj. eſaias vidit dn̄m ſedentē ſup ſoliū excelſū: ⁊ ſeraphīn ſtātia ex vtraqꝫ pte: ſicut ibidē fuit plenius declaratū: ⁊ mente cognouit ſtephanus ſignatū illius rep̄ntatōnis: ⁊ ſic q̄tū ad hoc nō ſolū fuit imaginaria ſed etiā cū hoc mentalis: ſicut fiebat ꝓphis: vt plenius dictū fuit in li. pſ. ⁊ nō ē dubiū qḋ illo modo potuit fieri: ſꝫ ex modo loquendi ſcripture videtꝛ ꝙ fuerit corꝑalis: q2 dicitꝛ in textu: Cū eēt ſtephanus plenus ſpū ſācto intendēs in celū vidit glīam dei ⁊c. Circa qḋ aliq̄ dixerūt ꝙ viſus ſtephani a deo fuit fortificatus intātum ꝙ vidit ieſuz. ſ. exn̄tem in celo empyreo: celos acutie viſus penetrādo. Sed hoc nō videtꝛ bene dictū: q2 ſupponere videtꝛ ꝙ viſus fiat extra mittēdo ab oculo ⁊ nō intus ſuſcipiēdo ab obiecto qḋ improbat phs libro de ſēſu ⁊ ſenſato. Proptē qḋ ſine ꝑiudicio videtꝛ ꝓbabilius dicēdū ꝙ a corꝑe xp̄i exn̄tis in celo fuit imutatus ocul⁹ ſtephani ad viſionē humanitatis xp̄i. Nā in ꝑtāte ei⁹ ē ꝙ corpus ſuum ſic videatꝛ alonge ſicut de ꝓpe: ⁊ forte idē eſt de alio corꝑe glīoſo: q2 totaliter ē aīe ſubiectum. Propter quod videtꝛ ꝙ ad nutū eius poſſit imutare viſum indifferenter alonge ⁊ ꝓpe: ſicut in poteſtate eius eſt: ꝙ imutat viſum in ꝓpria vꝉ alia effigie: ſicut dicitꝛ d̄ corꝑe xp̄i glorioſo Luc. vlt. Deitatē vō nō potuit videre iſto modo: ſed ſicut in viſione imaginaria formatur in virtute imaginatiua aliqua effigies ad rep̄ntanduz deū vt dictū eſt: ita exterius pōt diuinitus formari ad imutatōez corꝑalis oculi: ſicut ſuo modo fit i apparitione angeloꝝ q̄n apparēt in corꝑib⁹ aſſumptis que corporaliter videntꝛ: ita aliqua effigies corꝑalis nō a deo aſſumpta: ſed formata poteſt ipm̄ repreſentare oculo corporali. Et ſic ꝓbabiliter abſqꝫ aliqua aſſertōne poteſt dici ꝙ ſic fuit in viſione beati ſtephani: mentaliter tamen cognouit ꝙ illa effigies non erat ipa deitas niſi tm̄ rep̄ntatiue. Et huic mō dicēdi ꝯcordat lr̄a cū dicitꝛ: Ecce video celos apertos ⁊ filiū hoīs ſtātez a dextris dei non ſic intelligēdo ꝙ celi fuerīt diuiſi cū ſint incorruptibiles: ſꝫ q2 ſic clare vidit ac ſi nullū eēt obſtaculū intermediū. vñ dicit quedam glo. ꝙ hec viſio non fuit facta ꝑ reſeratione elementoꝝ ⁊ ſub elementis hic intelligūtꝛ etiam corꝑa celeſtia.

Ca. viij.

[a] Paul⁹ āt erat ꝯſentiēs neci e⁹. .viij. [b] Factā ē āt i illa die ꝑſecutio magna i eccl'ia q̄ erat hieroſolymiſ [c] ⁊ oēs diſꝑſi ſt̄ ꝑ regiōes iudee ⁊ ſamarie [d] pter ap'los. [e] Curauerūt aūt ſtephanuz [f] viri timorati: [g] ⁊ fecerunt planctū magnum ſup euz. [h] Saul⁹ vō deuaſtabat eccl'iaz ꝑ domos itrās: [i] ⁊ trahēs viros ac mul'ieres tradebat in cuſtodiā. [k] Igitꝛ q̄ diſꝑſi erāt ptrāſibāt euāgelizātes [l] vbū dei. [m] Philipp⁹ aūt [n] deſcēdēs i ciuitatē ſamarie [o] ꝑdicabat illis xp̄m. [p] Intēdebāt aūt turbe his q̄ a philippo dicebāt [q] vnanimiter audiētes: [r] ⁊ vidētes ſigna q̄ faciebat. [s] Multi eī eoꝝ q̄ habebāt ſpūs imūdos: [t] clamantes voce magna exibant: Multi āt paralytici et claudi

Paulus autē erat. Poſtq̄ deſcripta ē ſtephani ꝑſecutō ſingularis. hic ꝯñr deſcribitꝛ eccl'ie ꝑſecutio generalis: ⁊ q2 habuit ortū ex ꝑſecutōne ſtephani: ideo ad ipam fit ꝯtinuatio cū dicitꝛ. a Paul⁹ aūt erat ꝯſentiēs neci eius. ⁊ ꝑ ꝯſequens peccati ꝑticeps: ſm̄ ꝙ dicitꝛ Ro. j. Qui talia agunt digni ſūt morte nō ſolū q̄ faciūt ea: ſed etiā qui ꝯſentiunt facientibus. ⁊ ſubditꝛ de ꝑſecutōe eccl'ie cū dicitꝛ. b Facta ē aūt in illa die. i. illo tp̄e: q2 ꝑſecutio plurib⁹ diebus durauit. c Et oēs diſcipuli diſꝑſi ſunt. ſm̄ ꝙ dixerat ſaluator Math. x. Cū vos ꝑſequūtur in iſta ciuitate fugite in aliā. d Pretꝛ ap'los iſti erant principales ⁊ firmiores: propter quod remanſerant in ꝑſecutione ne ex fuga coꝝ crederetꝛ fidem catholicam non habere firmū fundamentū. ꝯñter interponitur beati ſtephani ſepultura que ſupra fuerat omiſſa cū dicitꝛ e Curauerūt ſtephanū. i. decenter ſepelierūt. f Viri timorati. i. timentes deū inter quos gamaliel fuit principalis vt habetꝛ in legenda de inuentōne corꝑis ſancti ſtephani. g Et fecerūt planctū magnum ſup euz. ſm̄ morem iudeoꝝ: vt habetꝛ gen̄. vlt. de morte iacob: ⁊ in libro Nu. de morte aaron ⁊ marie: ⁊ Deut. vlti. de morte moyſi ⁊ in mltis alijs locis de morte notabiliū ꝑſonaꝝ. Illi aūt qui ſepelierūt ſtephanū erant ꝯuerſi de iudaiſmo. ⁊ iō tenuerūt morē paternū. ꝯſequenter reuertitur lucas ad ſcribendū ꝑſecutōez eccl'ie. d. h Saulus vō deuaſtabat eccleſiam. nitens eam annihilare. i Trahens in cuſtodiam. i. in carcerē: non dicitꝛ ꝙ interficeret: q2 ſicut dicit glo. deus manus ipius ꝯſeruabat ne ſanguine innocētiū pollueretur: ⁊ q2 ſicut dicit beatus aug⁹. deus adeo oīpotens eſt ⁊ bonus ꝙ de malis elicit bona. iō de iſta perſecutiōe elicuit bonū diſſeminationis fidei catholice: ꝓpē quod ſubditꝛ. k Igitꝛ q̄ diſperſi erant ptranſibant: diuerſas ciuitates. l Euāgelizantes verbū dei. iudeis habitantibus in ciuitatibus illis: vt hꝛ infra. xj. m Philippus autem. Poſtq̄ lucas ꝓſecutus eſt de primo dyacono. ſ. de ſtephano: hic ꝯñter ꝓſequitꝛ de philippo q̄ ponitur ſcd̄s. vj. ca. Et diuiditꝛ in duas: quia primo ponitꝛ ꝑdicatō philippi: ſcd̄o conuerſio ſauli ca. ſequē. prima adhuc i tres quia primo deſcribit ſanctus lucas eius ꝑdicatōz in ſamaria: ſcd̄o deſcribit eius ꝑdicatōez ethiopi in via: ibi. Angelus aūt. tercio in terra maritima: ibi. Philippus aūt. Prima adhuc in duas. Nam ad predicationē philippi primo ponitꝛ multoꝝ ꝯuerſio vera: ſcd̄o vni⁹ ficta: ibi. Vir aūt q̄dam. Circa primū dicitꝛ. m Philippus aūt. q̄ cū alijs ꝓpter ꝑſecutōem exierat de ierl'm. n Deſcendens in ciuitatem ſama. quia tp̄e regum fuit metropolis in regno decem tribuum. o Predicabat illis chriſtum. habitātes eñ ibi erant partim iudei: receperāt eñ quinqꝫ libros moyſi: ſicut ⁊ ſaducei. p Intende. aūt tur. his q̄ a philip. di. de chriſto. q Vnanimiter audientes. i. reuerenter ⁊ deuote: ⁊ ſubditur ratio: r Et videntes ſigna que faciebat. i. miracula diuine virtutis declaratiua in teſtimonium veritatis a philippo predicate. s Multi eñ illoꝝ

qui hēbāt ſpūs imūdos.i.obſeſſi a demonib⁹. t Clamantes voce magna exibant.ſ.demōes coacti ꝟtute xp̄i: ⁊ ne diceret̄ ꝙ hoc fieret ꝟtute ſupioris demonis:ſicut dictū fuit de xp̄o Luc.xj. In beelzebub pricipe demonioꝝ eijcit demonia:iō ſubdūtur alia miracula q̄ non pñt fieri niſi ꝟtute diuina:c⁹ modi ē curatio paralyticoꝝ ⁊ claudoꝝ ſubita:cuꝫ dicitur: Multi autem. v Factū ē ergo gaudiū.in ciuita.illa.de veritatis cognitiōe ⁊ dictoꝝ curatōne x Uir autez. Hic ꝯñter deſcribit vnius ꝯuerſio ficta cū dicit̄: Uir aūt quidā erat noīe ſymō coīter dicit̄ a doctoribus:ꝙ iſte fuerit ſymon magus qui poſtea mltū reſiſtebat petro ⁊ paulo rome p̄dicātibus: ⁊ iō dixi ꝙ ei⁹ ꝯuerſio fuit ficta: qꝛ ſi ⁊ ad horaꝫ vera fuit tñ ad vomitum rediJt. y Qui ante fuit i ciuitate magus.i.phs vt dicūt aliqui a magnitudine ſcie ſic dictus:ſicut ⁊ illi q̄ venerūt adorare xp̄m natū Math.ij. Sꝫ huic dicto ꝯtrariat̄ qđ ſubdit̄. z Seducēs.i.extra viaꝫ veritat̄ ducēs qđ nō eſt phi:cui⁹ ē ꝓpriū amare veritatē ⁊ docere.ſ. Et hic ē ꝓpriū hoīs arte magica vtentis. a Dicēs ſe eē aliquē magū.ſ.ꝓphetā vl̄ xp̄m.vñ ⁊ Jo.iiij.dicit̄ ꝙ ſamaritani ſicut ⁊ iudei expectabāt xp̄m.vñ dixit illa mlier ſamaritana: Scio meſſias venit q̄ dr̄ xp̄s.cū ḡ venerit ille annūciabit nobis oīa:iō ſubdit̄. b Dicētes hec ē ꝟtus dei.⁊ ſic loquit̄ ap̄lus de xp̄o.j.Coꝝ.j.p̄dicam⁹ xp̄m dei ꝟtutē ⁊c̄. c Attēdebāt aūt eū.credētes ei. d Propt̄ h̄ ꝙ mlto tp̄e magicis ſuis ar.demētaſſet eos.i.mētes eoꝝ a veritate alienaſſet. Ex q̄ patet ꝙ ſupradictus ē magus a magic̄ artib⁹. e In noīe xp̄i baptizabant̄.hac em̄ forma vtebat̄ eccl̄ia primitiua rōib⁹ dictis.ē.ij.ca. f Tūc ſymō ⁊ ip̄e credidit.ſ.ficte:vl̄ ſi vere:h̄ tñ fuit tm̄ ad horā. Et cū baptizat⁹ eēt adherebat philippo.⁊ ſubdit̄ rō. g Uidēs etiā ſigna ⁊ virtutes maxias fieri ⁊c̄.dicit̄ em̄ ab aliquib⁹ ⁊ ꝓbabilr̄ ꝙ ad hoc familiaritatē philippi querebat:vt p h̄ ꝯſeq̄ poſſet ꝟtutē ſeu artē ſilia faciēdi vñ ⁊ infra dr̄ ꝙ obtulit pecuniā apoſtol̄:vt p īpoſitōneꝫ manuuꝫ poſſet dare donū ſpūſſancti i ſigno viſibili. Ex q̄ vꝫ ꝙ nō fuit ꝯuerſus vere ſ; ficte tm̄.
h Cū aūt audiſſet. Deſcpta p̄dicatōe philippi:h̄ ꝯñr deſcribit̄ collatō ſpūſſācti. Circa qđ ſciēdū ꝙ philipp⁹ erat tm̄ dyaconus:ꝓpter qđ lꝫ poſſet baptizare n̄ tñ man⁹ īponere:nec p ꝯñs donū ſpūſſancti in ſigno viſibili dare:h̄ em̄ ꝑtinebat ad ap̄los vñ ⁊ ſoli ep̄i q̄ ſt ſucceſſores eoꝝ.xxj.di. in no.te.man⁹ īponūt:ꝓpt̄ qđ philipp⁹ ſignificauit ap̄lis:

curati ſūt. [v]Factū ē ḡ gaudiū magnū in illa ciuitate: [x]Uir āt q̄dā noīe ſymō [y]q̄ ān fuerat i ciuitate magus [z]ſeducēſ gētē ſamarie [a]dicēſ ſe eē aliquē magnū:cui auſcultabāt oēs a minio vſq; ad maximū: [b]dicētes:hic ē ꝟt⁹ dei q̄ vocat̄ magna. [c]Attēdebāt āt eū: [d]ꝓpter qđ mlto tp̄e magicis ſuis demētaſſet eos. Cū ꝟo credidiſſent philippo euāgelizāti d̄ regno dī: [e]i noīe ieſu chriſti baptizabāt̄ viri ac mlieres [f]Tūc ſymon ⁊ ip̄e credidit ⁊ cū baptizat⁹ eēt adhēbat philippo. [g]Uidēs et̄ ſigna ⁊ ꝟtutes maxias fieri:ſtupēſ admirabat̄ [h]Cū āt audiſſet ap̄li q̄ erant ī hieroſolymis qꝛ r̄cepiſſꝫ ſamaria ꝟbū dei: miſeīt ad eos petꝝ ⁊ iohēꝫ. q̄ cū veniſſet orauerūt ꝑ ip̄is vt acciperēt ſpm̄ſcm̄. [i]Nondū em̄ in quēq̄ illoꝝ venerat: [k]ſed baptizati tm̄ erāt in noīe dn̄i ieſu. Tūc imponebant manus ſup illos:⁊ accipiebant ſpm̄ſctm̄. [l]Cū vidiſſꝫ aūt ſymō:qꝛ ꝑ īpoſitōꝫ man⁹ ap̄loꝝ daret̄ ſpūſſanctus:obtulit eis pecuniā dicēs: Date ⁊ mihi hāc ꝑtātē:vt cuicūq; impoſuero manus accipiat ſpm̄ſcm̄. Petr⁹ aūt dixit ad eū. [m]Pecunia tua tecū ſit in ꝑditōnē:qm̄ donū dei exiſtimaſti pecunia poſſideri: [m]Nō ē ei tibi ꝑs neq; ſors i ſermone iſto. [n]Cor ei tuū nō ē rectū corā deo. Pniam itaq; age ab hac neq̄tia tua:⁊ roga deū ſi forte remittat̄ tibi hec cogitatio cordis tui. [o]In felle ei amaritudīs et obligatōe iniq̄tatis video te eſſe. Reſpōdēs āt ſymō dixit: [p]Precamini vos pro me ad dn̄m:vt nihil veniat ſup me hoꝝ q̄ dixiſtis. [q]Et illi q̄deꝫ teſtificati ⁊ locuti ꝟbū dei: [r]redibāt hieroſolymā:⁊ mlt̄ regiōib⁹ ſamaritanoꝝ euāgelizabāt. [s]Angel⁹ aūt dn̄i locut⁹ ē ad philippū dicēs: Surge et vade cōtra meridianū [t]ad viā q̄ deſcēdit ab hieruſalē in gazā. [v]hec eſt deſerta: Et ſurgens abijt [x]Et ecce vir ethi

vt aliq̄ eoꝝ veniret in ſamariā:⁊ ſupplerent illđ qđ ad ei⁹ offm̄ nō ſpectabat:⁊ h̄ ē qđ dr̄. h Cū aūt audiſſent ap̄li ⁊c̄.⁊ pꝫ l̄ra vſq; ibi. i Nōdū em̄ i quēq; illoꝝ venerat.ſ.ſigno viſibili.venerat tñ in eis inuiſibilr̄: ſicut ⁊ mō in baptiſmo. k Sꝫ ⁊ baptizati tm̄ erāt i noīe dn̄i ieſu.hec dictio tm̄ n̄ ē determinatio h⁹ qđ ē in noīe dn̄i ieſu excludēdo alias duas ꝑſonas:ſ; magis includūt̄ i eo.vt dictū ē.ſ; ꝓpt̄ qđ li tm̄ eſt magis determinatio h⁹:ſ; baptizati erant tm̄ ſ; n̄ receperāt īpoſitōem manuū:iō ſubdit̄: Tūc imponebant ⁊c̄.
l Cū vidiſſet. Hic ꝯñr ponit̄ ſymonis icrepatio. Uolebat em̄ emeꝛ ꝑtātē dādi ſpm̄ſctm̄ intētōne lucri inde recipiendi:ꝓpt̄ qđ ab ip̄o noīat̄ viciū ſymonie quo aliq̄s vendit et emit ſpūalia.et pꝫ l̄ra vſq; ibi. m Non ē tibi ꝑs neq; ſors i ſermōe iſto .i.i hac ꝑtāte.ſ.vt ſpūſſanct⁹ det̄ ꝑ īpoſitōeꝫ man⁹ tue n Cor em̄ tuū nō ē rectū coraꝫ dño.ꝟtute ei dei reuelantis videbat intīa ſui cordis. o In felle em̄ amaritudinis ⁊c̄.i.in neq̄tia intentiōis:q̄ facit amaritudinē culpe ⁊ ducit ad amaritudinē gehēne. p Precamini vos ꝓ me ⁊c̄.hoc dixit magis tiore ductus pene q̄; amore gratie. q Et illi quidē teſtificati ⁊c̄.ad confirmationem credentium. r Redibāt in irl̄m.nō ocioſi ſed in via ꝑ ciuitates p̄dicando verbum dei. s Angelus. Poſita predicatōe philippi in ſamaria:hic ꝯſequenter ponit̄ eius predicatio in via:⁊ hoc ethyopi de hieruſalem in terrā ſuam reuertenti. Et diuiditur in duas partes: quia primo ponit̄ philippi predicatio:ſecūdo ethyopis cōuerſio:ibi. Et dum irent. Circa primum dicit̄: Angelus autem domini ⁊c̄. Uade contra meridianum. Ethyopia em̄ eſt in plaga auſtrali reſpectu hieruſalem. t Ad viaꝫ que deſcendit ab hieruſalem in gazā. Hieruſalē em̄ eſt loco altiori q̄; ſit illa gaza. v Hec eſt deſerta. Gaza ei vetus fuit omnino deſtructa:⁊ poſtea alia eiuſdem nominis fuit edificata in alio tamen ſitu:via aūt illa trāſibat per gazam deſertam:⁊ non ꝑ gazā de nouo edificatam:ideo ad differentiam illius dicit̄: Hec eſt deſerta. x Et ecce vir ethyops eunuchus.per hoc autez ꝙ dicit̄ vir deſignat̄ eunuch⁹ nō ex p̄ciſione membroꝝ genitalium ſed a caſtitate ⁊ honeſtate moꝝ:ſm̄ ꝙ dic

ops eunuchꝰ potēs cādacis regine ethyopū.[y] Qui erat ſup oēs gazas eiꝰ[z] venerat adorare in irlm: ⁊ reuertebatꝛ ſedēs ſup currū ſuū.[a] legenſq; eſaiā ꝓpham. Dixit aūt ſpūs philippo: Accede ⁊ adiūge te ad currū iſtum. Accurrēs aūt philippꝰ audiuit eū legētē eſaiā ꝓphā: ⁊ dixit. Putaſne itelligis q̄ legiſ? Qui ait: Et quō poſſū ſi nō aliqs oñderit mihi? Rogauitq; philippum vt aſcēderet: ⁊ ſedēt ſecū. Locꝰ aūt ſcpture quā legebat erat hic:[b] Tanq̄ ouis ad occiſionē ductꝰ eſt:[c] ⁊ ſic agnꝰ corā tōdente ſe ſine voce ſic nō apuit os ſuū:[d] In humilitate[e] iudiciū eiꝰ[f] ſublatū ē.[g] Generatōem eius qs enarrabit?[h] Quoniā tolletꝛ de terra vita eiꝰ. Rñdēs aūt eunuchus philippo dixit: Obſecro te: de q̄ ꝓpha dicit hoc. De ſe an de alio aliq̄? Ape┐ riēs aūt philippꝰ os ſuū:[i] ⁊ incipiēs a ſcptura iſta euāgelizauit illi ieſū.[k] Et dū irēt ꝑ viā venerūt ad quādā aquā et ait eunuchꝰ: Ecce aqua Quis ꝓhibet me baptizari dixit aūt philippꝰ: Si credis ex toto corde: lꝫ. Et rñdens ait: Credo filiū dei eē ieſū xp̄m. Et iuſſit ſtare currū: Et deſcēderūt vterq; i aquā philippꝰ ⁊ eunuchꝰ: ⁊ baptizauit eū. Cū aūt aſcēdiſſꝫ d aqua:[l] ſpiritꝰ dñi[m] rapuit philippū ⁊ ãplꝰ nō vidit eū eunuchus.[n] Ibat eīn ꝑ viā ſuā gaudēs.[o] Philippꝰ aūt inuētꝰ ē in azoto:[p] ⁊ ꝑtranſiens euāgelizabat ciuitatibus cunctis[q] donec veniret ceſaream.

Ca. ix.

ſaluator Math. xix. Sunt eunuchi q̄ ſe caſtrauerūt ꝓpter regnū celorū. y Qui erat ſup omēs eiꝰ gazas Erat eīn eius thezaurarius: ⁊ ſic gaza eſt hic nomē appellatiuū: ſupra vō ē nomē ꝓpriū ciuitatis exñtis in terra philiſtinorū: vt hꝫ. j. Reg. vj. z Venerat adorare in irlm. multi eīn gētiles ex deuotiōe veniebāt adorare deū in irlm: vt hꝫ Ioh. xij. vel forte iſte erat ꝯuerſus de gētilitate ad iudaiſmū: qd̓ videtur ex eo qd̓ ſubditur. a Legēſq; eſa. ꝓphā Sicut erat edoctus a iudeis ſic ⁊ multi laici ex deuotōe dicūt horas canonicas i latino q̄uis nō intelligāt. Cetera patet vſq; ibi

b Tanq̄ ouis ⁊c. qd̓ ſcribitur Eſa. liij. Et intelligitꝛ ad lrām de xp̄o: ſicut ibidē diffuſiꝰ dictū fuit: q: cū vbo vno poſſet aduerſarios oēs ꝯſternere: permiſit tñ ſe ad occiſionē duci. c Et ſicut agnꝰ corā tōdēte ſe ob. ⁊c. quia vba iniurioſa ꝓ iniurijs nō reddidit. Et cū falſe accuſaretꝛ corā pylato tacuit: Math. xxvij. d In hūilitate iudiciū eiꝰ ſublatū ē. Eſa. liij. ſic hꝫ. De anguſtia ⁊ de iudicio ſublatꝰ ē. qd̓ ſic ibidē fuit expoſitū de anguſtia. ſ. mortis: ⁊ de iudicio q̄ oēs decedentes ex diuina ſnīa detinebantꝛ in limbo ſublatus ē ꝑ potentiā ſue reſurrectiōis: ⁊ eodē mō exponēda ē hec litera. d In hūilitate. i. ꝑ mortē quā hūilitꝛ ſuſtinuit in hūanitate aſſumpta phil. ij. Humiliauit ſemetipꝫ factus obediēs vſq; ad mortē: e Iudiciū eiꝰ. i. ſententia diuina q̄ ſua erat inquātū deus. f Sublatū eſt. q2 a xp̄o reſurgēte ſancti qui erant in limbo detenti inde fuerunt ſublati. g Generationem eius quis enarrabit. ideſt mltiplicationem fidelium qui regenerantur in chriſto ꝑ baptiſmū. h Qm̄ tolletꝛ de terra vita eiꝰ. ſ. ꝑ mortē. Et in hoc reddit cām mltiplicatōis fideliū. Ioh. xij. Niſi granū frumēti cadēs i terrā mortuū fuerit ipm ſolū manet ⁊c. Cetera patēt vſq; ibi. i Et incipiēs a ſcriptura iſta. q̄ de xp̄o ad lrām ē intelligenda vt declaratū fuit diffuſiꝰ Eſa. liij. k Et dū irent. Hic ꝯñter deſcribitꝛ ipius eunuchi vera ꝯuerſio ꝑ hoc q baptiſmū deuote petijt ⁊ fidelr̓ ſuſcepit: ⁊ pꝫ litera vſq; ibi. l Spūs dñi. i. ſpūſſanctus vel angelꝰ qui in ſcriptura ſp nōiatꝛ ſpūs. ꝓ h̄ aūt q dicitꝛ: Spūs dñi. abſolute intelligitꝛ ſpūs bonꝰ: qñ autē fit ſermo de ſpū maligno exp̄mitꝛ: ſicut pꝫ. j. Reg. xvj. Spūs dñi malus arripiebat ſaul. m Rapuit philippū. ab aſpectu eunuchi ad ꝯfirmationē ſue fidei. ꝑ hūc raptū cognouit philippū a deo miſſū ſpāliter ad ipm informādū de fide ⁊ baptizandū iō ſubditꝛ. n Ibat eīn ꝑ viam ſuā gaudēs. de veritatis cognitōe ⁊ baptiſmi ſuſceptōe. o Philippus aūt. Hic ꝯñter deſcribitꝛ p̄dicatio philippi in terra maritima. cōtra ei philiſtinorū i q eſt azotus clauditꝛ mari mediterraneo in pte occidentali. p Et pertranſiens euangelizabat ciuitatibus cunctis .i. iudeis habitantibus in illis qui fuerant diſperſi a tpe regis antiochi: q Donec veniret ceſaream. q eſt ciuitas ſupra mare mediterraneū ſita: ſicut pꝫ in deſcriptōe terre ſancte

In cap. viij. vbi dicitꝛ in poſtill: Et ſeruient mihi in loco iſto.

Additio.

Quod dicitꝛ Exo. iij. Et ſeruient mihi in loco iſto. fuit impletū tpe moyſi ſub quo ppl̄s iſrael poſt exitū d egypto acceſſit ad montē ſynai vbi legē a deo recepit: vt hꝫ exodi xix. ⁊ xx.

In eo. ca. vbi dꝛ in poſtil. Sꝫ hieronymus dicit de ſancta paula q ipa pertranſiuit vſq; in ſichen. ⁊ vidit ibi ſepulchrū. xij. patriarcharū. Additō

Et hoc q ioſephus longo tpe fuit ante hiero. ⁊c. non ſequitꝛ q nō ſit magis credēdū hiero. q̄ ioſepho: tū q2 ſacri qui ſūt in nouo teſta. diligentius ⁊ deuotius iſta ꝑſcrutantꝛ q̄ antiq hyſtoriographi: tū q2 poſſibile fuit q oſſa Patriarcharū poſtq; fuiſſent tranſlata ab egypto in hebron. ſicut dixit ioſephus ꝯñter poſt lapſū tpis inde fuiſſent tranſlata in ſichē: et ſic dicto hironymi non repugnant dicta ioſephi.

In eodem ca. vij. vbi dicitꝛ in poſtilla. Cū aūt appropinquaret tempus ꝓmiſſionis quā ꝓmiſit deus abrae.

Additio.

Non legitꝛ Gen. xv. ca. deū ꝓmiſiſſe abrae q ſemen eius ſeruiret ei in terra iudee: ſꝫ q ſemen eius hereditaret terrā chananeorū ⁊c. vt pꝫ ibidē in lra.

In eodē capi. vbi dicitur in poſtilla: Cū eſſet ſtephanꝰ plenus ſpūſancto intendens in celū vidit gloriam dei:

Additio.

Viſio ſtephani non videtur fuiſſe corꝑalis: ex modo loquendi: qd̓ patet diſcurrēdo ꝑticulas lr̄e poſitas. Nam ex hoc q dicit: Cū eſſet ſtephanus plenus ſpūſancto. nō habetꝛ q viſio illa quā tūc vidit eēt corꝑalis. ex plenitudine eīn ſpūſſancti q̄nq; hoibꝰ reuelantꝛ aliq ſupnaturalia etiā ſine aliqua viſione imaginaria vel corꝑali: vt dicitur de dauid. ij. Reg. xxiij. ca. Sicut lux aurore oriente ſole mane abſq; nubibꝰ rutilat: item nec ex h̄ q dicitꝛ intendēs in celū hoc habetꝛ: nā hoc pōt plane intelligi de rectitudine intentionis ſtephani qui ſolū in deū qui in celis habitat tendebat: ſicut. j. Mach. j. ca. dicitur: Sed nunc clamemus in celum. ad deſignandum q affectio orantium ſeu clamantium ſolum dirigebatꝛ in deum habitantem in celis. nec etiam ex hoc quod ſequitur: Vidit gloriam dei: habetur q viſio illa fuiſſet corꝑalis: ſicut nec viſio ezechielis in qua legitur. Aperti ſunt celi ⁊ vidi viſiones dei. Ezechiel. j. ca. Que quidem viſio apud omnes coiter dicitur fuiſſe imaginaria: cū mentali tñ ꝑceptōne: put ē in ꝓphetijs. vnde ꝓbabilius videtꝛ dicendum hic

ꝙ viſio ſtephani fuit imaginaria: cuiꝰ ſignificatū mentalit̄ ꝑfecte cognouit: ſʒ attēdendū ꝙ altitudo gradus viſionis ſtephani reſpectu viſionū aliaꝝ ꝓphetaliū ex mltis pōt cōſiderari: pͥo ex vi luminis mētē illuſtrātis: nā ſicut maior vis ꝓphetici luminis ē q̄ aiam occupatā circa ſenſibilia in vigilādo abſtrahit ad ſupnaturalia q̄ȝ illa q̄ aiam abſtractā a ſenſibilibꝰ in dormiēdo inuenit vt in ſcd̄a ſcd̄e .q. clxxiiij.ar.iij. i cor. q. ſic maior vis ſupnaturalis luminis ē q̄ aiam maxie afflictā in tormētis nihilominus ad ſupnaturalia abſtrahit q̄ȝ illa que aiaȝ tm̄ circa ſenſibilia occupatā ſʒ nō afflictā inuenit ſicut in vigilijs. Itē qn̄ ſigͣ in reuelatōibꝰ ꝓphcticis viſa magis ſīt expſſiua veritatꝭ tāto altiorꝭ ſīt in gradu ꝓphetico: ſicut ſigna hieremie oſtēſa de incēdio ciuitatis: Hiere. j. altiorꝭ gradus fuerūt q̄ȝ ſigna pharaonis de ſpicis: Geñ. xlj. vt i pdicta. q. vñ qꝛ viſio ſtephani maxie fuit expſſiua dignitatis xp̄i ad dextrā pris ſtātis: iō altiōr ꝯſideraꝫ ⁊ eiꝰ mens magis videꝫ appropinquare ad cām reuelantē. itē eiꝰ altitudo ꝯſideraꝫ ex ꝯditione xp̄i viſi ad dexterā dei ſtantis qd̄ ē magis q̄ȝ deū videre ſedētē ſup ſoliū ⁊c. cū ſeraphin aſtātibꝰ vt eſa. vj. ſicut maior eſt dignitas xp̄i ad dexterā dei ſedētis q̄ȝ angeloꝝ: vt apl̄s probat ad heb. j.

Paulꝰ āt adhuc ſpirās[a] minaꝝ[b] ⁊ cedis[c] i diſcipulos dn̄i:[d] acceſſit ad pncipē ſacerdotuȝ:[e] ⁊ petijt ab eo eplās[f] i damaſcū[g] ad ſynagogas: vt ſi q̄s īueniſſʒ huiꝰ vie viros ac mlieres: victos pduceret i irlm̄. Et cū iter faceret: ꝯtigit vt appropinq̄ret damaſco.[h] Et ſubito circūfulſit eū lux de celo:[i] et cadēs i terrā:[k] audiuit vocē dicentem ſibi[l] Saule ſaule[m] q̄d me pſequeris? Qui dixit. Quis es dn̄e? Et ille: Ego ſū ieſus quē tu pſequeris[n] Duꝝ ē tibi ꝯtra ſtimulū calcitrare[o] Et tremēs ac ſtupens dixit.[p] Dn̄e q̄d me vis facē? Et dn̄ſ ad eū Surge ⁊ igredē ciuitatē[q] ⁊ ibi dicēt tibi q̄d te opteat facere

Viri āt illi q̄ comitabanꝫ cū eo[r] ſtabāt ſtupefcī: audiētes q̄dē vocē: neminē āt vidētes. Surrexit aūt ſaulus de terra: apertiſq̄ȝ ocul' nihil videbat. Ad manꝰ aūt illuȝ trahentes itroduxerunt damaſcū.[s] Et erat ibi trib' diebꝰ nō vidēs:[t] ⁊ nō mādu cauit neq̄ȝ bibit[v] Erat āt q̄dā diſcipulꝰ damaſci noīe ananias: ⁊ dixit ad illum i viſu dn̄ſ: anania. At ille ait: Ecce ego dn̄e: et dn̄s ad eum. Surge ⁊ vade i vicuȝ q̄ vocaꝫ rectꝰ:[x] ⁊ q̄re i domo iude ſaulū[y] noīe tharſēſeȝ[z] Ecce eñ orat[a] Et vidit[b] viꝝ ananiam noīe[c] itroeūtē ⁊ iponētē ſibi manꝰ: vt viſū recipiat.[d] Rn̄dit aūt ananias: Dn̄e audiui a mltis de viro hoc

Caplm̄. ix.

Paulus aūt. Premiſſa pdicatōe philippi: hic ꝯñr deſcribiꝫ ꝯuerſio ſauli de quo mētio facta fuerat breuiꝫ in principio pcedentis ca. Et diuidiꝫ in tres ptes qꝛ pͥo deſcribiꝫ eiꝰ ꝯuerſio miraculoſa: ſcd̄o ꝯuerſi regeneratō gratioſa: ibi. Erāt aūt. t̄cio regnati pdicatio vtuoſa: ibi. Fuit aūt. Conuerſus aūt fuit i actu pſequēdi xp̄m: ⁊ xp̄o ip̄m claritate exceſſiua excecāte corpalr: ⁊ ad terrā ꝓſternente in voce ſenſibili eū vocante: ꝓpter qd̄ h̄ ꝯuerſio fuit miraculoſa ⁊ eā ſolēnizat eccl̄ia: nō ſic aūt ꝯuerſionē alioꝝ ſanctoꝝ q̄ fit tm̄ p inuiſibilē grām: pͥo igiꝫ poiꝫ pſecutōis actus cū diciꝫ. a Saulus aūt adhuc ſpirās .i. ex vehementi ſpū igneȝ pſecutōnis in ſe ⁊ in alijs accendens ꝯtra eccl̄iam. b Minaꝝ. in vbis iniurioſis. c Et cedis. i. in verberibꝰ ⁊ flagellis. d In diſcipl'os dn̄i. i. ꝯtra credētes in xp̄ȝ: qꝛ tūc dicebanꝫ diſcipuli: quia nōdū noiabanꝫ xp̄iani: vt hꝫ infra. xj. e Acceſſit ad pricipem ſacerdotū. nō vocatus ſʒ ſe ingerēs volūtate nocendi inflamatꝰ. f Et petijt ab eo eplās. vt eiꝰ auctoritate magis poſſet fidelibꝰ nocere. g In damaſcū. vt ibi pſequereꝫ credētes: ſicut fecerat in irlm̄. cetera patēt vſq̄ȝ ibi h Et ſubito. vbi poniꝫ eius illuſtratio ⁊ pſtratio: excecatio: ⁊ vocatio cū diciꝫ: Et ſubito circūfulſit eū lux de celo. ſicut ſolet fieri in coruſcatōe ⁊ fulgure. i Et cadēs i terram. p̄ ſtupore ⁊ admiratōe. k Audiuit vocem. auditu corpis ⁊ mentis. l Saule ſaule. Hec duplicatio fit ad magis mouendū eius attentōeȝ. m Quid me pſequeris. i. in mēbris meis q̄ pſequebaꝫ ſaulus ⁊ nō xp̄ȝ in ꝓpria pſona q̄ ſedebat ad pris dextram glioſus: idō ſubdiꝫ: n Duꝝ eſt tibi ꝯtra ſtimulū calcitrare. i. potētiori te incōpabiliꝫ reſiſtere: iō ſubdiꝫ: o Et tremens ac ſtupens. de cognita xp̄i ptāte: quē ante nō credebat in celo regnare ſʒ magis vt falſū ꝓphanꝫ cū damnatis ec. p Domine q̄d me vis facere. q. d. ex nūc parꝰ ſū tibi in oibꝰ obedire. q Et diceꝫ tibi q̄d te opteat facere. nō ſtatī pfecte eum docuit: nā ſicut i cognitione nālī fit ꝓceſſus d' imꝑfecto ad pfectū vñ ⁊ pueri pͥmo vocāt oēs viros pr̄es ⁊ oēs feminas mr̄es: poſtea diſtinguūt p priū pr̄em ab alijs viris: ⁊ matrē ab alijs mulieribꝰ: vt diciꝫ. j. Phyco. ita frequēter fit in cognitōne ſupnaturali: hoc tm̄ nō ꝯuenit ex impotētia dei: qꝛ poſſet totū ſīl' i vno inſtāti reuelare r Stabāt ſtupefacti audiētes quidē vocē. ſ. pauli nō aūt xp̄i: vt habetur infra. xxij. c. Et qui mecū erāt lumē quidē viderūt vocē aūt eiꝰ nō audierūt q̄ loquebaꝫ mecū: ſʒ qꝛ audiert paulū dicētē. Quis es dn̄e q̄d me vis facere: ⁊ nō videbant aliquā pſonā cui dirigeret ſermonē: iō ſtabāt ſtupefacti. cetera patēt vſq̄ȝ ibi: s Et erat tribꝰ diebꝰ nō vidēs. ſ. viſu corpali: videbat tm̄ viſu mētali: qꝛ ſm̄ doctores cōiter i iſto triduo fuit raptꝰ vſq̄ȝ ad t̄ciū celū ⁊ habuit illā excellentē viſionē: q̄ hꝫ. ij. Cor. xij. quam expoſui ibidē diffuſe. t Et nō manducauit neq̄ȝ bibit. ſuſtētatus illa viſione: ſicut ⁊ moyſes. xl. diebus in mōte. v Erat āt. Hic ꝯñr poiꝫ ſauli ꝯuerſi regeneratio p baptiſmū: ad q̄d agendū mittiꝫ ananias cū diciꝫ: Erat aūt q̄dā diſcipulus. de iudaiſmo ad xp̄m conuerſus ſcia ⁊ vita famoſus: vt habeꝫ. j. xxij. cetera patēt vſq̄ȝ ibi. x Et quere i domo iude. hoſpes ei pauli iudas vocabaꝫ: y Tharſenſē. i. de tharſo oriūdū illuc eñ pr̄ pauli trāſlatus fuerat de iudea: ⁊ ibi creuerat in ptāte ⁊ fama: ſicut dictū fuit. ſ. ij. Timo. vltimo ȝ Ecce eñ orat. eſt eñ orratio mentis eleuatio i deum. fuerat aūt vſq̄ȝ ad terciū celū raptꝰ: ⁊ ex illo raptu egreſſꝰ grās deo agebat. a Et vidit i reuelatōe dn̄i. b Virum anania nomine. ita ꝙ reuelatio fuit ſibi facta non ſolum de pſona: ſed etiam de ꝓprio nomine. c Introeuntē ⁊ imponentē ſibi manus. hec autē impoſitio non fuit ſimilis illi de qua dicitur capi. pcedēti. ꝙ p impoſitiōȝ manuū apoſtoloꝝ dabatur ſpūſſanctꝰ in ſigno ſenſibili: ſed erat ad curationem corpalem: ſicut de beato laurentio legitur: ꝙ ponebat manus ſup cecorum oculos ⁊ illuiabantur. non eñ apoſtolus iſte erat ananias. d Reſpondit autem ananias. ſe excuſando eo ꝙ paulus erat famoſus in pſecutione credentium in chriſto. e Vade q̄m vas electionis eſt

q̄nta mala fecerit ſcīs tuis
ī irl'm. Et hic hꝫ ꝑtātem a
ꝓncipib⁹ ſacerdotū: alligā
di oēs q̄ inuocāt nomē tuū.
Dixit aūt ad eū dn̄s. [e]Vade
q̄m vas electōis ē mihi iſte
[f]vt portet nomē meū corā
gentib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs iſrl'.
[g]Ego eī oñdā illi:[h] q̄nta op
teat eū ꝓ noīe meo pati.[i] Et
abijt ananias ⁊ itroiuit ī do
mū: ⁊ īponēs ei man⁹ dixit
ſaule frat: dn̄s miſit me ie-
ſus: q̄ apparuit tibi ī via q̄ ve
niebas: vt videas:[k] ⁊ īpleariſ
ſpū ſcō.[l] Et cōfeſtī ceciderūt
ab ocul' ei⁹ tanq̄ ſquame: et
viſū recepit[m] Et ſurgēs ba
ptizat⁹ ē:[n] ⁊ cū accepiſſꝫ cibū
ꝯfortat⁹ eſt.[o] Fuit aūt cū di
ſcipul' q̄ erāt damaſci ꝑ dieſ
aliq̄t.[p] Et cōtinuo īgreſſus
ī ſynagogas ꝑdicabat ieſū
q̄m hic ē fili⁹ dī.[q] Stupebāt
aūt oēs q̄ eū audiebāt: ⁊ di
cebāt: Nōne hic eſt q̄ expu-
gnabat ī irl'm eos q̄ inuoca-
bāt nomē iſtō? Et huc ad
hoc veīt: vt victos illos du-
ceret ad ꝓncipes ſacerdotū

[r]Saul⁹ āt mlto mag ꝯuale
ſcebat ⁊ ꝯfūdebat iudeos q̄
hītabāt damaſci[s] affirmās
q̄m hic ē xp̄s.[t] Cū aūt im-
plerent̄ dies mlti:[v] ꝯciliū fe
cerūt ī vnū iudei vt eū inſfi
cerēt. Note āt fcte ſt ſaulo
īſidie eoꝝ.[x] Cuſtodiebāt āt
⁊ portas die ac nocte: vt eū
inſficerēt: Accipiētes aūt
eū diſcipli nocte[y] per muꝝ
dimiſerūt eum: ſūmittētes ī
ſporta.[z] Cum aūt veniſſet in
irl'm[a] tētabat ſe iungere di-
ſcipul'[b] ⁊ oēs timebāt eū: nō
[c]credētes q̄ eēt diſcipulus
[d]Barnabas aūt apphēſuꝫ
illū[f] duxit ad aplos:[g] ⁊ nar-
rauit ill' quō ī via vidiſſꝫ do
minū ⁊ q̄ locut⁹ ē ei:[h] ⁊ quō
damaſco fiducialr̄ egerit in
noīe ihū.[i] Et eāt cū ill' itrāſ
⁊ exiēs ī irl'm: fiducialr̄ agēſ
ī noīe dn̄i[k] Loq̄bat̄ q̄ꝫ gētib⁹
[l]⁊ diſputabat cū grecis. illi
āt[m] q̄rebāt occidē eū:[n] Qđ
cū cognouiſſēt frēs:[o] dedu-
xerūt eū ceſareā:[p] ⁊ dimiſerūt
tharſū[q] Eccl'a q̄dē ꝑ totā iu
deā ⁊ galyleā ⁊ ſamariā ha-

.i. ſpecialiter vas electuꝫ grē ⁊ ſcīe ꝯtentiuū. f Ut
portet nomē meū. ope ⁊ ꝑdicatōe: ſicut patebit in ſequ
tibus hui⁹ libri. g Ego eīm oñdā illi ꝑ effectum h
Quāta oporteat eū ꝓ noīe meo pati. q̄ꝛ ꝑ mltas tribu
latōnes oportꝫ tranſire ad regnū: vt hr̄ infra. i Et
abijt ananias.
ad exequēdū do
mini mandatū.
k Et impleariſ
ſpū ſcō. ꝑ augm̄
tū grē in baptiſ-
mo. l Et cō-
feſtim ⁊c. ſqua-
me. i. macule al-
be ⁊ dure: ſicut ſūt
ſquame piſciuꝫ
q̄ cāte fuerāt in
eo a lumine ex-
ceſſiuo ipm̄ exce
cante. m Et
ſurgēs baptiza-
tus ē in noīe xp̄i
n Et cūꝫ acce.
ci. ꝯfor. ē duplicī
ꝯfortatōe. ſ. ſpū
⁊ corꝑe.

o Fuit āt. Hic
ꝯñter ponit ipi⁹
ſauli baptizati
ꝯſtās ꝑdicatio:
⁊ ſcđo ex hoc in
ſurgēs ꝯ eū ꝑſe-
cutō: ibi. Cū aūt
Circa primū di-
cit: p Et cō-
tinuo ingreſſus
in ſynago. ꝑdica
bat dn̄m ⁊c. Ex
q̄ pꝫ q̄ doctrinā
euāgelicā nō ha
buit ab hoīe ſꝫ a
deo: ſicut ipe dic̄
Gal. ij. q
Stupebāt autē
oīes ⁊c. ex tan-
ta mutatōe ſub-
ita ꝑ quā atrociſ
ſim⁹ fidei catho
lice ꝑſecutor fa-
ctus fuerat ꝯſtantiſſim⁹ ei⁹ ꝑdicator. r Saulus āt
multo magis ꝯualeſcebat. ꝓcedēs ſꝑ de bono in meli⁹
s Affirmās q̄m hic ē xp̄s q̄. i. ieſus nazaren⁹ ē vere xp̄s
in lege ⁊ ꝓphetis ꝓmiſſus: qđ declarabat ꝑ ſcripturas
ve. te. quas prio didicerat a gamaliele ⁊ poſtea mlto ꝑ-
fecti⁹ a deo illuſtrāte. t Cū āt. Hic ꝯñr ponit̄ ꝯtra
ꝯtra eū ꝑſecutio cū dicit̄: Cū aūt cōplerent̄ dies multi
⁊c. Notandū aūt ad intellectū ſequētiū: q̄ ille ſaul⁹ nō
ſtatim poſt baptiſmū ſuū iuit de damaſco in irl'm: ſicut
ipe dicit Gal. j. ſꝫ pri⁹ abijt in arabiā q̄ luſtrata ꝑdican
do reuerſus eſt damaſcū: deinde poſt annos tres aſcen
dit in irl'm videre petrū: et māſit apud eū diebus quin
decim. Utrū aūt ꝑſecutō mota ꝯtra ſaulū in damaſco
de qua fit hic mentio fuerit facta: quando primo fuit ī
damaſco poſt eius baptiſmū: vel q̄n ibidē redijt arabia
ꝑluſtrata. glo. non determinat: videt̄ tamen magis de
clinare ad hoc q̄ fuerit: quando de arabia redijt in da-
maſcum: ⁊ hoc rationabiliter: primo q̄ꝛ dicit̄ hic. Cum
aūt implerentur dies multi ⁊c. ex quo videt̄ q̄ non fu-
it cito poſt baptiſmum eius: ſed poſtea ꝑ magnum tem
pus. ſ. in reditu de arabia: ſcđo quia poſt iſtaꝫ perſecu-
tionem immediate ſubdit̄ eius aduentus in hieruſalē
cum dicitur: Cum autē veniſſet in irl'm ⁊c. Iſte vo ad-
uentus fuit poſt reditum ei⁹ de arabia in damaſcuꝫ: vt
dictum ē hīs dictis exponat̄ litera ſic. t Cū aūt imple
rent̄ dies multi. qui fluxerūt a baptiſmo ſauli vſq̄ ad ei⁹
reditum de arabia in damaſcū. v Conciliuꝫ fecerunt
iudei. tractando de morte eius eo q̄ ꝑ eū fides chriſti mul
tum cōualeſcebat. x Cuſtodiebāt autem portas die
ac nocte. ne ab alq̄ſ
ꝑciperetur.
y Per muruꝫ di-
miſerūt eū. ⁊ ipe tā
q̄ miles ſtrenu⁹ cō
ſenſit vt ab obſidio
ne liberatus ꝓ fide
catholica vtili⁹ ⁊ ef
ficatius certaret ⁊
impleto ſuo curſu
martyriū rome cō-
ſtanter ſuſtinuit ſb̄
nerone.
z Cū aūt veniſſet
in hieruſalem. ime
diate poſt dictam
euaſionem.
a Tentabat ſe iū
gere diſciplis. i. cre
dētib⁹ in xp̄m: quia
tūc adhuc non no-
minabantur chri-
ſtiani.
b Et oēs time-
bant eum refugien
do eius ſocietateꝫ
⁊ familiaritatem: ⁊
ſubditur cauſa.
c Non credentes
q̄ eēt diſcipulus. ſ.
chriſti verus: nam
poſt baptiſmū eiuſ
in damaſco abiērat
longe in arabiā: vt
ꝑdictū ē: ⁊ ſic igno
rabāt facta eius: et
ꝑ ꝯñs q̄ eſſet chri-
ſti diſcipulus ver⁹:
ſaltem de hoc mul-
ti dubitabāt.
d Barnabas āt
alijs conſtantior ⁊
q̄ꝛ forte plus alijs
audierat de cōuer-
ſione ſauli. e Apprehenſum illū. familiaritatem ⁊ ſoci
etatem ꝯtrahendo cū illo: vn̄ ⁊ infra. xiij. ſimul vocantur
ad aplatū. f Duxit ad aplos. ſ. petrū ⁊ iacobuꝫ fratrē
dn̄i Gal. j. g Et narrauit ill' quō in via vidiſſet dn̄m. ſ.
eundo de irl'm ad damaſcū ad capiendū credētes in xp̄m
h Et quō in damaſco fiducialr̄ egerit. ſ. primo ⁊ ſcđo vt
predictum eſt. i Et erat cū illis intrās ⁊ exiens. i. habi
tās cū illis. xv. diebus: ⁊ tūc māſit apud petruꝫ. k Lo
quebat̄ q̄ꝫ gentib⁹. i. gentilib⁹ q̄ꝛ plures veniebāt in irl'm
adorare quib⁹ ꝑdicabat xp̄m. l Et diſputabat cū gre-
cis. Iſti erāt iudei in grecia tm̄ nati ꝑ diſperſionem iudeo
rum factā tꝑe regis antiochi: videt̄ tm̄ glo. dicere: q̄ hec di
ſputatio cū grecis non fuit in irl'm: ſed in via eundo verſus
ſyriā ⁊ ciliciā. Sed tex. magis oſtendit q̄ in irl'm: ideo đ di
cta glo. que eſt magiſtralis parum eſt curandum.
m Querebant occidere eum. quia non poterant reſiſte-
re verbis eius. n Quod cum cognouiſſent fratres
ideſt in chriſtum credentes. o Deduxerunt eum ce-
ſaream. que eſt ciuitas ſita ſuper mare mediterraneum.
p Et dimiſe. tharſum. per nauigium eīm iuit in tharſum
que eſt ciuitas cilicie. q Eccleſia quidem per totaꝫ iu-
deam ⁊c. hoc additur ad reddendum cām quare fratres
potuerunt ſic deducere ſaulum de hieruſaleꝫ vſq̄ ad ceſa-
ream: ⁊ ad oſtendendum pacē eccleſie redditam in iudea

poſt ꝑſecutõez occaſione ſancti ſtephani motaȝ. r Et edificabat̃.ꝑ mlͭiplicatõem fideliũ que q̃dẽ multiplicatõ nõ erat tm̃ nũero ſ; etiã meritorio ſubdit̃: Ambulans in timore dñi ⁊c̃. s Factũ ẽ aũt. Superius deſcripta eſt pͥdicatio euãgelij ꝑ petrũ i irlm: ⁊ incidẽtalr̃ pͥdicatõ ſtephani ⁊ philippi ⁊ illic ꝯuerſio pauli: hic ꝯñter reuertit̃ Lucas ad principale ꝓpoſitum.ſ.ad ſcribendum euangelij publicatõnem ꝑ petrum: ⁊ hoc extra irlm iudeis tm̃. Et diuidit̃ in duas ꝑtes ſ; duo miracula ꝑ petrum facta: ad que credidit mltitudo magna. ſcõm poni tur: ibi. In ioppe Circa primũ dicit̃:

s Factũ eſt autẽ vt petrus dũ tranſiret vniuerſos.ſ.in chriſtum credẽtes in diuerſis locis iudee hitantes. Ad quorum confirmatõez in fide diſcurrebat petrus tanq̃ bonꝰ paſtor.

t Deueniret ad ſanctos.i.in chriſtum credentes q̃ ſunt ſctificati per baptiſmũ.

v Qui habitabãt lydde.eſt nomẽ ciuitatis.

x Inuenit autez ibi hoiez quẽdã nomine eneaȝ. exprimit̃ aũt nomẽ eius ad maiorẽ hyſtorie certificatõnem. y Ab annis octo iacentẽ in grabato qui erat paralyticus.⁊ ſic ex infirmitatis diuturnitate ⁊ eiꝰ incurabilitate ſequẽs curatio ſubita mirabilior declarat̃ cũ ſubditur. z Surge ⁊ ſterne tibi.q.d. decetero nõ indigebis leuãte te de lecto: nec parante tibi lectum: ſed iſta poteris ꝑ te facere. a Et ꝯtinuo ſurrexit.virtute chriſti que eſt infinita. b Et viderũt eum omẽs qui habitabãt lydde ⁊ ſarone.ſubito ꝑfecte curatũ quẽ cognouerant infirmitate lõga ⁊ incurabili ꝑ naturaȝ detentum: c Qui conuerſi ſunt ad dñm. petro declarante eius virtutẽ ⁊ diuinitatem ieſu chriſti. d In ioppe. Hic ponit̃ ſcõm miraculum de ſuſcitatõe mortue cũ dr̃: In ioppe ãt fuit quedã diſcipula.credẽs in xp̃m: vt predictum eſt. e Nomine tabita.ſic vocabat̃ in hebreo. f Que interpretata dicit̃ dorcas.⁊ hoc in greco ſmone in quo ſcripſit lucas hunc librũ: ⁊ vtrũq; nomen in latino hȝ eandem interpretatiõnem.ſ.capra vel damula. cetera patent vſq; ibi in lr̃a: g Ne pigriteris venire vſq; ad nos. Sꝑabant em̃ eã reſuſcitari ꝑ orationẽ petri: quod et factum fuit. h Duxerunt illum in cenaculuȝ.vbi erat funus poſitum. i Et circũſtete.illũ oẽs vidue flentes vt mouerẽt petrum ad pietatem ⁊ ad deprecandũ dñm ꝓ ſuſcitatõne defuncte. k Et oſten.tuni.q̃s fa.illis dorcas. Dicunt aliqui q̃ ipa multum laborauerat in conſuẽdis veſtibus pauperum: ſed qm̃ conſuere videtur eſſe modicum: ⁊ tm̃ ſupra dicitur q̃ erat plena opibꝰ bonis ⁊ elemoſynis: ideo melius exponitur: Quas faciebat.i.fieri faciebat de ſuis ſumptibus q̃tũ ad pannuȝ ⁊ ſuturam. l Eiectis autem omnibus foras.vt in opere miraculoſo elationem vitaret: ⁊ vt deum ſecretius ⁊ efficatiꝰ exoraret. m Petrus ponens genua.in terra: n Orauit

hebat pacem[r] ⁊ edificabat̃ ãbulãs i timore dñi.⁊ cõſolatõe ſcĩ ſpũs replebat̃.[s] Factũ ẽ aũt vt petrꝰ dũ tranſiret vniuſos[t] deueniret ad ſãctos[v] q̃ hitabãt lydde.[x] Inuenit ãt ibi hoiez quẽdã nomĩe eneã:[y] ab ãnis octo iacẽtẽ i grabato: q̃ erat paralyticꝰ. Et ait illi petrꝰ: Enea: ſanet te dñs ieſus xp̃s.[z] Surge et ſterne tibi[a] Et ꝯtinuo ſurrexit[b] Et viderũt eũ oẽs q̃ hitabãt lydde ⁊ ſarõe[c] q̃ ꝯ uſi ſũt ad dñm.[d] In ioppe ãt fuit q̃dã diſcipula[e] noĩe tabita:[f] q̃ interp̃tata dicit̃ dorcas. Hec erat plena opibꝰ bonis ⁊ elemoſynis q̃s faciebat: Factũ ẽ ãt i diebꝰ ill̃: vt infirmata moreret̃. Quã cuȝ lauiſſẽt: poſuerũt eã i cenaclõ. Cum aũt ꝓpe eẽt lydda ab ioppe: diſcipli audiẽtes: q2 petrꝰ eẽt i ea: miſerũt duos

viros ad eũ.rogãtes:[g] ne pigriteris veĩre vſq; ad nos. Exurgẽs aũt petrꝰ: veĩt cũ ill̃. Et cũ aduẽiſſ;:[h] duxerũt illũ i cẽaclm:[i] ⁊ circũſteterũt illũ oẽs vidue flẽtes:[k] ⁊ oñdẽtes ei tũicas ⁊ veſtes q̃s faciebat ill̃ dorcas.[l] Eiectis aũt oibꝰ foraſ:[m] petrꝰ ponẽs gẽua[n] orauit:[o] ⁊ ꝯuſꝰ ad corpꝰ dixit:[p] Tabita ſurge[q] At illa apuit oclõſ: ⁊ viſo petro reſedit[r] Dans ãt illi manũ erexit eã: ⁊ cũ vocaſſet ſcõs ⁊ viduas aſſignauit eã viuã Notũ ãt fcm̃ ẽ ꝑ vniuerſaȝ ioppen:[s] ⁊ crediderũt mlͭti i dño. Factũ eſt ãt vt dies multos moraret̃ in ioppe apud ſymonẽ quẽdã coriariũ.

.x.

[a] Ir ãt q̃dã erat i ceſarea nomĩe corneliꝰ[c] cẽturio[d] cohortis q̃ dr̃ italica:[e] religioſꝰ[f] ⁊ timẽs deum[g] cum omni domo ſua:

deuote deuȝ quouſq; intellexit ſe exauditum. o Et conuerſus ad corpus exanime dixit.in chriſti virtute. p Tabita ſurge.a ſomno mortis. q At illa ⁊c̃.reſedit.exercens duo oꝑa vite.ſ.videndo ⁊ ſeipſam mouendo. r Dans aũt illi manũ erexit eam.⁊ ſic apparuit ꝑfecte viua s Et crediderũt mlͭti in dño. videntes virtutem chriſti i hoc facto.cetera patent.

In ca.ix.vbi dicit̃ in poſtilla: Ego em̃ oſtendã ill̃ i ꝑ effectuȝ quanta oporteat ⁊c̃.

Additio

Hec q̃d dr̃ Ego ei oñdã illi q̃ñta oporteat eum ꝓ noĩe meo pati.videt̃ impletũ q̃n raptꝰ fuit in paradyſum: vt hr̃.ij. Corin.xij. In hac em̃ viſione intelligit̃ premia beatoꝝ vidiſſe q̃ excedunt totam humanã facultatem: naȝ q̃d oculus nõ vidit nec auris audiuit ⁊c̃.j.Cor.ij.⁊ ſic oſtenſuȝ fuit ſibi q̃ nõ ſũt ꝯdigne paſſiões huiꝰ ſeculi ad futurã gloriaȝ ⁊c̃. ad Ro.viij. Et quo oſtendit̃ manifeſte quãta ōꝑteat pati pro amore chriſti.

Capl̃m.x.

Ir aũt quidam. Poſtq̃ꝫ ſanctus lucas deſcripſit publicatõez euãgelij ꝑ petrũ inter iudeos: hic ꝯñter idẽ facit de predicatõe petri inter gentiles. Et diuidit̃ in duas ꝑtes: quia primo deſcribit̃ hec pͥdicatio: ſcdõ ſubditur petri ꝑſecutio.ca.xij. Prima in duas: in ꝑtem principalem ⁊ incidentalem ca.ſequen. ibi. Et illi quidẽ.prima adhuc in duas: q2 primo ꝑ pͥdicatõez petri deſcribit̃ conuerſio cornelij ⁊ plurium aliorum.ſcdõ ex hoc orit̃ diſceptatio iudeorũ.c.ſequẽ. prima adhuc i tres: quia pͥo ponit̃ apparitio angeli: ſcdõ do bona vocatio petri: ibi. Et cũ deſcẽdiſſet: tercio ꝯuerſio cornelij: ibi. Aperiẽs aũt. Circa primũ ſciẽdũ q̃ apparitiones angelice fiũt illis qui hoc merent̃ ex bonitate vite: ⁊ ideo primo ponit̃ cornelij virtꝰ cũ dicit̃: a Vir autem quidam.ſic dictus a corporis virtute ⁊ mentis. b Erat in ceſarea.que erat ciuitas fortis ex ſitu: naȝ erat ſupra mare mediterraneũ: ⁊ etiam ex fortitudine muroꝝ: ꝓpter quod in ea habitabant milites romani ꝓ terre cuſtodia: que romanis erat ſubiecta. c Centurio.i.habens centũ milites ſub ſe. d Cohortis que dicitur italica.erant em̃ illi milites de italia cuius caput eſt Roma: ⁊ ſic videbant̃ eſſe de principalibus militibus ad terre cuſtodiam deputatis. e Religioſus.vnũ deũ colẽdo ſicut ⁊ mlͭti alij gẽtiles legem moyſi non habentes. f Et timens deũ.offenſas eius cauendo. g Cũ oi do.ſua.quã ſic erudiebat h Faciẽs mltas elemoſynas plebi.i.paupibꝰ iudeis

[b]faciens elemoſynas mltas plebi[i] ⁊ deꝑcās deū ſp[k] Is vidit ī viſu maīfeſte q̄ſi hora diei nona[l] angelū dī itroeū tē ad ſe et dicētē ſibi[m] Corneli.[n] At ille ītuēs eū: tiore correptꝰ dixit[o] Quis es dn̄e [p] Dixit āt illi:[q] Orōnes tue ⁊ elemoſyne tue aſcēderūt in memoriā ī ꝯſpectu dei. Et nūc mitte viros ī ioppē: ⁊ accerſi ſymonē q̄ndā q̄ cognominat̃ petrꝰ. Hic hoſpitat̃ apđ ſymonē q̄ndā coriariū cuius eſt domꝰ iuxta mare. Hic dicet tibi: q̄d te opteat facē:[r] Et cū diſceſſiſſet ā gelꝰ q̄ loquebat̃ illi:[s] vocauit duos domeſticos ſuos: ⁊ militē metuētē dn̄m[t] ex his q̄ illi parebāt.[v] Quib9 cum narraſſet oīa: miſit[x] illos in ioppen:[y] Poſtera autē die iter ill' faciētibꝰ ⁊ appropinq̄ntibꝰ ciuitati:[z] aſcēdit petrꝰ in ſuꝑiora vt oraret circa horā ſextā[a] Et cū eſuriret voluit guſtare.[b] Parātibꝰ āt ill' cecidit ſuꝑ eū mētis exceſſus.[c] Et vidit[d] celū apꝑtū:[e] ⁊ dſcēdēs vas q̄ddā velut lintheū magnū[f] q̄tuor initijs[g] ſummitti d̄ celo ī terrā:[h] ī quo erāt oīa q̄drupedia ⁊ ſerpētia t̄re ⁊ volatilia celi.[h] Et facta ē vox ad eū[i] Surge petre:[k] occide[l] ⁊ mādūca. Ait aūt petrꝰ:[l] Abſit dn̄e: q2 nūq̄ mādūcaui oē cōe ⁊ imūdū[m] Et vox iterū ſcđo ad eū.[n] Qđ deꝰ purificauit: tu cōe ne[o] dixeris[p] Hoc fcm̄ ē ꝑ ter[q] Et ſtatī r̄ceptū ē vas ī celū.[r] Et dum ītra ſe heſitaret petrꝰ q̄dnā eēt viſio quā vidiſſet: ecce viri q̄ miſſi erāt a cornelio īq̄rētes domū ſymōīſ aſtiterūt ad ianuā. Et cū vocaſſet: īterrogabāt ſi ſymō q̄ cognomiat̃ petrꝰ illic hēret hoſpitiū.[s] Petro āt cogitāte d̄ viſiōe dixit[t] ſpiritus ei:[v] Ecce viri tres q̄rūt te.[x] Surge itaq:[y] ⁊ deſcēde:[z] ⁊ vade cū eiſ nihil dubitans: quia ego miſi illos

i Et deꝑcans deū ſp.i.oibꝰ tpibꝰ ad hoc aptis: vt eū dirigeret ī viā ſalutis. Ex hoc loco dicūt doctores coīter q̄ ſi aliquis paganꝰ ꝯuertat ſe ad deꝑcandū ꝑmā cauſā cuiꝰ ꝑ ſeipm pōt hr̄e noticiā aliquā: rogando vt dirigat eū ad ſalutē ſuā ⁊ caueat a pctis: deꝰ reuelabit ſibi de fide catholica quātū neceſſariū eſt ad ſalutē: vel mittet ſibi doctorē. k Is vidit. Hic ſecūdo ponit̃ angeli apparitio cū dicit̃: Is vidit in viſu. corporali. ſ. q2 angelꝰ appuit ſibi ī corpe aſſumpto. vt pꝫ ex hoc qđ d̄r hic: l Angelū dn̄i introeuntē ad ſe ⁊ dicētē voce ſenſibili. m Corneli. in hoc excitat eius attentōnem. n At ille ituēs ſi cū timore correptus. ꝓpt̃ fulgorē inſolitū ꝓcedentē d̄ vultu angeli. o Dixit q̄s es dn̄e: videbat̃ eñ maior homine. p Dixit aūt illi. nō r̄ndit āt ei q̄s eēt: ſ; qđ cornelio vtile foret vn̄ videt̃ fuiſſe angelꝰ cuſtodie cornelij deputatus. q Orationes tue ⁊ elemoſyne tue ꝛc. ſūt corā deo acceptē ꝓpter qđ ꝓuidit tibi de ſalutis tue doctore: iō ſubdit̃: Et nūc mitte ꝛc. ⁊ pꝫ lr̄a. r Et cū diſceſſiſſet. Hic ꝯñter deſcribit̃ vocatio petri: ⁊ ſcđo eius receptio in domo cornelij: ibi: Altera aūt die. Prima aūt diuidit̃ in duas: q2 prio ponit̃ miſſio nūciorū: ſcđo diuina reuelatio: ibi. Poſtea aūt. Circa primū dicit̃: r Cū diſceſſiſſet angelus. diſparēdo ab eo: nā ſicut in ꝑtāte angeli ē formare corpus vt appeat ita ⁊ diſſoluere vt nō appeat vel ſubito transferre ipm ad aliū locū. vn̄ videri nō poſſit. s Vocauit duos do. ſuos ⁊ mi. me dn̄m. de duobꝰ domeſticis nō exꝑmit̃ hic q̄ eēnt timētes dn̄m: q2 ſupra ī principio iſtiꝰ capli erat expſſū q̄ corneliꝰ erat timens deum cū oī domo ſua: ſ; de iſto milite exprimit̃ q̄ nō erat de domo ſua: ſ; de ſuis ſtipēdijs ī ꝓpria dom o viuebat. t Ex his q̄ ei parebāt. erat eñ de illis centū militibus q̄ erāt ei ſubiecti. v Quibꝰ cū narraſſet oia. ab angelo ſibi dicta. x Miſit illos in ioppen. ad querendū petꝝ. y Poſtea aūt. Hic ꝯñter ponit̃ reuelatio fcā petro: ⁊ diuidit̃ ī duas ptes: q2 prio pōit̃ viſio petri: ſcđo viſionis expoſitio: ibi. Et dū intra ſe. Circa primū dicit̃: y Poſtera aūt die. i. imediate ſequēti: q2 nūcij cornelij receſſerūt in die viſiōis ſibi facte: ⁊ ſcđa die venerūt in ioppen. z Aſcendit petrus in ſuꝑiora. vt ibi ſecretius ⁊ deuotius oraret ante comeſtionē: ſicut etiā de beato franciſco legit̃: a Et cū eſuriret voluit guſtare. orōe tñ ꝑmiſſa vt dictū ē. b Parantibꝰ ꝛc. exceſſus. i. raptus a ſenſibus exterioribus. c Et vidit. viſione imaginaria. d Celū aptū. ſicut fieri ſolet ī choruſcatōe. e Et deſcendens vas q̄ddā velut lintheū magnū. dicit velut: quia totū erat in imaginaria viſione. f Quatuor initijs. i. angulis. g Summitti d̄ celo in terrā. ꝑ cordas ī angulis ligatas h In quo erant oia q̄drupedia ꝛc. i. aīalia imūda ſ̄m leges moyſi ꝑ que intelligebantur gentiles quos iudei abominabātur vt immundos: nec etiā cū eis conuerſabantur. Per quadrupedia tñ in ſpeciali intelligebātur auari. Per ſerpentia inuidi ⁊ veneno pleni. Per volatilia ſuꝑbi q̄ vicia ī gētilibus abūdabāt. h Et facta eſt ad eum vox de celo. i Surge petre occide. intficiendo ī eis vicia. k Et mādūca. incorporando eos eccleſie ꝑ fidē ⁊ ſacra q2 tñ petrus hoc tūc non intellexit: iđo r̄ndit. l Abſit ꝛc. imūdū. i. cibū in lege ꝓhibitū quod apud iudeos dicebat̃ immundum: ⁊ etiam cōe: eo q̄ a gentilibꝰ cōiter comedebat̃: ſicut carnes porcine ⁊ huiꝰmodi. m Et vox iterū ſcđo ad eum. ad repellendū eius miſſionē. n Quod deus purificauit tu ne cōe. i. imundum. o Dixeris. xp̄s eñ paſſus ē non ſolū pro ſalute iudeorū: ſed etiā ꝓ ſalute gentiliū: ꝓpter qđ nō ſunt reputandi imūdi. Similit̃ ꝑ ſuam paſſionem euacuauit legis ceremonialia: ſicut ſupra declaratū eſt in principio eple ad hebreos: ⁊ in pluribꝰ alijs locis: ad que ptinet ꝓhibitio ciborū ⁊ ſic eos purificauit licitos faciēdo: ⁊ hoc etiam dicit Ra. Moyſes in glo. magna ſuꝑ Geñ. oīs beſtia que immūda reputat̃ in hoc ſeculo: deꝰ ſanctꝰ ⁊ benedictꝰ faciet eā mūdam in futuro ſeculo: ſicut primitꝰ fuit filijs noe: Geñ. ix. Omne quod mouet̃ aut viuit erit vobis in cibū ꝛc. Preſens aūt ſeculū vocat vſq ad aduentū meſſie: futurum autem a tpe meſſie ⁊ vltra. Et eodē modo accipit Ra. ſa. ⁊ alij doctores hebrei loquētes de pn̄ti ſeculo ⁊ futuro. p Hoc aūt factū eſt ꝑ ter. ad maiorē expreſſionē. q Et ſtatim r̄ceptū eſt vas in celū. ad ſignificandū q̄ gentiles ꝑ fidem chriſti habent ingreſſum ad celeſtia: ſicut ⁊ iudei. r Et dū intra ſe. Hic ꝯñter aperit̃ intellectus dicte viſionis: q2 nōdū petrus intelligebat: ꝓpter quod dicitur: Et dum intra ſe heſitaret ꝛc. ⁊ pꝫ lr̄a vſq ibi. s Petro aūt cogitante de viſione. quid ſignificaret. t Dixit ſpūs ei. reuelando intellectum. v Ecce viri tres querunt te. qui ſunt gentiles. x Surge itaq. de oratione. y Et deſcende. ad eos: Orauerat eñ in ſuperioribus domus: vt dictum eſt. z Et vade cum eis nihil dubitans. de communicando cum ipſis: ⁊ tunc intellexit petrus verbū de

dicentis. Que deꝰ purificauit ⁊c. intelligēdū eē de gētilibꝰ
ꝑncipalr̄ ⁊ ō cibis lege ꝓhibitis ꝯñr. cetera patēt ex ſupradi
ctis vſq3 ibi. a Introducēs ḡ eos recepit hoſpitio. cōi
cans eis ex dñi ỽbo. b Sequēti aūt die ſurgēs. abſq3
dilatōe. c Profectꝰ ē cū illis. obediēs diuinis mādatꝭ.
d Et quidā ex fri
bus. i. credētibꝰ de
iudaiſmo. e
Ab ioppe cōmitati
ſūt eū. Hr aūt ſub
dit in aliqbꝰ libris
Et petro teſtes ſit
nō ē de tex. nec hr̄ i
libris correctis: ſ3 ꝑ
mo fuit qdā glo. in
terlinearis: poſtea
textui inſerta ꝑ ig
ratiā ſcriptoꝝ: ſic
⁊ in multis aliis lo
cis ve. ac no. teſta.
f Altera aūt die.
Hic ꝯñr deſcribit
ꝑentio petri in do
mo cornelii cū dr̄.
Altera aūt die. i. in
craſtino receſſꝰ pe
tri ex ioppe.
g Corneliꝰ ỽo ex
pectabat illos ꝯuo
catis cognatis ſuiſ
vt oēs eſſent ꝑtici
pes gr̄e dei.
i Obuiꝰ ei venit
cornelius. vt reci
peret eū reuerētiꝰ.
k Et ꝓcidēs ad
pedes eius adora
uit eū. adoratione
dulie. ſciebat ei eū3
nō eē deū: ſ3 eiꝰ nū
cium. l Surge
⁊ ego ipſe hō ſū: non
angelus: ſicut ille q
appuit tibi: ꝓpt qđ
nō decet tātā reue
rētiā mihi fieri. ce
tera patēt vſq3 ibi.
m Uos ſcit. quō
abominatū ſit ⁊c. hoc eñ ſciebāt ꝑ expiētiā3 q2 gētiles
erant ⁊ int̄ iudeos habitabāt. n Sed mihi oſtendit de
us. i. in viſione ꝑdicta ⁊ eius expoſitione. o Neminē3
cuiuſcūq3 natōis. p Cōem aut imun. di. hoīem. i. q; n̄
licet alicui hoī dicere de quocūq3 alio q; ſit imundus. q
Propt̄ qđ ſine dubitatōe. alicuiꝰ trāſgreſſionis. r Ue
ni accerſitꝰ. a vobis gentilibꝰ. s Interro. ḡ ⁊c. licet aūt
audiſſ3 caſū in gn̄ali a nūciis cornelii: tñ adhuc magis vo
lebat audire in ſpēali. t Anudiuſqrta die vſq3 ad hāc
horā. eadē eñ die q corneliꝰ circa horā nonā vidit viſiōe3
miſit nūcios: vt dicit glo. ⁊ ſcđa die venerūt in ioppē: q di
ſtat a ceſarea ꝑ. xxxiiii. miliaria: vt hr̄ in deſcriptōe t̄re ſan
cte. tercio ỽo die petrꝰ iuit de ioppe: ⁊ die quarta intrauit
ceſareā. cetera patēt ex ſupradictis vſq3 ibi. v Nunc
ḡ oēs aſſumꝰ in ꝯſpectu tuo. parati cū magno deſiderio ⁊ de
uotōe x Audire oīa quecūq3 ꝑcepta tibi ſt a dño. ꝓ no
ſtra ſalute. y Aperiēs āt. Hic ꝯñr deſcribit ipiꝰ corne
lii ⁊ eoꝝ q cū eo erant ꝯuerſio: ⁊ ſcđo eoꝝ baptizatio: ibi.
Adhuc loquente. Couerſio aūt eoꝝ facta eſt ꝑ ꝑdicatōe3
petri: ideo dicit̄ y Aperiēs aūt petrus os ſuū dixit. in
cipiens ꝑ modū breuis ꝓhemii a iuſticia ⁊ bonitate diuina.
z In veritate comperi. i. expimento ꝓbaui. a Quia
non eſt ꝑſonaꝝ acceptor deꝰ. i. diſcernens inter gentiles ⁊
iudeos quātū ad ſalutē eternam: q2 vult oēs ſaluos fieri: ⁊
ad cognitōem veritatis venire. i. Timo. ii. ideo ſubditur.

Deſcēdens aūt petrꝰ ad vi
ros dixit: Ecce ego ſū que3
qritis. Que cā ē ꝓpt̄ quā ve
niſtis? Qui dixerūt: Corneliꝰ
cēturio vir iuſtꝰ ⁊ timēs deū
⁊ teſtioniū hn̄s ab vniuerſa
gēte iudeoꝝ: rn̄ſu3 accepit
ab āglo ſcō accerſiri te i do
mū ſuā: ⁊ audire ỽba abs te
a Introducēs ḡ eos: recepit
hoſpitio. b Sequēti āt die
ſurgēs: c ꝓfectꝰ ē cū illꝭ ⁊ qdā
ex frib d ab ioppe comitati
ſt eū. f Altera āt die itroiuit
ceſareā. g Corneliꝰ ỽo expe
ctabat illos: ꝯuocatis cog
tis ſuis ⁊ neceſſis amicis. Et
fcm̄ ē cū itroiiſſ3 petrꝰ i obuiꝰ
veit ei corneliꝰ: k ⁊ ꝓcidēs ad
pedes eiꝰ adorauit eū. Pe
trus ỽo eleuauit eū dicens
l Surge: ⁊ ego ipe hō ſū. Et
loquēs cū illo itrauit: ⁊ iue
nit mltos q ꝯuenerāt: dixit
q3 ad illos: m Uos ſcitis quō
abomiatū ſit viro iudeo cō
iūgi aut accedē ad alieige
nā. n Sed mihi oñdit deꝰ o ne
minē p ꝯmunē aut imundū
dicē hoiē3: q ꝓpt̄ qđ ſine du
bitatōe r veni accerſitꝰ. s Int̄
rogo ḡ quā ob cām accerſi
ſtis me? Et cornelius ait:
t Anudiuſqrta die vſq3 ad
hāc horā orās erā hora no
na in domo mea: et ecce vir
ſtetit añ me i veſte cādida ⁊
ait: Corneli exaudita ē orō
tua: ⁊ elemoſyne tue ꝯmēo
rate ſt i ꝯſpectu dei. Mitte
ergo i ioppē ⁊ accerſi ſymo
nē q cognominat̄ petrꝰ: hic
hoſpitat̄ i domo ſymōis co
riarii iux̄ mare. Confeſtim
ḡ miſi ad te: et tu bñ feciſti
veniēdo. v Nunc ergo oēs
nos i ꝯſpectū tuo aſſumꝰ: x au
dire oīa quecūq3 tibi ꝑcepta
ſt a dño. y Aperiēs āt petrꝰ
os ſuū dixit z In veritate cōpi
a q2 nō eſt ꝑſonaꝝ acceptor
deꝰ: b ſ3 i oi gēte q timet eū
c ⁊ opat̄ iuſtitiā3 d accepꝰ ē illi
e Uerbū miſit f deꝰ filiis iſrl̄:
g annūciās pacē h ꝑ ieſū xp̄m
hic i ē oīm dñs: k Uos ſcitis
l qđ factū ē ỽbū ꝑ vniuerſa3
iudeā m Incipiēs eñ a galy

b Sed in oi gente q timet eū. declinando a malo. c
Et opatur iuſticiam. faciendo bonū. d Acceptus
eſt illi: ſ3 ꝯtra hoc videt̄ qđ dicit̄ ab omnibꝰ doctoribꝰ
nullum vnq3 fuiſſe ſaluatū niſi ꝑ fide3 mediatoris: nec
ꝑ ꝯñs gr̄am habuiſſe: q facit deo acceptū quā nō habe
bāt gentiles. Di
cendu3 q; fides
mediatoris ſēꝑ
fuit neceſſaria
ad ſalutē nō ta
mē vniformiter
oi t̄pe: ⁊ oībꝰ po
pulis. Poſt pu
blicatōe3 ei euā
gelii oēs tenēt̄
habere fide3 ex
plicitam de me
diatore: quātū ad
articulos incar
natōis natiuita
tis ⁊ hmōi: que
cōiter i eccl̄ia oi
bus ꝓponuntur
credenda: añ de
claratōe3 ỽo na
tiuitatis chriſti
maiores iudeo
rum quibus da
ta eſt lex ⁊ ꝓphe
te de iſtis facien
tes mentiōe3 te
nebantur habe
re fidem de me
diatore: minus
tñ explicitam q3
in nouo teſtamē
to in quo veritas
eſt magis eluci
data minores ỽo
iudeoru3 adhuc
minus explicite
⁊ ſufficiebat eis
ad ſalutem cre
dere meſſia3 fu
turum: ſicut lex
⁊ ꝓphete nuncia
bant: in quoda3
tamen generali
licet ſignificatione legis ⁊ ꝓphetarū m non intellexerūt
in ſpeciali. Ante ỽo legem ⁊ ꝓphetas. ſ. t̄pe legis natu
re ſufficiebat omnibꝰ credere vnū deum remunerato
rem bonoꝝ ꝑ modū ab eo cognitum: ideo dicit̄: Heb.
xi. Accedentē ad deū oportet credere q2 eſt: ⁊ inquiren
tibus ſe remunerator ſit. ⁊ in hoc implicite continetur
fides mediatoris per quem fit remuneratio bonoru3
⁊ punitō maloꝝ. ſm̄ q; dicitur Iohis. v. Pater omne
iudicium dedit filio. Et quia gentilibus non fuit data
lex nec ꝓphetie: ideo tal' fides ſuffecit eis vſq3 ad publi
cationem euangelii: talem aūt habuit cornelius ⁊ eius
domeſtici: vt ſatis pz ex tex. c Uerbum. Premiſ
ſo ꝑ modum ꝓhemii de iuſticia ⁊ bonitate diuina. Hic
conſequenter petrus accedit ad propoſitum annunci
ando chriſtum dicens: e Uerbum. ſ. euangelicum
f Miſit deus filiis iſrael. primo. g Annuncians
pacem. internam gratie ⁊ ſupernam glorie h Per
ieſum chriſtum. qui in perſona propria filiis iſrael pre
dicauit: ⁊ ne credatur homo purꝰ ſubditur. i Hic
ē omniū dñs. ⁊ ꝑ ꝯñs verus deꝰ k Uos ſcitis. quia
inter iudeos habitaſtis. l Quod factum eſt verbū
⁊c. ideſt res verbo ſignata. Et que ſit illa ſubditur poſt:
Ieſum a nazareth. ſcilicet veniſſe ad predicandum
ſalutem. m Incipiens enim a galylea. ibi eñ
incepit ꝑdicare: vt pz Lu. iiii. n Poſt baptiſmū. ſ.

iohis.qꝫ añ nō legit̄ publice p̄dicaſſe. o Qḋ p̄dica uit iohes.i.ꝙ myſteriū xp̄i futuri iohes p̄dicauit:vt pꝫ ex decurſu euāgelij. p Quō vnxit eū de⁹.ſ.ieſum in hūana nā. q Spūſctō.i.plenitudine gr̄e. r Et v̄tute.in opatōne miraclorum. in quibus humanitas xp̄i erat inſtr̄m coiūctū.
s Qui ptranſijt.bn̄faciēdo q̄tū ad informati onē mor̄ ꝛ ſana tōem languidorū. t Et ſanā do oēs opp̄ſſos a dyabolo.men te ꝛ corpe.
v Qm̄ de⁹ eāt cū illo.p plenitu dinē gr̄e ꝛ p vni onē pſonalē in ſuppoſito verbi.
x Et nos teſtes ſum⁹ ⁊c.per viſū ꝛ auditū.
y Et dedit eū maiſeſtū fieri.p mlta argumēta ſuā reſurrectiōꝫ declarātia q̄ poſi ta ſūt.ſ.j.ca.
z Nō oī po.ſ teſti.por. a deo. ſm eī ꝙ dicit dionyſius.libro celeſtis hierarchie.Hec eſt lex diuinitus inſti tuta:vt ea q̄ trā ſcēdūt cognitōꝫ naturalē primo ſupiorib⁹ reuelē tur:ꝛ p ſupiores alijs manifeſtēt̄ ſicut pꝫ in ſpiri tib⁹ angelicꝭ i or dine hierarchie: nā ſupiores ime diate a deo illu minant̄ medij vō a ſupiorib⁹: ꝛ iferiores a me dijs. Reſurrectō āt xp̄i ē d̄ trāſcē détibus:ꝛ ideo primo manifeſtata eſt aplis ꝛ cū ipis manētib⁹:per quos tanq̄ p teſtes idoneos alijs mani feſtata eſt de qua idoneitate ſubdit̄: a Nobis qui man.ꝛ bi.cū illo poſtq̄ꝫ reſur.a mortuis.ad declarandū veritatem ſue reſurrectionis:vt dictū ē ſupra.j.caplo. b Et p̄cepit no.p̄di.po.ꝛ teſtificari.vt hr̄ ſupra.j.ca. Et eritis mihi teſtes ⁊c. c Quia ipe eſt qui conſti tutus eſt a deo.patre d Iudex viuoꝝ ꝛ mortuoꝝ. .i.iuſtoꝝ qui viuūt vita gr̄e ꝛ iniquoꝝ qui mortui ſunt morte culpe.ꝓpter quod dicit̄ ioh.v. Pater oīe iudi cium dedit filio. e Huic oēs ꝓphete perhibent teſti moniū.q.d.nos ſoli non ſumus ei⁹ teſtes ſed etiā om nes ꝓphete antiqui diuinitus inſpirati.vnde dicit Ra. ſa.hebreus ſup zacha.ꝙ vniuerſe ꝓphete nō ſunt locuti niſi ad dies meſſie.ſ.de principali intentione. f Ad huc loquente.Hic ↄſequenter ponit̄ cornelij ꝛ cū eo exiſtentium baptizatio:ꝛ primo per receptōem ſpiri tuſſancti in ſigno ſenſibili:que dicit̄ quedā baptizatio ca.ſequen.ꝛ.ſupra.j.ca.de qua ſubdit̄:Et cecidit ſpiri tuſſanctus ⁊c. g Et obſtu:ex circū.fideles.admirā

lea[n] p⁹ baptiſmū[o] qḋ p̄dicauit iohes ieſū a nazareth quō[p] vnxit eū de⁹[q] ſpūſācto[r] ꝛ v̄tute[s] q̄ ptrāſijt bn̄faciēdo[t] ꝛ ſanādo oēs opp̄ſſos a dyabolo:[v] quoniā de⁹ erat cū illo.[x] Et nos teſtes ſum⁹ oīm q̄ feci i regiōe iudeorum ꝛ ir̄lm:quē occiderūt ſuſpēdētes i ligno. Hūc deus ſuſcitauit tcia die[y] ꝛ dedit eū maiſeſtū fieri[z] nō oī pplo:ſꝫ teſtib⁹ p̄ordinatꝭ a deo:[a] nobis q̄ manducauim⁹ ꝛ bibim⁹ cū illo poſtq̄ reſurrexit a mortuis.[b] Et p̄cepit nob p̄dicare pplo ꝛ teſtificari:[c] qꝛ ipe ē q̄ ↄſtitut⁹ ē a dō[d] iudex viuorū ꝛ mortuoꝝ.[e] Huic oēs ꝓphe teſtioniū phibēt remiſſionē pctōꝝ accipe p nomē ei⁹:oēs q̄ credūt i eū.[f] Adhuc loquēte petro verba h̄ cecidit ſpūſctūs ſup oēs q̄ audiebāt v̄bum.[g] Et obſtupuer̄t ex circūciſiōe fideles q̄ venerant cū petro: qꝛ ꝛ i natōes gr̄a ſpūſſcti effuſa ē. Audiebāt eī illos loquētes līguis:ꝛ magnificātes deū.[h] Tunc r̄ndit petrus.[i] Nūq̄d aq̄ q̄s phibere pōt vt nō baptizēt̄ hi q̄

tes ꝙ tanta gratia daretur gentilib⁹:ſicut ꝛ iudeis nutri tis in lege ꝛ ꝓphetis. Conſequent̄ ponit̄ baptizatio i aqua ſub inuocatione nominis chriſti cū dicit̄: h Tūc reſpō dit petrus.illis qui cū eo venerant admirātib⁹.
i Nūquid aquā q̄s ꝓhibere pōt ⁊c.q.d.n̄ ex quo ſpūſſā ctus nō diſtinxit in ter nos ꝛ ipos gen tiles ſicut videtis.
k Et iuſſit eos ba ptizari in nomine ieſu chriſti.in hac eī forma dabatur baptiſmus in pri mitiua eccleſia ra tionibus dictis.ij. ca.ſ. l Tūc ro ga.eū vt ma.⁊c.vt plenius iſtruerent̄ in fide ꝛ ſolidarent̄
In ca.x.vbi dicitur in poſtilla: In veritate comperi.i. expimento ꝓbaui.

Additio.

Hoc qḋ dicitur hic: In veritate cōperi.nō videtur referendum ad experimentum ſenſibile ſeu corporale.qꝛ ſcire ꝙ deus nō eſt acceptor pſonarū non cadit ſub ſēſu referendū eſt igit̄ ad veritatem rationis ſm quā comperitur ꝙ de⁹ q̄ ſūme bonus ꝛ ſūme iuſt⁹ ꝛ non debet eſſe pſonarum acceptor. Si aūt dicat̄ ꝙ ex hoc ꝙ gentiles i p̄mitiua eccleſia baptizabant̄ ꝓphetabant ꝛ hēbant dona linguar̄ ſicut et iudei p hoc experimento ꝓbatur ꝙ deus non diſcreuit inter iudeos ꝛ gentiles q̄tum ad ſalutem eternam. Dicendum ꝙ ꝓphetare ꝛ linguis varijs loqui ſunt gratie gratiſdate tm̄ ꝛ non gratum facientes:ꝛ ideo p talia non probatur ꝓpoſitum.

ſpm̄ſctm̄ acceperūt:ſicut ꝛ nos:[k] Et iuſſit eos baptizari in noīe ieſu chriſti.[l] Tūc rogauer̄t eū:vt maneēt apō eos aliq̄t dieb⁹.

.xj.

[a]Audier̄t āt apl̄i[b] ꝛ fr̄es[c] qui erāt i iudea:[d] quoniā ꝛ gētes recper̄t v̄bū dei.[e] Cū āt aſcēdiſſet petr⁹ hieroſolymā[f] diſceptabāt aduerſ⁹ illū q̄ erāt ex circūciſione dicētes.[g] Quare introiſti ad viros p̄putiū hn̄tes: ꝛ māducaſti cū illꝭ:[h] Incipiēs āt petr⁹:exponebat illꝭ ordinē dicēs:Ego erā in ciuitate ioppe orās:ꝛ vidi in exceſſu mētis mee viſionē: deſcēdēs vas q̄ddā velut lītheū magnū q̄tuor initijs ſūmitti de celo ꝛ venit vſqꝫ ad me. In qḋ intuēs ↄſiderabā:ꝛ vidi q̄drupedia t̄re ꝛ beſtias ꝛ reptilia ꝛ volatilia celi. Audiui aūt ꝛ vocē dicētē mihi:Surge petre: occide:ꝛ māduca. Dixi aūt Nequaq̄ dn̄e:quia cōe aut imūdū nunq̄ itroiuit i os meū. Reſpondit aūt vox ſcdō de celo:Q̄ de⁹ mūdauit: tu ne cōe dixeris: Hoc aūt factum eſt p ter:ꝛ rece-

Ca.xj.

Audierunt autem apoſtoli. Poſtq̄ꝫ deſcripta eſt cornelij conuerſio:hic conſequenter ponit̄ ex hoc orta diſputatio:circa quā primo queſtio ꝓponit̄:ꝛ ſecūdo ſoluitur:ibi. Incipiens. Circa primū dicitur.
a Audier̄t aūt apoſtoli.xj.ſimiliter: b Et fratres.i. alij fideles cum eis exiſtentes. c Qui erant in iudea. ceſarea eī ad quam iuerat petrus erat in terra philiſtinorum. d Quoniam ꝛ gentes receperunt v̄bū dei.ſ.cornelius ꝛ amici ſui. e Cum aūt aſcendiſſet petrus hieroſolymā.hoc dicitur quia hieruſalem erat in altiori ſitu q̄ꝫ ceſarea q̄ eſt ſup mare mediterraneū ſita. f Diſce. aduer.illū qui erant ex circūciſione.i. conuerſi de iudaiſmo. g Quare introiſti ⁊c.q.d.non eſt licitum communicare cum incircumciſis. h Incipiens autem. Hic conſequent̄ ſoluit̄ queſtio:ꝛ hoc p reuelationē factā petro qꝛ fuit ſibi oſtenſum neminē debere reputari imundum.

⁊ ꝑ vbū ſpūſſcī dicēt̃ ꝙ iret cū gētilib⁹ ⁊ cōicarꝫ cū eis ſine dubitatōe: ⁊ pꝫ lr̃a ex dcis ca. pce. qꝛ r̃pētitio ē illi⁹ qđ dcm̄ ē ibi vſqꝫ ibi. i Sicut ⁊ in nos i initio. i. i die penthecoſtes. k Recordat⁹ ſū vbi dñi ⁊c. Ex q̄ pꝫ ꝙ talis datio ſpūſſcti i ſig̃ ſenſibili dr̃ q̄dā baptizatio: ⁊ i fine ꝯcludit petrus. l Si ḡ eā

Miltuſqꝫ numerus ⁊c. l Peruenit aūt ſermo ad aures eccl'ie q̄ erat hieroſolymis. eo ꝙ apl'i erāt ibi q̄b⁹ ſignificabat̃ ꝓfect⁹ fidei. m Et miſert barna. vſqꝫ ātiochiā. ad informandū plen⁹ credētes ⁊ ꝯfirmādū. n Qui cū ꝑueniſſet ⁊ vidiſſet ḡrām dei. i. multiplicatione fideliū.

dē grāꝫ. in ſigno ſēſibili. m Dedit illis. i. i ncircūciſis. n Sicut ⁊ nobis circūciſis. o Qui credimus in dñm ieſū xp̄m. q. d. Circūciſio aūt ꝑputiuꝫ nihil facit ad hoc: ſꝫ fides ihu xp̄i. p Ego eñ quis eraꝫ. qui ſum puluis ⁊ cinis. q Qui poſſeꝫ ꝓhibere deuꝫ. ſ. dare grāꝫ ſuā ſꝫ ſuū bn̄placitū. Or aūt in aliquib⁹ libris ſubditur: Ne daret ſpiritūſſctū credētib⁹ in noīe ieſu xp̄i non ē de tex. nec hr̃ in libris correctis ſꝫ fuit q̄dā interlinear̃ glo. ꝑ ſcriptores textui inſerta. r His auditis: ratōnabilib⁹ ⁊ veris. s Tacuerūt ab increpatōne petri ei⁹ factū approbātes. t Et glīficabant deū. grās agēdo de hoc ꝙ grām ſuā extēderat ad gētiles: iō ſequit̃. v Ergo ⁊ gentib⁹ pniām dedit deus. i. tps ⁊ locū pnie. Ad vitā. ſ. eternaꝫ ꝯſequēdā. x Et illi. Hec ē ꝑs incidētalis. ⁊ diuidit̃ i duas ſm̄ duplex incidēs: ſcđm ibi. In his aūt dieb⁹. Primū āt incidēs eſt đ

pta ſūt oīa rurſū i celū. Et ecce viri tres ꝯfeſti aſtitert̃ i domo in q̄ erā: miſſi a ceſarea ad me. Dixit aūt ſpūs mihi: vt irē cū ill' nihil heſitās. Venerūt āt mecū ⁊ ſex frēs iſti: ⁊ igreſſi ſum⁹ in domū viri. Narrauit aūt nob̄ quō vidiſſet āgelū in domo ſua ſtātē: ⁊ dicētē ſibi: Mitte i ioppen: ⁊ accerſi ſymōeꝫ q̄ cognomiat̃ petr⁹: q̄ loq̄t tibi v̄ba i q̄b⁹ ſalu⁹ eris tu ⁊ vniuerſa dom⁹ tua. Cū aūt cepiſſē loq̄ cecidit ſpūſſcūs ſup eoſ:[i] ſicut ⁊ i nos i initō. [k] Recordat⁹ ſū āt v̄bi dñi: ſicut dicebat. Johēs q̄dē baptizauit aq̄: vos āt baptizabimi ſpūſcō.[l] Si ḡ eādeꝫ grāꝫ[m] dedit ill' de⁹:[n] ſicut et nob̄[o] qui credidim⁹ in dñm ieſū xp̄m:[p] ego q̄s eraꝫ[q] qui poſſē ꝓhibē deū?[r] His auditī[s] tacuert̃:[t] ⁊ glīficauert̃ deū dicētes:[v] Ergo ⁊ gētib⁹ pniāꝫ dedit de⁹ ad vitā.[x] Et illi q̄dē q̄ diſꝑſi fuerāt a tribulatōe:[y] que fcā fuerat ſb̄ ſtephano:[z] ꝑambulauerūt vſqꝫ phenicē[a] ⁊ cyp̄r̄[b] ⁊ antiochiā:[c] nemini loq̄ntes verbuꝫ niſi[d] ſolis iudeis.[e] Erāt

aūt q̄dā ex eis[f] viri cyp̄rij ⁊ cyrenei:[g] q̄ cū introiiſſēt antiochiā[h] loq̄bant̃ ad grecos[i] annūciātes dñm ieſuꝫ.[k] Et erat man⁹ dñi cū eis: m̄ltus qꝫ nūer⁹ credētiū ꝯuerſus ē ad dñm.[l] Peruēit āt ſermo ad aures eccl'ie q̄ erat hieroſolymis ſup iſtis:[m] ⁊ miſert̃ barnabā vſqꝫ ad ātiochiāꝫ[n] Qui cū ꝑueniſſet ⁊ vidiſſet grāꝫ dī:[o] gauiſus ē[p] ⁊ hortabāt oēs in ꝓpoito cordis ꝑmanē in dño:[q] quia erat vir bon⁹[r] ⁊ plen⁹ ſpūſctō ⁊ fide:[s] ⁊ appoſita ē m̄lta turba domino.[t] Profect⁹ eſt āt tharſuꝫ vt q̄reret ſaulū: quē cū īueniſſꝫ ꝑduxit ātiochiā. Et ānū totū ꝯuſati ſīt ibi i eccleſia:[v] ⁊ docuerūt turbā m̄ltā[x] ita vt cog̃iaret̃ p̄mū antiochie diſcipli xp̄iani.[y] In his āt dieb⁹ ſupuenerūt ab hieroſolymis ꝓph̄e antiochiā:[z] ⁊ ſurgēs vn⁹ ex eis noīe agab⁹[a] ſig̃ficabat ꝑ ſpiritū:[b] famē magnā futurā i vniu̇ſo orbe t̃rarūꝫ: q̄ fcā eſt[c] ſub claudio.[d] Diſcipuli āt[e] ꝓut q̄ſqꝫ habebat:[f] ꝓpoſuerunt in miniſteriūꝫ mittere habitātibus in iudea

o Gauiſus eſt. valde ꝓpt̃ honorē dei ⁊ ſalutē ꝓximi. p Et hortabat̃ oēs in ꝓpo. cordis ma. in dño. qꝛ q̄ ꝑſeuerauerit vſqꝫ i fineꝫ hic ſaluus erit Math. x. q Quia erat vir bonus. ꝑ virtutes acq̄ſitas. r Plenus ſpū ſctō ⁊ fi. ꝑ īfuſas. s Et appoſita eſt multa turba dño. ꝑ ꝑdicatōꝫ barnabe ad illā m̄ltitudinē q̄ ꝑus crediderat. t Profect⁹ eſt tharſuꝫ. vbi ſaulus fuerat: vt dictū ē ſupra pce. ca. videbat ei ſe ñ ſufficē ad tātā m̄ltitudinē erudiendā ⁊ regendā ſine ſauli ſocietate. v Et docuerūt turbā m̄ltā. q̄ creuit in aduētu ſauli. x Ita vt cog. pri. anti. diſ. chriſtiani ante enim credentes i xp̄m vocabant̃ tm̄ diſcipuli: ſed tunc ceperunt nominari chriſtiani a chriſto: ſicut platonici a platone

publicatōe euangelij ꝑ fideles q̄ receſſerunt de ir̄lm ꝓpter ꝑſecutōeꝫ eccl'ie in morte ſtephani motā: vt hr̃. ſ. in principio. viij. ca. ⁊ hoc ē qđ dicit̃. x Et illi quidē q̄ diſꝑſi ſūt a tribulatiōe. i. ꝓpter tribulatōeꝫ. y Que facta fuerat ſub ſtephano. i. in morte ei⁹. z Perambulauerūt vſqꝫ ad phenicē. q̄ ꝓuincia ē ſyrie. a Et cyp̄r. inſula ē maris ſatis nota. b Et antiochiā. ciuitas ē ab antiocho magno denoīata. c Nemini lo. vbū euāgelicū. d Niſi ſol' iudeis. poſtea etiā locuti ſūt gētib⁹. audientes ꝙ petrus ꝑdicauerat cornelio ⁊ alijs gentilib⁹: iō ſubdit̃. e Erāt aūt q̄dā ex eis. i. ex diſꝑſis de ir̄lm. f Viri cyprij ⁊ cyrenei. de cypro ⁊ cyrene nati: ⁊ dicūt hic aliqui doctores ⁊ ſatis ꝓbabilr̃ ꝙ iſti fuerāt gētiles: ꝯuerſi tñ prio ad iudaiſmū: deinde ad xp̄m ⁊ de iſtis ſubdit̃. g Qui cū intro. antiochiā. ꝑ aliqđ ſpaciū tp̄is ibi manēdo. h Loquebāt̃ ad grecos. i. ad gētiles. i Annūciantes dñm ieſum. vt ſicut iudei natōe agebāt ad ꝯuerſionē iudeorꝫ: ſic iſti ex gētilib⁹ nati ad conuerſionē gētiū. k Et erat man⁹ dñi. i. virtus dei in opibus miraculoſis. Cū eis. ad cōfirmatōem ſue doctrine: cui⁹ ſubdit̃ effectus cuꝫ dī:

y In his autem diebus. Hic ponitur ſecundum incidens de prenunciatione future famis cum dicitur. y In his autem diebus ſuperuenerunt prophete ab hieroſolymis antiochiam: tunc enim in eccleſia erant multi habentes ſpiritum prophetie ſm̄ ꝙ predixerat Johel propheta: ⁊ allegatum ē ſupra. ij. capitulo. z Et ſurgens vnus. vt in tanta multitudine melius audiretur. a Significauit per ſpiritum. ideſt denūciauit in ſpiritu prophetico. b Famem magnam futuram in vniuerſo orbe terrarum: que facta eſt. ⁊ ſic apparuit veritas prophetie. c Sub claudio. ideſt tempore claudij imperatoris. d Diſcipuli autem ideſt chriſtiani qui erant antiochie. e Prout quiſqꝫ habebat. i. ſm̄ ſuam facultatem non voluntatem: quia libenter plus feciſſent ſi potuiſſent. f Propoſuerunt in miniſterium mittere habitantibus in iudea fratribus. ideſt in hieruſalem: illi enim tanqꝫ magis religioſi renūciantes ꝓprietati vendiderūt poſſeſſiones vt inde ꝓuideret̃ communitati: vt habet̃ ſupra. iiij. cap

Fuerant em̄ bonis mobilib⁹ ſpoliati i ꝑſecutōe: q̄ mo
ta fuit i morte ſtephani: ꝓpt̄ qđ indigebāt ab alijs cre
dētib⁹ auxiliari maxīe t̄pe famis: qđ ⁊ fecerūt ſuū bo
nū ꝓpoſitū adiplēdo. g Mittētes ad ſeni. curam
multitudis hn̄tes. b Per man⁹ barnabe ⁊ ſauli: qui
erant ad h̄ fide
les ⁊ apti nūcij.

ſic quāt quatuor ſūt. xvj. qui eum cuſtodiebāt. d Vo
lens poſt paſcha ꝓducere eum populo. i. exponere morti
ad voluntatem populi. e Oratio aūt fiebat. vt chri
ſtus ſuum vicariū adhuc ſeruaret in vita. f Cum aūt
Hic conſequenter deſcribit̄ liberatio petri miraculoſa cū

Ca. xij.
Odē āt
t̄pe h⁹
q̄ ſupi⁹
deſcripta ē petri
ꝑdicatō: hic int̄
poſitis incidēti
bus dictis deſcri
bit̄ ꝯtra eū orta
ꝑſecutio. Et di
uidit̄ i duas par
tes: q2 primo po
nit̄ ꝑſecutio pe
tri: ſcđo punitio
aduerſarij: ibi.
Deſcendenſq3.
prima in duas
quia primo poi
tur ꝑſecutōis oc
caſio: ſcđo ip̄a ꝑ
ſecutio: ibi. Quē
cū ⁊c. Ad intelle
ctū primi ſcien
dum q̄ tres he
rodes fuerūt in
iudea: de quibus
ſcriptura facit
mentōnē. Pri
mus fuit inſtitu
tus rex iudee a
romanis: cuius
pat̄ fuit idume⁹
iſte vocatus fuit
herodes aſchalo
nita ⁊ t̄pe ip̄ius
natus fuit chri
ſtus: Math. ij.

ſrib9: qđ ⁊ fecerūt [g] mittētes
ad ſeniores [h] ꝑ man⁹ barna
be ⁊ ſauli. Ca. xij.
Odē aūt t̄pe miſit he
rodes rex man⁹: vt af
fligeret q̄ſdā de eccl'ia. Oc
cidit aūt iacobū fr̄ez iohis
gladio: vidēs āt q2 placer3
iudeis appoſuit app̄hēdē ⁊
pet̄ꝝ. [a] Erat āt dies azimo
rū. [b] Quē cu3 app̄hēdiſſet
miſit i carcerē: [c] tdēſq3 q̄tu
or q̄ternioīb9 militū ad cu
ſtodiēdū: [d] volēs p⁹ paſcha
ꝓducere eū pp̄lo. Et petr⁹
q̄dē ſeruabat i carce [e] orō āt
fiebat ſine intermiſſiōe ab
eccl'ia ad deū ꝓ eo. [f] Cū aūt
ꝓductur⁹ eū eēt herodes: [f] i
ip̄a nocte [g] erāt petr⁹ dormiēs
int̄ duos milites vinct⁹ ca
thenis duab9: ⁊ cuſtodes an̄
oſtiū cuſtodiebāt carcere3.
[h] Et ecce āgel⁹ dn̄i aſtitit: [i] ⁊
lumē refulſit i hītacl'o: per
cuſſoq3 latere petri excita
uit eū dicēs: Surge veloci

ter. [l] Et ceciderūt cathene de
manib9 ei⁹. Dixit āt āgelus
ad eū [m] Precīgere: [n] ⁊ calcia
te caligas tuas: ⁊ fec̄ ſic. Et
dixit illi: Circūda tibi veſti
mētū tuū ⁊ ſeq̄re me: ⁊ exiēſ
ſeq̄bat̄ eū: ⁊ neſciebat q2 ve
rū ē qđ fiebat ꝑ āgelū. [o] Ex
iſtiābat āt ſe viſum videre.
[p] Trāſeūtes āt p̄mā ⁊ ſcđa3
cuſtodiā [q] venerūt ad porta3
ferreā [r] q̄ ducit ad ciuitatē: [s] q̄
vltro ap̄ta ē eis [t] Et exeūteſ
ꝓceſſerūt vicū vnū: [v] ⁊ ꝯtinuo
diſceſſit āgel⁹ ab eo. [x] Et pe
tr⁹ ad ſe reuerſus dixit. Nūc
ſcio vere q2 miſit dn̄s āgelū
ſuū: ⁊ eripuit me đ manu he
rodis ⁊ de oī expectatōe ple
bis iudeoꝝ. [y] Cōſideranſq3
[z] venit ad domū marie mr̄is
iohis q̄ cognominatus eſt
marcus: vbi erāt mlti ꝯgre
gati ⁊ orantes. [a] Pulſāte āt
eo ad oſtium ianue: ꝓceſſit
puella ad vidēdū noīe rod
Et vt cognouit vocē petri

dicitur: Cum autē
ꝓducturus eum eſ
ſet herodes. ſ. đ car
cere vt occideret̄.
f In ip̄ſa nocte.
immediate ꝓceden
ti. g Erat petr⁹
dormiens inter du
os milites ⁊c. ita
cuſtoditus q̄ non
patebat vlla eua
ſio via humana: ſ3
quia deficiente hu
māo ſubſidio ſolet
eſſe diuinum: ideo
ſubditur:
h Et ecce angel⁹
dn̄i aſtitit. ad petri
liberationem.
i Et lumen reful
ſit i habitaculo. ad
eius conſolatōne3
k Percuſſoq3 la
tere petri. vt excita
ret eū a ſomno.
l Et ceciderūt ca
thene. diuina virtu
te vel angelica cui
natura corporalis
obedit ad motum
localem ꝓpter qđ
potuit illas cathe
nas ſtati3 diſſolue
re. m Precin
gere. vt ſis apt⁹ ad
ambulandum: re
ſoluerat em̄ petr⁹
cingulū ſuum vt ve
ſtis poſſet cooperi
re pedes contra fri

ꝓpter quē iſte occidit innocētes. ſcđs fuit vocatus hero
des antipas filius herodis aſchalonite: nō tamen pri
mogenitus: ⁊ iſte nunq̄3 fuit rex: ſed tetrarcha galylee:
Luc. iij. ⁊ iſte decollauit iohannē bap. tandē accuſatus
apud imperatorē romanū miſſus fuit in exiliu3 apud
lugdunū. terci⁹ vocatus fuit herodes agrippa filius ari
ſtoboli filij herodis aſchalonite: ⁊ frater herodis anti
pe: ⁊ licet iſte in principio fuerit paup: tn̄ poſtea fauen
tibus ſibi duobus imꝑatorib⁹ romanis. ſ. gaio ⁊ clau
dio fuit eleuatus ad regnū: ⁊ iſte de roma veniēs in iu
deam honorifice valde receptus fuit a iudeis: ꝓpter qđ
in fauorē eoꝝ occidit iacobū fr̄em iohannis: ⁊ incarce
rauit petꝝ. vn̄ verſus. Aſchalonita necat pueros anti
pa iohānem. Agrippa iacobū claudēs in carcere petꝝ.
⁊ ſm̄ hoc pt3 ſententia hui⁹ ꝑtis vſq3 ibi. a Erāt āt
dies azimoꝝ. ſ. quando app̄rehēdit petrum ⁊ additur
hoc ad ſignificandū cauſam quare ſtatim nō occidit pe
trū: ſicut fecerat de iacobo. volebat em̄ expectare tranſi
tum ſolennitatis paſchalis: in qua iudei. vij. diebus ve
ſcuntur panib⁹ azimis. b Que3 cū appreben. Po
ſita occaſione ꝑſecutōnis petri: hic ꝯn̄ter deſcribit̄ ip̄a
ꝑſecutio: ⁊ diuidit̄ in tres partes: quia primo ponitur
eius incarceratio iniurioſa: ſcđo eius liberatio miracu
loſa: ibi. Cum autem. tercio cum ſuis aſſociatio gratio
ſa: ibi. Conſideranſq3. Circa primū dicit̄. b Que3
cum app̄rehen. miſit in carcerē. ne poſſet effugere.
c Tradenſq3 quatuor quaternionib⁹ militū. dicitur
autem quaternio qui habet quatuor milites ſub ſe: et

gīditatem carceris: hoc em̄ ſibi erat licitum ⁊ maxime cō
tra imminēs periculum. n Et calcia te caligas tuas.
eſt autem caliga genus calciamenti non habens corium
ſuper pedem: vt dicit glo. In greco in quo ſcripſit ſanct⁹
lucas habetur: ſandalia: propter quod aliqui dicunt q̄ ve
ra litera eſt calcia te caligas gallice galloſi. o Exiſtia
bat autem ſe viſum videre. fortitudo enim carceris ⁊ dili
gens cuſtodia fecerunt ſibi imaginationem de euadendi
impotētia: propter quod rem geſtam ſomniu3 eſtimabat
p Tranſeuntes autem primam ⁊ ſecundam cuſtodiā
ſcilicet militum qui erant oppreſſi ſomno: vel quia vigilā
tes erāt acriſia percuſſi: ſicut. iiij. Reg. vj. dicitur de mili
tibus qui capere volebant helyſeum. q Venerunt ad
portam ferream ⁊c. Illa erat exterior porta carceris.
r Que ducit ad ciuitatem. ex quo videtur q̄ ille carcer
erat extra ciuitatem: ſicut fit in plurib⁹ locis. s Que
vltro aperta eſt eis. virtute diuina vel angelica modo p̄e
dicto de cathenis. t Et exeuntes proceſſerunt vicum
vnum. ad maiorem petri aſſecurationem. v Et conti
nuo diſceſſit angelus ab eo. ſubito diſparendo: ſicut di
ctum eſt. ſ. x. ca. x Et petrus ad ſe reuerſus ⁊c. ⁊ tūc ꝑ
cepit q̄ nō erat ſomniu3 ſed res geſta. y Cōſideranſq3.
hic ponit̄ ꝯn̄r reſtitutio petri ad fideles cū dr̄: Cōſideranſ
q3. ſ. vbi eſſet ⁊ quo diuertere poſſet ne a cuſtodibus inue
niretur: non timore paſſionis ductus: ſ3 q2 ꝑ viſitatōnem
angeli circa ꝓlongatōem vite ſue ſciebat voluntatē dei eē
z Venit ad domū marie. que nō ſolum erat fidelis ſ3 etiā
hoſpita fidelium. a Pulſante aūt eo ad oſtium ianue.

que clauſa erat d̄ nocte: ⁊ p infidelū pſecutōe. b Pre gaudio .ſ. liberatōis petri ⁊ ei⁹ aduēt⁹. c Sʒ introcurrens. vt bonos rūores velocit̄ nūciaret. d Inſanis. ppter fortitudīeʒ eīn carceris ⁊ cuſtodiā diligēte credebat euaſionē petri īpoſſibilē eē. e Angel⁹ ei⁹ eſt. ex hoc loco ⁊ ex hoc qd̄ dicitur: Math. xviij. Angeli eo᷑ ſemp videt faciē pr̄is. dicūt ↄcorditer ſācti ⁊ doctores q ſinguli hoīes hn̄t ſingulos angelos ad ſui cuſtodiā deputatos: ⁊ aliqn̄ apparēt in ſpē illo᷑: ſicut āgelus in ſpē beati ambroſij mediolani exiſtētis apparuit turonis in ſepultura beati martini: ⁊ beatus frāciſc⁹ in remotis agens apparuit in ca. arelatēſi. f Et obſtupuerūt. p̄ admiratōe vidētes petrū liberatuʒ ⁊ ignorātes liberatōis modū: ppt̄ qd̄ petrus cepit narrare ip̄m cū dicitur. Annuēs āt ⁊c. g Nūciate iacobo ⁊ frib⁹ ei⁹ hec. vt reddāt gr̄as deo q̄ exaudiuit petitioē eorū p me factam vt dictū ē ſupra. Oratio aūt fiebat ⁊c. h Facta aūt die. ī q̄ ordinatū erāt occidi petr̄. i Erat nō parua turbatio īnt milites. q2 timebāt negligētie eo᷑ imputari. ⁊ p ↄñs puniri ſicut ⁊ factū ē. vnde ſubdit. k Herodes aūt cū requiſiſſet eū .ſ. petrum. l Et nō inueniſſet. ⁊ porte carceris inuēte fuiſſent apte ſicut expſſe dr̄ d̄ porta ferrea. m Iuſſit eos duci .ſ. i carcerē tanq; ſuſpectos de liberatōe petri vt poſtea punirēt ſ; herodes fuit impedit⁹ celeri morte pūentus. vt hr̄ parte ſequenti. n Deſcēdēſq;. Hic ſūr deſcribit herodis punitio: ⁊ primo ponit eius pena: ſcdo ponunt duo correlaria: ibi. Verbū dn̄i. Circa primū dicit. Deſcendenſq; a iudea .i. a irl̄m que eſt in altiori ſitu iudee. o In ceſaream. nō philippi vt dicit glo. que ē in pūincia phenicis: ſed in ceſareā paleſtine q̄ antiquit⁹ dicebat turris ſtratonis et ē in confinio paleſtine ⁊ phenicis: ⁊ cā ſubdit cū dicit. p Erat aūt iratus tyrijs ⁊ ſydonijs. qui erāt de pūincia phenicis: ppter qd̄ termin⁹ eo᷑ appropinquit vt eos debellaret ⁊ puniret. q At illi vnanimes venerūt ad eū. ad placandū p oblatōem emende: ⁊ vt hoc meli⁹ facerēt rogauerūt ei⁹ cubiculariū qui erat ei⁹ ſecretari⁹: vt eēt h⁹ negocij mediator p eis ⁊ ſubdit cā cū dicit. r Eo q alerent regiones eo᷑ ab illo .i. ab herode: non eīn terra eo᷑ poterat habere victualia ſufficienter niſi de terra herodis accepta vl̄ p eā tranſportata s Statuto aūt die. ab herode vt tyrij ⁊ ſydonij eius audirent ſn̄iam. t Herodes veſtitus veſte regia .i. inſignijs regalibus decorat⁹ ad ſuā magnificētiā oſtendendā. v Sedit p tribunali. magnifice. x Et concionabat ad eos. loquēs valde egregie. y Popul⁹ aūt acclamabat. adulādo herodi. z Dei voces ⁊ nō hoīs. dicebāt eīn q talis eloquētia nō erat hominis puri: ſ; deitatē habentis.

[b] p̄ gaudio n̄ apuit ianuā: ſʒ [c] intro currēs nūciauit ſtare petr̄ an̄ ianuā. At illi dixerūt ad eā [d] Inſanis: Illa at affirmabat ſic ſe hr̄e. Illi āt dicebāt: [e] Angel⁹ e⁹ ē. Petr⁹ aūt pſeuerabat pulſās. Cū āt apuiſſet oſtiuʒ viderūt eū [f] ⁊ obſtupuerūt. Annuens āt eis manu vt tacerēt: narrauit quō dn̄s eduxiſſʒ eū de carcē. Dixitq;. [g] Nūciate iacobo ⁊ fr̄ib⁹ hec. Et egreſſ⁹ abijt ī aliū locū. [h] Facta āt die erat [i] n̄ pua tbatō īnt milites: q̄d nā fcm̄ eēt d̄ petro [k] Herodes aūt cū req̄ſiſſet eū [l] ⁊ n̄ īueniſſet: inq̄ſitione fcā de cuſtodib⁹ [m] iuſſit eos duci: [n] deſcēdēſq; a iudea [o] in ceſaream: ibi cōmorat⁹ ē. [p] Erat āt irat⁹ tyrijs ⁊ ſydonijs: [q] At illi vna nimes venerūt ad eū: ⁊ pſuaſo blaſto q̄ erat ſup cubiculū regis poſtulābāt pacē: [r] eo q alerēt r̄giōes eo᷑ ab illo. [s] Statuto āt die [t] herodes veſtitus veſte regia [v] ſedit p tribunali: [x] ⁊ ↄciōabat ad eos. [y] Populus aūt acclamabat [z] dei voces ⁊ nō hoīs. [a] Cōfeſtī aūt pcuſſit eū angel⁹ dn̄i [b] eo q nō dediſſet honorē deo: [c] ⁊ ↄſūpt⁹ a vmibus expirauit. Verbū āt dn̄i creſcebat et mltiplicabat. Barnabas āt ⁊ ſaul⁹ reuerſi ſūt ab hieroſolymis [e] expleto miſterio: aſſūpto iohē q̄ cognominatus eſt marcus.

Capitulū .xiij.

Erāt aūt ī ecc̄lia que erat ātiochie pphete [b] et doctores. [c] in quib⁹ barnabas [d] ⁊ ſymon q̄ vocabat niger: [e] et luci⁹ cyrenēſis [f] et manahē q̄ erat herodis tetrarche [g] collactane⁹: [h] ⁊ ſaulus. [i] Miniſtrātib⁹ aūt illis dn̄o [k] ⁊ ieiunātib⁹: dixit illis [l] ſpūſſanct⁹ [m] Segregate mihi ſauluʒ et barnabam [n] ī opus ad quod aſſumpſi eos.

a Confeſtim aūt percuſſit eū angelus dn̄i. vehementi dolore vētris: vt dicit ioſephus .xix. li. antiquitatū. b Eo q nō dediſſet honorē deo. ↄſiderando ppriā fragilitatē: ſ; magis cōgaudens de hoc q ppl̄s attribuebat ſibi diuinū honorem. c Et cōſūptus a vmib⁹ expirauit. cōputreſcētibus eīn in teſtinis generabant ibi. Vermes euʒ interi⁹ corrodentes. d Verbū aūt. hic ponūtur duo correlaria. primū eſt de mltiplicatōne fidei mortuo herode ipi⁹ pſecutore: ⁊ pt3 ex dictis. ſcdm eſt de reditu ſauli ⁊ bānabe ī ātiochiā. e Expleto miniſterio. p q̄ venerāt irl̄m: vt hr̄ in fine ca. pcedētis.

Ca. xiij.

Erant āt ſupi⁹ d̄ deſcripta publicatōe euāgelij facta p p̄dicatōeʒ petri cuʒ aliquib⁹ tn̄ incidētib⁹: hic ↄñter deſcribit eadem publicatio p predicatiōeʒ pauli. Et diuidit ī duas ptes: q2 pmo deſcribit ei⁹ ad apl̄atū vocatio: ſcdo hui⁹ officij executio: ibi. Et ipi quidem. Circa primū dicitur. a Erant aūt in eccleſia que erat antiochie pphete: denunciantes futura per donum pphetie vt dictum eſt de agabo .ſ. xj. ca. ⁊ plures alij erant ſimilem grām habētes. b Et doct. ſacrā ſcripturā exponētes p dona ſapiētie ⁊ ſciētie ⁊ interpretationis ſermonū. c In quibus barnabas. iſte ſm̄ hiero. in libro illuſtriū virorum eſt ille qui ſupra .iiij. ca. vocatur ioſeph leuites cyprius genere. d Et ſymon qui vocatur niger. ad differentiam ſymonis petri. e Et luci⁹ cyrenenſis .i. natus de cyrene. f Et manahen qui erat herodis tetrarche. ille eſt qui dictus eſt herodes antipas: ⁊ decollauit iohannē baptiſtā: vt dictū eſt in pncipio capitl̄i p̄cedentis. g Collactaneus .i. eodē lo lacte nutritus. h Et ſaulus. de cui⁹ vocatione ad apoſtolatuʒ pn̄cipaliter hic agitur. i Miniſtrantibus auteʒ illis domino. in bonis operibus ſm̄ ſuos gradus ⁊ officia. k Et ieiunantibus. vt mens eſſet eleuatior ad diuina. l Dixit illis ſpiritusſanctus. vtrum autem hoc fuerit verbo mentali tm̄ in reuelatione: vel verbo ſenſibili diuinitus formato vel vtroq; modo non habetur ex tex. glo. tamen interlinearis dicit q hoc dictum fuit prophetis: ⁊ per conſequens in reuelatione: tamen illa gloſa non eſt multum auctentica. m Segregate mihi ſaulum ⁊ barnabam. vt procedant ad conuerſionem gentium tunc enim iſti duo fuerunt ad apoſtolatum vocati. n In opus ad quod aſſum. ⁊c .i. i op⁹ publicatōis euāgelij: ſicut ⁊ alij apl̄i ad h̄ ſūt aſſumpti

ºTūc ieiunātes ⁊ orātes imponētes eis man⁹ dimiſerūt illos.ᵖ Et ipſi quidē miſſi a ſpiritu ſcōᵠ abierūt ſeleuciā:ʳ ⁊ inde nauigauerunt cyprū. Et cū veniſſet ſalaminā:ˢ predicabāt v̓bū dei ī ſynagogis iudeorū.ᵗ Habebāt autē ⁊ iohānē ī miniſterio. Et cū perābulaſſet vniūſā inſulā vſ3 paphū:ᵛ īuenerūt quēdā virū magū pſeudo ꝓphā iudeū:ˣ cui nomē erat barieu:ʸ qui erat cū ꝓcōſule ſergio paulo viro prudēte. Hic accerſitꝭ barnaba ⁊ paulo: deſiderabat audire v̓bū3 dei.ᶻ Reſiſtebat āt illis elymas mag⁹: ſic ei īterp̄tat̄ nomē ei⁹ᵃ q̄rēs auertere ꝓcōſulē a fideᵇ Saul⁹ āt q̄ ⁊ paul⁹ᶜ replet⁹ ſpūſcōᵈ intuēs ī eū. dixitᵉ O plene oī doloᶠ et oī fallaciaᵍ fili dyaboli:ʰ inimice oīs iuſtic̄e:ⁱ n̄ dīſinis ſ̄buertēᵏ vias dn̄i rectas:ˡ Et nūc ecce manus dn̄i ſup te:ᵐ ⁊ eris cec⁹ nō vidēs ſolē vſq3 ad tēp⁹.ⁿ Et cōfeſtim cecidit ī eum caligo ⁊ tenebre: ⁊ circuiēs q̄rebat qui ei manū3 daret.ᵒ Tunc ꝓconſul cū vidiſſet factūᵖ credidit:ᵠ admirās ſup doctrina dn̄i.ʳ Et cū3 a papho nauigaſſet paul⁹ ⁊ q̄ cū eo erant:ˢ venerūt ī pgen pāphylie.ᵗ Johes āt diſcedēs ab eis reuerſus ē hieroſolymā.ᵘ Illi v̓o ptrāſeūtes pergē venerūt antiochia3 piſidie:ᵛ ⁊ īgreſſi ſynagogā die ſabbatorumˣ ſederunt.ʸ Poſt lectōem aūt legis ⁊ ꝓphetarū: miſerūt pncipes ſynagoge ad eos dicentes:ᶻ Viri fratres: ſiq̄s eſtī vob ſermo exhortatōis ad plebem: dicite.ᶾ Surgēs autē paul⁹ ⁊ manu ſilentiū indicēs aitᶾ Viri iſraeliteᵃ ⁊ qui timetis deum audite.ᵇ Deus plebis iſrl̄ elegit patres

o Tūc ieiunātes ⁊ orātes imponētesq3 eis man⁹. in more ordinandorū: vt dicit interlinearis gloſa. ꝓpter qđ aliqui expoſitores dicūt ꝙ hic breuit̄ inculcant̄ due hyſtorie: ita ꝙ illi qui erāt antiochie ieiunauerūt ⁊ orauerūt ꝓ ipſis: ⁊ tūc miſerūt eos in ierlm: vbi erant apl̄i ad q̄s ſolū manuū3 impoſitio ptinebat: ſ3 text⁹ h̄ nō videt̄ innuere. ꝓpter qđ melius dicit̄ vt videt̄ ꝙ iā in antiochia in q̄ notabilit̄ creuerat eccl̄ia vt dictū ē. ſ. in fine xj. ca. ad regimē ipſius fuerat ab apl̄is aliq̄ epi ordinati ⁊ illuc miſſi: ⁊ illi impoſuerūt barnabe ⁊ ſaulo manus qđ ſpectat ad officium epōrū: eo ꝙ ſunt ſucceſſores aplōrū3. xxj. di. ca. in no. te. p Et ipſi quidem. Hic cōiter deſcribit̄ officij impoſiti executio: ⁊ primo publicatio euangelij p paulū cū barnaba: ſecūdo cū ſila. ca. xv. ibi poſt aliq̄t dies. pma diuidit̄ ī tres ptes: q2 pmo ponit̄ p̄dicatō ſauli ⁊ barnabe ī cypro. ſcđo in iconio ſequē. ca. tercio ponit̄ cuiuſdā ſuborte queſtionis determinatio. c. xv. Prima adhuc in duas: q2 primo ponit̄ aplōrū p̄dicatio: ſcđo iudeorū ꝯtradictio: ibi. Videtes aūt. pma adhuc in duas: q2 pmo ponit̄ p̄dicatio aplōrū in cypri inſula: ſcđo in antiochia: ibi. Et cū a papho. Circa primū dicit̄. p Et ipſi quidē miſſi a ſpūſancto. vt p3 ex dictis. q Abierūt ſeleuciā3. q̄ eſt ciuitas edificata a ſeleuco rege aſie de q̄ fit ſermo ij. Machab. iiij. r Et inde nauiga. cyprū. que eſt inſula famoſa. s Predicabāt v̓bū in ſyna. iudeorū3 q2 debebāt eis denūciare v̓bū euāgelicū: vt habet̄ infra eo. ca. t Habebat aūt ⁊ iohēm in miniſterio. ſ. p̄dicatōis: ⁊ hic ē qui cognominatus ē marc⁹ in fine ca. p̄cedentꝭ. v Inuenerūt quē. vi. magū. qui ſua malicia decepat ꝓconſulē ⁊ pplm. x Cui nomē barieu. Sic ē in greco ⁊ in libris correctis ⁊ tm̄ valet ſicut fili⁹ ieſu. y Qui erat cū ꝓconſule ſergio paulo. ab iſto mutatū eſt nomen ſauli in paulū vt cōiter dicūt doctores: q2 fuit prima pſona notabilis q̄ legit̄ ꝯuerſa p predicatōem ſauli. antiquit⁹ eñ hoīes ex aliquo facto notabili ſortiebāt̄ nomia noua: ſicut iohēs fili⁹ ſymonis machabei ex victoria qua3 habuit de hyrcanis: iohēs hyrcanus vocatus fuit: vt hr̄ in hyſtoria ſcolaſtica. ʒ Reſiſtebat aūt illis elymas magus. iſte ē qui vocatus eſt barieu. Elymas eñ interp̄tat̄ dei mei mēſura vl̓ cenſus: ſic eñ faciebat ſe vocari: vt crederet̄ nunci⁹ dei. a Querēs auertere ꝓconſulē a fide. vt eū3 magis in ſua familiaritate poſſet tenere. b Saul⁹ aūt qui et paulus. hic eſt ille qui prius ſaulus vocabat̄ ⁊ mō paulus rōne dicta. c Repletus ſpūſancto. cui⁹ v̓tute videbat ea que erāt alijs occulta. d Intuēs in eū dixit. ꝓnūcians dei ſniam. e O plene oī dolo. in agibilib⁹. f Et oī fallacia. in credibilib⁹. g Fili dyaboli. ꝓ imitatōem in opib⁹. h Inimice oīs iuſticie. acquiſite ⁊ infuſe. i Non deſinis ſ̄buertere. quā tū eſt in te. k Vias dn̄i rectas. i. fidē ⁊ mores. l Ecce man⁹ dn̄i ſup te. i. ei⁹ vidicta m Et eris cecus. vt pena rn̄deat peccato. ſ. cecitas corporis cecitati tue mētis. n Et cōfeſtim ⁊c. i. in inſtāti ad oñdēdū ꝙ cecitas illa nō fuit ꝯ cā naturali ſ3 ſupernāli. o Tūc ꝓconſul cū vidiſſ3 factū. ꝓcidēs ex diuina v̓tute in teſtimoniū doctrie p aplōs p̄dicate. p Credidit. cogſcēs ꝙ deus q̄ veritas ē pma nō pōt eſſe teſtis falſitatis. q Admirās ſuper doctrina dei. ꝙ ei3 tāte excellētie ꝙ cōfirmaret̄ opib⁹ diuina v̓tute factis. r Et cū a papho. hic cōiter deſcribit̄ aplōrū p̄dicatio in antiochia. Circa quā pmo ponunt̄ q̄dā pambula. ſ. d̓ receſſu iohis ⁊ acceſſu ad antiochiā: ſecūdo ponit̄ ipa p̄dicatio: ibi. Surgēs aūt paulus. Circa p̄mū dicit̄. r Et cū a papho naui. pau. ⁊ q̄ cū eo erant. ſ. barnabas ⁊ iohēs. r Vene. in pgen. nomē ē ciuitatis in regno pāphylie. s Johes aūt diſcedēs ab eis. h⁹ āt receſſus cām nō exp̄mit textus: nō videt̄ tn̄ fuiſſe rōnabilis: q2 ꝓpt̄ ipm paul⁹ iudicauit eū nō eſſe ītez recipiēdū in ſocietate eorū: vt hr̄ infra. xv. ca. t Illi v̓o ptranſe. pgē. vene. antiochiā piſidie. hoc dr̄ ad drīam antiochie edificate ⁊ denoīate ab antiocho magno de qua dictū ē in principio hui⁹ ca. v Et ingreſſi ſynago. die ſabba. in q̄ ꝯgregabant̄ iudei. x Sederūt. ad audiēdū: iō ſubdit̄. y Poſt lectō3 aūt le. ⁊ ꝓphe. mi. prin. ſynagoge ⁊c. ex q̄ p3 ꝙ eorū p̄dicatio fuit efficatior ex hoc ꝙ ſe nō ingeſſerūt ad p̄dicandū ſ3 rogati fuerūt. ʒ Surgēs aūt. Hic cōiter ponit̄ ipa p̄dicatio. in qua paulus ad eorū ꝯuerſionē facit talē rōnē: Ille deus qui tot beneficia prib⁹ antiquis ꝯtulit redēptōe3 vobis in ſemine dauid ꝓmiſit: ſ3 hāc in ieſu nazareno impleuit: ḡ ei adherendū ē tanq̄3 vero redemptori. primam aūt ꝓpoſitionem ꝯcedebāt ⁊ adhuc cōcedūt oēs iudei: ſed ſcđam negabant ⁊ adhuc negant. Sic ergo procedit apl̄s: quia primo tangit beneficiorum collatōnem ⁊ benedictōnis ꝓmiſſionē: ſcđo eius adimpletionē: ibi. Hui⁹ deus. tertio infert ꝯcluſionem intentā: ibi. Videte ḡ. Circa primū dicitur. ʒ Surgens aūt paulus. vt meli⁹ audiret̄ in tanta multitudine. ʒ Viri iſraelite. qui habetis legis ⁊ ꝓphetarum noticiā. a Qui timetis deū. vitantes ei⁹ offenſam. h̄ eñ dicit captādo eorū beniuolētia3 ⁊ vt melius recipiant eius exhortationem. b Deus

plebis israel elegit pr̃es nr̃os.s.abraam. c Et plebẽ ex-
altauit.p ipm ioseph cuz eẽnt incole. d In terra egy-
pti.in q̃ post mortẽ ioseph subiecti fuerũt graui seruituti:
vt pz exo.j. e Et in brachio excelso.i.i signis mirabili-
bus eduxit eos ex ea:vt pz in exo. f Et p.xl.ãno.tp̃s.
mores eoꝝ malos
g Sustinuit i de-
serto.q2 mltotiens
rebellauerũt dño:
vt pz in libris exo.
⁊ nume.
h Destruẽs gen-
tes.vij.s.chananc-
os a mõꝛeos:ephe
seos:iebuseos:phẽ
seos: gergeseos:et
etheos:vt pz in li-
bro iosue.
i Sorte distribu
it terrã eoꝝ eis:vt
pz iosue.xiij.
k Quasi p⁹ q̃dri-
gẽtos ⁊ q̃nq̃ginta
annos.s.a natiuita
te ysaac a q̃ vsq3 ad
exitũ de egypto fu-
erũt anni.cccc.vt
oñsũ fuit Geñ.xv.
⁊.ẽ.vij.c.⁊.xl.vsq3
ad ingressũ terre.p
missionis:⁊ inde.x
q̃b⁹ pugnauit io-
sue ꝯtra gẽtes p̃di-
ctas ãte diuisionẽ
terre.vñ dr̃ iosue.xj
mlto tp̃e pugnauit
iosue ꝯ reges istos
l Et p⁹ h̃ dedit iu
dices.ad regimen
ppli. Iudi.j.
m Vsq3 ad samu
el ꝓpham:inclusi-
ue:q2 fuit vltimus
iudex n Et ex-
inde postu.regẽ.j.
Reg.viij.
o Et dedit illis de
us saul filiuz cis.j.
Reg.x.
p Annis.xl.in h̃ nũero includit̃ tp̃s q̃ samuel ꝓplm iudi
cauit:q2 saul tm̃ ãnis.xx.regnauit. q Et amoto illo.p
pter pctã sua. r Suscitauit eis dauid regẽ.j.Reg.xvj
tũc em̃ vnctus fuit p samuelẽ. s Cui testio.p̃hibẽs di-
xit ⁊c̃.j.Reg.xiij. t Cui⁹ deus. Hic ꝯñr apl̃s declarat
diuine ꝓmissionis impletõez:scd̃o ad hoc inducit scriptu
re testificatõez:ibi. Et nos vobis. Circa p̃mũ dicit. t
Huius deus.s.dauid. v Et semie ẽm ꝓmissionez ⁊c̃.
ꝙ ei fuerit de semie dd̃ pz Math.j.h̃ etiã ꝑtinet̃ i ann al
bus iudeoꝝ intelligendũ tñ ẽ xp̃m a dd̃ descẽdisse ẽm cor-
pulẽtã sb̃am tm̃:⁊ nõ ẽm rõez semialẽ. Q2 aũt iesus naza
renus sit saluator isrl̃ declarat p̃ p p̃dicatõez iob̃is bapti.
q̃ fuit sic autentica ꝙ xp̃c eẽ credebat̃ nõ solũ a vulgarib⁹
s̃ etiã a maioꝛib⁹:vt pz Ioh.j.⁊ iõ subdit̃. x Predi-
cãte iob̃e.deñũciãdo xp̃m vẽtuꝝ de ꝓprio:⁊ ipm ondẽdo
cũ digito.d. Ecce agn⁹ dei ⁊c̃. Ioh.j. x Baptismũ pe-
nitẽtie.vt ppl̃s eẽt disposit⁹ ad xp̃m recipiẽdũ ⁊ vt baptis
m⁹ iob̃is eẽt dispositiu⁹ ad baptismũ xp̃i. y Quẽ me
arbitra.⁊c̃.p h̃ apet iob̃is hũilitas ⁊ etiã veritas. z
Cui⁹ nõ sũ dig.cal.pe.sol.i.offm̃ sibi etiã minimũ ipẽdere:
ñ ei intelligit̃ p h̃ ꝙ xp̃s calciat⁹ incesserit:s̃ ꝙ iob̃ez ipro-
portionabilr excesserit. Hic ei mod⁹ loquẽdi nõ solũ ad ho
mies:s̃ etiã ad inaiata applicat̃:sicut de vino multũ debili
ꝯpando ipm ad vinũ optimũ dr̃:ꝙ ñ ẽ dignũ illõ discalci

nr̃os[c] ⁊ plebẽ exaltauit cuz
eẽnt incole[d] i terra egypti:
⁊ in brachio excelso eduxit
eos ex ea:[f] ⁊ p q̃dragĩta ãno
rũ tp̃s mores eoꝝ[g] sustinuit
i deserto.[h] Et destruẽs gẽtes
septẽ i tra chanaã[i] sorte di-
stribuit eis trã eoꝝ[k] q̃i p⁹ q̃-
dringẽtos ⁊ q̃nq̃gĩta ãnos
[l] ⁊ p⁹ h̃ dedit iudices[m] vsq3
ad samuel ꝓphaz.[n] Et exin
de postulauerũt regẽ:[o] ⁊ de
dit ill' saul filiũ cis viꝝ d̃ tri
bu beniamin[p] ãnis q̃dragi
ta.[q] Et amoto illo[r] suscita-
uit ill' dd̃ regẽ:[s] cui testioni
uz p̃hibẽs dixit. Inueni dd̃
filiũ yesse viꝝ ẽz coꝛ meũ:q
faciet oẽs volũtates meas
[t] Cui⁹ de⁹[v] ex semie ẽm ꝓmis
sionẽ eduxit isrl̃ saluatoꝛez
iesũ:[x] p̃dicãte iob̃e añ faciez
aduẽt⁹ ei⁹[y] baptismũ pnie
oĩ ꝓplo isrl̃. Cũ impleret ãt
cursũ suũ dicebat.[z] Quem
me arbitramini eẽ nõ sum
ego:sed ecce venit post me:
[z] cui⁹ non sum dign⁹ calcia-
menta pedũ soluere. Viri
fr̃es filij generis abraã ⁊ q̃

i vob̃ timẽt deũ:[a] vob̃ v̂buz
[b] salutis h⁹ missũ ẽ.[c] Qui.n.
hĩtabãt irl̃m[d] ⁊ p̃ncipes ei⁹
hũc[e] ig̃rãtes:[f] ⁊ voces ꝓpha
rũ q̃ p oẽ sabbatũ legũt̃[g] iu
dicãtes[h] impleuerũt.[i] Et nul
lã cãz mortis iuenĩẽtes i eo
[k] petierũt a pylato vt inter
ficerẽt eũ.[l] Cũq3 ꝯsũmassẽt
oĩa que de eo scripta erãt:
[m] deponẽtes eũ de ligno po-
suerũt eum i monumento.
[a] Deus aũt suscitauit euz a
mortuis t̃cia die:[b] q̃ visus ẽ
[c] p dies multos his[d] qui sil'
ascẽderãt cũ eo d̃ galylea in
irl̃m:q̃ vsq3 nũc st̃ testes ei⁹
ad plebẽ.[e] Et nos vobis an
nũciam⁹ eã q̃ ad pr̃es nr̃os
repromissionẽ facta ẽ: quo
niã hãc de⁹ adipleuit filiis
vestris resuscitans iesuz:[f] si
cut i psalmo secũdo scp̃tuz
ẽ[g] Fili⁹ me⁹ es tu[a] ego hodie
genui te. Q2 autẽ suscitauit
eũ a mortuis ãpli⁹ iã nõ re-
uersuꝝ i corruptõez:ita di-
xit:[b] Quia dabo vobis san
cta dauid fidelia. Ideoq3
et alias dicit:[c] Non dabis

are:sigñicãdo ꝙ nulli⁹ ẽ momẽti i respectu illi⁹. a Vob̃
v̂bũ.s.icarnatũ. b Salutis h⁹ missũ ẽ.s.principaliter
tñ q2 i ꝓpria ꝑsona iudeis p̃dicauit:tũ q2 in medio iu-
dee.s.in irl̃m opat⁹ est salutẽ:iõ subdit̃: c Qui em̃
habitãt irl̃m.q̃tũ ad vulgares. d Et p̃ncipes e⁹.q̃
tuz ad maiores
e Hũc ig̃rates
.s.ihm nazare-
nũ eẽ xp̃m verũ.
alia tñ fuit ig̃rã
tia p̃ncipuz alia
vulgariũ sic di-
ctũ fuit supra.iij
ca.tñ neutra ex-
cusabat a toto:
imo pria aggra-
uabat q2 ꝓcede
bat ex malicia.
f Et voces ꝓ-
phetaꝝ.d̃ xp̃o lo
quẽtiũ:q̃s sacer
dotes ⁊ scribe p
inuidiã excecati
male interp̃tati
st̃:⁊ sic pplm de-
ceperũt.
g Iudicãtes
.s.iesũ morte eẽ
dignũ. h Im
pleuerũt ꝓphẽti-
as de ei⁹ passiõe
p̃dictas pz ꝙ dr̃
esaie.liij. Tanq3
ouis ad occisiõz
ducet̃ ⁊c̃.⁊ i ml'-
tis alijs ꝓpheta-
rũ dictis.
i Et nullã cãz
mortis inueniẽ-
tes i eo:sicut pz
i euãgelio ⁊ py-
lati testionio.
k Petierũt a
pyla.vt inter.eũ
p milites ipius:
⁊ l3 p̃ restiterit
tñ finalit̃ petitõi
eorum acquie-
uit:iudeoꝝ fauo
re ⁊ cesaris tio-
re. l Cum consũmassent oĩa.iudei mali. m De
ponentes eum de ligno.s.boni iudei ioseph ⁊ nicode-
mus:vt habetur Ioh.xix. Sacra em̃ scriptura sb̃ vno
contextu frequenter transit de bonis ad malos:⁊ ecõ-
uerso sicut psal.lxxvij. Cum occideret eos querebant
eum occisi non poterant eum querere:⁊ cum dicit̃. Cũ
occideret eos intelligit̃ de obstinatis in peccato:⁊ q̃d
subditur: Querebant eũ intelligitur de penitentibus ⁊
reuertentib⁹ a malo:⁊ hoc ẽm illum modum exponen
di sacram scripturam qui dicit̃ de corpe domini vero ⁊
simulato.put plenius dixi in principio geñ. a De⁹
v̂o suscitauit eũ.s.hominez xp̃m. b Qui visus ẽ vi
uens. c Per dies mltos.s.xl.vt dictum est supra.j.
ca. d His qui simul ascende.i.apostolis qui vsq3
nũc st̃ testes ei⁹ p visũ ⁊ auditũ ⁊ opatõem miraculorũ
in nomine ipsius. e Et nos. Hic consequenter in-
ducit sacram scripturam ad suum ꝓpositum.d. Et nos
vobis annun.eam que ad pa.nostros repro.facta est.
de verbi incarnatione et eius a mortuis resurrectione.
f Sicut in psal.ij.scriptum est qui ad literam intelli-
gitur de christo:sicut ibi plenius dictũ fuit. g Fili⁹
me⁹.tu nãlis:⁊ p consequens eiusdez substantie:quia
natura diuina non est multiplicabilis:alij v̂o sunt filij
adoptiui: a Ego hodie genui te.idest eternaliter.

Eternitas eiꝰ ꝑ pñs ſignificat̃ eo ꝙ in eternitate nihil tranſit in p̄teritū: nec aliquid expectat̃ futurū: ⁊ ſic ex auctē pſ. declarata ē diuinitas xpi: hūanitas vo eiꝰ apparuit ad ſenſū inter hoīes ꝯuerſando ⁊ in ea moriēdo. Conſequēter declarat eū reſurrexiſſe ad vitā imortalē: inducens ad hoc auctoritatem eſa. lv. ca. vbi em̄ nr̃a tranſlatio habet Feriā vobiſcum pactū ſempiternū miſericordias dauid fideles. tranſlatio. lxx. hʒ qḋ hic dicit̃. b Dabo vobis ſcā dauid fidelia. i. adimplēdo vobis verba dauid firma ⁊ veriſſima: ⁊ q̄ ſūt illa ſubdit. c Nō dab ſanctū tuum videre corruptōem: pſ. xv. qḋ intelligit̃ de corpe xpi ſanctiſſimo qḋ non fuit putrefactuʒ nec incineratuʒ: ſ̄ virtute diuina celeriter reſuſcitatū: dictū eſt ſupra pleniꝰ. ij. ca. Et ꝙ hec ſcriptura nō intelligat̃ d̄ dauid ſ̄ d̄ xpo ꝯñter oſtendit. dicens. d Dauid em̄ in ſua generatione .i. in ſuo tpe. e Cū adminiſtraſſet. regnū iſrael. f Voluntati dei. ſupple obediens. g Dormiuit. ſo no mortis. h Et vidit corruptōeʒ. i. putrefactōem ⁊ incineratōeʒ. i Quē vo deus ſuſcitauit a mortuis. ſ. homo chriſtus. k Non vidit. i. nō ē paſſus. l Corruptōem. nā accelerata fuit eiꝰ reſurrectio ⁊ ad vitā imortalem. m Notū igit̃ ſit vobis. abſq; aliq̄ dubitatōe. n Quia per hūc. tanq̄ ꝑ ſaluatorem. o Vobis remiſſio peccatoꝝ annunciat̃. facta ꝑ eius humanitatē meritorie: ⁊ ꝑ eius diuinitatē effectiue. p Quibꝰ non potui. in le. moyſi iuſtificari. ſ̄m ꝙ dicitur Heb. x. Impoſſibile eſt em̄ ſanguine hyrcoꝝ aut tauroꝝ auferri peccata. q In hoc. ſ. in chriſto. r Omnis q̄ credit. fide formata charitate. s Iuſtificat̃. vñ Gen. xv. dicit̃. Credidit abraam deo ⁊ reputatū eſt ei ad iuſticiā. t Videte ergo. Hic ꝯñter apoſtolꝰ infert concluſionē intentā: videlicʒ ꝙ ñ debent eē increduli chriſto ne ſup eos veniat pena ⁊ maledicto. d. t Videte ergo. i. diligenter ⁊ cauete. v Ne ſuperueniat vobis qḋ dictū eſt in ꝓphetis. i. in libro. xij. ꝓphetarū. Abacuch em̄ p̄io ſ̄m tranſlationē noſtram dicitur Aſpicite in gētibus ⁊ videte ⁊ admiramini ⁊ obſtupeſcite: q2 opus ē factū in diebus veſtris qḋ nemo credet cū narrabit̃. ſ̄m vo tranſlatōem. lxx. quam allegat hic lucas dicit̃. x Videte contēptores. diuine ꝓmiſſionis ꝑ chriſtum adimplete. y Et admiramini de magnitudine mali ſup vos venturi: ideo ſubditur. z Et diſpdimini. per romanos qui i penā mortis chriſti deſtruxerūt ciuitatē ⁊ templū: ⁊ populum iudeoꝝ partim occiderunt: ⁊ partim captiuauerūt: diſpergentes eos ꝑ diuerſas partes orbis. ⁊ iſta captiuitas que maxima ē ⁊ irreparabilis: fuit figurata ꝑ captiuitateʒ babylonicā de qua loquit̃ abacuch: ꝑ illam tanq̄ ꝑ figuram dans intelligere captiuitateʒ factā per romanos: ⁊ tunc futuram de qua loquitur hic paulus. a Quia opus operor in diebus veſtris. ſ. opus icarnatōis chriſti: paſſionis ⁊ reſurrectionis. b Quod non creditis ⁊c. licet em̄ ad predicationem chriſti ⁊ apoſtoloꝝ plures de iudeis crediderint vt patet ex predictis: tamen illi fuerunt pauci reſpectu nō credētiū. c Exeuntibꝰ autē illis. ſ. paulo ⁊ barnaba. d Rogabant. ſ. principes ſynagoge. e Vt ſequēti ſabbato loquerēt̃ ſibi verba h̄. dicūt expoſitores: ⁊ glo. videt̃ innuere ꝙ rogauerunt hoc malicioſe. iam em̄ moti erant contra barnabam ⁊ pauluʒ eo ꝙ paulus dixerat ꝙ in lege moyſi non poterant iuſtificari: ⁊ ideo volebant hoc iterum audire ex ore eiꝰ: vt ſic haberent maiorem occaſionē eos magis ꝑſequendi ſicut poſtea fecerūt. f Cumq; dimiſſa eſſʒ ſynagoga. quolibet redeunte ad domum ſuam.

ſctm̄ tuū videre corruptōeʒ. [d] Dauid em̄ ī ſua gnatōe [e] cuʒ adminiſtraſſet [f] volūtati dī [g] dormiuit ⁊ appoſitus ē ad p̄res ſuos: [h] ⁊ vidit corruptionē. [i] Quē vo deꝰ ſuſcitauit a mortuis: [k] non vidit [l] corruptōeʒ. [m] Notū igit̃ ſit vobis viri fr̄es: [n] q2 ꝑ hunc [o] vobis remiſſio peccatoꝝ annūciatur ab oib;: [p] quib; nō potuiſtis ī lege moyſi iuſtificari. [q] In hoc oīs [r] q̄ credit iuſtificabit̃. [s] Videte ergo ne [v] ſuperueniat vobis qḋ dcm̄ ē in ꝓphetꝭ. [x] Videte ꝯtēptoēs [y] ⁊ admiramī [z] ⁊ diſpdimī [a] q2 opꝰ opor ego ī diebus vr̄is opꝰ qḋ ñ [b] creditꝭ ſi qs enarrauerit vobis. [c] Exeuntib; āt illis: [d] rogabāt [e] vt ſequēti ſabbato loq̄rent̃ ſibi verba h̄: [f] Cumq; dimiſſa eſſʒ ſynagoga: [g] ſecuti ſūt multi iudeoꝝ [h] ⁊ colētiū deū aduenaꝝ paulū ⁊ barnabam: q̄ loquētes [k] ſuadebāt eis vt ꝑmanerēt ī grā dī. Sequēti vo ſabbato pene vniuerſa ciuitas ꝯueīt audire vbū dei: [l] Videntes āt turbas iudei [m] repleti ſūt zelo ⁊ ꝯtradicebāt his q̄ a paulo dicebāt̃ [n] blaſphemātes. [o] Tūc ꝯſtanter paulꝰ ⁊ barnabas dixerūt: [p] Vob oportebat p̄mū loq̄ vbū dei: [q] ſed qm̄ repellitꝭ illḋ: [r] ⁊ idignos vos iudicatꝭ [s] eterne vite: [t] ecce ꝯuertimur ad gētes. [v] Sic em̄ nobis p̄cepit dñs. [x] Poſui te ī lucē gētiū: [y] vt ſis in ſalutē vſq; ad extremū t̄re. [z] Audiētes āt gētes gauiſe ſūt: [a] ⁊ glorificabāt vbū dñi: [b] ⁊ crediderunt quotquot erāt preordinati ad vitam eternam.

g Secuti ſunt multi iudeorum. vulgarium chriſto credentium non autem principum ſynagoge contra apoſtolos machinantium. h Et colentium. ſ. deum aduenarum. i. conuerſorum de gentilitate ad iudaiſmum. k Suadebant eis vt ꝑmanerent in gratia dei. ⁊ firmiter ſtarent in fide chriſti ad quam erat vocati per gratiam dei cetera patent. l Videntes autem. Poſita pauli predicatione: hic ꝯſequenter ponitur contradictio principū ſynagoge cum dicitur: Videntes auteʒ turbas. fauentes apoſtolis. m Repleti ſunt zelo et contradicebāt his que a pau. di. ex motu inuidie ⁊ nō ex veritatis amore. n Blaſphemantes. dicendo ꝙ erant populi ſeductores. o Tunc conſtanter pau. ⁊ barna. dixerunt poſtpoſito timore. p Vobis opor. primū loqui verbū dei. i. verbuʒ euangelicum. q Sed qm̄ repellitis illud. veritati ꝯtradicendo. r Et indignos vos iudicatis. facto. s Et ne vite. que datur a chriſto. t Ecce ꝯuertimur ad gentes. ꝑdicando eis euangelicā veritatem. v Sicut eniʒ p̄cepit nobis dñs. ſicut habetur ſupra ca. j. Eritis mihi teſtes in hieruſalem ⁊ in omī iudea ⁊ ſamaria: ⁊ vſq; ad vltimum terre: ⁊ Marci vltimo. Euntes in mundum vniuerſum ⁊c. inducit etiaʒ ad hoc auctoritatē eſaie. xlix. que ad literam intelligitur de chriſto: vt ibidem dictum fuit. x Poſui te in lucem gentibus. que per apoſtolorum ꝑdicationem deuote receperunt fidem chriſti. y Vt ſis in ſalu. vſq; ad extre. terre. q2 fides chriſti diuulgata ē vbiq; etiā a tpe apoſtoloꝝ: ſicut declaratum fuit pſ. xviij. ſup illud: In oēm terram exiuit ſonus eorum ⁊c. ⁊ Ro. x. z Audientes autē gentes gaui. ſunt. de ſui illuminatiōe ⁊ ſalutis conſecutione. a Et glo. verbum dei. i. chriſtuʒ qui eſt verbum patris. b Et crediderunt quotquot erant preordinati ad vitam eternam. ſ. a deo: cuiꝰ ordinatio non poteſt fruſtrari.

a Diſſemiabat̄ aūt ꝟbū dñi. vtit̄ aūt tali mō loquendi: eo ꝙ ſemen ē verbū dei: vt dr̄ Luc. viij. b Iudei aūt. i. ꝑncipes ſynagoge. c Concitauerūt mu. reli. ⁊ ho. fauē-tes apl'is ꝯis adminiſtrātes neceſſaria ď bois ſuis. d Et ꝑmos ciuitatiſ. q̄ hēbāt regē coitatē. e Et excitauerūt pſecutõnes inuidia moti vt ſupra dcm̄ eſt. f At illi excuſſo puluere pedum ſicut dixerat ſalua-tor Math. x. ⁊ hoc in teſtimoniū ꝓpꝛij labori ad cōuerſio-nē infideliū: ⁊ obſti-natōnis recipe ver-bū dei nolentium. g Venerūt iconiū. ſicut dixerat ſal-uator math. x. cap. Cū vos pſecuti fue-rint in vna ciuita-te fugite in aliā: nō timore ſupplicij: ſ3 amore publicatio-nis euangelij. h Diſcipuli quo-q3. i. credētes i deū i Replebant̄ gau-dio. de cognitiōe ve-ritatis ⁊ aſſecutiōe ſalutis. k Et ſpūſancto. a quo h3 gaudiū cauſat̄.

Capl'm. xiiij.

Factū ē aūt Deſcripta predicatiōe aploꝝ i cypro ⁊ an-tiochia: hic ꝯñr po-nit̄ eoꝝ ꝑdicatio i iconio ⁊ quibuſdā alijs locis ꝓuincijs: Et primo circa hoc ponit̄ ꝓgreſſus ad ꝑdicandū: ſcđo re-greſſus ad cōfirmā-dū: ibi. Cūq3 euāgelizaſſet. Circa primū deſcribit̄ eoꝝ pre-dicatio i trib⁹ ciuitatib⁹ ⁊ pria fuit iconiū ď q̄ dr̄. a Fac. ē āt i ico. vt ſil'. ſ. paulus ⁊ barnabas. b Intro. ſyna iu-deoꝝ. vbi cōueniebāt ⁊ maxime diebus ſabbatoꝝ. c Et loquerent̄ eis. ꝟbū euāgelicū: ⁊ ꝯñter ſubdit lucas h⁹ ꝑdicatōis effectū. d Ita vt crederet iudeoꝝ ⁊ grecoꝝ mltitudo copioſa. ⁊ dicūt̄ hic greci ſm̄ aliquos iudei i gre-cia nati: ſ3 ad iudaiſmū cōuerſi. e Qui ꝟo increduli fu-erūt iudei. ſ. natōe: iſti eñ magis ꝯtradicebāt euangelice veritati. f Aduerſus fr̄es. i. aduerſus credētes in xp̄m vel aduerſus pau. ⁊ barnabā. cui expōni magis videt̄ ſe-quēs l'ra ꝯcordare. g Fiducialiter agētes in dño. h'ña no timore poſtpoſito: ⁊ ſubdit̄ cā. h Teſtimoniū ꝑhibē-te. ſ. dño. i Verbo gr̄e ſue. i. ꝟbo euangelico: q2 gr̄a ⁊ ve-ritas ꝑ ieſum facta eſt: Ioh. j. Et ſubdit̄ modus teſtificā-di cū dr̄. k Dante ſigna ⁊ ꝓdigia fieri ꝑ manus eoꝝ. ſ. aploꝝ: cetera patēt. l Cū aūt. Hic ſcđo ponit̄ publica-tio euangelij ꝑ paulū in locis lycaonie: Et diuidit̄ in q̄tu-or partes: q2 primo deſcribit̄ hec ꝑdicatio. ſcđo ꝑdicatōis ꝯfirmatio: ibi. Et quidā vir. tercio erroris remotio: ibi. Turbe aūt. ⁊ quarto inſurgens pſecutio: ibi. Superuene-rūt aūt. Circa primū dicit̄: l Cum aūt fact⁹ eſſet impe-tus ꝛc. q2 nō mouebant̄ ꝯ aplos rōne: ſ3 paſſiōe ire ⁊ ira-

a Diſſemiabat̄ aūt ꝟbū dñi ꝑ vniūſā regiõ3. b Iudei āt c ꝯcitauerūt mlieres religioſas ⁊ hōeſtas: d ⁊ ꝑmos ciuitatꝭ e ⁊ excitauerūt pſecutõem in paulū ⁊ barnabā: ⁊ eiecerūt eos de finib⁹ ſuis. f At illi ex-cuſſo puluere pedu3 in eos g venerūt iconiū. h Diſcipli q3 i replebant̄ gaudio k ⁊ ſpū ſctō.

Ca. xiiij.

Factū ē aūt in iconio a vt ſil' b itroirēt ſynago-gā iudeoꝝ c ⁊ loq̄rent̄: d ita vt crederet iudeoꝝ ⁊ grecoꝝ copioſa mltitudo. e Qui ꝟo increduli fuerūt iudei ſuſci-tauerūt ⁊ ad iracūdiā ꝯcita-uerūt aīas gētiū f adūſ⁹ fr̄es. Mlto igit̄ tp̄e demorati ſūt g fiducialr̄ agētes i dño: h te-ſtimoniū ꝑhibēte i ꝟbo gr̄e ſue: k dante ſigna ⁊ ꝓdigia fi-eri ꝑ man⁹ eoꝝ. Diuiſa ē āt mltitudo ciuitatis ⁊ q̇dā q̇-dē erāt cū iudeiſ: q̇dā ꝟo cū apl'is. l Cū āt fact⁹ eēt impe-tus gētiliū ⁊ iudeoꝝ cū ꝑn-cipib⁹ ſuis vt ꝯtūelijs affi-cerēt ⁊ lapidarēt eos itelli-gētes m ꝯfugerūt ad ciūtates lycaonie lyſtrā ⁊ derbē ⁊ vni-uerſā i circuitu regiõem: n ⁊ ibi euāgelizātes erant. Et ꝯmota ē ōis mltitudo i do-ctria eoꝝ: paul⁹ āt ⁊ barna-bas morabāt̄ lyſtris. o Et q̇-dā vir lyſtris īfirm⁹ pedib⁹ ſedebat claud⁹ ex vtēo mr̄is ſue: q̇ nūq̄ ābulauēat. p Hic audiuit paulū loq̄ntē q Qui r ītuit⁹ eū s ⁊ vidēs q2 fide3 hēret t vt ſalu⁹ fiēt: dixit v ma-gna voce x Surge ſuꝑ pedes tuos rect⁹. y Et exiliuit: z et ābulabat. a Turbe āt b cū vi-diſſēt qđ fecerat paul⁹: c le-uauerūt vocē ſuā lycaonice d dicētes. Dij ſil'es fcī hoib⁹ deſcēderūt ad nos. Et voca-bāt barnabā iouē: e paulu3 ꝟo mercurium: qm̄ ipe erat dux ꝟbi f. Sacerdos quoq3 iouis q̇ erat añ ciūtatē: g tau-ros h ⁊ corōas añ ianuas af-ferēſ i cū ꝓpl'is: volebat ſacri-ficare. k Qđ vbi audierunt apoſtoli barnabas ⁊ paul⁹ l conciſſis tunicis ſuis exili-erūt in turbas: clamantes:

cundie. m Confugerunt ad ciuitates lycaonie ꝛc. ſm̄ verbū xp̄i allegatū capi. p̄ce. n Et ibi euāge-lizantes erant. officiū ſibi iniūctū fidelit̄ ⁊ diligent̄ ex-equētes. o Et quidā vir. hic ꝯñter ponit̄ dicte ꝑdi-catōis ꝯfirmatō ꝑ op⁹ miraculoſum: h eñ mō ꝯfirmā-tur illa q̄ trāſcē-dūt intellectum hūanū cuiuſmo-di ſūt ea q̄ ſūt fi-dei cū dicitur. o Et quidam vir. notus ꝗtu3 ad pſonā ⁊ infir-mitatis incura-bilitatē. p Hic audiuit paulū loquēte3 ⁊ credidit. q Qui. ſ. pau-lus. r Intu-itus eū. viſu co2-pali ⁊ mētali. iō ſubdit̄. s Et videns q2 fide3 hēret. fides eni3 oculis co2pali-bus videri non pōt. t Vt ſalu⁹ fie-ret. mēte ⁊ corpo-re. v Dixit magna voce. vt magis attende-ret̄ miraculū ad honorē diuinū.

x Surge ſuper pedeſ tuos rect⁹ coram omnib⁹ aſtantibus. y Et exiliuit. i. agiliter ſurrexit z Et ambula-bat ad declarati-onē ſubite ⁊ pfe-cte curationis. a Turbe autē Hic ꝯñter ponit̄ erroris remotio: q2 primo deſcribitur ⁊ ſcđo remouet̄: ibi. Qđ vbi. Circa primū dicit̄. Tur-be aūt. idolatrie dedite. b Cum vidiſſent qđ fece-rat paulus. credētes hoc cū feciſſe ꝓpria virtute. c Leuauerūt vocem ſuā lycaonice. i. ꝓprio idiomate. d Dicentes: dij ſil'es facti hoibus deſcenderūt ad nos Credebāt eñ eos de celo deſcēdiſſe in humana effigie. d Et vocabant barnabā iouem. eo ꝙ videbat̄ ſenior etate. e Paulū ꝟo mercuriū: quoniā ipſe erat dux verbi. i. ꝓponens edificationis verbum: vt patet i textu Mercurius eñ dicitur fuiſſe eloquentiſſimus: ⁊ pro-pter hanc excellentiam dicebatur a gentilibus de⁹ elo-quentie: ⁊ ꝙ eam daret hominibus. f Sacerdos quoq3 iouis. i. eius cultui deputatus. g Tauros ad immolandum. h Et coronas ad templū ornan-dum: ſicut dicitur. j. Macha. iiij. Ornauerunt faciem templi coronis aureis. i Cum ꝓpl'is volebat ſacri-ficare. barnabe ⁊ paulo. k Quod vbi audierunt. Hic conſequenter dictus error remouetur ꝑ apoſto-los facto ⁊ verbo ipſum deteſtantes: ideo dicitur. l Conciſſis tunicis ſuis. in ſignum doloris: eo ꝙ ho-mines volebant eis impendere honorem diuinum: quem exhibere ⁊ recipere erat nephariū: iō ſubditur

[a] ⁊ dicētes. Viri qd hec faci
tis? [b] Et nos mortales ſum⁹
ſimiles vob̄ hoīes [c] annunciā
tes vobis ab his vanis [d] cō
uerti ad deū viuū: [e] q̄ fecit ce
lū ⁊ terrā ⁊ mare ⁊ oīa q̄ ī eis
ſt. [f] q̄ ī p̄terit' gnātōib⁹ dimi
ſit [g] oēs gētes [h] īgredi vias ſu
as. [i] Et qdē nō ſine teſtionio
ſemetipm̄ reliq̄t [k] bn̄faciēs d̄
celo dās pluuias ⁊ tpa fru
ctifera: iplēs cibo ⁊ leticia
corda eoꝝ. Et hec dicētes
[k] vix ſedauerūt turbas ne ſibi
imolarēt. [l] Superuenerūt āt
qdā ab ātiochia [m] ⁊ iconio
iudei: [n] ⁊ pſuaſis turbis [o] la
pidātes paulū traxerūt ext
ciuitatē eſtimātes eū mor
tuū eē. [p] Circūdātib⁹ āt eū
diſcipl'is: [q] ſurgēs īrauit ci
uitatē: [r] ⁊ poſtera die pfect⁹
ē cū barnaba ī derbē. [s] Cum
qꝫ euāgelizaſſēt ciuitati illi
⁊ docuiſſēt mltos: reuerſi ſt
lyſtrā ⁊ iconiā [t] ⁊ antiochiā
[v] cōfirmātes aīas diſcipulo
rū exhortātesqꝫ vt pmane
rēt ī fide: [x] ⁊ qm̄ p mltas tri
bulatōes oportet nos ītra
re ī regnū dei. [y] Et cū conſti
tuiſſent ill' p ſinglas eccl'ias
pſbytos [z] ⁊ oraſſēt cū ieiuna
tōib⁹: [a] cōmēdauerūt eos dn̄o
ī quē crediderūt. Trāſeun
teſqꝫ piſidiā venerūt ī pā
phyliā: [b] ⁊ loquētes verbū
dn̄i ī pgē: [c] deſcēderūt ī ata
liā [d] ⁊ inde nauigauerūt ātio
chiā: [e] vn̄ erāt traditi grē dī
[f] ī op⁹ qd̄ [g] cōpleuerūt. Cū aūt
veniſſent ⁊ cōgregaſſēt eccl'iā
[h] retulerūt q̄nta feciſſ; de⁹ cū
ill': [i] ⁊ qꝛ apuiſſet gētib⁹ oſti
ū fidei. [k] Morati ſūt āt tpſ
nō modicū cū diſcipul'.

xv.

E[a]T qdā [b] deſcē
dentes de iudea [c] doce
bāt fratres: [d] qꝛ niſi circūci
damini ſm̄ morē moyſi nō
poteſtis ſaluari. [e] Facta g̃
ſeditōe nō minima paulo ⁊
barnabe aduerſ⁹ illos [f] ſtatu
erunt vt aſcēderēt paulus ⁊
barnabas ⁊ qdā alij ex alijs
ad apl'os ⁊ pſbytos in irl'm
ſup hac queſtione. Illi er
go deducti ab eccl'ia ptrāſi
bāt phenicē ⁊ ſamariā nar
rātes conuerſionē gentiū

a Et di. viri qd̄ h̄ fa. i. facere vult' qd̄ ē blaſphēato
rium diuine maieſtatis. b Et nos mortales ſum⁹.
⁊ nō dij. c Annūciantes vobis ex his vanis. ſuple
recedere q̄ dicūt vana. qꝛ null'a veritas aut vtilitas ē in
idolatria ſ; magis dānabilitas maxia. d Conuerti
ad deū vi. i. q̄ eſt
ipa vita p eēnti
ā: ⁊ dr̄ h̄ ad di
ſtinctōez eoꝝ q̄
ſūt mortui ⁊ erro
nee putant' dij:
vt iupiter mercu
rius ⁊ hmōi. e
Qui fecit cel. et
ter. ⁊c. creādo de
nihilo ſua potē
tia infinita.
f Qui in p̄teri
tis gnātōib⁹. vſ
qꝫ ad publicati
onē euangelij.
g Dimiſit oēs
gē. i. gētiles.
h Ingredi vi
as ſuas. i. agere
ſm̄ libertatē ar
bitrij: qꝛ non de
dit eis legem re
ſtrigētē ⁊ phibēs
ſicut dedit iudis
i Et qdē nō ſi
ne teſtimonio ſe
metipm̄ reliquit
. ſ. oñdere ſe eē ve
rū deū oim̄ gētiū
ſ; oñdit hoc teſti
ficās p mltiplicē
effectū: iō ſubdit'
i Bñfa. de ce
lo dās pluuias
⁊c. vn̄ ⁊ phi na
turali rōe ex effe
ctib⁹ mltiplr' p
bauerūt vnitatē
dei: vt pꝫ. xij. me
taph. ⁊ in pluri
b⁹ alijs locis.
k Vix ſedaue
rūt tur. pp̄ter p
nitatem eaꝝ ad idolatriā. l Superuenerūt. Hic cō
ſequēter ponit' ꝯtra paulū pſecutō cū dicit': Superue
rūt aūt qdā ab antiochia. q̄ ē in regiōe pſide vl' piſidie
ſm̄ aliam l'ram. m Et iconio. vbi p̄dicauerat pau
lus: vt pꝫ in hui⁹ capl'i principio. n Et pſuaſis tur
bis: q̄ de facili ad malum mouent'. o Lapidā. pau.
tra. extra ciuitatē. tanq̄ vile cadauer indignū ſepultu
re ſed ab auib⁹ ⁊ beſtijs deuorandū. p Circūdanti
bus aūt eū diſci. ne pciperet' adhuc viuus a iudeis. q
Surgēs intrauit ciuita. ſ. liſtraꝫ a deo curatus: qd̄ patꝫ
ex eo qd̄ ſubdit'. r Et poſtera die pfectus eſt in der
ben. non eñ virtute nature poſt dictā lapidatōez poſſ;
ita trāſire in aliam ciuitatē. s Cumqꝫ euangelizaſ
ſent. Hic ꝯñter deſcribit' apl'oꝝ regreſſus ad cōfirman
dū illos q̄ crediderāt in chriſtū: ⁊ pꝫ l'ra vſqꝫ ibi. t
Et antiochiā. que ē in regiōe piſidie. v Confirmā
tes aīas diſcip. i morib⁹ ⁊ fide: x Et dicētes: Quo
niā p mltas tribu. ⁊c. q. d. nō debent vos retrahere per
ſecutōes ⁊ mala tpalia ſine quib⁹ nō habent' bona cele
ſtia ⁊ eterna que tpalibus bonis ſūt incomparabiliter
meliora. y Et cū conſtituiſſent illis p ſingu. eccleſi
as pſbyteros. ⁊ noīe pſbyteroꝝ hic intelligūtur etiam
alij eccleſie miniſtri vt epi dyaconi ⁊ hmōi. z Et
oraſſent cū ieiu. qꝛ p ieiuniū caro refrenat': ⁊ p oratiōꝫ
mens in deum eleuat'. a Cōmendauerūt ⁊c. ſine cui⁹
cuſtodia ſpeciali nō poſſent pſeuerare in bono: pſ. cxxvj.
Niſi dn̄s cuſtodierit ciuitatem ⁊c. b Et loquentes do
mini verbū in pergen. que ē ciuitas in regione pamphilie.
c Deſcenderūt in ataliā. ſm̄ aliquos ē nomen ciuitatis:
ſm̄ alios vo regio
nis. d Et inde
nauigauerūt i anti
ochia. que eſt in ſy
ria ⁊ ab antiocho
magno noīata.
e Unde erāt tra
diti grē dei. vt dcm̄
ē ſupra in pncipio
pcedentis ca.
f In opus. p̄dica
tionis euangelij.
g Quod cōpleue
rūt. i. fideliter ſunt
executi. h Re
tulerūt quanta fe
ciſſet deus cū illis i
doctrina ⁊ miracu
lis.
i Et qꝛ apperuiſ
ſet gentibus oſtiuꝫ
fidei. vocans eos p
gratiā ſuā. ſine qua
gratia nō ſufficeret
doctrina ⁊ miracu
la. nā audiētiū ean
dē p̄dicatiōez ⁊ vi
dentiū idē miracu
lū vn⁹ credit alter
non: iō dicit ſalua
tor Ioh. vj. Nēo
pōt venire ad me ni
ſi pat' qui miſit me
traxe. ⁊ Ioh. xv. c.
dicit apl's. Sine
me nihil poteſt' fa
cere. k Mora.
ſūt ad tps nō mo.
cū diſci. confirmān
do eos in fide vita
⁊ doctrina pariter.

Ca. xv.

ET quidam deſcēdentes. Deſcripta pauli ⁊ barna
be predicatione: hic conſequenter ponitur deter
minatio cuiuſdam queſtionis suborte ſcilicet de le
galium obſeruatione quam quidam credentes de iudaiſ
mo dicebant eſſe neceſſariam ad ſalutem etiam gentilib⁹
conuerſis. Paulus autem ⁊ Barnabas aſſerebant con
trarium: quia per legem nouam iudei ſunt abſoluti a de
bito obſeruande legis: gentiles vo nunq̄ fuerunt ad eam
obligati: quia non fuit eis data niſi q̄tuꝫ ad moralia que
ſunt de dictamine legis nature que omnes obligant: ſicut
plenius declaratur in epiſtolis pauli ad Roma. ⁊ Gala. ⁊
in pluribus alijs locis. primo igitur pro determinatione
huius dubij ad apoſtolos in hieruſaleꝫ recurritur: ſecūdo
hoc dubium ſoluitur: ibi. Surrexerunt. Circa primum di
citur. a Et quidam conuerſi de ſecta phariſeorum.
b Deſcendentes de iudea. que eſt in altiori ſitu q̄ ſit an
tiochia. c Docebant fratres. de gentilitate conuerſos
d Quia niſi circumcidamini ſm̄ morem moyſi non po
teſtis ſaluari. ⁊ per conſequens ſeruetis omnia legalia. qꝛ
circūciſio eſt quedam proteſtatio ⁊ obligatio vniuerſe le
gis ſeruande: vt dicitur Gal. v. e Facta ergo ſeditio
ne non minima paulo ⁊ barnabe aduerſus illos. quia aſſe
rebant contrarium. nam hoc dicere erat euacuare euan
gelium. f Statuerunt vt aſcenderent ⁊c. ⁊ patꝫ l'ra.

g Surrexerūt. Hic pñter ponit̄ ſolutio dubitatiōis. Et diuidit̄ in tres ptes: qꝛ p̄rio ꝓ vtraq; pte fit allegatio. ſecūdo veritatis determiatio: ibi. Et poſtq; tacuerūt. tercio veritatis determinate publicatio: ibi. Tūc placuit. Circa primū p̄rio allegat̄ ꝓ pte affirmatiua cū dr̄. g Surrexerūt aūt quidā de hereſi. i. ſecta.

b Phariſeoruʒ. erāt em̄ tūc apud iudeos tres ſecte. vna ſaduceoruʒ. q̄ negabant reſurrectionē ⁊ ſpm̄ ⁊ angelū: altera phariſeoꝝ q̄ vtrūq; confitebant̄: tercia vo eſſenoꝝ qui cōfitebant̄ reſurrectiōeʒ ſpiritū ⁊ angelū ſic phariſei: ſed viuebāt religioſius: habētes oia in cōi: vt dicit Joſeph⁹ atiq̄tatū li. xviij.

l Dicētes q: opoꝛtet ⁊c. ⁊ patʒ l̄ra vſq; ibi. k Surgēs petrus. vbi allegat̄ ꝓ pte altera cū dicit̄: l Viri fr̄es vos ſcitis. qꝛ factū fuit notoriuʒ.

m Q̄m ab antiquis dieb⁹. i. ſatis ꝑ tp̄s miſſionis ſpūſſancti in die pētbecoſtes in ſigno viſibili: vt hr̄. ij. ca.

n Deus in vobis elegit ꝑ os meū audire gētes ⁊c. q. d. non iui ad p̄dicandū cornelio ⁊ aliis gentilib⁹ exn̄tibus

⁊ faciebant gaudiū magnū oib⁹ fr̄ib⁹. Cū autē veniſſēt hieroſolymā ſuſcepti ſūt ab eccl̄ia ⁊ ab apl̄is ⁊ ſenioꝛib⁹ ānūciātes quāta de⁹ feciſſʒ cū illis. [g] Surrexerūt āt q̄dā d̄ hereſi [h] phariſeoꝝ q̄ crediderūt [i] dicētes: qꝛ opoꝛtʒ circūcidi eos: p̄cipe quoq; ſeruare legē moyſi. Cōueneītq; apl̄i ⁊ ſenioꝛes vidē de v̄bo hoc: Cū aūt magna ꝯq̄ſitō fieret [k] ſurgēs petr⁹ dixit ad eos [l] Viri fratres vos ſcitis [m] q̄m ab antiq̄s dieb⁹ [n] deus ī nobis elegit ꝑ os meū audire gētes verbū euāgelij ⁊ credere. [o] Et q̄ nouit corda de⁹ [p] teſtioniū ꝑhibuit [q] dās ill' ſpm̄ſcm̄ ſicut ⁊ nob: [r] ⁊ nihil diſcreuit iter nos [s] ⁊ illos [t] fide [v] purificās corda eoꝝ. [x] Nūc ergo q̄d tentat' deū īponē iugū ſuꝑ ceruices diſciploꝝ: [y] qḋ neq; nos neq; p̄res n̄ri poꝛtare potuim⁹?

cū eo ꝓpria voluntate: ſʒ ex diuina miſſiōe: vt patʒ ſupra. x. ca. o Et qui no. cor. deus. hō em̄ videt ea q̄ patēt deus aūt intuet̄ cor. j. Reg. xvj. p Teſti. perhibuit. q erāt iuſtificati licet eēnt incircūciſi. q Dans illis ſpm̄ſactū in ſigno ſēſibili. ſ. in dono linguaꝝ. r Et nihil diſcreuit inter nos. circūciſos. s Et illos. incircūciſos. t Fide. ieſu chriſti. v Purificans corda eoꝝ. ⁊ nō ſm̄ circūciſionē carnis obſeruationē legaliū. ⁊ ex hoc cōcludit ꝓpoſitū. d. x Nūc ergo quid tentatis deum. vt em̄ dicitur in glo. Ille deū tentat qui aliter q̄ ip̄e p̄cepit facere laborat: ſic faciebāt illi qui dicebāt legē euangelicā ſine obſeruatōne legaliū nō ſufficere ad ſalutē. y Quod neq; nos neq; p̄res n̄ri poꝛtare potuim⁹. hoc dicit̄ d̄ iudicialibus p̄ceptis ⁊ ceremonialibus. ꝓpter iudicialiū ſeueritatem ⁊ ceremonialiū m̄ltitudinē: moralia vo p̄cepta q̄ ſūt de dictamine legis naturalis obſeruabilia ſunt ⁊ remanēt in lege no. Sciēdū tn̄ q iudicialia ⁊ ceremonialia nō fuerūt ſimpl'r inobſeruabilia. vnde dicit hiero. in expoſitōe fidei catholice: Anathema ſit qui dicit deū aliq̄d impoſſibile p̄cepiſſe: ſʒ dicunt̄ inobſeruabilia: qꝛ de difficili obſeruabilia: ſicut dicit̄ aliquid intranſibile qḋ ē de difficili tranſibile. v. Metha. z Sed ꝑ grāʒ do. no. ieſu xp̄i credim⁹ ſa. ⁊ nō ꝑ opa legis. a Queadmodū ⁊ illi. ſ. p̄res ve. te. vn̄ de abraāʒ dr̄ Ge. xv. Anteq; eſſet circūciſus: credidit abraā deo: ⁊ reputatū ē ei ad iuſticiā. Et q̄ patʒ q non fuerat iuſtificatus ex circūciſione ſʒ ex fide circūciſionem p̄cedente: ſm̄ q deducit apl̄s Ro. iiij. b Tacuit aūt omis multitudo. ꝯſentiēs petro. c Et audiebāt barnabam ⁊ paulum ⁊c. vbi ponit̄ aliud argumētū ꝓ pte iſta: niſi deus ꝯuerſionē gētiū incircūciſoꝝ approbaſſet: ſigna ⁊ ꝓdigia in eis ꝑ apl̄os nō feciſſet. d Et poſtq;. Hic cōſequēter ponit̄ veritatis determinatio cū dr̄. e Rn̄dit iacobus. erat em̄ ep̄s hieroſolymitan⁹: ⁊ iō licet petrus eēt p̄ncipalis inter apl̄os tn̄ detulit ei in ſua dyoceſi vt determiatōem dubij pferret. d. f Viri fr̄es. fideliʒ nō carne. g Audite me. in queſtionis determinatōe. h Simō narrauit ⁊c. ⁊ patʒ ex dictis litera. i Et huic. ſ. dicto ei⁹. k Concoꝛdāt

[z] Sʒ ꝑ grām dn̄i ieſu chriſti credim⁹ ſaluari [a] queādmodū ⁊ illi. [b] Tacuit āt oīs m̄ltitudo [c] ⁊ audiebāt barnabā ⁊ paulū narrātes q̄nta de⁹ feciſſʒ ſig̃ ⁊ ꝓdigia ī gētib⁹ ꝑ eos. [d] Et poſtq̄ tacuerūt [e] rn̄dit iacob⁹ dicēs [f] Viri fratres [g] audite me. [h] Symon narrauit queādmodū primuʒ deus viſitauit ſumere ex gentib⁹ populuʒ nomini ſuo: [i] ⁊ huic [k] cōcoꝛdant verba ꝓphetaruʒ [l] ſicut ſcriptū eſt [m] Poſt hec reuertar [n] ⁊ reedificabo tabernaculū dauid [o] quod decidit: [p] ⁊ diruta eius reedificabo: [q] ⁊ erigam illḋ: [r] vt req̄rāt ceteri hoīm [s] dn̄m ⁊ oēs gētes ſuꝑ quas inuocatū ē nomē meum dicit dn̄s faciens hec. [t] Notum a ſeculo eſt dn̄o opus ſuū. [x] Propt' qḋ ego iudico non inq̄etari eos q̄ ex gentibus ꝯuertunt̄ ad deū

verba ꝓphetaruʒ de gentiū vocatione loquētiū: inducit tn̄ in ſpēali vnā auctoritatē ad ꝓpoſitū cū dicit̄. l Sic ſcriptū ē. amos ix. q̄ ſicut ibideʒ dictū fuit intelligit̄ ad l̄raʒ de reedificatōe eccleſie ꝑ vnionē iudeoꝝ ⁊ gētiū in vna fide xp̄i. Et ad intellectum hui⁹ auctoritat' q̄ allegat̄ hic ſm̄ tranſlatōeʒ. lxx. aliqua breuit̄ repetēda ſūt q̄ dicta fuerūt amos ix. Primū q xp̄s noiat̄ dauid in ſcriptura veteri: Oſee. iij. Poſt hec reuertentur filij iſr'l ⁊ q̄rerēt dn̄m deū ſuuʒ ⁊ dauid regē ſuū. vbi tranſlatio chaldaica apud hebreos auctētica ſic habet: Poſt hec reuertent̄ filij iſrael ⁊ q̄rent cultū dei ſui ⁊ obedient meſſie filio dauid regi ſuo. ⁊ ſimiliter hiere. xxx. Seruient dn̄o deo ſuo ⁊ dauid regi ſuo. vbi tranſlatio chaldaica ſic habet: Colēt corā dn̄o ſuo ⁊ obedient meſſie filio dauid. ſcḋm eſt q vna ē eccleſia que incepit a primo abel iuſto vſq; ad vltimum electū qui in fine mūdi eſt naſciturus: vt dicit beatus Greg. homelia. vij. tercium eſt q iſta eccleſia vocatur tabernaculum dei ſiue chriſti. Eſaie. iiij. Et tabernaculum in vmbraculum diei ⁊c. ⁊ apoca. xxj. Ecce tabernaculum dei cū hominibus. his p̄miſſis exponatur litera cum dicit̄ in ꝑſona dei. m Poſt hec. i. p⁹ curſum vete. teſt. n Reuertar. ad gen⁹ hūanū naturam humanā aſſumendo. Et reedificabo taber. da. i. eccl'iaʒ dei ſiue chriſti ꝑ p̄dicatōem xp̄i ⁊ aploꝝ. o Qḋ decidit. ꝑ multa peccata ⁊ maxime ꝑ idolatriam. p Et diru. ei⁹ reedi. qꝛ gētiles erāt diuiſi ꝑ idolatriam multiplicem: aliquib⁹ colentibus iouem: ⁊ aliis dyanaʒ ⁊ ſic de aliis diis gentiū. Sil'r iudei erāt diruptí ⁊ diuiſi ꝑ varios errores: nam aliq̄ negabāt reſurrectōem ſpm̄ ⁊ angelum vt dictū eſt ſupra. ⁊ aliqui irrita faciebant mādata dei ꝓpt' traditōes ſuas qḋ ē valde erroneū q̄ oia ſūt amota ꝑ p̄dicatōnē xp̄i ⁊ aploꝝ. q Et eri. illḋ. ꝑ mag̃ ⁊ m̄lta miracl'a ad exaltatōē fidei catholice facta. r Vt requi. cete. ho. i. gentiles. s Dn̄m. qḋ patet ꝑ oꝛbē impletum. t Notum a ſe. eſt dn̄o. i. ab eterno ē ſibi notum. v Opus ſuum. quod diſpoſuit operari in

tpe de vocatōe gētiū. x Propter qd ego iudico n̄
inquietari eos q̄ ex gen. ꝯuertunť. dicendo ꝙ opteat
eos circūcidi ⁊ legalia obſuare. y Sȝ ſcribere ad
eos. ꝓpter vnitatē ſocietatis eoꝝ ⁊ iudeoꝝ. z Ut
abſtineāt ſe a cōtaminatōib⁹ ſimulachroꝝ. i. a cōme-
ſtione de idola-
ticis: qꝛ ꝑ hoc de
facili poſſent iu
dei ſuſpicari ꝙ
gentiles vellent
ad idolatriā re-
uerti ſi comede
rent de illis. z
Et fornicatiōe.
quā gētiles cōi-
ter credebāt eē
licitā: ꝓpter qd
neceſſariuȝ fuit
eam ꝓhibere.

a Et ſuffoca-
tis ⁊ ſanguine.
hūc. n. cibū con-
uerſi de iudaiſ-
mo abhorrebāt
⁊ iō lȝ eēt cibus
licitus tn̄ ꝓpter
amicabilē ſocie
tatē ſcriptū fuit
gētilibus vt ab-
ſtinerent a tali-
bus ſicut freq̄n-
ter contingit ꝙ
aliquis abſtinet
a cibo quem ſcit
abominabilē ſo
cio ſuo: ꝓcedē-
te aūt tpe ceſſā-
te cā ceſſauit ef-
fectus: manife-
ſtata euāgelice
doctrine vitate
quo ſaluator di
xit: Math. xv.
ꝙ nihil qd ꝑ os
intrat coinquīat
hoīem ⁊ ꝙ nihil
eſt reijciendum
qd cū grāꝛ̄ actī
one recipiť: vt
dꝛ. j. thimo. iiij.
b Moyſes eñ
. i. ſcptura moiſi
hȝ. c A tpi-
bus antiquis in
ſingulis ciuitatibus q̄ eum p̄dicēt. Illo. n. tpe euāge-
lio nōdū publicato poterant iudei obſeruare legalia:
ſicut frequēter dictū ē ſupra in epl̄is pauli. d Tūc
placuit. hic ꝯn̄r poniť veritatis determinate publica-
tio: cum dꝛ: Tunc placuit aplis ⁊ ſenio. cū oī eccia. iſta
ſic explicanť ad oſtendendū ꝙ hec determinatio erat ab
oībus approbata abſqꝫ diſſenſiōe. e Eligere viros.
vt ſic manifeſtareť detīatio ſcripto vel verbo.
f Uiros p̄mos in frībus. qꝛ lȝ non eēnt apl̄i: tn̄ erant
de notabilioribus p⁹ apl̄os: vt ſic eis magis credereť:
⁊ eoꝝ legatio ſolēnioꝛ reddereť. g Qm̄ audiui. qꝛ
quidā ex nobis exeuntes. a nr̄a ſocietate diſcedētes.
h Turbauerunt vos verbis. volentes vobis impo-
nere importabile onus legis. i Euertētes aīas ve-
ſtras. a veritate euāgelij. k Quib⁹ non mandaui-
mus. talia dicere ſicut ipi finxerunt: cetera patēt vſqꝫ
ibi. l Qui tradiderūt aīas ſuas. i. expoſuerūt ſe pi-
culo mortis. m Pro noīe dn̄i ⁊c. i. ꝓ p̄dicatōe no-
minis xp̄i. n Qui ⁊ ipi referēt vobis verbis h̄ ea-

y Sȝ ſcribere ad eos z vt abſti-
neāt ſe a ꝯtaminatiōib⁹ ſi-
mulacroꝝ: z ⁊ fornicatōe: a ⁊
ſuffocatis ⁊ ſanguīe. b Moy
ſes. n. c a tpib⁹ antiq̄s hȝ in
ſinguliſ ciuitatib⁹ q̄ eū p̄ce-
dēt in ſynagogis vbi ꝑ oē
ſabbatū legiť d Tūc placu-
it apl̄is ⁊ ſeniorib⁹ cū omni
eccl̄ia e eligere viros ex eis et
mittere antiochiā cū pau-
lo ⁊ barnaba: iudā q̄ cogno
minabať barſabas ⁊ ſylam
f viros p̄mos in frīb⁹: ſcribē
tes ꝑ man⁹ eoꝝ. Apl̄i ⁊ ſe-
niores frēs: his q̄ ſt̄ antio-
chie ⁊ ſyrie ⁊ cilitie frībus
ex gentib⁹: ſalutē. g Qm̄ au
diuimus quia q̄dā ex nob̄
exeuntes h turbauerūt vos
verbis i euertētes aīas ve-
ſtras: k quib⁹ nō mandaui-
mus: placuit nob̄ collectis
in vnū eligere viros ⁊ mit-
tere ad vos cū chariſſimis
nr̄is barnaba ⁊ paulo: hoī-
bus l q̄ tradiderīt aīas ſuas
m ꝓ noīe dn̄i nr̄i ihu xp̄i. Mi
ſimus ḡ iudā ⁊ ſylā n q̄ ⁊ ipſi
vobis verbis referēt eadē:
o Uiſū ē. n. ſp̄ūiſctō p ⁊ nob̄
nihil q vltra iponere vobis
oneris q̄ r h̄ nccia: s vt abſti-
neatis vos ab imolatis ſi-
mulacroꝝ: ⁊ ſanguine ⁊ ſuf
focato: t ⁊ fornicatiōe a qui-
bus cuſtodientes vos bene
agetis. Ualete. Illi ḡ di-
miſſi deſcenderūt antiochi
am: ⁊ cōgregata multitudi
ne tradiderūt epl̄aȝ. Quā
cū legiſſent: v gauiſi ſūt ſuꝑ
ꝯſolatōe. x Judas aūt ⁊ ſy-
las ⁊ ipi cū eēnt ꝓphe y ver-
bo plurimo ꝯſolati ſt̄ frēs
z ⁊ ꝯfirmauerūt. Facto aūt
ibi aliquāto tpe. dimiſſi ſt̄
cū pace a frīb⁹ ad eos q̄ mi
ſerāt illos. a Uiſum ē aūt ſy
le ibi remanere: iudas autē
ſolus abijt hierl̄m. Paul⁹
aūt ⁊ barnabas demorabā
tur antiochie b docētes ⁊ e-
uangelizantes cū alijs plu
rib⁹ verbū dn̄i. c Poſt aliq̄t
aūt dies dixit d ad barnabā
paulus e Reuertētes viſite
m⁹ frēs ꝑ vniuerſas ciuita-
tes in q̄b⁹ p̄dicauim⁹ vbuȝ
dn̄i f quō ſe hēant g Barna-
bas aūt h volebat ſecū aſſu-
mere ⁊ iohānē: q̄ cognomīa
bať marcus i Paulus autē
rogabat eū: k vt qui diſceſ-
ſiſſet ab eis de pamphilia ⁊
non iſſet cum eis: in op⁹ nō
debere recipi l Facta ē autē
diſſenſio: ita vt diſcederēt

dem. que ſcribimus in epl̄a: vt cū epl̄a que ē vox mortua
cōcurrat etiā vox viua. o Uiſum ē. n. ſp̄ūiſcō. a quo n̄
pōt egredi niſi verū ⁊ ſanctū. p Et nobis. qui ſcribim⁹
ſm̄ eius inſtinctū. q Nihil vltra imponē vobis one-
ris. legaliū obſeruantiaꝝ. r Qꝫ hec neceſſaria. ad vi-
uendū cōiter cū iu
deis in eccia p̄mi
tiua. s Ut ab-
ſtineatis ⁊c. rōni-
bus p̄dictis. t
Et fornicatōe: quā
erronee licitam eē
putatis: ⁊ iō abſti-
nēdum ē ab ea: nō
ſolū ꝓpter amicabi
lē ſocietatē cum iu
deis. ſ ꝓpter necef
ſitatē ſalutis. cete-
ra patēt vſqꝫ ibi.
v Gauiſi ſunt ſu-
per ꝯſolatōe. eo ꝙ
expediti erant a le
gis onere.
x Judas aūt ⁊ ſy
las ⁊ ipi cū eēnt ꝓ
phete. i. illuminati
a deo ꝓphie dono.
y Uerbo plurio
conſolati ſunt frēs
referēdo ea q̄ erāt
in epl̄a ad maiorē
affirmatōem.
z Et ꝯfirmauerīt
eos in fide. cetera
patēt vſqꝫ ibi.

a Uiſum ē autē.
tota iſta litera vſqꝫ
ibi: paulus aūt. ex-
cluſiue nō ē in gre-
co nec in libris cor
rectis: ſ p̄mo fuit
appoſita ꝑ moduȝ
gloſe: eo ꝙ poſtea
ſubdiť: ꝙ paulus
exn̄s antiochie ac-
cepit ſylā in ſociuȝ
⁊ poſtea inſerta eſt
textui ꝑ imperitiā
ſcriptoꝝ.
b Docētes ⁊ euā
gelizantes. ad ple-
niorē inſtructōem
⁊ cōfirmatōem cre
dentiū. c Poſt
aliquot ⁊c. ſupius deſcripta ē publicatio euangelij ꝑ pau
lum in ſocietate barnabe: hic ꝯn̄r poniť eadem publica-
tio ꝑ eum in ſocietate ſyle: ⁊ diuidiť in duas ptes: qꝛ p̄i-
mo ponitur pauli ⁊ barnabe ſeꝑatio: ſecundo ipius ⁊ ſyle
aſſociatio: ibi. Paulus vō. Circa p̄muȝ dꝛ. d Dixit
ad barnabā paulus. qui de ſalute hoīm erat vald' ſolicit⁹.
e Reuertētes viſitemus frēs. ⁊ ſic ſequiť. f Quō ſe
habeant. vt videamus ſi firmiter ſtent. g Barnabas
aūt. in hoc ꝯſentiens. h Uolebat ſecū aſſumere iohā
nē. eo ꝙ ſibi familiaris erat. i Paulus aūt ro. eū. ſcilȝ
barnabā: vt abſtineret a ſocietate iohānis. k Ut qui
di. ab eis ꝺ pāphylia. vt habeť ſupius. xiij. ca. Diſceſſerat
eīn timore piculoꝝ imminentiū vel amore nimis carnali
ad matrē manentē in hierl̄m: vel forte cauſa vtriuſqꝫ: ꝓpť
qd paulus eū renuebat: nam illi qui vadunt ad p̄dicādū:
debent eē valde firmi ⁊ ab amore carnali ſegregati ⁊ ma
xime qn̄ vadunt inter infideles ⁊ ꝑſecutores: ſicut erat in
ꝓpoſito. l Facta ē aūt diſſenſio. nō tn̄ ꝯtraria chari-
tati: qꝛ quilibet eoꝝ reſpiciebat ad bonū: tn̄ alia ⁊ alia mo

tus rōne: ⁊ hoc etiā cōtigit: qꝛ p hoc maioꝛ fructus p̄dicatōis factus eſt: eo ꝙ p̄dicauerunt in pluribus locis.
m Et barnabas q̄. aſſū. mar. naui. cyp. vñ erat oꝛiūdus: vt habet̄ ſupꝛa. iiij. ca. vt ꝯfirmaret eos in fide.
n Paulus vō. Hic ꝯñr ponit̄ p̄dicatio pauli cum ſyla. Circa quā p̄io ponit̄ multiplex pauli diſcurſus p oꝛbē ad p̄dicandū: ſecūdo eius recurſus in hierl'm ad tolerandū vt vbi pſecutus fuerat eccl'iam ibi, p ea ſuſtineret pſecutiōem: ſecūda incipit .xix. ca. ibi. His autē expletis circa mediū capituli. p̄ima in duas: qꝛ p̄imo ponit̄ diſcurſꝰ pauli ad cōfirmandū cōuerſos: ſecundo ad cōuertendū nondū ꝯuerſos ſequēti ca. ibi. Trāſeuntes aūt. p̄ima adhuc in tres: qꝛ p̄mo diſcurſꝰ ad cōfirmandū incipit̄: ſcd̄o aſſociatio Timothei interponit̄ in principio ſe. ca. tercō diſcurſus ad ꝯuertendū reſumitur ibi. Cū aūt pertranſiret. circa p̄imū dr̄.
n Paulus vō electo ſyla. in ſociū p barnaba
o Profectus eſt. ad p̄dicandū.
p Traditus grē dei. .i. recōmēdatus.
q A fratribus. p eo deuote oꝛantibꝰ
r Perambu. aūt ſy. ⁊ cil. ꝯfir. eccl'ias quas ante cū barnaba inſtituerat.
s Precipiēs cuſtodire p̄cepta aploꝝ. poſita. ca. p̄cedente ad vnionē gētiliū ⁊ iudeoꝝ. In ca. xv. vbi dr̄ in poſtil. Et ſuffocatis et ſanguine ⁊c. hunc .n. cibū auerſi de iudaiſmo abhoꝛrebāt

Carnes aīaliū ſuffocatoꝝ hebrei credūt Additio ee illicitas ad eſuꝫ ⁊ hoc hñt p traditōes talmudicas: ⁊ iō p decollatōes eas interficiūt: in quo etiaꝫ ſaraceni eos ſequunt̄: vñ nō abſtinent a talibus carnibꝰ: qꝛ eas abhoꝛrēt: ſed qꝛ eas eſtimāt illicitas. Ca. xvj.

a Peruenit aūt. Hic ponit̄ aſſociatio timothei: cum dr̄. b Ecce diſcipulus quidā .ſ. notabilis in fide ⁊ moꝛibus. c Mulieris vidue fidelis .i. credentis in xp̄m. d Huic teſtimoniū reddebant. de fide ⁊ moꝛibus: ex quo pꝫ ꝙ in ſanctitate erat famoſus.
e Hunc voluit paulus ſecū ꝓficiſci. ad p̄dicandū verbū dei. f Et aſſu. circū. eū ꝓpter iudeos .i. ne ſcādalizaret eos ducendo ſecū hoīem incircūciſum de matre iudea natū: nec iſta circūciſio fuit ficta: vt dicit hiero. ſed vera vt dicit aug. qꝛ illo tp̄e nati de iudaiſmo ⁊ ꝯuerſi ad xp̄m poterant licite legalia ſeruare: ꝓles .n. ſequit̄ ventre: ⁊ qꝛ maioꝛ ē certitudo de m̄re q̄ȝ de patre: ⁊ iō q̄uis pr̄ eius eſſet gentilis reputabat̄ tñ iudeus. g Sciebāt tñ oēs ꝙ pr̄ eius eēt gētilis. Hoc aūt dr̄: qꝛ ſimplr̄ erat notū ꝙ pr̄ non pmiſerat eū circūcidi: ſic igit̄ paulus eū circūcidendo nō male fecit qꝛ p hoc ꝙ erat licitū vitauit ſcādalum iudeoꝝ. tytū qui gentilis erat ex patre ⁊ matre nō circūcidit: vt hꝫ Gal. ij. h Cū aūt. Hic reſumit̄ p̄dicatio ad ꝯfirmādū credētes: ⁊ pꝫ litera vſq; ibi. i Et eccl'ie q̄dē cōfirmabant̄ fide ⁊c. ita ꝙ augmentabāt̄ fideles ⁊ merito ⁊ nūero. k Trāſeuntes. Hic ꝯñr deſcribit̄ p̄dicatio pauli ad ꝯuerſionē infideliū: ⁊ p̄io oñdit̄ in quibus regionibus ꝓhibiti ſunt p̄dicare: ⁊ hoc ex diuina reuelatōe ſcꝫ in aſya ⁊ in bithynia: qꝛ p̄tūc maioꝛ fructꝰ imminebat ī aliīs locis p̄dicādo: ⁊ pꝫ litera. l Cū autē ptrā. Hic ꝯñr oñdit in q̄bus regionibus p̄dicauit paulꝰ: qꝛ p̄imo p̄dicauit in regio macedonie: ſcd̄o in quibuſdaꝫ aliīs ptibꝰ grecie: ſecūda incipit ca. eo. ibi. Qui aūt deducebant. p̄ima in duas: qꝛ p̄io deſcribit̄ vocatio pauli ad macedoniā: ſecūdo eius p̄dicatō ibi. Eramꝰ aūt. Circa p̄mū dr̄. l Cū aūt ptrā. myſiā deſcen. troadē. nomina ſunt ciuitatū extra macedoniā.
m Et viſio p noctē paulo oñſa eſt. a deo.
n Vir macedo .i. ſilitudo viri habētis habitū ⁊ effigiē macedonis. o Tranſiens in mace. adiu. nos. annunciando nobis viā ſalutis. o Vt aūt vi. vidit ⁊c. qꝛ paulus fuit certificatus ꝙ nō erat viſio vana: ſꝫ a deo immiſſa: ⁊ de hoc ſocios ſuos certificauit: cetera patēt vſq; ibi. p Et inde philippis. ciuitas ē denominata a philippo rege macedonū patre alexandri magni.
q Que ē prima ptis macedo. eſt .n. prima ciuitas occurrens exeuntibus de mari ex illa pte qua paulus cū ſuis ſocīs exiuit. r Ciuitas colonia. dr̄ aūt colonia qꝛ defectu indigenaꝝ replet̄ colentibꝰ aliīs: iō ſic noīnat̄ a cultura agri. s Eramus aūt. deſcripto acceſſu ad macedoniā: Hic ꝯñr deſcribit̄ p̄dicatio facta ibidē: ⁊ p̄imo in philippi ciuitate: ſecūdo in theſſalonica que etiā ē ciuitas macedonie: vt dicit hiero. in ꝓlogo ſup p̄imā eplām ad theſſa. ſcd̄a ps incipit ſe. cap. p̄ia in duas: qꝛ p̄io ponit̄ pauli p̄dicatio: ſcd̄o inſurgēs pſecutio: ibi. Factū ē aūt. Circa p̄mū dr̄. s Eramus āt in hac vrbe .ſ. philippis. t Diebꝰ ali. ꝯferētes. volebat .n. paulꝰ ꝯſiderare ꝯditōꝫ ipſi pulſq; ꝓponeret verbū. v Die aūt ſabbatoꝝ .i. q̄etis ab opibus in q̄ magis cōgregat̄ ꝑpl's. x Vbi videbat̄ oꝛō eē .i. locus aptus ad oꝛandū ⁊ p̄dicādū. y Loque. cū mu. q̄ ꝯuenerāt. ſolēt .n. magis eē deuote q̄ȝ viri. z Et que. mu. no. lydia. exprimit̄ aūt eiꝰ nomē ad maioꝛē hiſtoꝛie certitudinē. a Purpuraria. qꝛ purpurā vēdebat q̄ ē res p̄cioſa: erat .n. diues: vt pꝫ ī ſeq̄ntibꝰ.

ab inuicē: [m]⁊ barnabas q̄dē aſſūpto marco nauigaret cypꝝ. [n]Paulꝰ vō electo ſyla [o]ꝓfectꝰ ē: [p]traditꝰ grē dei [q]a frīb₉. [r]Perābulabat aūt ſyriā ⁊ ciliciā ꝯfirmās eccleſias [s]p̄cipiēs cuſtodire p̄cepta aploꝝ ⁊ ſenioꝝ. xvj.

[a]Peruenit āt in derbē ⁊ lyſtrā [b]Et ecce diſcipulꝰ q̄dā erat ibi nomīe timotheꝰ: filiꝰ [c]mlīerꝫ vidue fidelꝭ: p̄re gētili [d]Huic teſtimoniū bonū reddebant q̄ in lyſtris erāt ⁊ iconio fratres [e]Hunc voluit paulꝰ ſecū ꝓficiſci: [f]⁊ aſſumēs circūcidit eū ꝓp iudeoſ q̄ erāt in illꝭ locis [g]Sciebāt .n. oēs ꝙ pr̄ eiꝰ erat gētilꝭ. [h]Cū aūt ptrāſirēt ciuitates: tradebāt eis cuſtodire dogmata que erāt decreta ab apl'is ⁊ ſenioꝛibꝫ q̄ erāt hieroſolymis. [i]Et eccl'ie q̄dē ꝯfirmabāt fide ⁊ abūdabāt numero q̄tidie [k]Trāſeūtes aūt phrygiam ⁊ galatie regionē: vetati ſt a ſpū ſcō loq̄ vbū ī aſya. Cū veniſſent āt in myſiam tētabāt ire in bithyniā: ⁊ ñ pmiſit eos ſpūs ihū. [l]Cū aūt ptrāſiſſēt myſiā deſcēderūt troadē: [m]⁊ viſio p noctē paulo oñſa ē. [n]Vir macedo q̄dā erat ſtans: ⁊ dep̄cās eū ⁊ dicēs. [o]Trāſiēs in macedoniam adiuua nos. [o]Vt aūt viſum vidit: ſtatiꝫ q̄ſiuimus ꝓficiſci in macedoniā certi facti ꝙ vocaſſꝫ nos deus euāgelizare eis. Nauigātes āt a troade recto curſu veniīꝰ ſamothraciā: ⁊ ſeq̄nti die neapolim: [p]⁊ inde philippis: [q]q̄ ē p̄ia ptis macedonie [r]ciuitas colonia [s]Eramꝰ aūt in hac vrbe [t]diebꝫ aliquot ꝯſiſtētes. [v]Die aūt ſabbatoꝝ egreſſi ſumꝰ foras portā iuxᵃ flumē [x]vbi videbat̄ oꝛō eē: ⁊ ſedētes [y]loq̄bamur mulieribꝫ: q̄ ꝯuenerāt: [z]⁊ quedā mulier nomine lydia [a]purpuraria [b]ciuitatꝭ thiathirenoꝝ

colēs deū audiuit: c9 dñs apuit cor intendē his q̄ dicebāt a paulo. Cū aūt baptizata eēt ⁊ dom9 ei9: dep̄cata ē dicēs: Si iudicaſtis me fidelē dño eē: introite in domū meā ⁊ manete. Et coegit nos. Fcm̄ ē aūt eūtibus nob ad orōnē puellam quādā hñtē ſpm̄ phitonez obuiare nob: q̄ queſtū magnū p̄ſtabat dñis ſuis diuinādo. Hec ſubſecuta paulū ⁊ nos clamabat dicēſ: Iſti hoīes ſerui dei excelſi ſunt q̄ annūciāt vob viā ſalutis. Hoc aūt faciebat mltis dieb. Dolēs aūt paul9 ⁊ cōuerſus ſpūi dixit: Precipio tibi in noīe ihu xp̄i exire ab ea. Et exijt eadē hora. Uidentes aūt dñi ei9 q2 exiuit ſpes queſt9 eoꝝ apphēdentes paulū ⁊ ſylā ꝑduxerunt in foꝝ ad p̄ncipes: ⁊ offerētes eos magiſtratib dixerunt. Hi hoīeſ ↄturbāt ciuitatē nr̄am cū ſint iudei: ⁊ annūciāt mozez quē n̄ lz nob ſuſcipe neq3 facere cū ſim9 romāi. Et cucurrit plebs aduerſus eos: ⁊ magiſtratus ſciſſis tunicis eoꝝ iuſſerūt eos vgis cedi. Et cū mltas plagas eis ipoſuiſſent: miſerūt eos in carcerē: p̄cipiētes cuſtodi vt diligēter cuſtodiēt eos. Qui cū tale p̄ceptū accepiſſet miſit eos ī iteriorē carcerez: ⁊ pedes eoꝝ ſtrixit ligno. Media aūt nocte paul9 ⁊ ſylas adorantes laudabāt deū: ⁊ audiebant eos q̄ ī cuſtodia erant. Subito vo t̄remot9 fact9 ē magn9: ita vt mouerēt fundamēta carceris. Et ſtatiz apta ſt oīa oſtia: ⁊ vniuſoꝝ vicula ſoluta ſt. Expgefact9 autē cuſtos carceris ⁊ vidēs ianuas aptas carceris euaginato gladio volebat ſe intficē: eſtimās fugiſſe victos. Clamauit aūt paulus voce mag dicēſ: Nihil tibi malifeceris. Uniuerſi eni huc ſum9: Petitoq3 lumīe introgreſſus ē: ⁊ tremefcūs p̄cidit paulo ⁊ ſyle ad pedes ⁊ p̄ducēs eos foras ait Dñi: q̄d me oz facē vt ſalu9 fiā? At illi dixerūt: Credeī dñm ihm: ⁊ ſalu9 eris tu ⁊ domus tua: ⁊ locuti ſt ei vbuz dñi: cuz oib q̄ erāt ī domo eius. Et tollens eos in illa hora noctī lauit plagas eorū ⁊ baptizat9 ē ipe ⁊ oīs dom9 e9 ↄtiuo. Cūq3 ꝑduxiſſz eos in domum ſuā appoſuit

b Ciuitās thiathirenoꝝ. de hac ciuitate dr̄ apoc. ij. ⁊ angelo thiathire eccie ſcribe: de hac. n. ciuitate erat hec mulier oriunda: ſ manebat in philippis q̄ repleta erat alijs colonis: vt dcm̄ ē. c Colēs deū. iam. n. añ cōuerſa fuerat d̄ gētilitate ad iudaiſmū: in quo colit vn9 deus. d Cui9 ape. cor dñs ⁊c. ho. n. nō pōt docere niſi extern9 credēda p̄ponē do: ſ deus docet interius mentē illuminādo: vñ dic p̄dicatorib9: Iohā. xv. Sine me nihil. po. facere. e Cū aūt baptiſ. eēt ⁊ do. eius. i. familia q̄ erat magna: io ſubdit poſtea. f Introite in do. meā ⁊ manete. vt ibi quieſcatis ⁊ reficiamini non tm̄ vna die ſ pluribus. hoc eni iportat manſio: ⁊ ſic pz eam diuitez fuiſſe: ⁊ etiā valde deuotā iō ſubdit. g Et coegit nos. p̄cib9 valde efficacibus. h Factū ē aūt. hic pñr deſcribit inſurgēs pſecutio cui9 p̄rimo ponitur occaſio: cuz dr̄: Fcm̄ ē autez euntib9 nob ad orōnē. i. ad locū orōis. i Puella quedā hñtē ſpi. phitonē. i. diuinātē. nō enim iſta puella erat ſic phitoniſſa ſic illa mulier phitoniſſa d̄ q̄ hr̄. j. Reg. xxviij. Illa. n. nō erat obſeſſa a demone: ſ ꝑ artē magicā faciebat appere demonē in ſilitudinē alicuius mortui ad dandū r̄nſuz de occultis: vt dictū fuit ibidē: iſta vo imo demō in ea exñs dabat r̄nſa: q2 multa ſunt a demonib9 cognita q̄ hoibus ſunt occulta: ⁊ hoc mō r̄ndendo: Preſta. ma. q̄ſtū do. ſuis. k Clamabat di. iſti ho. ⁊c. dicit h glo ſa q2 timore ſpūſſancti cogēte ſpūs mēdax vera loquebat. ſed hoc nō videt verū: q2 ſubdit. l Dolēs aūt paulus ⁊c. nō doluiſſet de hoc q2 ſpūſancto cogente factū fuiſſet nec illud impediuiſſet: p̄pterq̄d videt melius dicendū: q2 paulus impoſuit illi puelle ſilētiū: eijciendo ab ea dominiū eo mō quo xp̄c hoi habēti ſpiritū imūdū ⁊ dicēti ei: ſcio q2 ſis ſanct9 dei: dixit obmuteſce ⁊ exi de homie: Marci. j. hoc. n. fecit xp̄c ne veris falſa miſceret: ſicut venenū ſub melle p̄pinat. ⁊ q2 nolebat hr̄e teſtimoniū ſanctitatis a demone: ne ꝑ hoc daretur apparentia dicto phariſeoꝝ: q̄ dicebant eū facere miracula in beelzebub principe demonioꝝ: ⁊ eiſdē cauſis paul9 hoc eiecit demoniū: q2 imponebat ſibi ⁊ alijs aplis q2 vtebant magicis artib9. m Uidētes aūt ⁊c. Poſita occaſione hic pñr ſubdit pſecutio: ⁊ ſecūdo diuina liberatio: ibi. Media aūt nocte. Circa p̄imū dr̄. Uidētes autē ⁊c. ⁊ ꝑ ↄñs dolētes de damno tp̄ali. n Apprehēdēs pau. ⁊ ſylā ꝑdux. in foꝝ. vbi tractabāt lites. o Ad p̄ncipes. vt punirent eos tanq3 malefactores: iō ſubditur eos accuſando. p Hi hoīes ↄtur. ciui. nr̄am. iō ſūt digni morte tāq3 aduerſarij reipublice. q Et annūciant mo. quē n̄ lz nobis ſuſcipe. ſ. ihm xp̄m eē deū. r Cum ſimus romani. iaz eni erat decretuz a romanis ne q̄s reciperet deus: niſi approbante ſenatu. s Et cucur. plebs aduerſus eos. moti impetu paſſiōis ⁊ nō ductu rōnis. t Et magiſtrat9 ſciſſis tunicis eoꝝ. ſcz pauli ⁊ ſyle cōtemptibilr. v Iuſſerunt eos virgis cedi. crudelit: ⁊ ad augmētū crudelitatis ſubdit. x Et cū mul. pla. eis ipoſuiſſent ⁊c. ⁊ pz litera. y Miſit eos in inte. carcerē. q̄ erat fortior ⁊ grauior. z Et pedes eoꝝ ſtrinxit ligno. ad maiorē ſecuritatem ponens eos in cippo. a Media aūt nocte. Hic pñr ponit eoꝝ liberatio: ⁊ p̄imo miraculo diuino: ſecūdo humano mandato: ibi. Et cuz dies. Circa p̄imū dr̄: Media aūt nocte paulus ⁊ ſylas adorantes. ſm illud pſalmi: Media nocte ſurgebā ad cōfitendum tibi. b Subito vo terremotus factus ē magnus. ad oñdendū orōnis eoꝝ virtutē: ⁊ ad incutiendum hoibus dñi timorē. c Expergefa. aūt cuſtos carceris. ex terremotu. d Euaginato gladio volebat ſe interficere. ne p̄pter euaſionē pauli ⁊ ſyle de quoꝝ diligēti cuſtodia habuerat p̄ceptum ſtrictū ⁊ ſpāle puniret grauī ⁊ cōtemptibili morte. e Clamauit aūt paulus. ſciēs ꝑ ſpm̄ cām quare volebat ſe interficere. f Et tremefactus. cognoſcens terremotū diuina virtute factum. g Procidit pau. ⁊ ſyle ad pedes. ad quoꝝ orōnē fuerat factum miraculum: ⁊ q2 a morte fuerat liberatus ꝑ pauli verbū. h Et p̄du. eos foras. carcerē. i Ait dñi q̄d me opz facere ⁊c. q. d. paratus ſum viā ſalutis audire et fideliter obedire. cetera patēt vſq3 ibi. k Et letatus ē. de euaſione mortis corpalis ꝑ verbū pauli: ⁊ etiā ſpūalis ꝑ ſuſceptōem fidei. l Et cū dies. Hic pñr ponit eorū

liberatio mandato humano cum dicitur. m Dimitte homines illos. Transeunte .n. passionis impetu: aduerterunt ingratus quod paulus et ſylas iniuſte fuerunt verberati et incarcerati: ideo volebant eos liberare. n Paulus autem dixit illis .i. lictoribus qui venerant pro eorum liberatione. o Ceſos nos publice. quod non debet fieri niſi publicis malefactoribus. p Indemnatos. quia puniti fuerunt impetu passionis et non iudicio rationis. q Homines romanos. quibus magis debet deferri quam aliis: eo quod romani habebant dominium orbis: quod autem paulus eſſet ciuis romanus habetur infra .xxii. ca. r Et nunc occulte nos eiiciunt. volentes crimen ſuum occultare. s Non ita ſupple erit. s Sed veniant et ipſi nos eiiciant. ſcilicet confitentes quod iniuſte nos verberauerunt et incarcerauerunt et ita factum eſt vt patet ex litera ſequenti. t Exeuntes autem de carcere. quem reintroierunt ne cuſtos carceris poſt eorum receſſum inculparetur propter eorum eductionem. v Introierunt ad lydiam. nomen eſt regionis ſecundum gloſam. x Et viſis fratribus .i. chriſtianis ibidem habitantibus. y Conſolati ſunt eos. ſua preſentia et ſancta doctrina. z Et profecti ſunt. alibi ad predicandum verbum dei

eis menſam[k] et letatus eſt cum omni domo ſua credens deo.[l] Et cum dies factus eſſet miſerunt magiſtratus lictores dicentes.[m] dimitte homines illos. Nunciauit autem cuſtos carceris verba hec paulo: quia miſerunt magiſtratus vt dimittamini. Nunc igitur exeuntes ite in pace.[n] Paulus autem dixit eis[o] Ceſos nos publice[p] indemnatos[q] homines romanos miſerunt in carcerem[r] et nunc occulte nos eiiciunt[s] Non ita:[s] ſed veniant et ipſi nos eiiciant. Nunciauerunt autem magiſtratibus lictores verba hec. Timueruntque audito quod romani eſſent: et venientes deprecati ſunt eos: et educentes rogabant vt egrederentur de vrbe.[t] Exeuntes autem de carcere:[v] introierunt ad lydiam:[x] et viſis fratribus[y] conſolati ſunt eos:[z] et profecti ſunt. Ca. xvii.

Cum[a] autem perambulaſſent amphipolim et apolloniam[b] venerunt theſſalonicam: vbi erat ſynagoga iudeorum.[c] Secundum conſuetudinem autem paulus introiuit ad eos:[d] et per ſabbata tria diſſerebat eis de ſcripturis[e] adaperiens et inſinuans[f] quia chriſtum[g] oportuit pati et reſurgere a mortuis:[h] et quia hic eſt ieſus chriſtus[i] quem ego annuncio vobis.[k] Et quidam ex eis[l] crediderunt:[m] et adiuncti ſunt paulo et ſyle:[n] et de colentibus[o] gentilibuſque multitudo magna: et mulieres nobiles non pauce.[p] zelantes autem iudei[q] aſſumenteſque de vulgo viros quoſdam malos[r] et turba facta concitauerunt ciuitatem[s] et aſſiſtentes domui iaſonis querebant eos producere in populum.[t] At cum non inueniſſent eos[v] trahebant iaſonem et quoſdam fratres[x] ad principes ciuitatis:[y] clamantes: quoniam hi qui vrbem concitant et huc venerunt[a] quos ſuſcepit iaſon:[b] et hi omnes contra decreta ceſaris faciunt[c] regem alium dicentes eſſe ieſum. Concitauerunt autem plebem et principes ciuitatis audientes hec.[d] Et accepta ſatiſfactione a iaſone et a ceteris dimiſerunt eos. Fratres vero confeſtim per noctem dimiſerunt paulum et ſylam in beroam. Qui cum veniſſent in ſynagogam iudeorum

In ca. xvi. vbi dicitur in poſtilla. Hec iſta circumciſio fuit ficta vt dicit hieronimus. Additio.

Simulatio quam hic ponit hiero. non ſic intelligenda eſt quod illos actus ſecundum rei veritatem non feciſſet: ſed quia non faciebat tanquam legis ceremonias obſeruans: ſed ſolum quadam pia ſimulatione ne ſcandalizaret iudeos et eorum conuerſionem impediret: ſicut ſiquis pelliculam virilis membri abſcinderet propter ſanitatem non causa legalis circumciſionis obſeruande: vt in prima ſecunde .q. ciii. ar. iiii. in reſponſione primi argumenti. In eo. ca. vbi dicitur in poſtil. Dicit hic glo. quod tamen ore ſpiritusſancti cogente ſpiritus mendax vera loquebatur.

Paulus non intelligitur hic doluiſſe de hoc quod ſpiritusſancto cogente factum erat: ſed de hoc quod puella a dyabolo poſſidebatur vt in glo. interlineari: et ideo hec glo. non videtur reprobanda. Additio

Ca. xvii.

Cum autem perambulaſſent. Hic conſequenter ponitur predicatio pauli in aliis locis macedonie: et primo in theſſalonica: ſecundo in beroe: ibi. Fratres vero. prima in duas: quia primo ponitur predicatio: ſecundo inſurgens perſecutio: ibi. Zelantes. Circa primum dicitur. a Cum autem perambulaſſent amphipolim et apolloniam. ciuitates ſunt in quibus non contraxerunt moram. b Venerunt theſſal. vbi erat ſy. iudeorum. In illa .n. ciuitate cum gentilibus habitabant multi iudei. c Secundum conſue. autem pau. intro. ad eos. ſ. iudeos quibus paulus conſueuerat prius predicare quam gentilibus: vt patet ex precedentibus. d Et per ſab. tria diſſe. eis de ſcrip. legis et prophetarum. e Adaperiens et inſinuans. ex eis. f Quia chriſtum. in lege et prophetis promiſſum g Oportuit pati et reſurgere a mortuis: ſicut patet Eſa. liii. et Oſee .vi. et in pluribus aliis locis: ſicut declaraui exponendo dicta prophetarum. h Et quia hic eſt chriſtus ſcilicet ihesus nazarenus. i Quem ego annuncio vobis. ita quod non ſolum declarabat ex ſcripturis paſſionem chriſti et eius reſurrectionem ſed etiam iſta eſſe completa in ihesu nazareno: et ſic non eſſe expectandum alium chriſtum ſicut expectant iudei huiuſmodi vero ſcripturas per quas iſta probantur: ego poſui ſaltem in parte in quadam queſtione de aduentu meſſie. k Et quidam ex eis. ſ. iudeis. l Crediderunt in chriſtum. m Et adiuncti ſunt paulo et ſyle. fide et ſocietate. n Et de colentibus .i. de gentilibus prius conuerſis ad iudaiſmum et ſic colebant vnum deum. o Gentilibus .i. eis qui vſque tunc permanſerunt in gentilitate. p Zelantes autem. Hic conſequenter ponitur inſurgens perſecutio: cum dicitur: Zelantes autem iudei .i. inuidia moti. q Aſſumenteſque de vul. vi. quoſdam malos .q. proni ſunt ad facienda mala. r Et tur. facta conci. ciuitatem. contra paulum et ſylam: et ſecundum quod dicit Io. chryſoſ. A veritate ſe eſſe vacuos profeſſi ſunt qui multitudine ſe armauerunt. s Et aſſiſtentes domui iaſonis. in qua paulus et ſylas fuerant hoſpitati. t Et cum non inueniſſent eos. quia iam alibi tranſierant. v Trahebant iaſonem et quoſdam fres .i. chriſtianos cum eo. x Ad principes ciuitatis. vt punirentur. y Cla. quoniam hi vrbem concitant. ſ. paulus et ſylas. a Quos ſuſce. iaſon. et ideo princeps eſt maleficii eorum. b Et hi omnes contra decrece. faciunt. et ſubditur in quo. c Regem alium dicentes ihesum eſſe. ſ. non ſubiectum ceſari: ſed magis eius dominum. Imperatores .n. romani bene permittebant alios reges eſſe: dum tamen eis eſſent ſubiecti et redderent eis tributum. d Et accep. ſatiſ. a iaſone. per rationabilem excuſationem vel emendeſolutionem: vel alio conuenienti modo: quia non habetur in textu modus huius ſatiſfactionis. a Fratres. Hic conſequenter deſcribitur predicatio pauli et ſyle in beroe: et patet litera vſque ibi. b Ubi autem. ſ. iudei manentes in beroe. c Erant nobiliores

introierūt.[b] Hi aūt[c] erāt no
biliores[d] eoꝝ q̄ ſt̄ theſſalo-
nice[e] q̄ ſuſceperūt v̄bū[f] cū
oī auiditate:[g] q̄tidie ſcrutā
tes ſcp̄turas[h] ſi h̄ ita ſe ha-
berēt.[i] Et multi q̄dē credi
derūt ex eis:[k] ⁊ mulierū gen
tiliū honeſtaꝝ: ⁊ viri ñ pau
ci.[l] Cū aūt cognouiſſent in
theſſalōica iudei q꞉ ⁊ beroe
p̄dicatū ē a paulo v̄bū dei
venert̄ ⁊ illuc ꝯmouētes et
turbātes m̄ltitudīez[m] Sta
timq꞉ tūc paulū dimiſerūt
frēs: vt iret vſq꞉ ad mare.
[n] Sylas āt ⁊ timotheꝰ remā
ſert̄ ibi.[o] Qui āt deducebāt
paulū[p] ꝑduxert̄ eū vſq꞉ ad
athenas:[q] ⁊ accepto mādā
to ab eo ad ſylā ⁊ tiotheū
vt q̄celerit̄ venirēt ad illū:
[r] ꝓfecti ſt̄.[s] Paulꝰ āt cū athe
nis eos expectaret:[t] incita-
bat̄ ſpūs eiꝰ ī ipo: vidēs ido
latrie deditā ciuitatē[v] Di-
ſputabat igr̄ ī ſynagoga cū
iudeis ⁊ colētibꝫ:[x] ⁊ ī foro ꝑ
oēs dies ad eos q̄ audierāt
[y] Quidā āt epicurei ⁊ ſtoici
phī diſſerebāt[z] cū eo:[a] ⁊ qui
dā dicebāt: Quid vult ſe-
miniuerbiꝰ hic[b] dicē? Aliȷ̄
v̄o:[c] nouoꝝ demonioꝝ vide
tur annūciator eē: q꞉ ihm̄ ⁊
reſurrectōē ānūciabat eis.
Et app̄henſū[d] eū ad ario-
pagū duxert̄ dicētes: Poſ-
ſumus ſcire q̄ ē hec noua q̄
a te dr̄ doctrina? Noua em̄
quedā infers auribꝫ nr̄is.
Volumus ḡ ſcire q̄d nā ve-
lint hec eē.[e] Athenīēſes āt
oēs[f] ⁊ aduene hoſpites[g] ad
nihil aliud vacabant:[h] niſi
aut dicē[i] aut audire[k] aliq̄d
noui.[l] Stās āt paulus ī me
dio ariopagi[m] ait: Viri a-
thenīēſes: ꝑ oīa q̄ſi ſuꝑſtiti
ſos[n] vos video:[o] Preteriēs
.n. ⁊ vidēs ſimulachra vr̄a.

biliores. genēre vel aīo vel vtroq꞉ mō. d Eoꝝ qui
ſt̄ theſſalonice. i. magis nobiles q̄ꝫ illi qui habitabāt in
theſſalonica. e Qui ſuſceperunt verbū: euāgelicū
a paulo ⁊ ſyla ꝓpoſitū. f Cū oī auiditate. i. ardēter
⁊ deuote. g Quotidie ſcrutantes ſcripturas. legis
⁊ ꝓphetarum.
h Si hec ita ſe
haberēt. ſ. q̄ eſ-
ſent implete in
ihū nazareno: ſi
cut paulus ⁊ ſy-
las aſſerebant.
i Et multi qui
dē credi. ex eis.
ſcꝫ iudeis. k
Et mulierū gēti
liū honeſtaꝝ. i.
iam añ ꝯuerſaꝝ
ad iudaiſmū.
l Cū aūt. Hic
ꝯn̄r mouet̄ que
ſtio ꝯtra paulū:
⁊ ptꝫ litera vſq꞉
ibi. m Sta-
timq꞉ tūc paulū
dimi. frēs. vt ali
bi poſſet p̄dica-
re euāgeliū xp̄i.
n Sylas aūt ⁊
timotheꝰ remā-
ſerūt ibi. ad ple-
nius inſtruēdū
⁊ ꝯfirmādū in
fide ꝯuerſos ad
xp̄m. o Qui
aūt deducebant
Hic ꝯn̄r p̄dica-
tio pauli deſcri-
bit̄ in aliȷ̄s pti-
bus grecie: ⁊ pri
mo ī ciuitate a-
thenienſi: ſcdo ī
corintho ca. ſe.
tercio in epheſo: ibi. Paulus v̄o. Circa primū p̄io de-
ſcribit̄ eius ad athenas ꝑuentio: ſcdo cū p̄hīs diſputa
tio: ibi. Paulus aūt. tercio p̄dicatio eius: ibi. Stās āt.
Circa primū dr̄. o Qui aūt deducebāt paulū. vt ꝑ
mare iret alibi ad p̄dicādū. p Perduxerūt eū vſq꞉
ad athenas. ꝯſolati eius ſocietate ⁊ doctrine v̄itate.
q Et accepto mādato ab eo. ⁊ ꝑ illos q̄ duxerant
eū vſq꞉ ad athenas. r Profecti ſunt. inſtructis ple
nius ⁊ ꝯfirmatis beroenſibus ad q̄d remanſerat.
s Paulus āt. Hic ꝯn̄r deſcribit̄ pauli diſputatio cū
p̄hīs. cuius p̄io ponit̄ motiuū cū dr̄. t Incitabat̄
ſpūs eius in ipo ⁊c̄. nā ex zelo fidei moleſte ferebat ido
latriam q̄ vigebat in ciuitate ⁊ alios errores: iō ſubdit̄
v Diſputabat igit̄ in ſynago. cū iu. ⁊ colētibus. ſcilꝫ
vnū deū: ⁊ iſti erāt gētiles ꝯuerſi ad iudaiſmū: ⁊ iſti cū
iudeis errabant ꝯtra xp̄m dicētes eū eē venturū: pau
lus aūt aſſerebat ꝯtrariū: oñdens ꝑ ſcripturas ihesū
nazarenū eē xp̄m. x Et in foro. i. in loco cōī vbi cō
ueniebāt p̄hī ⁊ diſputabant cū eis. y Quidā autē
epicurei ⁊ ſtoici p̄hī differebāt. i. diſputabāt. z Cū
eo. de felicitate hoīs quā epicurei dicebāt conſiſtere in
corpis voluptatibꝰ: ſtoici v̄o in aīe virtutibus tm̄ in
p̄nti vita: nā vtriq꞉. ſ. epicurei ⁊ ſtoici negabant reſur-
rectōem: ⁊ ꝑ ꝯn̄s aliā vitā: paulus aūt aſſerebat eam
eſſe in anima ⁊ corpe: ⁊ hoc in vita futura: nā beatitu-
dinē anime dicebat eē in aꝑta dei viſione ⁊ fruitōne. j.
Coꝛ. xiȷ̄. Videmꝰ. n. nūc ꝑ ſpeculū ⁊ in enigmate tūc
aūt facie ad faciē. beatitudinē v̄o corpis ex dotibꝰ cla-
ritatis ſubtilitatis agilitatis ⁊ impaſſibilitatis: q̄ cau-
ſabunt̄ in corpe ex redundātia glīe aīe q̄ fiet in reſur-
rectōe: ⁊ hoc ex xp̄i virtute: philip. iiȷ̄. Saluatorē expecta
mus dn̄m ihm̄ xp̄m qui reformabit corpus hūilitatis no
ſtre ꝯfiguratū corpori claritatis ſue. ⁊ q꞉ iſta videbantur
eis impoſſibilia: iō ſubdit̄. a Et q̄dā dicebāt q̄d vult
ſeminiuerbius. i. ſeminator verboꝝ. b Dicere. q. d. ñ
ē niſi m̄ltiplicator
verboꝝ friuoloꝝ.
Aliȷ̄ v̄o ſupple dice
bant q̄ nō ē de te-
xtu: lꝫ in aliquibus
libris ponat̄. c
Nouo. demo. vide
tur annunci. eē. dic
glo. q̄ p̄hī illi audi
erūt a iudeis inter
eos habitantibꝰ ex
diſpſione eoꝝ fcā
tpe antiochi regis:
nomē demoniȷ̄ eſſe
abominabile: ⁊ iō
doctrinā pauli vo-
cabant annūciatio
nē demonioꝝ tāq꞉
eis abominabilē:
ſed iſtud nō videt̄
verū: q꞉ ſubdit̄ q̄
duxerunt paulum
ad ariopagum: vbi
erat locus ſtudiȷ̄ vo
lentes plenius au-
dire que eēt eiꝰ do-
ctrina: q̄d nō feciſ-
ſent ſi eēt eis abo-
minabilis: Itē hoc
nomē demon vl̄ de
moniū nō ē nomē
hebraicū ſed grecū
vt dicit yſido. viȷ̄.
etymolo. ⁊ iō h̄ vo
cabulū nō didiciſ-
ſent greci ab hebre
is ſed magis econ-
uerſo: ⁊ lꝫ q̄ ibidē
dicit yſid̄. demon grece interp̄tat̄ ſciens aut pitus latine:
⁊ ꝑ ꝯn̄s demoniū interp̄tat̄ ſcia vel pitia. ſic ergo videtur
hec lr̄a exponenda: p̄hī. n. diſputantes cū paulo nō erant
eiuſdē ꝯditōis vel opinionis: vt ſatis ptꝫ ex textu: ⁊ iō illi
q̄ doctrinā eius reputabāt friuolā vocabant eū ſeminiuer
biū. Illi aūt qui volebant eū audire plenius tanq꞉ bonā
reputantes eā lꝫ nō intelligerent ad plenū dicebant pau-
lū annūciatorē nouoꝝ demonioꝝ. i. nouaꝝ ſciaꝝ: ꝓpter
q̄d. d Eū ad ariopagū duxerūt. vbi erat locus docēdi
e Athenienſes aūt oēs. i. de terra illa natiui. f Et ad
uene hoſpites. q̄ aliunde illuc venerāt ratōne ſtudiȷ̄: ſicut
mō ꝯueniunt pariſius. g Ad nihil aliud vacabāt. p̄n-
cipaliter. h Niſi aut dicere. q̄ꝫtū ad m̄gros. i Aut
audire. q̄ꝫtū ad diſcipulos. k Aliquid noui. ⁊ in h̄ eis
aſſiīlant̄ pariſienſes multi. l Stans aūt. Hic ꝯſequē
ter deſcribit̄ pauli p̄dicatio ⁊ ſcdo auditoꝝ diſtinctio: ibi.
Cū audiſſent. prima in duas: quia primo incipit Paulꝰ a
quodā q̄d erat athenienſibus notū ⁊ ꝯceſſum: ſcdo ꝓſeq̄
tur intentū: ibi. Deus qui fecit mūdū. Circa primū dicit̄.
l Stans aūt paulus. vt melius audiret̄ a multitudine.
m Ait viri athenīēſes ꝑ oīa ſuꝑſtitioſos. i. idoloꝝ culto
res. n Vos video. hoc patebat ad ſenſum q꞉ in ciuita
te illa erāt idola multa: iō ſubdit̄. o Prete. eñ dvi. ſi.
ve. inue. arā in qua ſcri. erat ignoto deo. in qualibet. n. ara
erat titulus ſuꝑſcriptus illius cuius erat honori ꝯſecra-
ta vt ioui mercurio ⁊ hmōi. In hoc aūt altari erat talis ti
tulus ignoto deo ſupple ꝯſecratū ē hoc altare: de cuiꝰ con-
ſecratōe varie dcm̄ ē. Aliq̄. n. dixerūt q̄ fuit ꝯſecratū ⁊ in-
ſtitutū a poſteris herculis: q̄ pꝰ eius mortē eiecti de regno
ſuo ⁊ ꝑtāte recurrerūt ad auxiliū athenīēſiū: ꝑ q̄d reſtitu-

ti fuerũt ad ſtatũ priſtinũ: ꝓpter qđ dixerũt miſericordiam in athenis poſuiſſe ſibi ſedẽ: cui ↄſecrauerũt arã: ſʒ q̄ miſericordia nõ erat aliq̄ ꝑſona q̄ fuiſſet nota hoĩbus: ſicut iupiter ⁊ mercurius ⁊ hmõi fuerãt: quos gẽtiles ad deos trãſlatos eẽ dicebãt: vñ. 2. macha. dr̄. Patre nr̃o inter deos tranſlato ⁊c. iõ illđ altare intitulatum fuit ignoto deo: et determinatũ ꝙ nõ fierent oblatiões ⁊ ſacrificia niſi de gemitibus lachrymiſ ⁊ ꝑcibus miſeroꝝ: ibidẽ miam poſtulantiũ. i. ſcolaſtica ṽo hiſtoria dicit̃ ꝙ phi athẽis exñtes ⁊ tenebras factas i die paſſiõis xp̄i cõſiderãtes ꝙ nõ poterant eẽ ṽtute nature: eo ꝙ nõ facte fuerunt ꝑ interpoſitõem lune: vt dic dyoniſius ſe vidiſſe lunã retrocedentẽ ab oriente ⁊ ſupponentẽ ſe ſoli: tunc. n. erat. xv. ⁊ iterũ eã redeũtẽ ad locũ ſuũ verſus orientẽ: talis aũt motus lune erat cõtra curſũ nature: ꝓpter qđ illa eclypſis nõ fuit naturalis. Itẽ q̄ illa eclypſis ſolis incepit a ꝑte oriẽtis ⁊ in eadẽ ꝑte fuit terminata: vt pʒ ex dictis: eclypſis aũt naturalis ipſius ſolis ſꝑincipit a ꝑte occidentali: ⁊ in ꝑte oppoſita terminatur. Itẽ q̄ illa eclypſis durauit tribus horis. ſ. ab hora ſexta vſq̄ ad horã nonã: vt habet̃ math. xxvij. eclypſis aũt ſolis naturalis nõ tantũ durat: ſed modico tp̄e. Hec igit̃ et ſilia attendẽtes phi ↄſecrauerũt altare deo q̄ talia mirabilia faciebat: quẽ vocauerũt ignotũ: ⁊ bene ſi ↄſideret̃ eius excellentia que incõphenſibilis ẽ a quacunq̄ creatura etiã beata: ⁊ ꝑ ↄñs aliquo mõ ſibi incognita ⁊ multo magis nõ beata dixerũt etiã ꝙ iſte deus nolebat ſacrificium de animalibus: ſed de ꝑcibus deuotis ⁊ orõnibus. Cõſequenter aplũs applicat ad ꝓpoſitũ. d. p Qđ ẽ ignorãtes colitis hoc ego annũcio vobis. ſ. hm̃ verũ deũ ⁊ hoĩeʒ ⁊ hec applicatio pʒ ſm̃ vltimã inſtitutõnem dicti altaris ↄuenit etiã xp̄o ſm̃ primã inſtitutõem: q̄ dr̄ ↄſecratũ miſericordie: q̄ xp̄o ꝓprie nomen miſericordie ↄuenit. ꝓpriũ eñ eius ẽ miſereri ⁊ ꝑcere: ꝓpter qđ miſericordia vocat̃ pſal. lxxxiiij. Oñde nobis dñe miſericordiã tuã: ⁊ ſalutare tuũ da nobis. q Deus qui fecit ⁊c. Hic ↄñr aplus ꝓſequit̃ intentũ oñdens p̄io ↄditõʒ xp̄i q̄tũ ad diuinitatẽ: ſcđo q̄tũ ad hũanitatẽ: ibi. Et tp̄a. Circa primũ dicit. Deus qui fecit mundũ ⁊ oĩa que in eis ſunt. hãc ꝓpoſitionẽ cõcedebãt cõiter phi: vocãtes deũ primã cãm oĩm: ⁊ lʒ auerrois neget deũ hr̃e rõnẽ cãe efficient̃ dic eũ tñ hr̃e rõnẽ cãe final': ⁊ iponit ariſtoteli hʒ ſenſiſſe: hʒ tñ nõ hr̃ ex dictis ariſtotel' expſſe: ſʒ magis oppoſitũ vt dicũt alij expoſitores ariſtotelis. Plato aũt dixit deũ cãm efficienteʒ mundi ⁊ etiaʒ ex tp̄e: vñ dr̄. viij. phiſicoꝝ ꝙ ſolus plato generauit tp̄s. Alij ṽo phi q̄ ponebant mundũ eternũ: ponebãt tñ vnã cãm efficientẽ oĩm: vt pʒ de auicẽna ⁊ multis alijs. ⁊ ex hoc ↄñr declarat ꝙ deus nõ ↄcludit̃ aliquibus locis determinatis. d. r Hic celi ⁊ terre cũ ſit dñs. vt pʒ ex dictis. s Nõ in manufactis tẽplis habitat. tanq̄ ibi cõtentus: ſed magis cõtinet oĩa tanq̄ cã dans eis eẽ ⁊ ↄſeruans: ⁊ ex hoc cõcludit vlterius ꝙ non indiget ſacrificijs hũanis ⁊ oblationibus. d. t Nec manibus humanis colit̃. i. ſacrificijs hũanis manibus ſibi oblatis. v Indigens aliquo. cũ ſit ꝑ ſe ſufficiẽs: ⁊ oĩa alia eo indigentia iõ ſubdit̃. x Cũ ipe det oĩbus vitã. q̄tũ ad ſpũales creaturas cuiuſmodi ſunt angeli. y Et inſpiratõnem. q̄tũ ad animalia q̄ viuunt ꝑ reſpiratõem aeris ad refrigerium cordis in quo ↄſiſtit vita: vel ꝑ aliqđ ſupplens vicem

iueni ⁊ arã in q̄ ſcrip̄tũ erat ignoto deo. [p] Qđ ẽ ignorantes colitis: hoc ego annuncio vobis. [q] Deus q̄ fecit mundũ ⁊ oĩa q̄ in eo ſũt: [r] hic celi ⁊ terre cũ ſit dñs [s] nõ ĩ manufcis tẽplis hitat: [t] nec manibꝰ humanis colit̃ [v] indigẽs aliq̊: [x] cũ ipe det oĩbꝰ vitã [y] ⁊ inſpiratõẽ [z] ⁊ oĩa: [a] fecitq̄ ex vno [b] oẽ genꝰ hoĩʒ [c] inhitare ſuper vniuerſã faciẽ t̃re [d] definiẽs ſtatuta tp̄a [e] ⁊ terminos hitatiõis eoꝝ [f] q̄rere deũ: ſi forte [g] attrectẽt eũ aut inueniãt: [h] q̄uis nõ lõge ſit ab vnoq̊q̄ nr̃m [i] In ipo. n. viuimꝰ ⁊ mouemur ⁊ ſumus: [k] ſic ⁊ q̄dã ṽroꝝ poetaꝝ dixerũt [l] Ipiꝰ ẽ ⁊ genꝰ ſumꝰ. [m] Genꝰ ẽ cũ ſimꝰ dei [n] nõ debemꝰ eſtimare auro ⁊ argẽto aut lapidi ſculpture artis ⁊ cogitationis hoĩs diuinũ [o] eẽ ſile. [p] Et tp̄a q̄dẽ hꝰ ignorãtie [q] deſpiciẽs deꝰ: [r] nunc [s] annunciat

ſpiratõis: vt ſunt piſces ⁊ hmõi: ⁊ ꝑ hoc intelliguntur hoĩes viuentes vita ſpũali q̄tũ ad aĩam: ⁊ corꝑali per reſpiratõem. z Et oĩa. q̄ quicq̄d boni ẽ in creatura quacũq̄: totũ ẽ a dono dei. a Fecit quoq̄ ex vno .ſ. ex adã hoĩe primo. b Oẽ ge. hoĩm. ꝑ generatõis ↄtinuatõem. c Inhabitare ſuper vni. fa. tre. q̄ multiplicato genere humano ceperũt inhabitari diuerſe partes terre. d Defi. ſta. tẽpa. nã añ diluuium vixerũt homines maiori tp̄e q̄ pꝰ e Et ter. habi. coꝝ. naʒ in vna regione diutius viuũt q̄ in alia: ſicut in regione pigmeoꝝ viuũt hoĩes. ix. annis tm̃ vel circiter. põt etiã alit̃ exponi: q̄ terminauit quãtũ quelibet gens debeat in terra ſua manere: ⁊ poſtea ab ea expelli ſicut chananei fuert̃ expulſi đ terra ꝓmiſſionis ꝑ filios iſrl': ⁊ ſic de multis alijs: vnđ dr̄ Dañ. ij. Ipe mutat tẽpa ⁊ etates transfert regna atq̄ ↄſtituit. Cõſequẽter oñdit ad quid fiant iſta ꝑdcã. d. f Querere deũ. i. ad hoc iſta fiunt vt hoĩes querãt deum ꝑ cognitõem. g Attrectent eũ aut inueniãt. ꝑ amorem. h Quis nõ longe ſit ab vnoquoq̄ nr̃m. immo ꝓpe qđ oñdit ↄñr. d. i In ipo. n. vi. mo. ⁊ ſumus. ſicut in cã efficiente: nam cauſat in nobis viuere moueri ⁊ eẽ: ⁊ ſic eſt intimior nobis q̄ nosipſi: q̄ ↄiũgit principia intrinſeca. Sciendũ tñ ꝙ viuere hoĩs eſt intelligere: nã hõ ẽ homo ꝑ intellectuʒ: ꝓpter qđ dr̄. j. metaphi. Animalia imaginatõibus ⁊ memorijs viuunt hõ aũt rõne ⁊ intellectu. viuere etiã viuentibus ẽ eſſe: ⁊ ſic intelligere ẽ hũanũ: eſt etiã moueri ipſius inq̄tũ cetere potentie mouent̃ ꝑ volũtatẽ ⁊ intellectũ: ⁊ ſm̃ hoc inducit auctoritatẽ poete arati. d. k Sicut et quidã poetaꝝ ṽroꝝ dixerũt. ſ. aratus ⁊ eius ſequaces cuius auctoritas erat athenienſ nota ⁊ autentica: nõ ſic aũt ſacra ſcriptura: ꝓpter qđ nõ allegauit eã: ⁊ ſubdit̃ auctoritas cũ dr̄. l Ipſius. n. genus ſumus. i. ꝓpinquitatẽ ſeu affinitatẽ ad ipm̃ hñtes: inq̄tũ ſumꝰ intellectualis nature. ſicut ⁊ ipe in qua facti ſumus ad imaginẽ eius: veruntamẽ q̄ iſta intellectualitas nõ ẽ eiuſdẽ rõnis in ipo ⁊ nobis: iõ nõ dicimur eius imago ſed ad imaginẽ eius facti. Filius aũt qui ẽ eiuſdẽ nature cũ patre dr̄ imago eiꝰ: in quo apparet excellẽtia xp̄i reſpectu nr̃i. m Genus ergo. Poſita deductõe ſua: hic infert cõcluſionẽ intentã. d. Genus ergo cũ ſimꝰ dei. i. intellectualis nature tñ infinitis gradibꝰ diſtantibus ab eius ꝑfectõe. n Non debemus ⁊c. iungatur ſic litera: Nõ debemus eſtimare diuinũ. i. ens diuinũ. o Eſſe ſile auro ⁊ argento ⁊c. nã iſta ſunt infra hoĩem: q̄ ſunt irrõnabilia ⁊ etiã inſenſibilia: deus aũt ſupra hoĩeʒ vt dcm̃ ẽ: ꝓpter qđ latria que ẽ cultus deo debitus nõ ẽ talibus ydolis adhibenda. p Et tp̄a Hic ↄñr declarat ↄditõem xp̄i q̄tũ ad humanitatẽ: in qua inter hoĩes apparuit annunciãs eis viã ſalutis: ꝑmo ꝑ ſeipm̃: poſtea ꝑ aplõs ⁊ diſcipulos alios: ⁊ hoc ẽ qđ dr̄. Et tp̄a ẽ huius ignorantie. qua cultus diuinus impendit̃ idolis. q Deſpiciens deus. i. nolens vltra deos durare. r Nunc. i. tp̄e gratie. s Annũciat hominibus. ꝑ filiũ ſuũ ⁊ ꝑ credentes in eũ.
t Vt oẽs vbiq̄ pniam agant. de idolatria ⁊ alijs peccatis. v Eo ꝙ ſta. diẽ in quo iudi. eſt or. in equitate

reddendo debitas ꝑenas ꝓ peccatis: ⁊ p̄mia ꝓ meritꝭ. x In viro in quo ſtatuit. i. ꝑ virū ꝑ quē diffiniuit iudicare ſeculū. ſ. hoīeꝫ xp̄m qui iudicabit in forma hoīs glorioſa: ſicut dictū ē ſupra. j. ca. Hic ihs q̄ aſſumpt⁹ ē a vobis ſic veniet. ſ. ad iudiciū: ſicut fuit ibidē expoſitū ⁊ de hoc iudicio dꝛ Jo. v. Pater nō iudicat quēq̄ꝫ ſ; oē iudiciuꝫ dedit filio ⁊ q̄m hoc iudiciū erit in reſurrectōne generali: quam p̄ceſſit reſurrectio xp̄i ſicut ei⁹ exemplar ⁊ cauſa: iō ſubdit. y Fidē p̄bēs. Ordinet ſic lr̄a z Suſcitās eū ſcꝫ hoīem xp̄m. a A mortuis. quā mortē ſuſtinuit pro ſalute oīm ex maxima charitate ad genus humanū: ⁊ obediētia ad patrē deum. y Fidē p̄bens oībus. reſurrectōnis future: q̄ꝛ reſurrectio xp̄i cā ē ⁊ exemplar reſurrectōis nr̄e. b Cū audiſſent. Poſtq̄ꝫ deſcripta eſt p̄dicatio pauli: hic ꝯ̄ñter ponit auditoꝝ diſtinctio: ⁊ diuidit in tres ꝑtes q̄m aliqui reſurrectiōꝫ mortuoꝝ reputabant impoſſibilē: de quib⁹ dicit Quidā quideꝫ irridebāt: alij vō volebant ꝯſiderare: ⁊ iſti dixerūt: Audiemus te đ hoc iterū. tercij vō crediderūt inter quos nominant. c Dyoniſius ariopagita. tanq̄ꝫ famoſior. d Et mulier noīe damaris. que ab aliquib⁹ dꝛ fuiſſe vxor eius.

In ca. xvij. vbi dꝛ in poſtil. De h̄ eclypſis durauit tribus horis.

Additio.

Eclypſis ſolaris bene durat q̄nq̄ꝫ tribus horis creſcēdo ⁊ minuendo in obſcuritate lꝫ in mora obſcuritatis valde modico tp̄e duret.

In eo. ca. vbi dꝛ in poſtil. In ipo. n. viuimus mouemur ⁊ ſumus.

Additio.

In hoc qđ dicit ap'ls. In quo viuimus mouemur ⁊ ſumus. p̄nt intelligi tria in que p̄hi principalr̄ intendebant. ſ. ens in qđ principalr̄ aſpiciunt metaphiſici qui tractant de ente vt ens: ⁊ de hoc dicit ap'ls Sumus. ſecūdū principale ē motus de quo tractant phiſici ꝯſiderātes corpus inquātū mobile vt in libris phiſicoꝝ. tercium ē vita de qua tractāt in libris de anima ⁊ đ aīalibus ⁊ plantis: ⁊ de hoc dicit: In ipo eīm viuimus. q. d. ap'ls p̄hīs athenienſib⁹: Deus non longe ſit ab vnoquoq̃ vr̄m. i. nō eſt nec debet eē longe ab vnoquoq̃ vr̄m. Qz dꝛ: In ipo. n. viuimus mouemur ⁊ ſumus. i. ꝙ ab ipo habemus vitā ⁊ motū ⁊ eſſe circa quoꝝ triū cognitōem cōiter laboratis.

hoībꝫ: vt oēs vbiq̃ pn̄iam agāt⁹ eo ꝙ ſtatuit diē ī q̄ iudicatur⁹ ē orbē ī eq̄tate [x] ī viro ī q̄ ſtatuit [y] fidē p̄bēſ oībꝫ [z] ſuſcitās eū [a] a mortuis [b] Cū audiſſent āt reſurrectōem mortuoꝝ: q̄dā q̄dē irridebāt: q̄dā vō dixerūt: Audiem⁹ te de hoc iterū. Sic paulus exiuit de medio eorum Quidā vō viri adherētes ei crediderūt: in q̄bꝫ ⁊ [c] Dyoniſi⁹ ariopagita [d] ⁊ mulier noīe damaris: ⁊ alij cū eis.

[a] Poſt h̄ egreſſ⁹ .xviij. ab athenis [b] veīt corīthū [c] ⁊ iueniēs q̄ndā iudeū noīe aquilā pōticū genere qui nuꝑ venerat ab italia ⁊ priſcillā vxorē ei⁹ [d] eo ꝙ p̄cepiſſꝫ claudi⁹ diſcedē oēs iudeos a roma [e] acceſſit ad eoſ ⁊ q̄ꝛ eiuſdē erat artis māebat apud eos ⁊ oꝑabatur. Erāt āt ſcenofactorie artꝭ [f] Et diſputabat ī ſynagoga ꝑ oē ſabbatū: interponēs nomē dn̄i ihū: ſuadebatq̃ iudeis ⁊ grecis [g] Cū veniſſent aūt de macedonia ſylas et timothe⁹: īſtabat v̄bo paulus [h] teſtificās iudeis eē xp̄m ihm̄ [i] Cōtradicētibꝫ āt eis ⁊ blaſphemātibꝫ: [k] excutiēs veſtimēta ſua: dixit ad eos [l] Sāguis vr̄ ſuꝑ caput vr̄m Mūdus ego ex h̄ ad gētes vadā [m] Et migrās inde [n] intrauit in domū cuiuſdā nomie tyti iuſti colētis deū: [o] cui⁹ dom⁹ erat cōiūcta ſynagoge [p] Criſpus āt archiſynagog⁹ credidit dn̄o cum oī domo ſua: ⁊ m̄lti corīthioꝝ audiētes credebāt ⁊ baptizabāt. Dixit āt dn̄s nocte ꝑ viſionē paulo: Noli timere: ſ; loq̄re ⁊ ne taceas. Propter qđ ego ſuꝫ tecū: ⁊ nemo apponet tibi: vt noceat te: q̄m ꝓpl's ē mihi m̄lt⁹ ī hac ciuitate [q] Sedit āt ibi ānū ⁊ ſex mēſes: docēs apđ eos v̄bū dei [r] Galliōe aūt ꝓcōſule achaie inſurrexerūt vno aīo iudei ī paulū: ⁊ adduxerūt eū ad tribunal [s] dicētes: quia ꝯ̄ legē hic ꝑſuadet

a Poſt hec. Hic ꝯ̄ñr deſcribit p̄dicatio Ca. xviij. pauli in corintho: ⁊ diuidit in duas ꝑtes: q̄ꝛ p̄mo ponit hec p̄dicatio: ſcđo aduerſarioꝝ inſurrectio: ibi. Gallione aūt. prima adhuc in duas: q̄ꝛ primo ponitur quoddā p̄dicationi p̄uiū. ſ. eius aduentus ad corinthū cū dꝛ. b Venit corinthū. q̄ ē ciuitas in ꝓuincia achaie: vt patꝫ. j. eodē ca. c Et inueniēs q̄ndā iudeū noīe aquilā. qui tm̄ ī xp̄m credebat cuꝫ priſcilla vxore ſua: vt manifeſte pꝫ ex ſequētibus. d Eo ꝙ p̄cepiſſet claudi⁹ ⁊c. huius āt imꝑialis p̄cepti cā nō exprimit ſed in ſcolaſtica hiſtoria dꝛ ꝙ hec fuit cā q̄ꝛ iudei habitātes rome familiaritatē contraxerant cuꝫ agrippina eius vxore ⁊ faciebant eā iudaizare. e Acceſſit ad eos Cū q̄ꝛ erāt catholici: tm̄ q̄ꝛ erant eiuſdem artis ſcenefactorie a ſcenas: qđ ē tabernaculū ſiue tentoriū. Oꝑabat eīm paulus in hac arte ꝓ victu ſuo hn̄do ne grauaret eos q̄bus p̄dicabat ſūptus ab eis accipiēdo: ⁊ vt ꝑ hoc repellerent pſeudo apoſtoli ꝓpter queſtuꝫ p̄dicātes. f Diſputabat. Hic ponit pauli p̄dicatio: cū dꝛ. Diſputabat in ſynagoga ꝑ oē ſab. alijs aūt dieb⁹ intendebat opi manuali. g Cū ve. aūt de ma. ſy. ⁊ ti. inſta. verbo. p̄dicationis: qđ aūt ſubdit in aliquib⁹ libris euangelij: nō eſt in libris correctis ſ; ſubintelligit: ante aduentū aūt ſyle ⁊ timothei p̄dicabat paulus tm̄ in diebus ſabbatoꝝ: ſ; poſt eoꝝ aduentū cepit p̄dicare frequentius. h Teſtificans iudeis ihm̄ eē xp̄m. in lege ⁊ ꝓphetis ꝓmiſſum: ⁊ hoc ꝑ teſtimonia legis ⁊ ꝓpharum. i Contradicētibus eis ⁊ blaſ. ipm̄ ihm̄. k Excutiēs ve. ſua. in ſignū ꝙ fecerat debitū ſuū de annunciando eis verbuꝫ veritatis. l Sanguis veſter ſuꝑ caput vr̄m. i. pena debita veniet ſuꝑ vos ex rebellione vr̄a. m Et migrans inde. nō tranſiens ad aliā ciuitatē: vt pꝫ ex ſequētibus: ſ; ad aliū locū eiuſdē ciuitatis: iō ſubdit. n Intrauit in domū cuiuſdā noīe tyti. prius aūt manebat in domo aq̄le ⁊ priſcille. o Cuius do. erat ꝯiun. ſyna. ꝑ hoc. n. paul⁹ poterat facere maiorē fructū in p̄dicatiōe: eo ꝙ ꝓpl's ꝯueniebat illic: iō ſubdit. p Criſpus aūt. iſte ē quē baptizauit paulus ſicut ſcribit. j. Corinth. j. Cetera patēt vſq̃ ibi. q Sedit aūt ibi. i. manſit ſicut dꝛ Deutero. j. Sediſtis ergo in cades barne multo tempe. i. manſiſtis. r Gallione aūt. Hic ꝯ̄ñr deſcribit aduerſarioꝝ inſurrectio ꝯtra paulū. ⁊ pꝫ lr̄a vſq̃ ibi. s Dicētes q̄ꝛ ꝯtra legeꝫ hic ꝑſuadet ⁊c. ſ. ꝯtra legē moyſi: q̄ꝛ lex moyſi docet colere deū ꝑ ceremonias legis quas paulus debere ceſſare dicebat: vt pꝫ in ep'lis ſuis in pluribus locis.

t Incipiente aūt paulo apire os. ad rn̄dēdū. v Dixit gallio ad iudeos. rn̄dēs p paulo. x Siq̄dē eēt inīquū aliq̄d. inferēdo nocumētū alteri in reb⁹ ſuis furto rapina vel aliquo hmōi. y Aut peſſimū facinus. nocendo alteri in pſona ꝓpria vl' ſibi ꝯiūcta: vtpote in vxore vel ꝓle: qḋ ē peius q̄ ferre nocumētuꝫ in rebus. z Recte vos ſuſtinerē. audiēdo querimoniā vr̄am ⁊ faciēdo iuſticiā. a Si vo q̄ōnes ſunt ⁊c. erat eīn gētilis: ⁊ iō non curabat nec ad euꝫ ptiebat diſcutere q̄ſtiones iudaice legis. b Et minauit eos a tribunali tanq̄ꝫ detinētes tēpus in friuolis. c Apphendētes aūt oēs. ſ. miniſtri ꝓcōſulis q̄ tales repulſos a iudice ſolent pcutiendo expellere. d Paulus vo. Hic ꝯn̄r deſcribit pauli in epheſo pdicatio: ⁊ hoc dupliciter. pmo in ſuo aduentu: ſecundo in ſuo reditu ſeq̄. ca. pma in duas. ſ. i pte principalem ⁊ incidentalē: que incipit ibi. Iudēs āt. Circa primū d'r. d Paulus vo cū adhuc ſuſtinuiſſet. .i. expectaſſet. Dies multos. in corintho. e Fratribus vale. na. in ſyriā. i. verſus ſyriaꝫ q2 tunc venit epheſum: vt pꝫ ex ſeq̄ntibus: q̄ nō eſt in ſyria ſed in aſia. f Qui ſibi totonderant in cenchris. q̄ ē portus corinthioꝝ. g Caput. ſm ritū nazarenoꝝ cōpleto tpe voti ſui: hoc. n. fecit paulus qui erat natōe iudeus ad euitandū iudeoꝝ ſcandalū: vt dcm̄ ē ſupra. xvj. ca. de circūciſiōe timothei: iō vo voluit ſpūſſanctus vt in primitiua eccīa nō ſtatim inbiberet' his q̄ ex iudeis cōuertebant' obſeruatio legaliū: ſicut inbibebat' his q̄ ex gentilibus ꝯuertebant' gētilitatis ritus: vt inter hos ritus differētia oñderet': nā gētilitatis ritus reputabat' tanq̄ꝫ oino illicitus ⁊ ſp a deo ꝓhibit⁹. Ritus aūt legis ceſſabat tāq̄ꝫ impletus p xp̄i paſſionē: vtpote a deo ī figurā xp̄i inſtitutus: que ceſſat adueniēte veritate: ſꝫ nō ſtatim oino ceſſare debuit: ne ab aliq̄bus crederet' ſp fuiſſe illicit⁹: ſicut gētilitatis ritus: ꝓpter qḋ ꝯuerſus de iudaiſmo licebat legalia obſeruare tpe medio inter paſſionē xp̄i ⁊ publicatōem euangelij: ſic tn̄ q nō poneret fidē: credētes q ſine tali obſeruatōe fides xp̄i nō ſufficeret ad ſalutē. h Deuenitq̄ꝫ epheſum ⁊ illos ibi dereliquit. ſ. aq̄lā ⁊ priſcillam. i Ipe vo ingreſ. ſyna. diſpu. cū iudeis. oñdēs p ſcripturas in ih̄u nazareno ꝓmiſſiōes patrū eē cōpletas. k Rogantibus aūt eis vt am. tpe maneret. ad pleniorē eoꝝ informatōꝫ. l Nō ꝯſenſit. volēs alibi ꝓficere vbi nōdū pdicatū erat euāgeliū: ordinauit tn̄ ibi miniſtros eccie ad

hoīb9 colē deū[t] Incipiente āt paulo apire os[v] dixit gallio ad iudeos[x] Siq̄dē eſſet iniquū aliq̄d[y] aut facin⁹ peſſimū o viri iudei:[z] recte vos ſuſtinerē[a] ſi vo q̄ſtiōes ſunt de vbo ⁊ noīb9 legis veſtre vosipi videritꝭ. Iudex ego hoꝝ nolo eſſe[b] Et minauit eos a tribunali[c] Apphēdētes āt oēs ſoſthenē pncipē ſynagoge pcutiebāt eū an̄ tribunal: ⁊ nihil eoꝝ gallio ni cure erat[d] Paul⁹ vo cuꝫ adhuc ſuſtinuiſſet dies mlt'os:[e] frib9 valefaciēs nauigauit in ſyriā: ⁊ cū eo pſcilla ⁊ aq̄la:[f] q̄ ſibi totonderat in cēchris[g] caput. Hēbat eī votū[h] Deuēitq̄ꝫ epheſū: ⁊ illos ibi reliq̄t[i] Ipe vo igreſſus ſynagogaꝫ diſputabat cū iudeis[k] Rogātib9 āt eis vt āpliori tpe manēt:[l] non ꝯſenſit:[m] ſꝫ valefaciēs ⁊ dicens:[n] itez reuertar ad vos deo volēte: pfect⁹ ē ab epheſo[o] Et dſcēdēs ceſareā aſcēdit ⁊ ſalutauit eccīaꝫ: ⁊ dſcēdit ātiochiā. Et fcō ibi aliquāto tpe: pfect⁹ ē pābulāſ

fideliū inſtructiōem. m Sꝫ valefaciēs ⁊ dicēs. ad ſui excuſatōem ⁊ eoꝝ ꝯſolatiōem. n Iterū reuertar ad vos deo volēte. qḋ etiā fecit vt pꝫ ca. ſe. Qḋ aūt in aliquibus libris interponit': Oportꝫ me diē ſolenneꝫ aduenietē facere hieroſolymā. nō ē de textu nec ē in libris correctꝭ q2 nec tunc paul⁹ iuit in hieruſalē ſꝫ poſtea p magnū tps. o Et deſcendēs ceſareā. q̄ ē metropolis capadocie: vt dicit glo. Alia aūt ē ceſarea philippi in ꝓuincia phenicis ⁊ iterū alia i paleſtina de quib⁹ habitū ē ſupra. cetera patēt vſq̄ꝫ ibi. p Cōfir. oēs diſcipulos. i. xp̄ianos i fide xp̄i. q Iudeus āt. Hec ē ps incidētalis in qua occaſione pdicatōnis pauli d' qua ſanct⁹ lucas locutus fuerat facit mentōem de pdicatōe quam apollo fecit ibidem. d. Iudeus aūt q̄dā. natōe. r Apollo nomine. exprimit' eius nomē quia erat famoſus. s Alexandrinus genere. i. in alexandria natus: p diſpſionē iudeoꝝ quā fecerat antioch⁹. t Potēs i ſcripturis. leg'⁊ ꝓphetaꝝ. v Hic erat edoct⁹ viā dn̄i. i. euangeliū xp̄i impfecte tn̄: iō ſubdit'. x Sciens tm̄ baptiſma iohānis. ſꝫ aquila ⁊ priſcilla qui remanſerant epheſi hanc impfectōnem ſuppleuerunt: ex quo patet quod dictum eſt ſupra in principio ca. eos eē xp̄ianos. y Qui cū veniſſet. ſ. in achaiaꝫ in qua eſt corinthus. z Contulit multum his qui crediderunt. prius p pdicationem pauli, ꝓpter qḋ paulus. j. Corinth. iij. ca. dicit: Ego plātaui apollo rigauit.

ex ordīe gallaciā regiōeꝫ et phrygiā:[p] ꝯfirmās oēs diſcipulos[q] Iude⁹ aūt q̄dam[r] apollo noīe[s] alexādrin⁹ genere vir eloq̄nſ deuēit epheſū[t] potēs in ſcripturꝭ.[v] Hic erat edoct⁹ viā dn̄i: ⁊ feruēſ ſpū loq̄bat' ⁊ docebat diligēter ea q̄ ſūt ih̄u:[x] ſciēs tm̄ baptiſma iohīs. Hic ḡ cepit fiducialr agere in ſynagoga. Quē cū audiſſent pſcilla ⁊ aq̄la aſſumpſerunt eū. ⁊ diligēti⁹ expoſuert ei viaꝫ dn̄i.[y] Cū āt vellet ire achaiā exhortati frēs ſcripſert diſcipul' vt ſuſcipēt eū.[y] Qui cū veniſſꝫ[z] ꝯtulit mltū his q̄ crediderāt. Vehemēter. n. iudeos reuincebat: publice oñdēs p ſcripturas eē xp̄m ih̄m. Ca. xix.

Factū ē aūt cū apollo eēt corinthi: vt paul⁹ pagratis ſupiorib9 ptib9 veniret epheſuꝫ: ⁊ inueniret q̄ſdaꝫ diſcipulos. Dixitq̄ꝫ ad eos[b] Si ſpm̄ſanctū accepiſtis credētes?[c] At illi dixerunt ad eum. Sed neq̄ꝫ ſi ſpiritusſanct⁹ ē[d] audiuim⁹

Caplm. xix.

Factum ē aūt. Hic ꝯn̄r deſcribit' pdicatio pauli apud epheſum in ſuo reditu. Circa quā primo ponit' pdicatio hec: ſecundo quorundā pſumptionis repreſſio: ibi. Tentauerūt. Prima in duas: q2 primo deſcribit' doctrina pauli q̄ꝫtum ad veritatē baptiſmi: ſecundo q̄ꝫtum ad pdicatōnem euangelij: ibi. Ingreſſus aūt. Prima patet vſq̄ꝫ ibi. b Si ſpiritumſanctū accepiſtis. ſ. in ſigno ſenſibili: quia tunc ſic dabatur baptizatis p impoſitōem manuū apoſtoloꝝ. c Sꝫ neq̄ꝫ ſi ſpūſ. eſt. hoc mō datus vel dandus. d Audiuimus. ſꝫ audiſſent q deus eēt trin⁹ ⁊ vnus cetera patent vſq̄ꝫ ibi. e Iohannes bapti. baptiſ. pnie ꝓplm. Erat. n. baptiſmus iohānis quedā ꝓteſta

Ille vō ait: In q̄ ḡ baptiſa
ti eſtis? Qui dixert: In io
hānis baptiſmate. Dixit āt
paul⁹: [e] Iohes baptizauit
baptiſmo pnīe ꝓplm [f] dicēs
in eū q̄ vētur⁹ eēt p⁹ ip̄m vt
crederēt: h̄ eſt in ihm. [g] His
auditis baptizati ſt̄ ī noīe
dn̄i ihu. Et cū ipoſuiſſet ill'
man⁹ paul⁹: venit ſp̄ūſſcūs
ſup eos: ⁊ loq̄bant̄ linguis
⁊ ꝓphabāt. Erāt āt oēs vi
ri fere duodecim. [h] Intro
greſſus āt ſynagogā [i] cū fi
ducia loq̄bat̄ p tres mēſes:
[k] diſputās [l] ⁊ ſuadēs [m] de re
gno dei. [n] Cū aūt q̄dā indu
rarēt ⁊ nō crederēt [o] maledi
cētes viā dn̄i [p] corā mltitu
dine [q] diſcedēs ab eis [r] ſegre
gauit diſcipulos: [s] q̄tidie di
ſputās [t] in ſcola [v] tyrāni cu
iuſdā. [x] Hoc āt fcm̄ ē p bien
niū: ita vt oēs [y] q̄ hītabāt ī
aſia audirēt verbū dn̄i iu
dei atq̄ gētiles. [z] Virtuteſq̄
[a] nō q̄ſlibet faciebat de⁹ p
manū pauli: [b] ita vt et ſr lā
guidos deferrēt a corpe ei⁹
ſudaria ⁊ ſemicīctia ⁊ rece
debēt ab eis lāguores: ⁊ ſpi
rit⁹ nequā egrediebāt. [c] Tē
tauert āt q̄dā ⁊ d̄ circūeūti
b⁹ iudeis exorciſt' inuocare
ſup eos q̄ hēbāt ſp̄ūs ma
los nomē dn̄i ihu dicētes:

Adiuro vos p ihm quē pau
lus p̄dicat. Erāt āt cuiuſ
dā [d] Scene iudei pricipis ſa
cerdotū ſeptē filij: q̄ h̄ faci
ebāt. Rn̄dēs aūt ſp̄ūs neq̄
dixit eis. [e] Ihm noui: ⁊ pau
lū ſcio [f] Vos āt q̄ eſtis? Et
inſiliēs hō in eos in q̄ erat
demoniū peſſimū [g] ⁊ dn̄at⁹
āboꝝ: inualuit ꝯ eos: ita vt
nudi ⁊ vulnerati effugerēt
de domo illa. [h] Hoc āt notuz
factū ē oīb⁹ iudeis atq̄ gē
tilib⁹ q̄ hītabāt epheſi: [i] et
cecidit timor ſup oēs illos:
[k] ⁊ magnificabat̄ nomē dn̄i
ihu. [l] Multiq̄ credētiū ve
niebāt [m] ꝯfitētes ⁊ ānūciā
tes act⁹ ſuos. [n] Multi āt ex
eis q̄ fuerāt curioſa ſectati
[o] ꝯtulert libros [p] ⁊ ꝯbuſſert
eos corā oīb⁹: [q] ⁊ ꝯputat' p̄
cijs illoꝝ inuenert pecuniā
denarioꝝ q̄nq̄ginta miliū.
[r] Ita fortiter creſcebat ver
bū dei [s] ⁊ cōfirmabat̄. [t] His
aūt expletis [v] ꝓpoſuit pau
lus in ſp̄ū [x] trāſita macedo
nia ⁊ achaia ire hieroſoly
mā dicens: qm̄ poſtq̄ fuero
ibi [y] optꝫ me ⁊ romā videre.
[z] Mittēs āt ī macedoniam
duos ex miſtrātib⁹ ſibi ti
motheū ⁊ eraſtū: ip̄e remā
ſit ad tp̄s in aſia [a] Fcā ē aūt
illo tp̄e turbatio nō minia

tio faciendi pniam ⁊ diſponendi ſe ad baptiſmū xp̄i:
in quo dat̄ gratia iuſtificans. f Dicens in eū q̄ vē.
eēt ⁊c. hoc. n. p̄dicabat iohes: vt pꝫ math. iij. ⁊ Io. j.
g His auditis baptizati ſunt in nomine dn̄i ihu. in
hac. n. forma dabat̄ baptiſm⁹ in p̄mitiua eccīa rōnib⁹
dictis. ſ. ij. ca. ce
tera patent. h
Introgreſſ⁹ āt.
hic ꝯſr ponitur
doctrina Pauli
q̄tū ad publica
tōem euangelij
cū dr̄. i Cū
fidu. loquebat̄.
poſtpoſito tiore
humano. k
Diſputās cum
ꝯtradicētibus.
l Et ſuadens.
audientib⁹ vo
luntarie. m
De regno dei. i.
de ſupna felicita
te q̄ cōſiſtit in a
perta dei viſiōe.
ſcꝫ deitatis prin
cipalr̄ et huma
nitatis ſecūda
rio ſuadebat eē
d̄ mō veniēdi ad
hanc beatitudi
nē que ē p fidez
caritate forma
tā. n Cū āt
q̄dā indurarēt.
in ſua infidelita
te. o Male
dicentes viā do
mini. i. doctrinā
xp̄i. p Corā
multitudie. qđ
erat ſignū obſti
natōis eoꝝ. q
Diſcedens ab
eis. paul⁹. r
Segregauit di
ſciplos. i. credē
tes ne interfice
rent̄ verbis ob
ſtinatoꝝ. s
Quotidie diſ
putās ad decla
ratōem euange
lice veritatis.
t In ſcola. i. in
edificio de quo
paulus ſcolā fe
cerat. v Tyrāni cuiuſdā. Dicunt aliqui q̄ tyranni
ē ꝓpriū nomē illius cuius erat edificium. Alij vō di
cunt q̄ eſt appellatiuū ⁊ accipit̄ tyrānus hic p homie
potente: ⁊ fecerat ibi paulus ſcolā vt obſtinati time
rent eum impedire ꝓpter dn̄i loci ptātē: iō ſubdit̄.
x Hoc aūt factū ē p bienniū. pacifice: ita vt omnes.
y Qui ha. in aſia au. vbū. i. audire poterāt libere.
z Virtuteſq̄. ad cōfirmatōem hui⁹ doctrine.
a Non quaſlibet faciebat deus. i. nō modicas vł cō
munes: ſed multas ⁊ excellētes: vn̄ ſubdit̄. b Ita
vt etiā ſup languidos ⁊c. qđ ē maius q̄ ſi p tactū pau
li vel eius orōnē fierent talia. c Tētauerūt autē.
Poſtq̄ deſcripta ē p̄dicatio pauli. Hic ꝯſr ponitur p̄
ſumptionis quorūdā rep̄ſſio q̄ volebāt demones ex
pellere ab obſeſſis v̄tute nomis xp̄i a paulo p̄dicati in
quē tn̄ nō credebant: ⁊ pꝫ litera vſq̄ ibi. d Scene
iudei. eſt aūt Scene nomē ꝓpriū illius principis ſacerdotū.
e Ihesum noui ⁊ pau. ſcio. i. virtutē eoꝝ cognoſco.
f Vos āt q̄ eſtis. q. d. ad vos nō ptinet virtutes eoꝝ in
uocare cū ſitis increduli. g Et dn̄atus amboꝝ. i. duo
rū de. vij. filijs principis iudeoꝝ. Cōſequēter ponitur fru
ctus huius rep̄ſſio
nis: cum dr̄. h
Hoc aūt notū fa. ē
oib⁹. p diuulgatiōꝫ
eoꝝ q̄ viderant.
i Et cecidit timor
ſup oēs. vt nullus
auderet talia attē
tare. k Et ma
gnificabat̄ nomen
dn̄i ihu. tanq̄ ma
gne virtutis exn̄s.
l Multiq̄ credē
tium veniebant ad
paulū. m Cōfi
tētes. peccata ſua
⁊ relinquētes ido
la. n Multi āt
ex eis q̄ fuerāt cu
rioſa ſectati. i. arteſ
magicas. o Cō
tulerūt libros. i. ap
portauerūt ad apo
ſtolū. p Et cō
buſſerūt. in cōtem
ptu dyaboli et ho
norē ihu xp̄i. q
Et ꝯputatis p̄cijs
illoꝝ. hoc additur
ad oſtendendū q̄ hoc
fecerūt ex magna
voluntate cōburē
tes libros q̄s eme
rant ita care. Sciē
dū etiā q̄ denari⁹
valebat. x. nūmos
vſuales. iō ſic deno
minat̄ a nūero de
nario. r Ita for
titer creſcebat ver
bū. p multiplicatio
nē fidelium. s
Et ꝯfirmabat̄. per
augmētū fidei cre
dentium.

t His aūt exple
tis. Supius poſi
tus ē mltiplex pau
li ꝓgreſſus p orbez
ad p̄dicanduz: hic
ꝯſr ponit̄ eius re
greſſus in hierlm ad tolerandū ꝓ fide catholica quā pſe
cutus fuerat ibidē: vt dctm̄ ē ſupra. viij. ca. ⁊ ix. ⁊ diuidit̄
in tres ptes: qꝛ pmo ponit̄ ꝓpoſiti inſpiratio: ſecundo re
motio impedimēti: ibi. Facta ē aūt. tercio, pſecutio inſpi
rati ſe. ca. ibi: Nos vō. Circa primū dr̄. t His āt exple
tis. ſ. diſcurſibus pauli p p̄dicatōe euangelij. v Pro
poſuit paulus in ſp̄ū. i. nō ꝓpria voluntate: ſ; magis ſp̄ūſ
ſancti reuelatōne ⁊ ordinatione. x Tranſita ma. ⁊ a
chaia. ad confirmandū credentes ⁊ accipiēdū collectam
portandā fidelib⁹ paupibus qui erāt in hierlm.
y Optꝫ me ⁊ ro. videre. tunc. n. fuit ſibi reuelatum q̄ de
hierlm iret romā: modus tn̄ eundi ⁊ cā nō fuerūt tūc ſibi
reuelata ſ; infra. xxiij. ca. z Mit. aūt in ma. duos ⁊c.
hoc fecit vt collecta eēt facta anteq̄ illuc veniret: qđ erat
ſibi honeſtius ⁊ expediti⁹ qꝛ nō ſic oportuit eū ꝯtrahere
morā: ꝓpter dictā collectā. a Fcā ē aūt. hic ꝯſr ponit̄

remotio ĩpedimẽti:⁊ diuidit̃ in duas ptes:ſm duplex im pedimẽtũ:ſcd̓m ponit̃ ca.ſe.ibi. Ubi cũ fuiſſet.pria ĩ tres q̃ꝛ ꝑ impedimẽtũ ponit̃:ſcd̓o tollit̃:ibi. Et cũ ſedaſſet.ter cio iter pauli reſumit̃ in pricipio ſe.ca.pria adhuc ĩ duas: q̃ꝛ primo ponit̃ impedimẽti motiuũ principiũ. ſcd̓o eius

publicũ in ciuitate ꝓpt̃ qd̓ poterat ꝓplm magis ſedare p Quis ẽ hoim qui neſciat ⁊c̃.q.d.nõ optꝫ hoc ꝓda mare cũ ſit notũ oibus. q Diane iouiſq̃ꝫ plis.i.dia ne ꝓgenite a ioue de latbana eius cõcubina:vt ſcribũt poete.cetera patẽt vſq̃ꝫ ibi. r Qꝛ ſi demetri⁹ ⁊c̃.ad

exercitiuꝫ:ibi. His auditis. demetri⁹ eñi fecit illud impe dimẽtũ cõmouens ciuitatẽ ꝯ paulũ et eius ſocios: mot⁹ ꝓpter dãnũ tẽpale ⁊ cultũ diane:⁊ ptꝫ lr̃a paucis except̃ que exponent̃. b De via dñi.i. de fi de xp̃i. c Faci ẽns edes argente as diane. Luna ãt vocat̃ diana a diã q̃ ẽ lux grece ⁊ ne os q̃ ẽ nouũ:q̃ꝛ ei⁹ lux renouat̃ omni menſe. Dicebatur etiã a gẽtilib⁹ ꝑſes viaꝝ:q̃ꝛ eas oñdit de nocte: ⁊ q̃ꝛ in il lis nihil creſcit:pin git̃ diana in virgi nis figura tenẽtis ſagittas:eo q̃ radi os ſuos emittit vſ q̃ꝫ ad terrã:tales ḡ imagines diane fa ciebat de argento iſte demetri⁹:⁊ ta bernacula argẽtea ꝓ reponẽdis ima ginibus: ſicut fre quenter fit in ecc̃ia de imaginib⁹ ſcõꝝ. d Preſtabat ar tificib⁹.int̃ q̃s erat ꝑncipal̃. e Sci tis q̃ꝛ de hoc artifi cio eſt nobis acq̃ſi tio.magni lucri. f Paul⁹ h̃ ſuadẽs. auertit multã tur bã.ab emptõe tali um imaginũ.di.in eis nihil eẽ numis aut virtutis. g Nõ ſolũ autẽ hec piclit.no. ps in re dar. venire. q̃ re darguimur de falſi tate faciẽdo imagi nes nullã virtuteꝫ hñtes.

[b] de via dñi. Demetri⁹.n.q̃ dã noie argẽtarius [c] faciẽs edes argẽteas diane [d] ꝑſta bat artificib̄ nõ modicũ q̃ ſtũ:q̃s cõuocãs ⁊ eos q̃ eiuſ modi erant opifices:dixit. [e] Uiri ſcitis q̃ꝛ d̓ h̃ artificio ẽ nob̄ acq̃ſitio:⁊ videtis et auditis:q̃ꝛ nõ ſoluꝫ epheſi ꝫ pene toti⁹ aſie [f] paulus h̃ ſuadẽs auertit mltã turbã dicẽs:q̃m ñ ſũt dij q̃ mãib̄ fi unt. [g] Nõ ſolũ ãt h̃ piclita bit̃ nob̄ ps in redargutõeꝫ venire: [h] ꝫ ⁊ magne diane tẽ plũ in nihilũ r̃putabit̃:⁊ de strui icipiet maieſtas eius quã tota aſia ⁊ orbis colit. [i] His auditis repleti ſũt ira ⁊ exclamauerũt dicẽtes: Ma gna diana epheſioꝝ. Et im pleta ẽ ciuitas tota ꝯfuſio ne: [k] ⁊ ĩpetũ fecerũt vno aio ĩ theatruꝫ rapto gaio ⁊ ari ſtarcho macedonib̄ comi tib̄ pauli. Paulo ãt volẽte ĩntr̃re in ꝓplm:ñ ꝑmiſerũt di ſcipuli. Quidã ãt ⁊ de aſie ꝑncipib̄ q̃ erãt amici eius miſerũt ad eũ: rogãtes ne ſe daret in theatꝝ. Alij autẽ aliud clamabãt [l] Erat.n.ec cleſia [m] ꝯfuſa ⁊ pl̃es neſcie bãt q̃ ex cã ꝯueniſſent. [n] De turba ãt detraxerũt alexan drũ:ꝓpellentib̄ eũ iudeis. Alexãder aũt manu ſilen

tio poſtulato: volebat rõeꝫ reddere ꝓplo. Quẽ vt co gnouerũt iudeũ eẽ: vox fcã eſt vno oim q̃ſi ꝑ horas duas clamãtiuꝫ: Magna diana epheſioꝝ. [o] Et cum ſedaſſet ſcriba turbas dixit: Uiri epheſi: [p] q̃s.n.ẽ hoim q̃ ne ſciat epheſioꝝ ciuitatẽ cul tricẽ eẽ magne [q] diane iouiſ q̃ꝫ plis? Cũ ḡ his ꝯdici nõ poſſit:oꝫ vos ſedatos eẽ: ⁊ nihil temere agere. Addu xiſtis.n.hoĩes iſtos:neq̃ꝫ ſa crilegos neq̃ꝫ blaſphemã tes deã vr̃am. [r] q̃ ſi demetri us ⁊ qui cũ eo ſũt artifices hñt aduerſus aliquẽ [s] cãm [t] ꝯuẽtus forẽſes agunt̃: [v] ⁊ ꝓ cõſules ſũt: [x] accuſẽt inuicẽ. [y] Siquid ãt alteri⁹ rei q̃rit̃ [z] in legitima ecc̃ia [a] poterit abſolui. Naꝫ ⁊ piclitamur [b] argui ſeditõis hodierne: cũ null⁹ obnoxi⁹ ſit [d] de quo poſſim⁹ reddere rõnẽ [e] con curſus iſti⁹ [f] Et cũ hec dixiſ ſet: [g] dimiſit ecc̃iam. .xx.

[a] Poſtq̃ aũt ceſſauit tu mult⁹: [b] vocatis paul⁹ diſcipul̃: [c] ⁊ exhortatus eos [d] valedixit: [e] ⁊ ꝓfect⁹ ẽ vt iret in macedoniã [f] Cũ ãt pam bulaſſet ptes illas [f] ⁊ exhor tat⁹ eos fuiſſet multo ſmo ne: [g] venit ad greciã: [h] vbi cũ feciſſꝫ mẽſes tres:fcẽ ſũt illi

uerſus aliqueꝫ.i. iſtoꝝ hoim. s Cauſaꝫ. aliquã rõnabilem. t Cõuentus forẽ ſes agunt̃.in q̃ bus cãe vẽtilat̃ v Et ꝓcõſules ſunt.ſ.pñtes ad iudicandũ. x Accuſent inui cẽ.corã iudicib⁹ ſi habeãt rõna bilẽ cãm. y Siquid aũt alte rius rei querit̃.ꝑ ꝑter cãm deme trij ⁊ q̃ cũ eo ſũt artificũ ⁊ in hoc alloquit̃ ꝓplm ꝑ artifices cõmo tũ. z In le gitima ecc̃ia.i.i ꝯgregatõe ꝓcõ ſulũ legitime iu dicantiũ. a Poterit abſol ui.i.ꝯdarari.naꝫ ⁊ piclitamur.i.i ꝑiculo ſumus. b Argui ſedi tõis hodierne.a ꝓſide vl̃ ĩmꝑatore tanq̃ꝫ negligẽ tes de cuſtodia ciuitatis in pa ce. c Cũ nul lus.ſ.nr̃m ſit ob noxius.i.reus. d De quo nos poſſumus rõnẽ reddere. noſtrꝭ ſupiorib⁹. e Cõcurſus iſtiuſ .i.cõmotõis po puli. f Et cũ hec dixiſſet.ille ſcriba. g Di miſit ecc̃iam.i. cõgregatõꝫ po puli: ꝑcipiẽs vt quilibet iret in pace ad domuꝫ ſuã.

b Sꝫ ⁊ magne diane templũ ⁊c̃.i.cult⁹ ei⁹ tota liter deficiet quẽ ſeruauerũt pr̃es nr̃i. i His auditis. hic ꝯñr ponit̃ cõmotõis exercitiũ ꝯtra paulũ ⁊ ſocios ei⁹ quos volebant interficere ꝑ ciuitatis ꝯmotõꝫ ꝯtra eos: ⁊ ptꝫ lr̃a vſq̃ꝫ ibi. k Et impetũ fecerũt vno aio in thea trũ.locus erat vbi puniebant̃ rei:⁊ d̓r a theoro.i.ſpecta culo eo q̃ multi veniebãt ad talia ſpeculandũ:illuc.n.vio lenter traxerunt comites pauli.cetera patẽt vſq̃ꝫ ibi. l Erat.n.ecc̃ia.i.cõgregatio populi. m Cõfuſa.q̃m ꝓ magna pte ignorabat cãm illius cõmotõis. n De turba aũt detrax.alex.ꝓpel.cũ iudeis.q̃ꝛ volebat excuſare paulũ:ſꝫ nõ habuit auditũ ſed magis clamoris tumultũ o Et cũ ſedaſſet.hic impedimẽtũ dicte cõmotõis tollit̃ cũ d̓r:Et cũ ſedaſſet ſcriba turbas.hic.n.habebat officiuꝫ

Capitulum.xx

a Poſtq̃ꝫ aũt.hic ꝯñr reſumit̃ iter pauli:cum d̓r. b Uocatis paulus diſcipul̃ .i.catholicis. c Et exhortat⁹ eos.vt in bo no incohoato ꝑmanerent. d Ualedixit.recedẽs ab eis. e Et ꝓfectus ẽ vt iret in macedoniã.ſic.n.per ſpm̃ ſanctum ordinatũ fuerat vt prius tranſita mace donia iret verſus hierl̃m:vt dictũ ẽ ca.ꝓcedenti. f Cum aũt pam.ptes illas.ſ.macedonie. f Et ex hortatus eos fuiſſet multo ſermone.vt firmiter ꝑma nerent in fide. g Uenit ad greciã.i.ad aliã partem grecie:nam ⁊ macedonia ẽ in grecia large dicta. h Ubi cum ⁊c̃.hic ponit̃ ſcd̓m impedimẽtũ ſibi fcm̃ ex inſidijs iudeoꝝ.in via diſpoſita ab eis: eũ occidere volentiũ. i Habuitq̃ꝫ cõſi.vt reuer.ꝑ macedoniã.

ad euadendū illas inſidias:⁊ ſic fuit retardat⁹ ab itine re. k Comitatus ē eū ſoſipater pyrrhi.ſ.filius. l Beroenſis.i.de ciuitate beroe. m Hi cū pceſ. nos ſuſti.nos troade.i.expectauerūt:Lucas.n.qui lo quit:remanſerat cū paulo a recta via ꝓpter inſidias declinante. n Nos vo.remotis impedimentis itineris pauli.Hic ꝯñr ponitur ꝓſecutio itineris inchoati. ſcȝ verſus hieruſalem:⁊ pꝛio ponit p viā ꝓceſſ⁹ ſcdo ad terminū acceſſus.ca.ſe.ibi.Poſt dies aūt iſtos.Pꝛia diuidit i qtuoꝛ ptes ſm quatuoꝛ loca in quib⁹ paulus fecit aliquā moꝛā q̄ patebunt ꝓſequēdo.pꝛim⁹ vo locus fuit ciuitas troade ad quā pꝛimo deſcribit pauli ꝓuētio cū dr. n Nos vo nauig.p⁹ dies azimoꝝ.i.ſolēnitate paſchali tranſacta. o A philippis.q̄ ē ciuitas macedonie quā pꝛimo paulus intrauit vt hr̄.ſ.xvj.c.⁊ ab ea vltimo receſſit:vt hr̄ hic. p Et venim⁹ ad eos troadē.vt habitabāt comites pauli qui eū pceſſerāt:vt dictum eſt. q Vbi demorati ſumus dieb⁹ ſeptē.ad credentium ꝯfirmatōem. q Vna aūt ſabbati.Hic ſecundo ponit pauli p̄dicatio:cū dr:Vna autē ſabbati.i.die dn̄ica que eſt pꝛima poſt ſabbatū. r Cū ꝯueniſſemus ad frangendū panē.p refectōe coꝛpali. s Paulus diſputabat cū eis.pꝛius reficiens eos pane verbi diuini. t Pꝛofectur⁹ in craſtinū.vt verba que recedens dicebat:artius in coꝛdibus audientiū impꝛſſa remanerent. v Pꝛotraxitq̄ ſermonē.multumq̄ ſolicitus de cibo ſpūali ⁊ parū de coꝛpali. x Sedens.hic tercio ad ꝯfirmatōem doctrine pauli ponit ſuſcitatio moꝛtui:⁊ ptȝ lr̄a vſq̄ ibi. y Incubuit ſup eū.ex magna cōpaſſione deū oꝛans p eius ſuſcitatōe. z Nolite turbari.ſciebat.n.p ſpm̄ adoleſcentē reſuſcitandū. a Aſcendens aūt ad cenaculū.vnde iuuenis ceciderat. b Frangenſq̄ panem ⁊ guſtans.i.modicū accipiens. c Satiſq̄ allocutus ē.circūſtantes verbis edificatoꝛijs. d Vſq̄ in lucē diei ⁊ ſic ꝓfectus ē.ex quo ptȝ ſolicitudo pauli p ſalute ꝓximi:q2 ꝓfecturus in craſtinū p totam noctem nō doꝛmiuit intentus p̄dicatiōi vſq̄ ad mediam noctē:⁊ tūc reſuſcitato eutycho ⁊ modico pane guſtato ſmonē reſumpſit vſq̄ ad diē claꝝ.⁊ ſic iuit viā ſuā.

inſidie a iudis nauigaturo in ſyriā:[l]habuitq̄ ꝯſiliū vt reuerteret p macedoniam. [k]Comitat⁹ ē aūt eū ſoſipr̄ pyrrhi[l]beroēſis:theſſalonicēſiū vo ariſtarch⁹ ⁊ ſecūd⁹ ⁊ gaius derbe⁹ ⁊ timothe⁹: aſiani vo tychic⁹ ⁊ trophimus[m]Hi cū pceſſiſſent ſuſtinuerīt nos troade:[n]nos vo nauigauim⁹ p⁹ dies azimorū[o]a philippis:[p]⁊ venimus ad eos troadē i dieb⁹ q̄nq̄[q]vbi dmorati ſum⁹ dieb⁹ ſeptē[q]Vna āt ſabbati[r]cū cōueniſſem⁹ ad frāgēdū panē[s]paulus diſputabat cū eis[t]ꝓfectur⁹ in craſtinū:[v]ꝓtraxitq̄ ſmonē vſq̄ in mediā noctē.Erāt āt lāpades copioſe in cenaclo vbi erām⁹ ꝯgregati[x]Sedēs āt quidā adoleſcēs noīe eutych⁹ ſup feneſtrā:cū mergeret ſōno graui diſputāte diu paulo duct⁹ ſōno cecidit d tercio cenaculo deoꝛſū ⁊ ſublat⁹ ē moꝛtu⁹.Ad quē cū deſcendiſſȝ paul⁹[y]incubuit ſuper eū:⁊ ꝯplexus dixit[z]Nolite turbari.Aīa.n.ipſius in ipſo ē[a]Aſcēdēs āt[b]frāgēſq̄ panē ⁊ guſtās:[c]ſatiſq̄ allocutus ē[d]vſq̄ in lucē:⁊ ſic ꝓfectus ē.[e]Adduxerīt āt pueꝝ viuētē:⁊ ꝯſolati ſīt nō minime[f]Nos aūt aſcēdētes nauē[g]nauigauim⁹ i aſſon:inde ſuſcepturi paulū.Sic eniȝ diſpoſuerat:ipſe p terrā iter factur⁹.Cū āt ꝯueniſſem⁹ i aſſon[h]aſſūpto eo[i]venimus mytilenē[k]Et inde nauigātes ſeq̄nti die venim⁹ ꝯ chium[l]⁊ alia die applicuimus ſamū[m]⁊ ſeq̄nti die venim⁹ miletum.Pꝛopoſuerat.n.paul⁹ trāſnauigaē epheſū[n]ne q̄ moꝛa illi fieret in aſia Feſtinabat.n.ſi poſſibile ſibi eēt:[o]vt diē pēthecoſtē faceret hieroſolymis[p]A mileto āt mittēs epheſū vocauit maioꝛes natu eccl'e:qui cū veniſſent ad eū ⁊ ſil' eēnt dixit eis:Vos ſcitis a pꝛima die q̄ ingreſſus ſū in aſiā q̄liter vobiſcū p oē tp̄s fueri ſuiēs dn̄o cū oī hūilitate ⁊ lachꝛymis[q]⁊ tētatōib⁹[r]que mihi acciderūt ex inſidijs iudeoꝝ:q̄nomō nihil ſub

e Adduxerunt aūt puerū viuentē:in cōſpectu oīm:⁊ cōſolati ſunt non minime.de vita pueri ⁊ facto miraculo ad gloꝛiam dei. f Nos aūt.Hic cōſequenter ponit ſecūdus locus in quo paulus cōtraxit moꝛā.ſ.apud miletū: ad quē pꝛimo deſcribit acceſſus:ſecūdo cōſequens fruct⁹ ibi.A mileto autē:tercio flebilis receſſus:ibi:Et cum hec dixiſſet.Circa pꝛimū dr. f Nos aūt aſcendētes.nauē ſine paulo. g Nauigauimus in aſſon.eſt nomē loci ad quē paul⁹ venit p terrā. h Aſſumpto eo.ſcilȝ paulo. i Venimus mitilenē.nomen eſt inſule. k Et inde nauigantes ſequenti die venimus cōtra chiū aliqui dicūt q̄ ſint due dictiones:alij q̄ vna tm̄. l Alia die applicuim⁹ ſamū.nomē ē poꝛt⁹. m Et ſequenti die venim⁹ miletū.vbi ꝓpoſuerat paulus aliquantulum pauſare:⁊ reddit ratōnem quare nauigādo tranſierat epheſum abſq̄ applicatōne ad locum:que tamen erat ciuitas metropolis:⁊ in qua paulus frequenter pꝛedicauerat cum ſubditur. n Ne qua moꝛa fieret illi in aſia.ſi enim declinaſſet illuc:opoꝛtuiſſet eū diutius moꝛari pꝛopter multitudinem credentiū ⁊ ſolennitatem loci:⁊ cauſa feſtinatōis pauli ſubditur cum dicitur. o Vt diem penthecoſtes faceret hieroſolymis.i.ſolennizaret:erat aūt dies illa ſolennis pꝛopter dationem legis q̄ntū ad decalogi pꝛecepta:Exo.xx.que manent in lege noua:⁊ pꝛopter datōnem ſpiritusſancti credentibus in ſigno viſibili ſupꝛa.ij. p A mileto.hic ponitur conſequens fructus:quia paulus mandauit ibi cōuenire miniſtros eccleſie de tota epheſina dyoceſi:exoꝛtans eos ad bonum regimen eccleſie dei infoꝛmans eos pꝛimo contra ſeuitiam perſecutoꝛum:ſecundo contra fraudulentiam deceptoꝛum:ibi.Attendite.tercio contra concupiſcentiam tempalium bonoꝛum:ibi.Argentum autem.⁊ in oībus ponit ſe pꝛo exemplari docens facto ac verbo.pꝛima pars ptȝ vſq̄ ibi. q Et tentatōibus.i.periculis moꝛtis. r Que mihi acciderunt ex inſidijs iudeorum ⁊c.

traxerī vobis vtiliū q̄ min⁹
annūciarē vobis: [a] 7 docerē
vos publice 7 p̄ domos: [b] te
ſtificās iudeiſ atq̄ gētilib⁹
[c] in deū pniam 7 fidē i dñm
nr̄m ihm xpm [d] Et nūc ecce
ego alligat⁹ ſpū [e] vado i irl'z
q̄ i ea vētura ſīt mihi igrās
[f] niſi q̄ ſpūſſcūs p oēs ciui-
tates mihi [g] ptestat dicēs:
qm̄ vincula 7 tribulatiões
hieroſolymis me manent.
[h] Sz nihil hoz vereoꝛ: [i] nec
facio aīaz meā [k] pcioſiorē q̄
me: dūmō ɔſummē curſum
meū 7 miſteriū ſbi q̄d acce
pi a dño ihu teſtificari euā
gelium gr̄e dei. Et nūc ecce
ego ſcio q2 ap̄li⁹ nō videbi-
tis faciē meā: vos oēs p q̄s
trāſiui p̄dicans regnū dei.
[l] Quaproꝑt ɔteſtoꝛ vos ho
dierna die: [m] q2 mūd⁹ ſū a
ſanguīe oīm [n] Nō.n.ſubter-
fugi q̄ min⁹ ānūciarē oē cō
ſilium dei vobis [o] Attēdite
vobis [p] 7 vniuerſo gregi: [q] in
q̄ [r] vos ſpūſſcūs poſuit ep̄oſ
regere ecc̄iam dei: quā acq̄-
ſiuit ſanguie ſuo [s] Ego ſcio
[t] qm̄ intrabūt p⁹ diſceſſiōez
meaz lupi rapaces in vos:
nō pcētes gregi [v] Et ex vo-
biſ ip̄is exurgēt viri loquē-
tes pueſa: vt abducāt di-
ſcipulos p⁹ ſe. [x] Propt q̄d vi
gilate [y] memoria retinētes:
[z] qm̄ p trieniū nocte 7 die ñ
ceſſaui cum lachrymis mo-
nens vnumquēq̄ vr̄m. [z] Et
nūc cōmēdo vos deo 7 ſbo
gr̄e ipſius: [a] q̄ potēs ē edifi-
care [b] 7 dare hēditatē [c] i ſcīfi
catis oīb. [d] Argētū 7 aurū
aut veſtē nulli⁹ ɔcupiui ſic
ipi ſcitis: qm̄ ad ea q̄ mihi
opus erant 7 his q̄ mecū ſīt
[e] miſtrauert man⁹ iſte. [f] Oia
oñdi vobis: [g] qm̄ ſic laborā-
tes [h] opꝫ ſuſcipe [i] infirmos
[k] ac meminiſſe verbi dñi ihe
ſu. [l] qm̄ ipe dixit. [m] Beatius
eſt magis dare q̄ accipere.
[n] Et cum hec dixiſſet: poſi-
tis genibus ſuis [o] oꝛauit cū
omnibus illis. Magn⁹ aūt
fletus factus eſt omniū.
7 pcūbētes ſup collū pauli
oſculabāt eū dolentes ma-
xime in verbo quod dixerat

p quibus nihil omiſi de ɔtingētib⁹ ad vr̄am ſalutem.
a Et docerē vos publice 7 p domos.i.p̄uate. b Te-
ſtificās iudeis atq̄ gētilib⁹.indifferēter. c In deū pe-
nitētiā.i.annūciādo eis pniam in deū oꝛdinātē. d Et
nūc ecce alligatus ego in ſpū.i.ex reuelatōe ſpūſſancti ad
hoc aſtrict⁹: cui tñ
volo ꝓmptus in oī
bus obedire. e
Vado in hierlm q̄
in ea mihi ventura
ſunt ignoꝛo.in ſpā-
li:ſciebat tñ ea i ge-
nerali:iō ſubditur.
f Niſi q̄ ſpūſſ. p
oēs ciuitates.i. fre
quēter. g Pro
teſtat mihi di. qm̄
vin. 7 tri. hieroſo.
me manēt.i.ibi me
expectāt. h Sz
nihil hoz vereoꝛ.i.
timeo ſuſtinere ꝓ-
pter xp̄m. i Nec
facio aiam meā.i.
vitā meā ſenſibilē.
k Precioſiorē q̄
me.i.q̄ aiam meaz
intellectiuā q̄ dicit
ip̄e hō eo mō loq̄n
di quo totū noiat
a pte nobilioꝛi. ce-
tera patēt vſq̄ ibi.
l Quapropter cō
teſtoꝛ vos hodier-
na die.i.hac vltima
vice.p oibus. m
Quia mun. ſum a
ſang.oīm. ſ.veſtrū
ſi decetero incurra
tis aliquod graue
peccatum: 7 ſubdi
tur cā. n Non
eīm ſubterfugi.ꝓpt
quecūq̄ picula im
minentia mihi.
o Quo min⁹ an-
nū.oē cōſiliū dei vo
bis. de ptinētibus
ad ſalutem.
o Attendite vobi s.hic ɔñr informat eos ɔtra fraudu-
lentiā deceptoꝝ:di. Attendite vobis.in pſonis ꝓpꝛijs.
p Et vniuerſo gregi.ɔmiſſo vꝛo regimini. q In q̄.ſ.
grege. r Vos ſpūſſ.poſuit ep̄os.i.miniſtros:ſub noie
eīm ep̄oꝝ intelligunt alij eccīe miniſtri: vñ ep̄s grece ſup-
intendens ē latine: 7 hmōi vigilantie ſubdit cām.d.
s Ego ſcio.p reuelatōez ſpūſſancti. t Qm̄ intrabūt
p⁹ diſceſſionē meā lupi rapaces in vos.i.falſi ap̄li ad deci-
piendū vos. v Et ex vo.exur.viri lo.pueſa.i.heretī-
ci coꝛrumpentes articulos fidei. x Propter q̄d vigi-
late.ſup cuſtodia gregis vobis cōmiſſi. y Memoꝛia
retinētes.ea que ſolicite vos docui:iō ſubdit. z Qm̄
p triē.nō ceſſaui 7c. Et q2 niſi dñs cuſtodierit ciuitatē fru-
ſtra vigilat qui cuſtodit eā pſal.cxxvj.iō ſubdit. z Et
nūc cōmēdo vos deo 7 verbo gr̄e eius.i.facto vel effectui:
verbū.n.in ſcriptura frequēter accipit ꝓ fcō.ij.Reg.j.q̄d
eſt verbū q̄ factū ē: 7 maxime in deo: cuius dicere ē facere
pſal.cxlviij. Ip̄e dixit 7 facta ſunt. a Qui potens eſt
edificare.p grām in pñti. b Et dare hereditatē glie.
in futuro. c In ſanctificatis oibus.nā ibi nullus ad-
mittit niſi ſanctus. d Argentū aūt.hic ɔñr informat
eos ɔtra ɔcupiſcētiā tpaliū p ſuip̄ius exēplū q̄d erat eis
p experientiā notū. e Miniſtrauerunt manus iſte.ap̄d
eos.n.vixerat de ꝓpꝛio laboꝛe: 7 ſubdit cām.d. f Oia
oñdi vobis.p exemplo pfectōnis. g Qm̄ ſic labo-
rantes.i.de ꝓpꝛio laboꝛe viuētes. h Opꝫ ſuſcipe.
ad doctrinam fidei. i Infirmos. qui ſunt auari et
ad dandū tardi:lz.n.paulus poſſz accipe ſumptus ab
illis quibus p̄dicabat:tñ frequēter abſtinebat ne fru-
ctus p̄dicatiōis
impediretur in
illis qm̄ ꝓpt aua
riciā ſuā ab au-
ditu p̄dicatiōis
retraherēt: ſub-
dit etiā aliā cāz
dicēs. k Ac
meminiſſe ver-
bi dñi ihu. ſup-
ple opꝫ. l
Qm̄ ip̄e dixit.lz
hoc nō habeat
in euāgelio tenē
dū tñ ē firmiter
ꝓpter verbū ap̄o
ſtoli q̄ dixit: q2
nō oia eius fcā
ſunt ſcripta: Io
hā.vlt. 7 multo
minus eius ver
ba ſed p reuela-
tiōem paul⁹ ha-
buit hoc xp̄i ver
buz.ſicut 7 eius
euāgeliū Gal.j.
m Beati⁹.n.
ē magis dare q̄
accipe. Ex h̄ vo
luerūt aliq̄ dice
re q̄ maioꝛis p-
fectōis eſt diui-
tias ꝓpꝛias in ſe
c'lo erogare pau
peribus q̄ in re
ligione medica-
re: ſ3 hoc repro-
bat libro de ec-
cleſiaſticis do-
gmatib⁹: vbi dr̄
Bonū ē cum di
ſpenſatōe bona
paupib⁹ eroga-
re: ſed melius ē
intentōne ſequendi xp̄m totum ſimul dare: 7 abſolu-
tum a ſolicitudine cum chriſto egere. 7 hiero. ɔtra vi-
gilantium dicit q̄ aſſerit melius facere qui vtunt re-
bus ſuis 7 paulatim fructus poſſeſſionum paupibus
diuidunt 7c. ſequitur non a me ſed a deo rñdet: Vade
7 vende oia que habes 7 da paupibus 7 veni 7 ſeque-
re me. ꝓpter q̄d verbum iſtud: Beatius ē 7c. intelligē
dū ē ceteris paribus que non ſunt in ꝓpoſito.
n Et cum hoc dixiſſet. Hic vltimo ponit pauli flebi
lis receſſus: eo q̄ dixerat q̄ nō viderent amplius faciē
eius: 7 ptz litera hoc excepto. o Oꝛauit cum om.
illis.ſ. p ɔſeruatōne eoꝝ a quibus recedebat et dire-
ctōne ſui 7 eoꝝ quos ſecum ducebat.

In ca.xx. vbi dr̄ in poſtil. Verbū.n.in ſcriptura fre
quenter accipitur ꝓ facto.

Additio.

Verbum gratie in hoc loco ſm gloſam intelligi
tur verbum q̄d preſtat grām agentibus.

In eodē ca. vbi dr̄ in poſtilla. Beatius ē magis da-
re q̄ accipere.

Additio

Hec cōcluſio ap̄li.ſ. q̄ beatius eſt magis dare q̄
accipere. videt habere nō modica in rōnis di-
ctamine fundamēta: pōt.n.primo in ɔticipatōe diuiē

beatitudinis fundari ſic: nā diuina beatitudo cōplectit̄ oēs beatitudīes ſicut ⁊ diuina pfectio ꝯplectit̄ oēs pfectōꝫ: vt in pͣia pte. q. xxvj. Cōſtat āt ꝙ deo maxime cōpetit dare creaturis tā in eē nature q̄ꝫ in eē grē ⁊ glīe: ꝓut cōiter ſcriptura teſtat̄: nō āt ꝯuenit ſibi accipe qꝛ bonoꝝ nroꝝ n̄ eget: vt in pſal. Sꝫ beatius ē dare ſm ꝙ deo aſſimilamur q̄ꝫ accipe ꝑ qđ a pticipatōe diuine ſimilitudinis deficimus. Itēꝫ quia dans acq̄rit in datōe bonū honeſtū: ſꝫ recipiēs nō acq̄rit in receptōne niſi bonū vtile: bonuꝫ aūt boneſtū melius eſt q̄ꝫ vtile ſm phm. Item ad dantē ptinet agere: ad recipientē aūt ptinet pati: ⁊ ſic hꝫ intentū. Itē excellentius ē agere q̄ꝫ pati: ⁊ ꝑ ꝯñs virtuoſius: qꝛ virtus circa difficile cōſiſtit: q̄ quidē tres vltime rōnes pñt haberi a philoſ. in. ix. ethico. vbi tractat de amore beneficiatoris ad beneficiatum et ecōtra: his tn̄ dimiſſis qꝛ aplus fundat ſe in auctoritate diuina di. Qm̄ ipe dixit. ſ. xpc Beatius ē magis dare ⁊c. Attendendū ē ꝙ lꝫ iſta verba nō ꝯtineant̄ ſic ſub eadē forma in euāgelio cōtinētur tn̄ virtualr̄: loq̄ndo. n. de datōe ꝓut ptinet ad elemoſynā vel ad beneficentiā: de quib⁹ vel ſaltē de alteꝛo eoꝝ apl's agit ad pñs: vt in lr̄a patet. Cōſtat ꝙ xpc in multis locis euangelij datōem cōmēdauit: p̄cipiēs ſeu ꝯſulens actus ad hoc ptinentes. de elemoſyna. n. ptꝫ cū dicit Luc. xi. Date elemoſynā ⁊ oīa mūda ſunt vobis: abſcōdite elemoſynā in ſinu paupis ⁊c. ⁊ ſic in multis alijs locis. de datōe v̄o q̄ ptinet ad beneficientiā: Mat. v. dr̄. Benefacite his q̄ oderunt vos vt ſitis filij patris vr̄i qui ſolē ſuū facit oriri ſup bonos ⁊ malos ⁊c. nō tn̄ legit̄ cōmendaſſe p̄cepiſſe ſeu conſuluiſſe receptōem nec mendicatōem. Silr̄ in hoc ꝙ dicit: Vade ⁊ vende oīa que habes: ⁊ da paupibus: ⁊ veni ſeq̄re me: manifeſte oñdit ꝙ pfectio cōſiſtit in dando oīa paupibus ⁊ ſeq̄ndo xpm: ⁊ lꝫ ſequela xpi ſit pfectior: tn̄ datio illa ſeu erogatio a xpo p̄cepta ſeu ꝯſulta ē diſpoſitio ad illā pfectōeꝫ: nō tn̄ acceptio ei oppoſita. vn̄ acceptio elͥynaꝝ ſeu bn̄ficioꝝ nō p̄cipit̄ nec ꝯſulitur ſeu cōmendat̄: vn̄ nec hꝫ rōnē beatitudinis ſeu virtutis: neceſſitas tn̄ ad eam q̄nq̄ꝫ cōpellit: que neceſſitas rōnē meriti ab ea excludit: iuxta illud apli. j. Coꝛ. ix. ca. Si euangelizauero nō eſt mihi glīa: neceſſitas tam̄ mihi incūbit. Auctoritas aūt que allegat̄ in poſtil. de eccleſiaſticis dogmatibus nō obſtat: nā ibi cōmendat̄ egeſtas nō ꝓpter ſeipam ſꝫ ꝓpter ſolutōem a ſolicitudine: ſi. n. aliquis abundans diuitijs tante pfectōis eſſet vt ex eaꝝ ſolicitudine nō impedirer̄ a dei dilectiōe: nihilominus eēt pfect⁹ q̄ꝫtū ad ſtatū vie ptinet. de abraā eñ q̄ magnis abūdabat diuitijs: legit̄ Gen. ca. xvij. Ambula corā me ⁊ eſto pfectus. Silr̄ patet de dauid ⁊ de multis alijs: idem dicendū de auctoritate hiero. qꝛ in reſponſione diuina quam allegat: tota pfectio p̄ncipalr̄ dependet a ſequela xpi: cū dicit: Veni ⁊ ſequere me. ex quib⁹ oibus pōt cōcludi ꝙ ſimpliciter loquendo: beatius eſt dare q̄ꝫ accipe. ꝓut ſonant verba apli nihil eis addendo: lꝫ q̄nq̄ꝫ ſm quid egere ſit pfectius ſicut egere ꝓpter ſequelā xpi.

qm̄ āpli⁹ faciē e⁹ n̄ eēnt viſuri. ⁊ deducebāt eū ad nauē.

Ca. xxi.

Um āt factū eēt vt nauigarem⁹ [a] abſtracti ab eis recto curſu venim⁹ choum: ⁊ ſequēti die rhodū: ⁊ inde pataraꝫ. Et cū īueniſſem⁹ nauē trāſfretātē [b] in phenicē: aſcēdētes nauigauim⁹. Cū apparuiſſemus āt cypro relinq̄ntes eā ad ſiniſtrā nauigauim⁹ ī ſyriā: [c] ⁊ venim⁹ tyrū. Ibi eñ nauis expoſitura erat on⁹. [d] Inuētis āt diſcipul' [e] manſimus ibi diebꝫ ſeptē. [f] Qui paulo dicebāt ꝑ ſpm̄ [g] ne aſcēderet hieroſolymā. Et expletis diebꝫ ꝓfecti ibam⁹ deducētibꝫ nos oībꝫ cū vxoribꝫ ⁊ filijs vſq̄ꝫ foras ciuitatē: ⁊ poſitis genibꝫ ī littore orauim⁹. Et cū valefeciſſem⁹ inuicē aſcēdim⁹ nauē illi aūt redierūt ī ſua. [h] Nos v̄o nauigatōne explicita [i] a tyro deſcēdimus ptolemaidā: [k] ⁊ ſalutatis frībꝫ [l] manſim⁹ die vna apꝺ illos [m] Alia aūt die ꝓfecti venimus ceſareā [n] Et intrātes domum philippi euāgeliſte [o] q̄ erat vn⁹ d' ſeptē: māſim⁹ apꝺ eū. Huic autēꝫ erāt q̄tuor filie virgines ꝓphantes. Et cū moraremur ꝑ dies aliquot [p] ſupuenit q̄dā vir a iudea ꝓpheta noīe agabꝫ. Is cum veniſſet ad nos [q] tulit zonā pauli: ⁊ alligās ſibi pedes ⁊ man⁹ dicit: Hec dixit ſpūſ ſcūs. Virū cui⁹ ē zona hec ſic alligabunt in hieruſalē iudei: ⁊ tradent in man⁹ gētiū. Qđ cū audiſſemus rogabamus nos: ⁊ qui loci illius erant: ne aſcēderet hieroſolymā. Tūc reſpondit

a Um aūt factuꝫ eēt ⁊c. Hic ponit̄ tercius locus in q̄ paul⁹ fecit aliquaꝫ morā. ſ. ciuitas tyri ad quā primo ponit̄ acceſſus: ⁊ exp̄munt̄ hic aliq̄ loca p̄ que tranſiuit paulus ſine mora: ⁊ ptꝫ lr̄a. Sciendū tn̄ ꝙ illud qđ ponitur in aliquibus libris: Deinde mirrham nō ē de textu nec eſt in libris correctis. b In fenicē. nomē ē ꝓuincie. c Et venimus tyrū. ⁊ ſubditur cā cum dr̄: Ibi eñ nauis in qua eramus erat expoſitura onus. q. d. ꝓpter hoc neceſſe fuit ꝙ ibi applicaremus. d Inuentis autē diſcipulis. i. xpianis. e Manſimus ibi diebus ſeptē. ad cōſolatōꝫ nr̄am corpalem p⁹ nauigatōem ⁊ ad credentiū ibi manētium ſpūalem cōſolatiōem. f Qui paulo dicebāt per ſpm̄. ꝓphetie. g Ne aſcenderet hieroſolymā. Sciendum ꝙ hoc non dicebant immediate ꝑ ſpm̄ſanctum qui paulo dicebat illuc aſcendere ⁊ ſic cōtraria diceret: ſed ꝑ ſpiritum prophetie habebant ꝙ ſi paulus aſcenderet in hieruſalem ibi ſuſtineret pſecutionem: propter qđ ei cōpatientes ex ſuo ſpiritu ſuadebant ne illic aſcenderet: eſt eñ hieruſalem in ſitu altiori q̄ꝫ tyrus. cetera patent.
h Nos v̄o. Hic ponitur quartus locus vbi morat⁹ fuit aliquantulum paulus. ſ. ceſarea ad quam deſcribitur acceſſus: cum dicitur. Nos v̄o nauigatione explicita. idest diſpoſita ⁊ preparata. i A tyro deſcendimus ptolemaidam. que nūc dicitur achon. k Et ſalutatis fratrib⁹. idest chriſtianis ibi manentibus. l Manſimus die vna apud illos. iſta mora propter ſui breuitatem non additur ad numerum aliarum quatuor. m Alia autem die profecti venimus ceſaream paleſtine: quam herodes in nomine ceſaris appellauit: que prius turris ſtratonis dicebatur: n Et intrantes domū philippi euangeliſte. aliqui dixerunt ꝙ iſte fuit philippus apoſtolus: eo ꝙ dicitur hic euangeliſta. i. annunciator euangelij: quod ꝓprie pertinet ad apoſtolos: ſed iſtud remouetur per hoc quod ſubditur. o Qui vnus erat de ſeptem. ſ. dyaconibus: de quibus habetur. vj. ca. ſi enim eſſet philippus apoſtolus diceretur vnus de. xij. dicitur enim iſte euangeliſta. qꝛ tpe pſecutōis verbū euāgelicū p̄dicauit feruenter. ſ. viij. ca. p Supue. quidam vir ha. ſpm̄ ꝓphic. vt habetur ſupra. xj. q Tulit ergo zonā pauli ⁊ alli. ſibi pedes ⁊c.

ſin hoc imitabať modū ꝓphaꝝ antiquoꝝ:q̄ ꝓphetizabant aliq̄ñ nō ſolū vbis:ſꝫ etiaꝫ ſenſibilib⁹ factis:ſicut eť hiere. poſuit cathenas ligneas i collo ſuo:hiere.xxvij. ad ſignificandū ꝙ illiſꝫ q̄b⁹ ꝓphetizabat duceret in captiuitatem cathenati.cetera patēt. a Poſt dies āt. Poſtq̄ꝫ deſcript⁹ ē.ꝓgreſſus pauli ꝑ viā:hic ꝯñr deſcribiť eius acceſſ⁹ ad terminū.ſ.hierlm: vbi per ſpm̄ veniebat ad tolerādū ꝑſecutiōꝫ ſicut ibidē ꝑſecutus fuerat eccleſiā:iō diuiditur in duas ptes:quia p̄:iō poniť eius benigna rceptō a xp̄ianis:ſcd̄o eius maligna ꝑſecutio a iudeis:ibi.Dū autez vij.dies.p̄ia in duas q:p̄:iō deſcribitur pauli receptio: ſcd̄o ſibi facta perſuaſio:ibi.Dixerūt ꝙ ei.Circa p̄imuꝫ dr̄. a Poſt dies aūt iſtos.manſionis in ceſarea.

b Aſcēdebamus hierlm.que ē in altiori ſitu q̄ꝫ ceſarea c Venerūt autez quidā ex diſcipul̄. volentes ꝓuidere paulo ꝛ ſuis ſocijs de hoſpicio. d Cyp̄iū genere antiquū diſcipulū.i.a longo tp̄e in fidelitate ꝓbatū iſte iaſon videť habuiſſe domiciliū inter ceſareā ꝛ hierlm vbi charitatiue recepit paulū. e Et cū ve.hieroſo.li.rece. nos frēs.i. xp̄iani i hierlm habitantes

f Sequēti aūt die introi.ꝛc̄.ad iacobū ep̄um hieroſolymitanū.cetera patēt. g Dixerūtq̄ꝫ ei. Hic ꝯñr deſcribiť ꝑſuaſio fcā paulo.Circa quā ſciendū ꝙ aliq̄ detrahentes paulo ſeminauerūt diſcordiā in hierlm ꝙ ipe ꝑdicās iudeis ꝑ alias ptes diſpſis affirmabat illicitū eis eē etiam illo tp̄e circūciſionē ꝛ alias legis ceremonias ſuare:qd̄ ñ erat verū immo ipemet timotheū circūcidit:vt dictū ē ſupra.xvj.ꝛ in cenchris ſibi caput totundit.ſupra.xviij.ꝓpť qd̄ ad remouendū ſcandalū iudeoꝝ in hierlm habitātiū: ꝑſuaſerunt paulo iacobus ꝛ alij ſeniores vt purificaretur in tēplo cū quibuſdā nazareis vt ſic oīb⁹ appereť falſuꝫ qd̄ de ipo dictū fuerat:ꝛ ipe cōſenſit:vt ꝑ hoc qd̄ erat ſibi licitū illo tp̄e amoueret ſcandalū infirmoꝝ.p̄imo ḡ circa h̄ poniť ꝑſuaſio iacobi:ſcd̄o aſſenſus pauli:ibi.Tūc paulus.p̄ima ps ꝛ ſecunda patēt ex dictis paucis exceptis q̄ diſcurrenť. h Et oēs emulatores ſunt legis.ſ.ſeruandē:ne ſtatim dimittať tanq̄ꝫ illicita ſicut ritus gentiliū.
i Audierūt.n.de te ꝙ diſceſ.do.a moyſe.qd̄ tñ nō ē verū
k Opꝫ ꝯue.multitudinē.de te verbis falſis ſcādalizatā. l Et impende in illis.i.fac oblatōem cū illis q̄ ſolꝫ fieri in talibus. m Sꝫ ambu.ꝛ ipe cuſtodiēs legē.tāq̄ꝫ adhuc ſeruari licitā:dū tñ ibi nō ponať fides:tenendo ꝙ ſine tali obſeruatōe fides xp̄i nō ſufficeret ad ſalutē:iō dr̄. n De his āt q̄ cre.ex gētib⁹. quos ſaluari credim⁹

paulus:ꝛ dixit: Quid facitis flētes ꝛ affligentes cor meū. Ego āt ñ ſolū alligari ſꝫ ꝛ mori in irlm parat⁹ ſū ꝓpť nomē dñi ihu. Et cū ei ſuadē ñ poſſem⁹:q̄euim⁹ dicētes: Dñi volūtas fiat. [a]P⁹ dies āt iſtos ꝑpati [b]aſcēdebam⁹ in irlm. [c]Venerūt āt q̄dā ex diſcipulis a ceſarea nobiſcū:adducētes ſecum apd̄ quē hoſpitaremur iaſonē quedā [d]cypꝛiū āntiquū diſcipulū [e]Et cū veniſſem⁹ hieroſolymā libenť exceperūt nos frēs. [f]Seqnti autē die itroibat paul⁹ nobiſcuꝫ ad iacobū:oēſq̄ꝫ collecti ſť ſeniores. Quos cū ſalutaſſet:narrabat ꝑ ſingl'a q̄ de⁹ feciſſet in gētib⁹ ꝑ miſteriū illi⁹. At illi cū audiſſēt magnificabāt deū [g]dixerūtq̄ꝫ ei. Vides frī q̄t milia ſunt i iudeis q̄ crediderūt [h]ꝛ oēs emulatores ſť legis [i]Audierūt aūt de te:q: diſceſſionē doceas a moyſe eoꝝ q̄ ꝑ gētes ſť iudeoꝝ:dicēs nō debere eos circūcidere filios ſuos:neq̄ꝫ ſꝫm ꝯſuetudineꝫ ingredi. Quid ḡ ē? Vtiq̄ꝫ [k]opꝫ ꝯuenire multitudīeꝫ Audient.n.te ſupueniſſe. Hoc ergo fac qd̄ tibi dicim⁹. Sūt nobis viri q̄tuor votū hñtes ſr̄ ſe. His aſſūptis ſcifica te cū illis: [l]ꝛ impēde i ill' vt radāt capita:ꝛ ſciēt oēs:q: q̄ de te audiert falſa ſť: [m]ſꝫ ābulas ꝛ ipe cuſtodiēs legē [n]De his āt qui crediderūt ex gētib⁹ nos [o]ſcripſimus indicātes:vt abſtineāt ſe ab imolato ꝛ ſāguie ꝛ ſuffocato ꝛ fornicatione. Tunc paul⁹ aſſūptis viris poſtera die purificat⁹ cū ill' itrauit i tēplū: [p]annūciās expletōꝫ dieꝝ purificatōis donec offerreť ꝓ vnoq̄q̄ꝫ eorū oblatio [q]Dū aūt ſeptem dies ꝯſumareť [r]hi q̄ de aſia erāt iudei [s]cū vidiſſent euꝫ in tēplo [t]ꝯcitauerūt omnē ꝑplm: [v]ꝛ inieceřt ei manus clamātes. Viri iſraelite adiuuate [x]Hic ē hō qui aduerſus ꝑplm ꝛ legem ꝛ locum hunc omnes vbiq̄ꝫ docens

ꝑ fidē ihu xp̄i ſine circūciſiōe ꝛ alijs legalib⁹:vt hi.ſ. xv. o Scripſimus iudi.vt ſe abſti.ꝛc̄.ꝓ iudeoꝝ et gentiū cōi ſocietate ſeruāda.vt dcm̄ ē ſupra.xv. p Annūciās exple.dieꝝ purificatōis.hoc.n.denūciabat factus purificatus cū illis nazareis:q̄ purificabāť termino ſui voti expleto.Nu.vj.

q Dū aūt.hic ꝯñr deſcribitur pauli ꝑſecutio a iudeis:et p̄imo poniť hec ꝑſecutio:ſcd̄o ſbdiť pauli appellatio:ca.xxv.ibi Feſtus āt. P̄ia in duas:q: p̄imo poniť ꝑſecutio pauli in hierlm.ſecundo apd̄ ceſareā ca. xxiij. P̄ima adhuc in duas:q: p̄io poiť illa ꝑſecutio:ſcd̄o ꝑſequētiū diſſenſio xxiij.ca.ibi.Sciens āt paulus. P̄ia adhuc in duas:q: p̄io interfectio pauli queriť:ſcd̄o eripiť:ibi.Querētibus.Circa p̄imum dr̄. q Dū aūt ſeptem dies cōſummarenť. Cōſummatio iſtoꝝ dieruꝫ accipienda eſt a principio aſſenſus pauli in hieruſalē:dicit tañ glo.ꝙ nōdū erāt iſta conſūmatio ſꝫ appꝛopinquabat:ita ꝙ ſꝫm veritatē erat dies quinta:ꝛ hoc dicit gloſa ad verificandū verbuꝫ qd̄ dicit paulus infra .xxiiij. Non ſunt mihi plus dies q̄ꝫ.xij.ex quo aſcendi adorare in hieruſalem.quia cum iſtis quinq̄ꝫ oportet addere diem in qua diſſoluit paulus ſaduceos ꝛ phariſeos ab inuicē ꝛ iterū aliam in qua ductus fuit ceſaream.vt pꝫ in textu:ꝛ iterum quinq̄ꝫ poſt quos princeps ſacerdotum accuſauit paulum in ceſarea:vt habetur infra.xxiiij.quibus ſimul iunctis ſunt.xij.dies ꝑciſe.Sed hic modus loquendi videtur extraneus.ſ.ꝙ ꝓ quinq̄ꝫ diebus dicatur.vij. ideo aliter poteſt dici.ſ. ꝙ dies illa purificationis fuit ſeptima ab ingreſſu pauli in hieruſalem:vt textus innuit:ꝛ quinq̄ꝫ diebus quibus princeps ſacerdotum venit ceſareā accuſare paulum incipiunt a pauli purificatione ꝛ captōne excluſiue:ꝛ ſic habentur.xij.dies preciſe:Dies autem in qua ſoluit ab inuicem phariſeos ꝛ ſaduceos:ꝛ alia in qua ductus fuit ceſaream:ſimul concurrerunt cum duobus p̄imis in illis quinq̄ꝫ quibus princeps ſacerdotū venit ceſaream. r Hi qui de aſia erant iudei.in iudaiſmo obſtinati qui ibidē paulo ꝯtradixerant. s Cū vidiſ.eum in templo. vbi erat iudeoꝝ obſtinatorum multitudo. t Concitauerunt omnem populum.contra paulū. v Et inie.ei ma.cla.cū morte dignū:iō ſubditur. x Hic eſt hō aduer.ꝛc̄. docens

hoc dicebant q᷑ paulus ꝑferebat gẽtiles verbũ dei de
uote recipiẽtes iudeis ipm̃ repellentib᷒: vt pꝫ in plu-
ribus locis. ſ. ⁊ q᷑ legẽ nouã ꝑferebat veteri. ⁊ q᷑ dice
bat veꝝ ſacrificiũ. ſ. eucbariſtiã vbiqꝫ poſſe offerri ⁊ ñ
ſolũ in hierl'm vbi tãtũmõ licituꝫ erat offerri ſacrificia
iudeoꝝ.
a Inſup ⁊ gẽ.
in tẽ. induxit. lꝫ
aũt gẽtiles poſ-
ſent ingredi tẽ-
plũ q̃tũ ad ali-
quã ptẽ in q̃ ora
bant hoĩes im-
mundi: tñ ingre
di nõ poterant
vbi purificabãt
nazarei ad quẽ
exiſtiabãt pau-
lũ gẽtiles indu-
xiſſe. b Et
apphẽ. pau. tra
he. eũ extra tem
plũ vt ibi occide
ret ſicut ioiada
pontifex fecit e-
duci athaliã ex
ſepta tẽpli vt ibi
interficeret. iiij.
paly. xiij. c
Et ſtatim clau.
ſt ianue. ne tem
plũ ꝯtaminare-
tur ex eius mor-
te. d Que-
rẽtibus. Hic cõ-
ſequẽter Paul᷒
de iudeoꝝ mani
bus eripit: ⁊ p̃-
mo tribun᷒ eri-
pit illũ: ſecundo
paulus petit al-
loqui pp'lm: ibi.
Et cuꝫ cepiſſet.
Circa p̃imũ d᷑
e Nũciatuꝫ ẽ
tribuno cohoꝛ-
tis. cui erat im-
poſita cuſtodia
ciuitatis. f
Et iuſſit alliga-
ri cathenis. dua
bus. ne poſſꝫ e-
uadere donec inquiſiuiſſet de eo. cetera patẽt vſqꝫ ibi.
g Tolle eũ. ſ. de vita p̃ſẽti tanq̃ȝ viuere indignũ. h
Et cũ cepiſſet. Hic ꝯñr paulus petit alloq̃ pp'lm: ⁊ di-
uidit in duas ptes: q᷑ p̃imo ponit allocutõis ꝯceſſio
ſcd̃o allocutõis executio: ibi. Et cũ ille. Circa p̃imũ d᷑
h Et cũ ce. du. in caſtra. i. intra fortiliciuꝫ vbi mane-
bat tribunus cũ militibus. i Si lꝫ mi. loq̃ ⁊c. hũili
ter petit vt citius impetraret qđ querit. k Qui di
xit ei grece noſti. ex hoc videt q̃ iſte tribunus fuit gre-
cus: ꝓpter qđ petebat ſi paulus ſciret linguã grecam
vt ſibi loqueret in idiomate magis ſibi noto: ⁊ vt iudei
aſſiſtentes nõ intelligerẽt. l Nõne tu es egyptius
⁊c. de iſto dicit ioſephus. xx. libro antiq̃tatũ: q̃ venit in
iudeã fingẽs ſe ꝓpham ⁊ cõgregauit ſibi multitudinẽ
educẽs eã extra hierl'm. d. q̃ ad eius iuſſum muri hie-
ruſalẽ corruerẽt: ⁊ ſic intrarent ſubito et bona rapent
ciuitatis: ſꝫ felix p̃ſes ꝑueniens cũ multis armatis: ml'-
tos ex eis occidit: ⁊ aliq̃s viuos cepit: ille xõ falſus p̃-
pheta p fugã diſpuit: ⁊ ꝓbabile ẽ q̃ multi cũ eo ſic eua-
ſerunt lꝫ ioſephus nõ dicat. m Et eduxiſti in deſer
tũ. p̃imo. n. illos induxit in deſertũ ⁊ poſtea reduxit p

[a] inſup ⁊ gẽtiles induxit in
tẽplũ ⁊ violauit ſctm̃ locuꝫ
iſtũ. Viderãt. n. trophinũ
epheſuꝫ in ciuitate cũ ipo:
quẽ eſtimauerũt: qm̃ in tem
plũ introduxiſſet paulus.
Cõmotaqꝫ ẽ ciuitas tota:
⁊ fcã ẽ ꝯcurſio pp'li[b] Et app̃
hẽdẽtes paulũ trahebant
eũ ex tẽplũ: [c] ⁊ ſtatĩ clauſe ſt
ianue[d] Querẽtibꝫ ãt eũ oc
cidẽ: [e] nũciatũ ẽ tribuno co
hortis: q᷑ tota ꝯfũdit irl'm
Qui ſtatĩ aſſũptis militi-
bus ⁊ cẽturionibꝫ decurrit
ad illos. Qui cũ vidiſſent
tribunũ ⁊ milites ceſſauerũt
ꝑcutẽ paulũ. Tũc accedẽs
tribun᷒ apphẽdit eũ [f] ⁊ iuſ-
ſit alligari cathenis duabꝫ
⁊ introgabat q̃s eẽt: q̃d fe
ciſſet. Alij aũt aliđ clama-
bãt in turba. Et cũ ñ poſſꝫ
certũ cogñſcẽ p̃ tumultu: iuſ
ſit duci eũ ĩ caſtra. Et cum
veniſſet ad grad᷒: contigit
vt portaret a militibꝫ ꝓpter
vim pp'li. Seq̃bat. n. ml'ti-
tudo pp'li clamãs: [g] tolle eũ.
[h] Et cũ cepiſſet induci ĩ ca-
ſtra paul᷒ dicit tribũo. [i] Si
licet mihi loq̃ aliq̃d ad te?

pe hierl'm vt ꝑdaret ciuitatẽ mõ ꝓdicto. n Quatu
or milia viroꝝ ſicarioꝝ. eſt aũt ſica gladius breuis q̃ tunc
vtebant latrones ⁊ homicide: ⁊ inde ſicarij dicebant.
o Et dixit paulus. ſe excuſando. p Ego hõ q̃dẽ ſuꝫ
iudeus a tharſo cilicie. natus ⁊ nõ ſum ille egyptius.
q Nõ ignote ci-
uitatis. immo fa-
moſe. r Muni
ceps. i. inhabitatoꝛ
s Rogo ãt te p̃-
mit. mi. loq̃ ad po-
pulũ. volebat. n. p̃
narratõem ſue cõ-
uerſionis annũcia
re ihm xp̃m ⁊ incre
dulitateꝫ iudeoꝝ:
vt pꝫ ex ſequẽtib᷒
t Et cũ ille p̃mi-
ſiſſet. Hic ꝯñr po-
nit allocutõis exe-
cutio in qua paul᷒
p̃io ad hoc diſpo-
nit: ſcd̃o ꝓpoſitum
exequit ſe. ca. Cir-
ca p̃imũ d᷑. t
Et cuꝫ ille. ſ. tribu-
nus paulo p̃miſiſ-
ſet loqui.
v Paulus ſtans
in gradibus. vt me
li᷒ audiret ab exi-
ſtentibus inferius
x Annuit manu
ad plebem. vt face
rẽt ſilentium.

Capl'm. xxij.
Viri fratres
Hic ꝯñter
paul᷒ ꝓpoſi
tuꝫ exequit: ⁊ p̃io
ponit eius narra-
tio: ſecũdo plebi ac
clamatio: ibi. Au-
diebant aũt. tercio
cauſe diſcuſſio: ibi.
Vociferantib᷒ aũt
Prima in tres: q᷑
p̃imo paulus nar
rat ſuã iudaicã cõ-
uerſatõem: ſecũdo ſuaꝫ ad xp̃m ꝯuerſioneꝫ: ibi. Factum
eſt aũt. tercio ſibi factã in templo viſionẽ: ibi. Factum eſt
autem mihi. Circa p̃imum dicit. a Viri fratres. q̃tũ
ad minoꝛes. b Et patres q̃tum ad maioꝛes.
c Audite. diligenter que ſequuntur. d Magis p̃ſti
terunt ſilentium. tum quia per hoc ſciuerunt ipſum ee iu-
deum: tum quia linguam ſuã melius intelligebant q̃ȝ aliã
e Ego ſum vir iudeus. natione ⁊ religione.
f Natus in tharſo cilicie. vbi pater pauli tranſlatus fue
rat. g Nutritus autem in iſta ciuitate. ſ. hieruſalem
vbi fuerat miſſus a patre pꝛo ſtudio ſacre ſcripture quia
vigebat ibi. h Secus pedes gamalielis. i. in doctri-
nam eius qui erat doctoꝛ valde famoſus: vt habetur ſu-
pꝛa quinto capitulo. i Emulatoꝛ legis. i. zelans pꝛo
eius obſeruatõe: qđ declarat p̃ effectum dicens.
k Quia hanc vitam. ſ. doctrinam xp̃ianam.
l Perſecutus ſum vſqꝫ ad moꝛtem. intendens annihi-
lare ipam: vt habitum ẽ ſupꝛa. viij. ⁊ ix. capitulo.
m Sicut pꝛinceps ſacerdotum mihi teſtimonium red-
dit. reſeruauerat enim literas ſibi datas a pꝛincipe ſacer-
dotum de conſilio maioꝛum. ſupꝛa. ix. ca. q̃ ſibi erant in te-

[k] Qui dixit ei: grece noſti?
[l] Nõne tu es egypti᷒ q̃ ante
hos dies tumultũ ꝯcitaſti
[m] ⁊ eduxiſti in deſtũ [n] q̃tuoꝛ
milia viroꝛuꝫ ſicarioꝝ? Et
dixit [o] ad eũ paul᷒ [p] Ego hõ
ſũ q̃dẽ iudeꝰ a tharſo cilicie
[q] ñ ignote ciuitat' [r] mũiceps
[s] Rogo ãt te: p̃mitte mihi
loq̃ ad pp'lm [t] Et cũ ille per
miſiſſet [v] paul᷒ ſtãs in g̃dibꝫ
[x] annuit manu ad plebẽ: et
magno ſilentio facto: allo-
cut᷒ ẽ lingua hebrea dicẽs.

Ca. xxij.

[a] Viri frẽs [b] ⁊ p̃res: [c] au-
dite quã ad vos nunc
reddo rõnẽ. Cũ audiſſet ãt
q᷑ hebrea lĩgua loquit ad
illos [d] mag' p̃ſtiterũt ſilẽtiũ.
Et dixit. [e] Ego ſũ vir iude᷒
[f] nat᷒ tharſo cilicie: [g] nutri-
tus ãt in iſta ciuitate [h] ſec᷒
pedes gamaliel: erudit᷒ iu-
xta veritatẽ patne leg': [i] emu
latoꝛ legis ſic ⁊ vos oẽs eſt'
hodie: [k] q᷑ hãc viã [l] ꝑſecut᷒
ſũ vſqꝫ ad moꝛtẽ alligãs et
tradẽs ĩ cuſtodias viros ac
mľieres: [m] ſic p̃nceps ſacer-
dotũ mihi teſtioniũ reddit
⁊ oẽs maioꝛes natu a q̃bus

ſtimoniū eoꝝ. n Fēm ē. Hic ꝯn̄r narrat ſuā mirabi-
lē ꝯuerſionē: ⁊ pꝫ ſnīa ex dictis. ſupra. ix. ca. vſq; ibi.
o Deus patruȝ no. ꝑordinauit te. ſu a benignitate. p
At cognoſcēs volūtatē ei⁹. i. d mea ꝯuerſiōe. q Et vi.
iuſtū. ſ. xp̄m hoiem ⁊ deū: quē vidit in raptu n̄ ocul' corpo-
reis ſ mētis. r
Et au. vo. ex o. ei⁹.
dicētis: Saule qd
me pſequeris ⁊c.
s Qui eris teſtis
illi⁹. ſ. xp̄i. ad omēs
hoies. iudeos. ſcilꝫ
⁊ gētiles. t Ba
ptizare ⁊ ablue pec
cata tua. p v̄tutem
baptiſmi q̄ ē ſacr̄m
fidei. v Inuo.
noie ipius. tūc. n. i
noie xp̄i dabatˀ ba-
ptiſmus rōnib⁹ di-
ctis. ij. ca. x Fa
ctū ē aūt. Hic ꝯſe-
quēter narrat viſi-
onē ſibi factam di-
cēs: Factū ē āt re-
uertēti m i hierl'z ſ
n̄ fuit imediate p⁹
ſuā ꝯuerſionē: ſ cū
luſtrata arabia re-
dijt damaſcū ⁊ ind̄
hierl'm: vt dem ē ſ.
ix. c. ⁊ hr̄ ex epl'a ad
gal'. j. ca. y Fie
ri me in ſtu. mētis.
. i. raptu. z Et
vi. illū. i. xpꝫ i viſio
ne imaginaria ⁊ in
tellectuali. a Fe
ſti. ⁊ exi. velocitˀ. ex
hierl'm. q. d. inutil'r
ibi remanēs: ⁊ ſub-
ditˀ cā. b Qm̄
n̄ recipiēt teſt. tu. d
me. admirās pau-
lus rn̄dit. c Dn̄e
ipi ſciūt ⁊c. q. d. per
ea q̄ feci ꝯ te ⁊ fide
les tuos debēt eſſe
certi q̄ nullo mō te
ꝑdicarē niſi de vita
te cert⁹ eēm. d
Vade: qm̄ ad nat.
lō. mit. te. q. d. gēti-
les v̄buȝ meū reci-
piēt qd iudei in hie
roſolimis ipugnāt
e Audiebāt. Hic
ꝯn̄r ponitˀ ortˀ cla-
morl' ꝯ paulū. qꝛ p
v̄bū ei⁹ vltimū inſi
nuabatˀ q̄ maxie hi
tātes in irl'm a deo
eēnt ꝓbati ⁊ gē
tiles q̄s iudei viles
raputabant eēnt a
deo electi: iō clama
bant paulū debere
mori. f Vocife
rātib⁹. ſ ꝯn̄r ingri
tur cā dicti clamo-
ris: ⁊ diuiditˀ in du
as ptes: qꝛ ſ attēta
tur indebit⁹ ingre-

⁊ epl'as accipiēs ad frēs da-
maſcū ꝑgebā vt adducerē
inde victos i hierl'z vt puni
rent.[n] Factum eſt aūt eun-
te me ⁊ appropinquāte da-
maſco media die: ſubito de
celo circūfulſit me lux copi
oſa: ⁊ decidens in terraȝ au-
diui vocem dicentē mihi.
Saule ſaule: quid me per-
ſequeris? Ego autem rn̄di
Quis es domine? Dixitq;
ad me: Ego ſum hieſus na
ȝarenus: quem tu pſeque-
ris. Et qui mecum erāt lu-
men quidem viderunt: vo-
cem aūt non audierunt ei⁹
qui loquebatˀ mecū. Et di
xi: Quid faciam dn̄e? Dn̄s
aūt dixit ad me. Surgens
vade damaſcū: ⁊ ibi tibi di
cetˀ de oīb⁹ que te opteat fa-
cere. Et cū nō viderē p cla-
ritate lumīs illius ad ma-
nū deductus a comitib⁹ ve
ni damaſcū. Ananias autē
quidā vir ſm legē teſtimo-
niū hn̄s ab oīb⁹ cohabitan
tibus iudeis: veniēs ad me
⁊ ſtās dixit mihi: Saule fr
reſpice. Et ego eadeȝ hora
reſpexi in eū. At ille dixit:
[o]Deus patrū nr̄oꝝ ꝑordia-
uit te[p] vt cognoſceres volū
tatē ei⁹:[q] ⁊ videres iuſtuȝ[r] ⁊
audires vocē ex ore ei⁹:[s] qꝛ
eris teſtis illius ad oēs ho
mies eoꝝ q̄ vidiſti ⁊ audiſti
Et nūc qd moraris? Exur
ge ⁊ [t]baptiȝare ⁊ ablue pec
cata tua [v]inuocato nomie
ipius[x] Factū ē aūt reuertē
ti mihi in hierl'm ⁊ oranti i
tēplo: [y]fieri me in ſtupore
mentis:[z] ⁊ videre illū dicē-
tem mihi[a] Feſtina ⁊ exi ve-
lociter ex hierl'm:[b] qm̄ n̄ re-
cipiet teſtimoniū tuū d me
Et ego dixi [c]Dn̄e: ipi ſciunt

qꝛ ego erā cōcludēs in car-
cerē ⁊ cedens ꝑ ſynagogas
eos q̄ credebāt in te. Et cū
funderetˀ ſanguis ſtephani
teſtis tui ego ſtabā ⁊ cōſen-
tiebā: ⁊ cuſtodiebā veſtimē
ta interficiētiū illū. Et di-
xit ad me.[d] Vade: qm̄ ego i
natōes longe mittā te[e] Au
diebāt aūt eū vſq; ad hv̄
bū: ⁊ leuauerūt vocē ſuā di
cētes: Tolle de terra hmōi
Nō .n. phas eſt eū viuere.
[f]Vociferantib⁹ aūt eis[g] et
ꝓicientib⁹ veſtimēta ſua:[h] ⁊
puluerē iactantib⁹ in aerē:
[i]iuſſit tribunus induci euȝ
in caſtra et flagellis cedi et
torqueri eum: vt ſciret pro
pter quā cām ſic acclama-
rēt ei[k] Et cū aſtrinxiſſet eū
loris dixit [l]aſtanti ſibi cen-
turioni paulus[m] Si hoīeȝ
romanū ⁊ indemnatū licet
vobis flagellare? Quo au-
dito cēturio acceſſit ad tri-
buū: ⁊ nunciauit ei dicens.
Quid acturus es? Hic em̄
hō ciuis romanus eſt. Acce
dens aūt tribun⁹ dixit illi:
Dic mihi ſi tu romanus es
At ille dixit: Etiā. Et rn̄-
dit tribunus.[n] Ego multa
ſūma[o] ciuilitatē hāc ꝯſecu-
tus ſum.[p] Et Paulus ait:
Ego aūt ⁊ natus ſum. Pro
tinus ergo diſceſſerūt ab il
lo q̄ eū torturi erant[q] Tri-
bunus q̄ȝ timuit poſtq̄ re-
ſciuit qꝛ ciuis roman⁹ eſſet
⁊ qꝛ alligaſſet eū. .xxiij.

[a]POſtera aūt die volēs
ſcire diligēti⁹ q̄ ex cau
ſa accuſaretˀ a iudeis ſoluit
eū ⁊ iuſſit ſacerdotes ꝯue-
nire ⁊ oē ꝯciliū: ⁊ ꝓducens
paulū ſtatuit inter illos.
Intendens aūt in conci-
lium paulus ait: Viri frēs

di mod⁹: ſcdo ſubditˀ ali⁹ debit⁹: ibi. Poſtera aūt. Circa
pmū dr. f Vocife. āt eis. vt p clamorē obtinerent
qd p rōnē n̄ poterāt. g Et ꝓiciē. ve. ſua. i. ſignū do
loris. h Et pul. iac. in aerē. in deteſtatōȝ v̄boꝝ pau
li. i Iuſſit tri. indu. eū in caſtra. vt cāȝ dicti clamo
ris inq̄rēt p tor-
mēta. k Et
cū aſtri. eū loris
vt flagellaretˀ et
torqueretˀ. l
Dixit aſtā. ſi. cē-
turioni. q̄ ꝑerat
tortorib⁹ ne mo-
dum ꝯſuetū tor-
q̄ndi excederēt
vl' diminuerent
m Si ho. ro. ⁊
indē. lȝ vo. fla. q.
d. certū ē q̄ nō:
Ciues. n. roma-
ni reputabātˀ no
biles p totū or-
bē: eo q̄ ciuitas
romana dn̄abā
tur toti orbi: no
biles āt n̄ q̄ſtio-
nabātˀ tūc tp̄is:
⁊ adhuc n̄ q̄ſtio
nātˀ in mult' lo-
cis. cetera patēt
vſq; ibi. n
Ego mul. ſūma
ſcȝ pecunie. o
Ciuili. hāc ꝯſe.
ſuȝ. ſ. vt ciuis ro
man⁹ eēm. q. d.
q̄uo ciuē roma-
num ita te factū
dicis q̄ paup et
abiect⁹ videris.
p Et pau. ait:
ego āt ⁊ na. ſuȝ.
ciuis romanus
q. d. pingui⁹ ius
hēo in hac ciuili
tate q̄ȝ tu: p̄x. n.
pauli inſigne no
bilitatis hūit a
romanis: vt di-
ctū fuit. ſ. ij. tio-
thei. iiij. Et ſic
paul⁹ ei⁹ fili⁹ na-
t⁹ fuit ingenuus
oēs āt ingenui
erāt romani ci-
ues. q Tri.
q̄ȝ ti. ne ex appli-
catōne pauli ad
tormēta accuſa
retˀ ſupiorib⁹ et
puniretˀ.
Ca. xxiij.
a POſte. āt
die. Hō ꝯn̄r
ponitˀ ali⁹
ingrēdi mod⁹ et
hīat⁹ ptes. ſ. vo
cādo ⁊ eas dili-
gēter audiēdo: ⁊
pꝫ lr̄a vſq; ibi.
b Ego oi con-
ſcientia bōa cō-
uerſatus ſuȝ añ

[b]ego oī ꝯſciā bōa ꝯuerſat⁹
ſū añ deū vſqꝫ in hodiernū
diē.[c] Princeps aūt ſacerdo
tū ananias[d] ꝑcepit aſtātib⁹
ſibi ꝑcutē os ei⁹. Tūc pau
l⁹ dixit ad eū[e] Percutiet te
de⁹ paries dealbate. Et tu
ſedēs iudicas me ſcḋm legē
⁊ ꝯ̄ legē iubes me ꝑcuti. Et
q̄ aſtabāt dixerūt[f] Summū
ſacerdotē dei maledicis.[g] Di
xit āt paulus.[h] Neſciebam
frēs: q̄ꝛ princeps ē ſacerdotū
[i]Scriptū ē. n. Principem
ꝓpl'i tui nō maledices[k] Sci
ens aūt paul⁹ q̄ꝛ vna ps eēt
ſaduceoꝝ ⁊ altera phariſe
oꝝ[l] exclamauit ī ꝯcilio: Vi
ri frēs:[m] ego phariſe⁹ ſum
[n] fili⁹ phariſeoꝝ[o] De ſpe ⁊ re
ſurrectōe mortuoꝝ[p] ego iu
dicor[q] Et cū hec dixiſſet fa
cta ē diſſēſio īnt̄ phariſeos
⁊ ſaduceos: ⁊ ſoluta ē mul
titudo[r] Saducei āt dicūt
nō eē reſurrectōꝫ mortuoꝝ
[s] neqꝫ angelū[t] neqꝫ ſpm: pha
riſei aūt vtraqꝫ ꝯfitent̄[v] Fa
ctus ē aūt clamor magnus
[x] ⁊ exurgētes q̄dā phariſeo
rū[y] pugnabāt dicētes.[z] Ni
hil mali inuenim⁹ in hoīe
iſto[3] Quid ſi ſpūs[a] locut⁹ ē
ei aut angelus. Et cū ma
gna diſſenſio fcā eēt[b] timēs
tribun⁹ ne diſcerpet̄ paul⁹
ab ipīs iuſſit milites deſcē
dē ⁊ rape eū de medio eoꝝ
ac deducē eū in caſtra. Se
q̄nti aūt nocte aſſiſtens ei
dn̄s: ait: Cōſtās eſto. Sic
ei teſtificat⁹ es de me in hie
ruſalē:[c] ſic te oꝫ ⁊ rome teſti
ficari[d] Fcā aūt die collegē
rūt ſe q̄dā ex iudeis: ⁊ deuo
uerūt ſe dicētes neqꝫ man
ducaturos neqꝫ bibituros
donec occiderent paulum.
Erāt āt plus q̄ q̄draginta
viri q̄ hāc ꝯiuratōem fece
rāt: q̄ acceſſerūt ad pricipē
ſacerdotū ⁊ ſeniores: ⁊ dixe
rūt: Deuotiōe deuouimus
nos nihil guſtaturos: donec
occidam⁹ paulū.[e] Nunc ḡ
[f] vos notū facite tribūo cū
ꝯcilio: vt ꝑducat illum ad
vos tāq̄ aliq̄d certi⁹ cogni
turi de eo. Nos vō pus q̄
appropiet pati ſumus int̄
ficere illū.[g] Qd̄ cū audiſſet
filius ſororis pauli inſidi
as:[h] venit ⁊ intrauit ī caſtra
nūciauitqꝫ paulo[a] Vocās
aūt paulus ad ſe vnū ex cē
turionibus ait: Adoleſcen

deū ⁊c. ⁊ nō ſolū añ hoīes ſicut faciūt hypocrite. q. d. ſine cā ꝑſeq̄mini me. c Princeps aūt ſa. ⁊c. volēs eū oſ̄ꝺ̄ q̄ paulus ſe iuſtificabat. d Precepit aſtā. ſibi ꝑcutere os eius. ⁊ ꝑ hoc inſinuās q̄ falſū dicebat e Percutiet te de⁹ pies dealbate. i. hn̄s tm̄ appentiā iuſticie ſ; nō exn̄ tiam. f Sū mū ſa. dei male dicis. q. d. ſi non eēt aliud crimē ex hoc tm̄ incur riſti graue penā g Dixit āt pau lus. ſe excuſādo h Neſcie. fra tres ⁊c. de lōgin q̄s. n. ꝑtib⁹ vene rat: vt pꝫ ex ꝑ dictis: ⁊ pax in hierlm ſteterat: ꝓpter qḋ ꝑſonā ſummi ſacerdo tis non cogno ſcebat. i Scri ptū ē. Exo. xxij. k Sciens aūt pau. ſupius de ſcripta ē pauli ꝑ ſecutio: hic ꝯn̄r deſcribit̄ ꝑſeq̄n tiū diſſenſio. ſi cut. n. vnitas bo noꝝ vtilis ē. ſic vnitas maloꝝ ē nociua hoīs. ꝓ pter qḋ diſſen ſio eoꝝ ē expedi ens: vt ꝑ hoc eo rū malicia impe diat̄: ꝓpter hoc paulus eoꝝ diſ ſenſionē ꝓcura uit. ⁊ diuiditur i duas ptes: q̄ꝛ ꝑ mo ponit̄ huiuſ diſſenſionis ꝓ curatio. ſcḋo ori tur ꝯ̄ paulū no ua machinatio: ibi. Fcā ē āt di es. Circa primū dr̄. k Sciēs aūt paul⁹ ⁊c. q̄ꝛ ꝑ magnū tp̄s añ inceperant iſte ſecte: vt dicit ioſephus antiquitatis iudaice libro. xviij. l Exclama. in cō ci. vt ab oībus audiret̄. m Ego phariſeus ſum. q̄ tū ad hoc q̄ credebat reſurrectonem mortuoꝝ ſpm̄ ⁊ angelū. n Filius phariſe. pater. n. ſuus ſpūalis q̄ eū inſtruxerat. ſ. gamaliel phariſeus fuerat: vt patꝫ ſu pra. v. ca. ⁊ ſilr̄ pater ſuus carnalis qui eū poſuerat ſꝫ diſciplina gamaliel. o De ſpe ⁊ reſur. mor. i. ꝓpter ſpeꝫ vite future q̄ ē expectatio ⁊c. quā expecto: ⁊ reſur rectōꝫ mortuoꝝ quam ꝑdico. p Ego iudicor. i. ad mortē ꝯdēnari q̄ror. q Et cū hoc di. fa. ē diſſenſio ⁊c. nā phariſei eius dcm̄ approbabāt: ſaducei vō repro babāt: ⁊ cā ſubdit̄ cū dr̄. r Sadu. āt di. nō eē reſur. mor. ⁊ ſic negabāt reſurrectōꝫ futurā: nihil. n. imorta le dicebāt in hoīe eē. s Neqꝫ angelū. negabāt. n. oēm creaturā ſpūalē. t Neqꝫ ſpm. generalr̄: naꝫ ⁊ ipm̄ deū dicebāt eē corporeū: ꝓpter qḋ de libris ſacre ſcripture recipiebāt tm̄. v. libros moyſi: q̄ minus exp̄ſ ſe loquūt̄ de iſtis q̄ libri ꝓphaꝝ: ⁊ h̄ error ꝓceſſit ex h̄ q̄ intellectus hūanus ſꝫ intelligit cū fantaſmate: qḋ nō pōt corpalia trāſcēdere: vn̄ cogitās angelū format ſi bi fantaſma hoīs alati: ⁊ cogitans deū format ſibi fantaſ ma cuiuſdā regis magni oībus ꝑſidentis; ꝓceſſit etiaꝫ ex falſo intellectu ſcripture: q̄ deo attribuit formā corporeā vt manus oculos aures ⁊ cetera corpis mēbra: ꝑ q̄ vtu tes ei⁹ ſpūales in telligunt̄: vt dicit Greg. in moralib⁹. habere nanqꝫ ocu los dr̄ q̄ꝛ cuncta vi det: manus q̄ꝛ oīa opat̄: ⁊ ſic de alijs ⁊ ex eiſdē cauſis ꝓ ceſſit error quorū dā ſimpliciū mōa choꝝ deū eē corpo reū exiſtimātiū: ꝓ pter qḋ vocati ſūt antropomorphite vt dr̄ libro de colla tionib⁹ patrū. v Fact⁹ ē āt cla. ma gn⁹. phariſeoꝝ cū ſaduceis diſputā tiū. x Et exur. q̄dā phari. pugna bāt verbis ꝓ pau lo. y Dicentes nihil mali ⁊c. queꝫ prius ꝑſequebant̄ ad mortē modo di cūt innocentē. z Quid ſi ſpūs. ſ. di uinus. a Locu tus ē ei aut angel⁹ q. d. nihil ē miran dū: q̄ꝛ vtrunqꝫ legi tur in libris moyſi: q̄s recipiebāt ſadu cei: nā deus legitur locutus cū abraaꝫ ⁊ etiā angel⁹ in plu ribus locis in gen̄. ⁊ in hoc arguebāt cōtra ſaduceos ex ſcriptura ab eis re cepta. b Timēs tribunus ne diſcer pet̄ paulus ab eis ſcꝫ ſaduceis. cetera patēt in litera vſqꝫ ibi. c Sic te oꝫ ⁊ rome teſtificari. ⁊ ex hoc motus fuit ad ceſarem appellare. infra. xxv. d Facta aūt die. Hic cōſequenter noua machinatio cō tra paulū cogitatur: ⁊ ſecundo diſſipatur: ibi. Qḋ cū au diſſet. Circa primū dr̄. d Facta aūt die ſe. colle. ſe qui dam ex iudeis. dolentes q̄ paulus ſic euaſerat ſapienter. cetera patent vſqꝫ ibi. e Nunc ergo. vt cito expedia mur a ieiunio ⁊ vos habeatis intentum. f Vos notum facite tribuno cum concilio. iungatur ſic litera: Vos cum concilio. i. vos ſil' conſiliati phariſei ⁊ ſa ducei: ne ꝑ veſtram diſſenſionem impediatis pauli mor tem: Notum facite tribuno. rogantes eū: Vt adducat il lum ⁊c. ⁊ pꝫ lr̄a. g Quod cum audiſſet. hic ꝯſequent̄ dicta machinatio fruſtrat̄. Circa qḋ primo ponitur dicte machinatōnis reuelatio: ſecundo eiuſdem fruſtratio: ibi. Tribunus igit̄. Circa primū dicitur. g Qḋ cū au. fili⁹ ſo. pauli. qui erat ꝓ eo ſolicitus inquirendo q̄d. ꝑ eo vel ꝯ̄ eum poſſet fieri. h Venit ⁊ intra. in caſtra. non. n. ſic tenebat̄ paulus quin amici ſui ad eum poſſent ingredi et miſtrare ei: tū q̄ꝛ nō erat ꝑ iudiciū ꝯdēnatus: tū q̄ꝛ erat ci uis roman⁹. a Vocās āt pau. ad ſe vnū de cēturiōib⁹

dr aūt centurio q̄ habet centū hoīes in armis ſub ſe: ⁊ ſic miſit minorē ad maiorē. cetera patēt vſqȝ ibi. b Apphēdens aūt tribunus manū illi⁹: vt loquerēt ei ſecretius ⁊ forſitan credēs ꝙ paulus ad eū aliqd̄ exeniū mitteret i ſecreto. c Ille āt di. iudeis ꝯuenit rogare te. i. iudei fecerunt ꝯuentōȝ de rogando te. d Ut die craſtina ꝓ. paulū. volētes ꝓdi torie occidere eum e Expectātes ꝓmiſſum tuū. i. ꝙ tu ꝓmittas eis edu ctōeȝ pauli ad eos ⁊ impleas opꝫ. f Tribunus igr̄. hic ꝯñr deſcribit reuelate machinatōnis fruſtratio. ꝑ hoc ꝙ iterum ductus fuit ceſareā ad p̄ſidem q̄ erat iudex ſuperior: ⁊ hoc ē qd̄ dr. Tribunus ꝗ dimiſit adoleſcētem: vt iret viam ſuā. g Precipiēs ei ne cui loquerēt. ne forte ꝑ hoc deductio pauli in ceſareā impedirēt: cetera patēt vſqȝ ibi. h Timuit. n. ⁊c. totum iſtud vſqȝ ibi includiue: Tāqȝ acceptu rā pecuniā. nō ē de textu nec in libris correctis: ſȝ fuit q̄daȝ gloſa reddens rōnē quare tribunus mittebat paulū cū ſecuritate tāta: que poſtea ꝑ ſcriptores fuit textui inſerta. i Scribens ei ep̄l'am cōtinentē hec. ſ. cauſaȝ miſſiōis ⁊ cū ſumptibus tantis: ⁊ pȝ l'ra hoc excepto. k Eripui cognito qꝛ roman⁹. hoc dicit ad acquirēdā p̄ſidis beniuolentiā: qꝛ hn̄s magnū zelū de ciuib⁹ romanis: q̄a qn̄ eripuit eū de manibus iudeoꝝ: nō cognouit ꝙ eēt ciuis romanus: ſed poſtea cognouit qn̄ eū queſtionare voluit: vt hr̄ in fine ca. xxij.

tē hūc adhuc ad tribunuȝ. Hȝ. n. aliq̄d īdicare illi. Et ille q̄dē aſſumens eū: dixit ad tribunū: ⁊ ait: Uinctus paul⁹ rogauit me hūc adoleſcētē ꝑducē ad te: hn̄tē aliq̄d loq̄ tibi. [b] Apphēdens āt tribun⁹ manū illi⁹ ſeceſſit cū eo ſeorſū: ⁊ īterogauit illū: Quid ē qd̄ hēs īdicaē mihi? [c] Ille āt dixit: Judeis ꝯuenit rogare te [d] vt craſtīa die ꝑducas paulū in ꝯciliū q̄ſi aliq̄d certi⁹ iq̄ſituri ſint de illo: tu vō ne crediderís illis. Inſidiant̄. n. ei ex eis viri āpli⁹ q̄ꝫ q̄draginta: q̄ ſe deuouerūt nō manducare neqȝ bibē donec īterficiant eū: ⁊ nūc pati ſt̄ [e] expectātes ꝓmiſſū tuū [f] Tribun⁹ igr̄ dimiſit adoleſcētē: [g] p̄cipiens ei ne cui loq̄rēt. qm̄ hec nota ſibi feciſſȝ: Et vocat̄ duob⁹ cēturionib⁹: dixit illis: Parate milites ducētos vt eant vſqȝ ceſareā: ⁊ eq̄tes ſeptuagīta: ⁊ lāccarios ducētos a t̄cia hora noctis: ⁊ iumēta p̄pate: vt imponētes paulū: ſaluū ꝑducēnt ad felicē p̄ſidē [h] Timuit eī ne forte raperēt eū iudei ⁊ occiderēt: ⁊ ipē poſtea calūniā ſuſtineret: tāq̄ꝫ acceptur⁹ pecuniā: [i] ſcribēs ei ep̄l'am cōtinētē hec: Claudius lyſias: optio p̄ſidi felici ſalutē. Uirū hūc ꝯphēſū a iudeis ⁊ incipiētē interfici ab eis ſupueniēs cū exercitu [k] eripui: cogito qꝛ romanus eſt volēſqȝ ſcire cāȝ quā obīci ebāt illi: deduxi eū in cōciliū eoꝝ. Quē inueni accuſari de q̄ſtionib⁹ legis ipoꝝ nihil vō dignuȝ morte aut vinculis habētē crimē. Et cū mihi ꝑlatū eēt d̄ inſidiīſ quas ꝑauerāt illi: miſi eum ad te: denūciās ⁊ accuſatorib⁹ vt dicāt apō te: Uale. Milites vō ſc̄m p̄ceptū ſibi aſſumentes paulū [l] duxerūt ꝑ noctē [m] in antipatridē: [n] ⁊ poſtera die dimiſſis eq̄tib⁹ vt cū eo irēt: [o] reuerſi ſt̄ ad caſtra. Qui cū veniſſent ceſareā ⁊ tradidiſſent ep̄l'am p̄ſidi: ſtatuerūt ante illū et paulū. Cū legiſſet āt ⁊ interrogaſſet de q̄ ꝓuīcia eēt: ⁊ cognoſcēs qꝛ d̄ cilicia [p] audiā te inq̄t cū accuſatores tui venerint [q] Juſſitqȝ in p̄torio herodis [r] cuſtodiri eū

[a] Poſt q̄nqȝ .xxiiij. aūt dies deſcēdit princeps ſacerdotū ananias cū ſeniorib⁹ q̄buſdā ⁊ tertullo q̄dā oratore: q̄ adierūt p̄ſidē aduerſus paulū. [b] Et citato paulo: [c] cepit accuſare t̄tullus dicēs. [d] Cū in mlta pace agam⁹ ꝑ te [e] ⁊ mlt'a corrigāt̄ [f] ꝑ tuā ꝓuidētiā: [g] ſp et vbiqȝ ſuſcipim⁹ optīe felix [h] cū oī grār̄ūactōe. [i] Ne diutius āt te ꝓt̄hā: [k] oro breuit̄ audias nos ꝓ tua clemētia [l] Inueni⁹ hc̄ hoīeȝ peſtiferꝫ ⁊ ꝯcitātē ſeditōȝ oib⁹ iudis

Caplm. xxiiij. a Poſt q̄nqȝ aūt dies. Superius deſcripta eſt ꝑſecutō pauli i hierl'm ħ cōſequenter ponitur eius ꝑſecutio apud ceſaream: ⁊ diuidit̄ in tres ꝑtes: qꝛ primo ponit̄ pauli accuſatio: ſecūdo eius defenſio ibi. Rn̄dit autē paulus. tercō iudicis rn̄ſio: ibi. Diſtulit āt. Circa primū pȝ litera vſqȝ ibi. b Et citato paulo. ꝑ viā iudicij: vt rn̄deret ad obiecta. c Cepit accuſare tertull⁹. orator ad hoc adduct⁹ ⁊ primo ſc̄m modū boni oratoris captat beniuolētiaȝ iudicis dicens. d Cū in multa pace agamus. i. vitam iſtā trāſcamus. e Mlta corrigant̄. ad cōſeruatiōeȝ pacis cōmunis. f Per tuā ꝓuidentiā. i. ꝑ tuum regimen. g Semper ⁊ vbiqȝ ſuſcipimus. regimen tuū. h Cum omni gratiarūactione. deo ⁊ tibi de tali regimine. i Ne diutius autem ꝓtrabam te. detinendo tempus in verboruȝ ꝓlixitate. k Oro breuiter au. nos ꝓ tua clementia. q. d. que petimus ſunt exaudiri digna. Conſequēter accuſat paulū. d. l Inuenimus hunc hominem peſtiferum. nomē eius nō exp̄mit. q. d. ꝓ nimia malicia noīari indignū. m Et cōcitātē ſedi. oibus iudeis. cū tn̄ eēt ꝑdicatio euangelice pacis

herodis. i. qd̄ fuerat herodis. r Cuſtodiri eū. Herodes. n. aſcalonita renouauit ⁊ ampliauit illā ciuitatē vocans eā ceſareā. in honorē ceſaris: que prius dicēbat̄ turris ſtratoris: ⁊ ibi edificauit p̄toriuȝ qd̄ adhuc retinebat nomen actoris.

l Duxerunt ꝑ noctē. vt euaderet inſidias iudeoꝝ. m In antipatridē. nomē ē cuiuſdā ciuitatis exn̄tis int̄ hierl'm ⁊ ceſareā: tn̄ magis ꝓpe ceſareā. n Et poſtera die dimiſſis equitib⁹ vt cū eo irent. ſ. cū paulo. o Reuerſi ſunt ad caſtra. ſ. ad munitōem que erat in hierl'm. iō aūt reuerſi fuerunt milites ⁊ lancearij q̄ erāt pedites: q̄a paulus erat extra ꝑiculū inſidiaꝝ. p Audiā te inquit cū accuſatores tui venerint. melius. n. inquirit̄ veritas in p̄ñtia ꝑtiū q̄ꝫ in abſn̄tia alterius. q Juſſitqȝ in p̄torio

in vniuerſo orbe[a] ⁊ auctorẽ ſeditõis ſecte nazarenorũ: [b] q̄ etiã tẽplũ violare conatus ẽ[c] quẽ ⁊ apphẽſũ[d] volui⁹ ſcḋm legẽ nr̃am iudicare. Superueniẽs aũt tribun⁹ lyſias cũ vi magna eripuit eũ de manib⁹ nr̃is iubẽs accuſatores ei⁹ ad te venire: a q̄ poteris ipſe iudicãs de oib⁹ iſtis cognoſcere: de q̄b⁹ nos accuſam⁹ eũ[e] Adiecerũt aũt ⁊ iudei: dicẽtes h̄ ita ſe habere.[f] Rñdit aũt paulus annuente ſibi pſide dicẽ.[g] Ex multis ãnis te eẽ iudicẽ gẽti huic[h] ſciẽs:[i] bono aĩo pro me ſatiſfaciã[k] Potes.n. cognoſcere[l] q2 nõ plus ſũt mihi dies q̄ duodecĩ ex q̄ aſcẽdi adorare in hierlm:[m] ⁊ neq3 in templo inuenerũt me cũ aliq̄ diſputãtẽ:[n] aut concurſũ faciẽtẽ turbe:[o] neq3 ĩ ſynagogis: neq3 in ciuitate [p] neq3 pbare pñt tibi[q] d' quib⁹ nũc me accuſãt[r] Cõfiteor aũt h̄ tibi[s] q̄ ſcḋm ſectam quã dicũt hereſim[t] ſic deſuio pr̃i ⁊ deo meo:[v] credẽs oib⁹ q̄ ĩ lege ⁊ pphis ſcpta ſũt [x] ſpem hñs in deũ[y] quã ⁊ hi ipſi expectant reſurrectiõẽ futurã iuſtorũ ⁊ iniquorum [z] In h̄ ⁊ ipſe ſtudeo ſine offẽdiculo pſciam hr̃e[a] ad deũ ⁊ ad hoĩes ſp.[b] Poſt annos aũt plures[c] elemoſynas facturus in gentẽ meã[d] veni [e] ⁊ oblatões[f] ⁊ vota:[g] in quib⁹ inuenerũt me purificatũ in templo:[h] nõ cũ turba neq3 cũ tumultu. Et apphenderũt me: clamantes ⁊ dicẽtes: Tolle inimicum nr̃m. [i] Quidam aũt ex aſia iudei [k] q̄s oportebat apḋ te pſto eẽ ⁊ accuſare ſiquid hr̃ent aduerſum me:[l] aut hi ipſi[m] dicant ſiquid inuenerũt in me iniquitatis cũ ſtem ĩ pcilio [n] niſi de vna hac ſolũmõ voce q̄ clamaui int̃ eos ſtans: q̃m de reſurrectõe mortuorũ ego iudicor hodie a vob' [o] Diſtulit aũt illos felix[p] certiſſime ſciẽs de via hac dicẽs[q] Cũ tribun⁹ lyſias deſcẽderit[r] audiã vos[s] Juſſitq3 cẽturiõi cuſtodire eũ:[t] et hr̃e requiẽ[v] nec quẽq̄ d' ſuis phibẽ[x] miniſtrare ei.[y] Poſt aliq̄t aũt dies veniẽs felix cũ druſilla vxore ſua q̄ erat iudea vocauit paulũ:[z] ⁊ audiuit ab eo fidẽ q̄ ẽ ĩ xp̄m ih̄m

a Et auctorẽ ſedi. ſecte nazarenorũ. i. xp̄ianorũ a ih̄u nazareno ſic dictorũ. b Qui etiã tẽ. vio. conat⁹ eſt. inducẽdo ibi gẽtiles. h̄. n. imponebãt ſibi falſo: vt p3 ex pdictis. ſ. xxj. ca. c Quẽ ⁊ apphẽſum in tẽplo. d Voluimus ſcḋm le. no. iudicare. q. d. iſtud ptinet ad nos: ſicut ⁊ cultũ tẽpli cuſtodire. cetera patẽt vſq3 ibi. e Adiecerũt aũt ⁊ iudei. ad approbandũ ⁊ pfirmãdũ v̾ba tertuli. f Rñdit aũt. h̄ pñr ponit pauli defenſio: ⁊ primo captat beniuolentiã. d. g Ex multis ãnis te eẽ iudicẽ huic gẽti. rebelli ⁊ male regibili. h Sciẽs. q. d. p hoc manifeſte p3 bonitas tui regiminis: qḋ tã diu habuiſti regimen h⁹ gentis ⁊ h̄ ego ſciens. i Bono aĩo p me ſatiſfaciã. cõfidens de tua iuſticia ⁊ mea innocentia. Cõſequenter rñdet ad obiecta ⁊ primo ad pmũ. ſ. d' cõcitatiõe ſeditionũ in hieruſalem. d. k Potes. n. cognoſcere. p multos teſtes fidedignos l Quia ñ pluſ ſunt mi. dies. ſicut declaratũ ẽ ſupra. xxj. ca. m Et neq3 in tẽ. inue. me cũ aliquo diſputãtem. q̄ diſputatio facit aliquãdo cõmotiõẽ auditium. n Aut cõcur. tur. faciẽtẽ. qḋ ẽ ſeditõis ſignũ. o Neq3 in ſyna. neq3 in ciuitate. ſupple inuenerunt me pdicta faciẽtẽ. p Neq3 pbare pñt tibi illa ſupple. q De quib⁹ nũc me accuſant. ⁊ tñ debent pbare cũ ſint actores. r Confiteor. hic rñdet ad ſecũdũ. ſ. de ſecta xp̄ianorũ quã pfitet̃ ſe tenere tanq̄ ſanctã ⁊ bonã. d. Cõfitebor hoc aũt tibi. tanq̄ iudici s Qr ſcḋm ſectã xp̄ianorũ quã dicũt hereſim. i. magis teneri ex ptinacia ⁊ ignorãtia pplariũ: q̄ ex teſtimonijs ſcripturarũ: vñ dicebãt Jo. vij. Nunq̄d ex pncipibus aliquis crẽdidit in eũ: aut ex phariſeis: ſed turba hec q̄ nõ nouit legẽ maledicti ſunt. t Sic deſuio deo patri. oim. v Credẽs oi. q̄ in le. ⁊ pphe. ſcri. ſunt. ⁊ in ih̄u nazareno adimpleta ſunt. x Spem hñs in deum. de beatitudine cõſequẽda p ip̄m. y Quã ⁊ hi ipſi expectant. q̄tũ ad phariſeos: q̄ etiã ſcḋm eos nõ habebit̃ niſi in reſurrectõe mortuorũ: in qua iuſti eternaliter pmiabunt̃: ⁊ iniq̄ damnabũt̃. z In hoc ⁊ ipſe ſtu. ſine offen. pſciam hr̃e. i. ſine ſcandalo actiuo. a Ad deũ ⁊ hoĩes ſp. nõ ſolũ cauens offenſam dei: ſ3 etiã hoim q̄tũ ẽ ex me: ⁊ ſic offenſa accuſatorũ meorũ pceſſit ex eorũ mera malicia. b Poſt annos. Hic pñr rñdet ad terciũ. ſ. de violentia tẽpli. d. Poſt annos aũt plures. a cõuerſione mea ad xp̄m. c Elemoſynas fact. in gen. meas. i. in fideles in hierl'm manẽtes q̄ ſuas vẽdiderat poſſeſſiones vt h̄r ſupra. iiij. ca. ppt̃ qḋ paulus p eis faciebat collectas in gentib⁹ alijs: vt h̄r ſupra in ep̄lis ſuis. d Veni. in hierlm e Et oblatões. facturus. f Et vota. deo redditurus g In qui. inuene. me purifi. in tẽplo. ⁊ ſic ip̄m nõ violaui: ſ3 magis honoraui. h Nõ cũ turba neq3 cum tumultu inuenerunt me: ſed offerentem oblatões meas deuote. Conſequẽter oñdit q̄ fuerunt illi q̄ in templo cũ inuenerũt: ⁊ tumultũ fecerunt. d. i Quidã autẽ ex aſia iudei. vt p3 ex ſupradictis. xxj. k Quos oportebat mõ apud te pſto eẽ ⁊ accuſa. ⁊c. ſ3 eorũ abſñtia oſtendit eos magis culpabiles eẽ de cõcitatõe in templo facta quã fecerant ſine cauſa. l Aut hi ipſi. qui ſunt hic pñtes. m Dicãt ⁊c. in pcilio. i. in iudicij loco. n Niſi d' vna hac ſolũmõ voce. q. d. ego nõ fui cã diſſẽſionis eorũ: ſed ipſimet adinuicẽ p defenſiõe ſectarũ ſuarũ o Diſtulit aũt. Hic pñr ponitur rñſio iudicis: ⁊ ſecũdo ſui ſucceſſoris ca. ſe. Prima in duas: q2 primo ponit̃ iudicis rñſio: ſecũdo pdicatõis pauli auditio: ibi. Poſt aliquot. Circa primũ dicitur. o Diſtulit aũt illos felix. differendo dare ſententiam. p Certiſſime ſciens de via. veritatis p paulo: formidabat tamen turbare iudeos motus timore humano: ſicut ⁊ pylatus ſciens innocentiam xp̄i: tradidit eũ tñ iudeorũ voluntati. ne contra eum aliquid machinarentur erga ceſarem. d. p excuſatõne dilatõnis. q Cum tribunus lyſias deſcenderit. de hieruſalem in ceſaream que eſt in inferiori ſitu. r Audiã vos. hanc autẽ excuſatõnem accepit ex verbis tertuli qui in allegatione ſua dixerat q̄ de oibus que dicebat felix poterat a lyſia cognoſcere veritatẽ. s Juſſitq3 centurioni cuſtodire eum. ſ. paulum. t Et habere requiem. i. a cathenis vel infeſtationibus ſuis. v Nec quenq̄ de ſuis prohibere. amicis. x Miniſtrare ei. neceſſaria victus ⁊ veſtitus. y Poſt aliquot autẽ dies. hic pñr ponit̃ pdicatio pauli felici ⁊ ei⁹ vxori: cũ ſubdit̃. z Et audiuit ab eo fidẽ q̄ ẽ in ih̄m xp̄m. vxore ſua iudea ad hoc inducentẽ virũ ſuũ

a Diſputāte aūt illo .i. p̄dicāte. b De iuſticia. ſuanda ad p̄ximū. c Et caſtitate. ad ſemetipm̄. d Et d̄ iudicio futuro. cui⁹ ꝯſideratio inducit timoꝛē diuinum. e Tremefactus felix. ex auditu talium. f Rn̄dit qd̄ nūc attinet vade. tunc. n. liberauit eū a clauſura carceris: dans ei libertatē eūdi p̄ ciuitatē: ita tn̄ ꝙ rdiret ad mādatū ipius. g Sil' ꝛ ſperās q2 ꝛc̄. q. d. non ſolū dedit hāc libertatē paulo diuini iudicij timoꝛe: ſed etiā cupiditate pecunie. h Bienio aūt expleto. Iſtud bieniū nō ē tp̄s ꝯſidatus felicis: aliter n̄ videret verū qd̄ dixit ei paulus. ſ. eodem ca. Ex multis annis te eē iudicē̄ huic genti ſciēs ꝛc̄. ſ ē tp̄s moꝛe pauli in ceſarea: tp̄e. n. felicis ſurrexerūt in iudea multi latrones et falſi ꝓphete ꝑplm̄ ſeducētes: et cōitatē ꝑturbātes vt dicit ioſephus: i quib⁹ capiendis ꝛ repꝛimendis felix fuit occupatus: ita ꝙ cām pauli nō determinauit: ꝛ quia eius determinatōē differre volebat: vt p3 ex p̄dictis. i Accepit ſucceſſoꝛē felix pōticiū feſtum. ita ſcribit in libꝛis coꝛrectis: et ita nomiat eū ioſephus. xx. libꝛo iudaice antiquitatis k Volēs autem grām p̄ſtare. iu. felix. timens ne accuſaretur ab eis de malo regimine terre. l Reliquit paulū vinctū. reuocans libertatē quam dederat ei: tn̄ p̄ hoc nō euaſit accuſatōem iudeoꝝ apud ceſarē: nō p̄ paulo: ſ ꝓpter malā terre gubernatōēm vt dicit ioſephus libꝛo p̄dicto: ꝛ idē ꝯtigit pylato q̄ in fauoꝛē iudeoꝝ ꝯdēnauerat xp̄m: nā accuſatus a iudeis fuit relegatus in exiliū.

[a]Diſputāte aūt illo[b] d̄ iuſticia[c] ꝛ caſtitate[d] ꝛ de iudicio futuro[e] tremefact⁹ felix[f] rn̄dit: Qd̄ nūc attinet: vade: tp̄e aūt optuno accerſiā te [g]ſimul et ſperās ꝙ pecunia ei daret a paulo ꝓpter qd̄ ꝛ frequēter accerſiēs eū loq̄bat cū eo. [h]Bienio aūt expleto: [i]accepit ſucceſſoꝛem felix poꝛticiū feſtū [k]Volēs aūt grā3 p̄ſtare iudeis felix [l]reliq̄t paulū vinctū. .xxv.

Feſtus ḡ cū veniſſ3 in ꝓuinciā: [b]poſt triduū aſcēdit hieroſolymā a ceſarea. Adierūtq3 eū p̄ncipes ſacerdotū: ꝛ p̄imi iudeoꝝ aduerſus paulū: ꝛ rogabāt eū poſtulātes grām aduerſus eū vt iuberet p̄duci eu3 in hierl'm: [c]inſidias tēdentes vt interficerēt eu3 in via. [d]Feſtus āt rn̄dit ſuari q̄dē paulū in ceſarea: ſe āt maturius ꝓfecturū. Qui ḡ in vob̄ ait potētes ſ̄t deſcēdētes ſil': ſi qd̄ ē in viro crimē accuſent eū. Demoꝛat⁹ aūt inter eos dies nō ampli⁹ q̄ octo aut decē deſcēdit ceſareā: [e]ꝛ altera die ſedit p̄ tribunali: ꝛ iuſſit paulū adduci. Qui cū p̄duct⁹ eēt [f]circūſteterūt eū q̄ ab hieroſolyma deſcēderāt iudei: [g]multas ꝛ ḡues cās obijcientes: q̄s nō poterāt ꝓbare: [h]paulo rōe3 reddēte: [i]qm̄ neq3 i legē iudeoꝝ neq3 in tēplu3 neq3 in ceſarē q̄cq̄ peccaui. [k]Feſtus aūt volēs grām p̄ſtare iudeis: [l]rn̄dēs paulo dixit: Vis hieroſolymā aſcēdere: ꝛ ibi de his iudicari apd̄ me[m] Dixit āt paul⁹ [n]Ad tribunal ceſar̄ ſto: ibi me o3 iudicari: iudeis n̄ nocui ſic̄ tu meli⁹ noſti. Si eī nocui aut dignū moꝛte aliq̄d feci: nō recuſo moꝛi. Si vo nihil ē eoꝝ q̄ hi accuſāt me[o] nemo p̄t me ill' donare. [p]Ceſarē appello[q] Tūc feſt⁹ cū ꝯſilio locut⁹[r] rn̄dit: Ceſarē appellaſti: ad ceſarem ibis[s] Et cū dies aliq̄t trāſacti eēnt[t] agrippa rex[v] ꝛ bernice[x] deſcēderūt ceſareā ad ſalutādū feſtū. Et cū dies plures ibi moꝛarēt: feſt⁹ regi indicauit d̄ paulo: dicēs Vir q̄dā ē derelict⁹ a felice vinct⁹: de quo cū eē3 hieroſolymis adiert me p̄ncipes ſacerdotu3 ꝛ ſenioꝛes iudeoꝝ: [y]poſtulātes aduerſ⁹ illū dānatōē3. Ad q̄s rn̄di: q2

dente. ad excludendā accuſatōes eoꝝ. i Qm̄ neq3 in legem iudeoꝝ ꝛc̄. vt p3 ex rn̄ſionibus pauli. ca. p̄cedenti. k Feſtus aūt. Superius ē deſcripta multiplex ꝑſecutio pauli a iudeis in hierl'm ꝛ in ceſarea: h ꝯn̄r ponit̄ eius appellatio: p̄ quā exiuit de iudea ꝛ iuit romā ſicut dn̄s dixerat ei ſupꝛa xxiij. ca. ꝛ diuiditur in tres p̄tes q2 p̄imo pauli appellatio interponit̄: ſecūdo d̄ appellāte cōſulitur: ibi. Et cum dies aliq̄t. tercō romā mittit̄ ca. xxvij. Circa p̄imū dicitur. k Feſtus aūt volens gratia3 p̄ſtare iudeis q2 timebat accuſari ab eis: ſicut ꝛ plures alij qui in code3 officio p̄ceſſerant. l Rn̄dens paulo nō ad eius verba ꝓpter que debuiſſet eū dimittere tāq3 ſin̄ culpa. m Dixit. volens eum inducere vt cōſentiret in hieruſalē duci ꝛ ibi iudicari: qd̄ eāt paulo ꝑiculoſū ꝓpter qd̄ habuit cām appellandi: iō ſubdit. n Ad tribunal ceſaris ſto. q2 feſtus nō habebat auctoꝛitatem iudicādi niſi a ceſare. cetera patent vſq3 ibi. o Nemo pōt me illis donare. cu3 ſim innocēs: qd̄ p3 ex p̄dictis: q2 iudei nihil potant de grauibus ꝓbare in quib⁹ eū accuſabant: iō foꝛmat ſuam appellatōem. d. p Ceſarem appello. tanq3 iudicem ſupioꝛē: ad quem lic3 appellare ab inferioꝛi. q Tunc feſtus cum conſilio locutus. i. habito conſilio cum ſapientibus ſibi aſſiſtentibus. r Reſpondit ceſarem ꝛc̄. deferendo appellationi ſicut iuſtum erat ꝛ dignum. r Et cum dies. Hic cōſequenter de paulo appellante queritur conſilium q̄ſtum ad miſſionis eius modum: ꝛ p̄imo in eius abſentia: ſecundo in eius p̄n̄tia: ibi. Altera autem die. Circa p̄imum dicitur: Et cum dies aliquet tranſacti eſſent. ab appellatione pauli. t Agrippa rex. iſte fuit filius herodis agrippe que3 percuſſit angelus domini: vt habetur ſupꝛa. xij. v Et bernice. ſoꝛoꝛ eius: vt dicit ioſephus libꝛo p̄imo de iudaico bello. x Deſcenderunt ceſaream ad ſalutandum Feſtum ꝛc̄. tenebat enim iſte agrippa regimen ſuum a ceſare: ideo voluit ſalutare feſtum qui in iudea tenebat ceſaris locum. cetera patent vſq3 ibi. y Poſtulantes aduerſus

Ca. xxv.

Feſtus ergo. Poſito tractatu felicis circa paulum: Hic ꝯn̄r ponit̄ tractatus ſui ſucceſſoꝛis erga eu3: ꝛ p̄imo in pauli abſn̄tia: ſcd̄o in eius p̄n̄tia: ibi. Et altera die. Circa p̄imū d̄r. a Feſtus ergo cū veniſſet in ꝓuinciā. iudee. a Poſt triduū aſcēdit hieroſolymā eo ꝙ erat metropolis terre. cetera patēt vſq3 ibi. c Inſidias tendētes. i. tendere diſponentes. d Feſtus aūt rn̄dit ꝛc̄. q2 in cauſis maxime arduis: ſicut eſt moꝛs vel vita hoīs: nō ē ꝓcedendū leuiter ſ mature. e Et altera die. Hic ꝯn̄r ponit̄ tractatus in pauli p̄n̄tia ꝛ p3 litera vſq3 ibi. f Circūſteterunt eū. vt eoꝝ multitudine ꝛ circūdatōne terreret̄. g Multas ꝛ graues cauſas obijcientes. que nō exp̄imunt̄ hic: ſ ex rn̄ſiōe pauli patent in p̄te: cū d̄r. h Paulo omnibus rōnem red-

ſiliū dānatōēz ⁊c. donare. q̄buſcūq̄ pſonis ⁊ quantumcūq̄ magnis aliquē hoīez puniendū ad mortem.
a Preſidis q̄ accu. pn̄tes hēat accuſatores ⁊c. aſpectus. ſ. ⁊ auditꝰ ptiū pn̄tialr multū ꝯferūt iudici ad cognitiōez veritatꝭ. cet era patēt vſq̄ ibi. b Nullam

miſſio pauli ad agrippā: ſcd̄o ad feſtū pſidē: ibi. Hec loquēte. Circa primū paulꝰ captat agrippe beniuolentiā. di. b De oībus ⁊c. apud te. i. innocentē a te iudicari. c Cum ſim defenſurus me hodie. in tua pn̄tia. d Maxime te ſciēte oīa q̄ apud iudeos ſunt. et ſic intelligis verba mea legi ⁊ ꝓphetis ꝯſona.

cām deferebant de q̄bus. ſ. cāis.
c Ego ſuſpicabar malū. vt de homicidio vel aliquo hmōi.
d Queſtiones vo quaſdam de ſua ſupſtitione. i. de religione iudaica: quā bene noiat ſupſtitōez q: ſupſtitio ꝓprie loquendo ē vana vel ſuperflua religio que tunc vigebat apud iudeos: magis curantes de traditōibꝰ hominū q̄ de mandatis diuis mathei. xv.
y Heſitans aūt ego d̄ hmōi q̄one. q: gentiliſ erat nihil ſciens de eorū ritu vel lege.
f Paulo ⁊c. auguſti cognitioni. i. impatorꝭ. Sicut eīm impatores romāi vocati ſunt ceſares a iulio ceſare p̄mo impatoē ita nomiāti ſunt auguſti: et adhuc noiant ab auguſto ceſare: eo q̄ multū auxit imperium.
g Volebam ⁊ ipſe hoiem audire. nam agrippa iudeus erat et multa de paulo audierat.
h Altera aūt. Hic ꝯñter queritur ꝯſilium in pn̄tia: ⁊ p̄rio ꝯſiliū querit: ſcd̄o paulo locus loquendi ꝯcedit. c. xxvi

nō eſt romāis ᵃꝯſuetudo donare aliquē hoīem ᵃpuſq̄ is q̄ accuſat pn̄tes hēat accuſatoēs locūq̄ defendēdi accipiat ad abluēda crimina q̄ ei obijciūt. Cū ḡ huc ꝯuenissent: ſine vlla dilatiōe in ſequēti die ſedēſ ꝓ tribūali iuſſi adduci viꝝ. De q̄ cum ſtetiſſent accuſatores ᵇnllāz cām deferebant de q̄bꝰ ᶜego ſuſpicabar malū: ᵈq̄oēs vo q̄ſdā de ſua ſupſtitōe habebāt aduerſꝰ eū: ⁊ de q̄dā ieſu defūcto quē affirmabat paulꝰ viuē. ᵉHeſitās āt ego de hmōi q̄one dicebā ſi vellet ire hieroſolymaꝫ: et ibi iudicari de iſtis. ᶠPaulo āt appellāte vt ſeruaret̄ auguſti cognitōi iuſſi ſeruari eū donec mittā eū ad ceſarem. Agrippa aūt dixit ad feſtū. ᵍVolebā ⁊ ip̄e hoīez audire. Cras inq̄t audies eum. ʰAlta āt die cū veniſſꝫ agrippa ⁊ bernice ⁱcū mlta ābitiōne: ⁊ introiſſēt ī auditoriū cū tribūis ⁊ viris pn̄cipalibꝰ ciuitatis iubēte feſto adductꝰ ē paulꝰ. Et dixit feſtꝰ Agrippa rex ⁊ oēs qui ſimꝰ adeſtis nobiſcū viri: videtꝭ hūc hoīem de q̄ oīs mltitudo iudeorū interpellauit me hieroſolymis ᵏpetētes ⁊ acclamātes: nō opt̄e euꝫ viuē

āplꝰ. Ego vo ꝯpi nihil dignuꝫ morte eum admiſiſſe. Ip̄e aūt hoc appellante: ad auguſtū iudicaui mittere. ˡDe q̄ q̄d certū ſcribaꝫ dn̄o nō hēo: ꝓpt̄ q̄d ꝑduxi eum ad vos ᵐ⁊ maxime ad te rex agrippa: ⁿvt interrogatōe fcā habeā q̄d ſcribā. ᵒSine rōe ei mihi videt̄ mittē vinctū ⁊ cās eiꝰ nō ſignificare.

Agrippa vo .xxvi. ad paulū ait. Permittit̄ tibi loqui ꝓ temetipſo. Tūc paulꝰ extēta manu cepit rōez reddē ᵇDe oībꝫ q̄bꝫ accuſor a iudeis rex agrippa eſtimo me beatū apd̄ te ᶜcū ſim defenſurꝰ me hodie ᵈmaxīe te ſciēte oīa q̄ apd̄ iudeos ſt̄ ꝯſuetudies ⁊ q̄ones ᵉꝓpter q̄d obſecro patiēter me audias. ᶠEt quidē vitā meā a iuuentute q̄ ab initō fuit ī gēte mea in hieroſolymis nouert oēs iudei: pſciētes me ab initio ſi velint teſtioniū phibē: ᵍq̄m ſm certiſſimā ſectaꝫ nr̄e religiōis vixi phariſeꝰ. ʰEt nūc ī ſpe ⁱq̄ ad pr̄es nr̄os repromiſſionis ᵏfacta ē a deo: ˡſto iudicio ſubiectꝰ: ᵐin q̄ ⁿduodecī tribꝫ nr̄e nocte ⁊ die deſuiētes ᵒſperāt deuenire. ᵖDe q̄ ſpe accuſor a iudeis rex. ᑫQuid incredibile iudicat̄

ba mea legi ⁊ ꝓphetis ꝯſona.
c Propter quod obſecro patienter me audias. hoc aūt dixit: q: intēdebat plura dicere: vt ex ſequentibus patꝫ.
f Et quidē. hꝯñter ꝓſequit̄ ſuā intentōez. Circa quā apl̄s primo narrat ſuā ꝯuerſatōem in iudaiſmo: ſcd̄o pſecutionē quā intulit pplō xp̄iano: ibi Et ego q̄d. tercio ſuā ꝯuerſionez ab errore priſtino: ibi. In quibꝰ ⁊c. Circa primū dicit.
f Et quidē vitam meā a iuuētute ⁊c. q̄a paulus fuit ibi miſſus ⁊ traditus doctrine gamalielꝭ vt dcm̄ eſt ſ. xxij.
g Q̄m ſm certiſſimā ſectaꝫ ⁊c. Secta eīm ſaduceorū q̄ in credēdis diuidebat̄ ꝯ iſtā nulla erat: cū negaret generaliter ſpm̄ ⁊ reſurrectōez mortuorū. h Et nūc in ſpe. i. ꝓ ſpe.
i Que ad patres nr̄os repromiſſionis. ſ. de xp̄o venturo et de reſurrectione ⁊ beatificatione ꝑ eū fienda.
k Facta eſt a deo patriarchis ⁊ ꝓphetis. l Sto iudicio ſubiectus. tanq̄ malefactor et reus.
m In qua. ſ. ſpe.
n Duodecim tribus noſtre nocte ⁊ die deſeruientes. deo. o Sperant deuenire. nam phariſei nō credentes xp̄o ſperabant ipſum venturū et reſurrectionē mortuoꝝ facturum: Saducei vo ſperabant ipm̄ venturum: hominem tamen purum: ſed potentem ⁊ temporaliter regnaturum: ⁊ romanorum potentiam ablaturum: negabant tamē reſurrectionē mortuorum: Iudi vo in chriſtum credētes tenebant aduētum eius primum in ih̄u nazareno impletum: ſperabant tamē ipſum ſecundo vēturum ad iudicium: ⁊ ſuſcitaturum mortuos: penas et p̄mia eis ſm merita ⁊ demerita reddituꝝ. p De qua ſpe accuſor a iudeis rex. a phariſeis obſtinatꝭ de h̄ q̄ paulus dicebat ih̄m nazarenū eē xp̄m in lege ⁊ ꝓphetis ꝓmiſſum: a saduceis vo de ſpe reſurrectōnis mortuorum: ideo ſubdit: q Quid incredibile iudicat̄ apd̄ vos ⁊c. q. d. nō eſt rō: q: de legit̄ mortuos ſuſcitaſſe in ve teſ. ad p̄ces

prima ps pꝫ: paucis exceptꝭ q̄ diſcurrent̄. i Cū mlta ambitōne. i. cū multo apparatu ⁊ cultu veſtiū et ſocietatis. k Petētes ⁊ acclamātes. vt ex magnitudine clamoris inclinaret̄ animꝰ feſti ad ꝯcedendū mortem pauli. l De q̄ quid cer. ſcri. do. non ha. q: ſicut dcm̄ eſt gentilis erat ignorās q̄ones ⁊ diſcordias que ſt̄ inter iudeos ⁊ xp̄ianos. m Et maxime ad te rex agrippa. q̄ es iudeꝰ. n Vt interrogatōe facta. a paulo. o Per te habeā quid ſcribā. de ipſo: et ſubditur cauſa. Sine rōne. n. ⁊c. Capitulū. xxvj.
a Agrippa vo. Hic ꝯñter paulus inquiritur. et diuidit̄ in duas ptes: q̄a primo audit̄ pauli ꝯmiſſio: ſcd̄o ſup eam hr̄ collatio: ibi. Et ſurrexit rex. p̄ria adhuc in duas: q: p̄rimo ponitur

Helye.iiij. Reg.xvij. ⁊ ad p̄ces helyſei.iiij. Reg.iiij. r Et ego. Hic ꝯñr narrat pſecutõez quā fecerat credentib⁹ in xp̄m: ⁊ p̄z ſniā ex ſupra dict̄.viij. ⁊.ix.c. vſq3 ibi: s Et cū occiderent̄. Ex q̄ vr̄ ꝙ in illa pſecutõe nõ ſolus ſtephanus fuit occiſus: ſ etiā plures alij. t Detuli ſniaʒ non tñ ſicut iudex: q2 paul⁹ tūc ñ erat iudex: ſ adhuc iuuenis: ſed q2 ſniaʒ datā a principe ſacerdotū ⁊ alijs ſenioribus deferebat executorib⁹. vñ ſ.i fine.vij.ca. dr̄ ꝙ teſtes depoſuerūt veſtimenta ſua ſecus pedes adoleſcētis q̄ vocabat̄ ſaul⁹: ⁊ lapidabāt ſtephanum ⁊c. v Cõpellebā blaſphemare.i. negare ieſū nazarenū eſſe xp̄m. x Et ampli⁹ inſaniens in eos. nam non faciebat ſana mente: ſ errore. y Perſeq̄bar vſq3 ad exteras ciuitates. q̄ ſunt extra iudeā: ſicut patʒ ð damaſco q̄ eſt i ſyria: ſicut dr̄ eſa.vij. Caput ſyrie damaſcus. z In q̄bus. Hic ꝯñr narrat ꝯuerſionē ſuaʒ mirabilē: ⁊ primo eam narrat: ſecundo ad ꝓpoſitū applicat: ibi. Hac ex cā. prima ps p̄ʒ ex dictis ſupra.ix. capi. vſq3 ibi.

apud vos ſi de⁹ mortuos ſuſcitat? Et ego quidē eſtiuerā me aduerſus nomē ieſu nazarenī debē multa ꝯtria agē. qḋ ⁊ feci hieroſolymis Et m̄ltos ſcõꝝ ego i carceribꝫ incluſi a p̄ncipibꝫ ſacerdotū p̄tāte accepta: ⁊ cū occiderent̄: detuli ſniaʒ. Et p oēs ſynagogas freq̄nter puniēs eoſ: ꝯpellebā blaſphemare: ⁊ āpli⁹ inſaniēs i eoſ pſeq̄bar vſq3 i exteras ciuitates. In quibꝫ duʒ irē damaſcū cum p̄tāte et ꝑmiſſu p̄ncipū ſacerdotuʒ: die media i via vidi rex de celo ſup ſplēdorē ſolis circū fulſiſſe me lumē ⁊ eos q̄ mecū ſimul erāt: oēſq3 nos cū ðcidiſſemus i terra audiui vocē loquētē mihi hebraica ligua Saule ſaule q̄d me pſeq̄ris? Durꝝ ē tibi ꝯ ſtimulū calcitrare. Ego aūt dixi: Quis es dñe? Dñs aūt dixit: Ego ſum ieſus nazaren⁹ queʒ tu pſequeris. Sʒ exurge: ⁊ ſta ſup pedes tuos. Ad h̄ eniʒ apparui tibi vt ꝯſtituam te miniſtrū ⁊ teſtē eoꝝ q̄ vidi-

a Omneſq3 nos cum decidiſſemus. in terrā hic ſuppletur qḋ ſ.ix.capi.et xxij. omittit̄.ſ. ð caſu ſocioꝝ pauli ſcʒ eo: nõ tñ ibi dr̄ ꝙ ſolus ſaul⁹ cecidit: ſ caſus alioꝝ nõ exp̄mitur. cetera patēt ex dictis ſ.ix.ca. vſq3 ibi. b Ad h̄ ei apparui tibi. in raptu. c Ut ꝯſtituā te ⁊c. q̄ vidiſti ⁊ audiſti. Iſtud eñ eſt efficax teſtimoniū.ſ.p viſū ⁊ auditū d Et eo. qui. appa. tibi. ſicut in h̄ libro legunt̄ plēs apparitõēs diuīe ⁊ reuelatõēs paulo poſtea facte. e Ut cõuertent̄ a tenebris. errorū. f Ad lucē. fidei xp̄ianc. g Et de p̄tāte ſathane. in q̄ detinent̄ captiui p idolatriā h Ad deū. p latriā. i Ut accipiāt remiſſi. pec. p gratiam in p̄nti. k Et ſorte inter ſctõs. p gl̃iaʒ in futuro: ⁊ q2 hec acq̄runt̄ per verā fidē ſubdit̄. l Per fidē q̄ ē in me. tanq3 in redemptorē hoim ⁊ glorificatorē. m Unñ rex agrippa nõ fuit incredul⁹. qḋ eſt nepharium. Omnia ꝯo p̄dicta narrauit paul⁹ vt agrippe magis ſibi crederet. n Sʒ his q̄ ſunt damaſci primū. vtʒ ſ.ix. o Et hieroſolymis. nõ immediate p⁹ damaſcū: ſed prius luſtrata arabia rediīt paulus damaſcū ⁊ inde venit irlm annuncians ibi xp̄m: vt dcm̄ eſt ſ.c.ix. ⁊.xxij. p Digna opera pn̄ie facientes. vt ſm quātitatē delictoꝝ ſit quātitas bonoꝝ operū. vñ dicit Greg. omel.iiij. Tanta debet quiſq3 a ſe licita reſcindere q̄nta ſe meminit illicita ꝑpetraſſe. q Hac ex cā. Hic ꝯñter narratõez ſuā applicat ad ſuaʒ

intentõeʒ.ſ. ꝙ captus fuerat ⁊ ligatus ꝑpter ſuā iuſticiam. d. Hac ex cā.ſ. q̄a annūciabā iudeis ⁊ gentib⁹ de ꝯuerſionē ad deū p pn̄ie opa. r Me iudei cū eēm in templo. in loco deuotõis ⁊ nõ ꝯtentõis. s Cõphēſum tentabāt. volentes me. t Interficē. vt hr̄.xxj. v Auxilio aūt adiut⁹ dei. me ꝓtegentis. x Uſq3 in hodiernum diē ſto. firmus ⁊ ꝯſtans in ſancto ꝓpoſito. y Teſtificans minori ac maiori.i. indifferēter oibus fidē xp̄i. z Nihil extra ⁊c. et moyſes. q̄ p̄dixit de xp̄o futuro: ⁊ impleta ſunt in ieſu nazareno.

ſti: et eoꝝ quibꝫ apparebo tibi: eripiēs te de ꝑplis ⁊ gētibꝫ in q̄s nūc ego mitto te ap̄ire oc̄los eoꝝ vt ꝯuertāt̄ a tenebris ad lucē: ⁊ ð p̄tate ſathane ad deū: vt accipiāt remiſſiõez pctõꝝ: ⁊ ſortē int̄ ſctõs p fidē q̄ ē in me Unñ rex agrippa ñ fui icredul⁹ celeſti viſioni: ſʒ his q̄ ſt̄ damaſci p̄mo et hieroſolymis ⁊ in oēʒ regiõʒ iudee et gētibꝫ annūciabaʒ vt penitentiā agerēt: ⁊ ꝯuertērentur ad deū dig̃ pn̄ie opa facientes. Hac ex cā me iudei cuʒ eēm in tēplo ꝯphenſū tētabāt volētes me interficere Auxilio aūt adiut⁹ dei vſq3 i hodiernum diē ſto teſtificās minori atʒ maiori: nihil ex̄ dicens ꝙ ea que ꝓphete locuti ſt̄ futura eſſe: et moyſes: ſi paſſibilis chriſtus: ſi prim⁹ ex reſurrectõe mortuoꝝ lumen annūciatur⁹ ē populo et gentibꝫ. Hec loquente eo ⁊ rõnem reddente: feſtus magna voce dixit Inſanis paule: Multe te littere ad inſaniaʒ ꝯuertūt.

a Si paſſibil' eſt xp̄c. hic accipitur ſi. p q2. hoc eñ dixerūt prophete: ſicut ðclaraui in pluribus locis exponēdo libros eorum: et vnū replico qḋ hr̄ Eſa.liij. ꝙ totum intelligitur ad lrām de xp̄o: ſicut ibideʒ fuit declaratū: et ibi dr̄ de ipſo. Tanq̄ ouis ad occiſionem ducet̄: ⁊ quaſi agn⁹ corā ſe tondente obmuteſcet ⁊c. Similiter moyſes hoc p̄dixit p ſacrificia leg̃: ⁊ ꝓtiſſime agni paſcalis ſignificās xp̄m pro ſalute mūdi immolandū: ꝑpter quod iohānes baptiſta de ieſu nazareno dixit: Ecce agn⁹ dei: ecce q̄ tollit peccata mūdi: Jo.j. Similit̄ moyſes ſcribens ꝓphiam p̄triarche iacob Gen.xlix. Non auferet̄ ſceptrū de iuda ⁊ dux de femore ei⁹ donec veniat q̄ mittendus eſt ⁊c. q̄ ꝓphia dr̄ ad lrām de xp̄o: vt ibideʒ fuit declaratū: ⁊ ſic moyſes ſcripſit ipſum de tribu iuda ſm carnē naſciturū. ⁊ p ꝯñs carnē paſſibilē habituꝝ. Itē Deut.xxxij. Deuʒ qui te genuit dereliquiſti ⁊ oblit⁹ es dñi creatoris tui ſm doctores antiq̄s hebreos hec ē littera: Deuʒ q̄ te naſci fecit debilitabis ⁊ obliuiſceris deum doloratū tuū. b Si primus ex reſur. mortuorū ſi pro quia: quia primus reſurrexit ad vitā immortalē: ſicut manifeſte p̄dixit ꝓpheta dd ps.xv. Non derelinques animā meā in inferno: nec dabis ſctm̄ tuū videre corruptõeʒ ⁊c. ſicut expoſitū eſt ſ.ij.ca. c Lumē annunci. eſt pp̄lo iſrl'. d Et gentib⁹. h̄.n. fuit p̄dcm̄ Eſa.xlix. qḋ ad lrām intelligit̄ de xp̄o: ſicut ibi fuit expoſitum: Parū eſt vt ſis mihi ſeru⁹ ad ſuſcitādas trib⁹ iacob ⁊ feces iſrael ꝯuertendas: dedite in lucē gentiū vt ſis ſal⁹ mea vſq3 ad extremū terre. e Hec loq̄n. eo. hic ꝯñter ponit̄ rñſio pauli ad feſtū preſidem: q̄ paulo loq̄nti de reſurrectõne mortuoꝝ dixit: f Inſanis

o paule. q2 reſurrectōe3 mortuo2 credebat impoſſibilē tanq̄ gētilis: ꝓpter qḋ dictū pauli vocauit inſaniam. g Multe lr̄e te ad inſaniā ꝯuerterūt. hoies eñ circa multas ſcripturas ꝯuertētes vehemēter ſuū ſtudium hn̄t aliqñ cerebꝝ turbatū ⁊ organū fantaſie leſuꝫ: ⁊ ꝑ ꝯn̄s intellectuꝫ impeditū: qui in actu ſuo indigꝫ fantaſmate neceſſario. b Non inſanio inquit optie feſte. ñ dixit h̄ ex adulatōne: ſ3 q2 taliſ erat modus loquēdi cū reuerētia locū imperatoꝝ tenentibus i Sꝫ veritatis euangelice. k Et ſobrietatꝭ vba eloquor. q2 ñ excedebat moduꝫ debitꝫ locutionis. l Scit eñ de bis rex. agrippa qui erat inſtruct⁹ in lege ⁊ ꝓphis. cetera patēt vſqꝫ ibi. m In modico ſuades me fieri xp̄ianū qḋ duplr̄ poteſt itelligi. vno mō negatie. In modico. i. in nullo: ſicut frequenter dr̄ in cōi ſermone. Alio mō affirmatiue. In modico ſuades. i. aliquantulum inclinas me ad hoc: ſed nō pfecte ⁊ hic ſenſus magis ꝯgruit ſequenti lr̄e: vt videbiꝛ. cetera patent.

Et paul⁹:[b] nō inſanio inq̄t optie feſte:[i] ſ3 veritatis[k] ⁊ ſobrietatꝭ vba eloq̄r.[l] Scit eī de his rex ad queꝫ ⁊ ꝯſtāter loq̄r. Latē eī eū nihil horū arbitror. Neqꝫ eī in angl'o q̄cq̄ hoꝝ geſtuꝫ eſt. Credis rex agrippa ꝓphis? Scio q2 credis: Agrippa āt ad paulum.[m] In modico ſuades me xp̄ianū fieri. Et paul⁹. Opto apud deū ⁊ ī modico ⁊ in magno nō tm̄ te ſ3 etiaꝫ oēs q̄ audiūt hodie fieri tales q̄lis et ego ſum exceptis vinclis his.[n] Et exurrexit rex ⁊ pſes ⁊ bernice ⁊ qui aſſidebāt eis.[o] Qui cū receſſiſſēt loq̄bantꝛ adinuicē[p] dicētes q̄a nihil morte aut vinclis dignū q̄d fec̄ hō iſte. Agrippa aūt feſto dixit:[q] Dimitti poterat hō h: ſi nō appellaſſet ceſarem. Ca. xxvij.

Et aūt iudicatū ē nauigare eū in italiā:[b] et

n Et exurrexit rex. Hic ꝯñter ſup verba pauli habeꝛ collatio cum diciꝛ. o Qui cū receſſiſſent. ad ptem vt ſecreti⁹ loquerētur p Dicentes q2 nihil morte ⁊c. Et inter iſtos ſic dicentes fuit agrippa prim⁹ ⁊ pn̄cipalis: tam ꝓpter dignitatem regiā q̄ ꝓpter ei⁹ ſapiam. fuit eñ ſapiens valde et eloquēs vt refert ioſeph⁹ primo libro de iudaico bello: ꝓpter qḋ ꝯtulit ꝯcluſionem ꝯſilij. d. feſto. q Dimitti poterat hic hō. ſicut innocens: ⁊ hoc mō pꝫ ipſū inclinatū fuiſſe aliq̄ mō ad credendū xp̄o: aliter nō dixiſſet paulū innocenteꝫ: ſ3 magis morte dignum tanq̄ pſeudo xp̄i p̄dicatorē. vñ legitur in hiſtoria ſcolaſtica: q̄ imminēte deſtructōe iudee ⁊ irlm̄ p romanos: xp̄iani q̄ erāt ibi monitu angeli tranſierūt in regnū agrippe q̄ erat ꝯfederat⁹ romanis: vtꝫ p ioſephum de iudaico bello: ⁊ ibi fuerūt pacifice recepti. r Si non appellaſſet ceſarem. ex quo eniꝫ ad ſupiorem erat appellatio interpoſita ⁊ recepta: ⁊ paulū inſequebaꝛ: vt morte dignum ps aduerſa: nō poterat cum pſes abſq̄ ſuo periculo dimittere liberū.

In ca. xxvj. vbi dr̄ in poſtil. Ut ꝯſtituā te miniſtruꝫ ⁊ teſtem eoꝝ que vidiſti ⁊ audiſti. Additio.

Licet in rebus hūanis efficax teſtimoniū pn̄cipaliter eſt p viſum nō p auditū: tñ in his q̄ ptinent ad fidē teſtimoniuꝫ efficax eſt p auditum. Fides eñ ex auditu: vt ad Ro. x. cap. pſertim cum illa que habenꝛ ex auditu. ſ. auctoritate ſacre ſcripture ꝓprie applicanꝛ ad ea que videnꝛ: tūc eñ teſtimonium

redditꝛ magis efficax: ſicut cū illa que credebanꝛ de xp̄o ī lege pſalmis ⁊ ꝓphis implebanꝛ in eo: tunc audit⁹ ⁊ viſus ſimul verū teſtimoniū tribuebant de xp̄o. vñ Luce. xxiiij. Oportet impleri ea que ſcripta ſunt in lege pſalmis ⁊ ꝓphis de me de qua cōcordia. ſ. viſus et auditus pſal dicit. Sicut audiuimus ita vidim⁹ ⁊c. et de tali viſu et auditu reddebat apl's teſtimonium.

tradi paulum cū reliq̄s cuſtodijs[c] cēturiōi noīe iulio cohortis auguſte:[d] aſcēdentes nauē adrumētinā incipientē nauigaꝛ circa aſie loca[e] ſuſtulim⁹:[f] pſeuerāte nobiſcū ariſtarcho macedōe theſſalonicēſe.[g] Seq̄nti āt die venim⁹ ſydonē. Hūane aūt tractās iuli⁹ paulū[h] pmiſit ad amicos ire:[i] ⁊ curā ſui agē. Et inde cū ſuſtuliſſem⁹[k] ſbnauigauim⁹ cyprū ꝓpterea q̄ eēnt vēti ꝯtrarij[l] Et pelag⁹ cilicie ⁊ pāphylie nauigātes[m] veni⁹ lyſtrā q̄ ē lycie: ⁊ ibi inueniēs centurio nauē alexandrinā nauigantē ī italiā[n] trāſpoſuit nos ī eā.[o] Et cū mľtis diebꝫ tarde nauigarem⁹:[p] ⁊ vix deueniſſem⁹ ꝯ gnydum[q] ꝓhibente nos vento[r] adnauigauim⁹ crete[s] iuxta ſalmonem.[t] Et vix iuxta nauigātes venimus in locū quen-

Capłm. xxvij.

Et aūt iudicatū ē. Habito cōſilio de miſſione Pauli ad ceſareꝫ: hic ꝯñr deſcribit lucas huius ꝯſilij executiōꝫ Et primo deſcribiꝛ pauli ꝓgreſſus: ſecundo ad romam ei⁹ acceſſus: ibi. P⁹ mēſes aūt tres ca. ſeq̄uē. prima diuidiꝛ in tres ptes: q2 primo poniꝛ pauli p mare nauigatō ſc̄do ei⁹ naufragatio: ibi. Multo autem tp̄e. tercio pt⁹ naufragiuꝫ recreatio in pn̄cipio ſeq. ca. Circa primum ſciendum q̄ multa noīa ponunꝛ hic ď q̄bus aliq̄ dicūt q̄ ſunt noīa inſularū alij ciuitatū maritimaꝝ: vꝫ: verūtñ in pluribꝫ hꝫ parū de certitudine: tuꝫ q̄a ex longitudine tēporis multa noīa ſūt mutata villaꝝ terraꝝ ⁊ inſularuꝫ: ſicut piſius antiquit⁹ lutbecia dicebaꝛ: tum q2 noīa ſunt eq̄uoca: ſicut babylonia ad illā que eſt in egypto: ⁊ ad illam que fuit antiquit⁹ in chaldea. dr̄ aūt. a Ut aūt iudicatum eſt nauigare. p ꝯſiliū p̄dictū. b Et tradi paulum cū reliquis cuſtodijs. i. vinctis vel cuſtodia deꝫ entis. c Centurioni noīe iulio cohortis auguſte. cohortes aūt militū hēbant ꝓpria noīa vt quelibet cū⁹ ꝯgregari poſſet ab alijs diſtincta. vñ ⁊ illa cui p̄erat corneli⁹ vocabaꝛ italica· vt hr̄ ſ. x. c. d Aſcendētes na. adrumētinā ſic dictā a ciuitate adrumes noīe que ē in aphrica: vt dicit glo. e Suſtulim⁹. i. a terra retraxim⁹ ad altitudinē maris. f Perſeuerāte nobiſcū ariſtarcho. alijs q̄ cū paulo venerant irlm̄: vt hꝫ ſ. xx. reuertētib⁹ ad loca ſua. g Sequēti aūt die eueni. ſydonē. in q̄ ciuitate paul⁹ añ p̄dicauerat. h Permiſit ad amicos ire. ad eos ſalutādū ⁊ in fide firmandū. i Et curā ſui agere. accipiēdo ab eis neceſſaria nauigātib⁹ p ſe ⁊ ſuis ſocijs: k Subnauigauim⁹ cypꝝ. appropiādo inſule: ſ3 nō ibi deſcēdendo: ꝓpterea q2 venti eēnt ꝯrij q̄ nō pmittebāt nauē currē verſus italiaꝫ: ⁊ ſic declinabāt ad lat⁹. l Et pela. cili. ⁊ pā. nauigātes hinc ⁊ inde euagādo. m Venim⁹ lyſtrā. nomē eſt ciuitatis q̄ eſt in ꝓuincia lycie. n Trāſpo. nos in eā. vt citius ⁊ expediti⁹ venirem⁹ romā. o Et cū mult. die. tar. nauiga. ꝓpter defectū vēti. p Et vix deue. ꝯ gnydum. nomē ē inſule ſm̄ glo. q Prohibēte nos vēto. q̄ mutatus erat a debili p eis tñ in ꝯtrariū ⁊ fortiorē. r Ad nauigauimus crete. i. ꝓpe cretā: que eſt inſula. s Iuxta ſal. que eſt ciuitas maritima dicte inſule oppoſita.

dam qui vocaꝛ boniportꝰ: cui iuxta erat ciuitas thalaſſa. [v] Multo aūt tpe peracto [x] ⁊ cū iā n̄ eēt tuta nauigatio eo ꝙ ieiuniū iam p̄teriſſet: [y] ꝯſolabaꝛ eos paulus dicēs eis. [z] Viri video [a] qm̄ cū iīuria ⁊ mlꝉto dāno nō ſolū oneris ⁊ nauis: ſ; et aīaꝝ nr̄aꝝ incipit eſſe nauigatio [b] Cēturio aūt gubnatori ⁊ nauclero magꝭ credebat q̄ꝫ his q̄ a paulo dicebāꝛ. [b] Et cū aptꝰ portꝰ nō eēt ad hyemādū: [c] plurimi ſtatuerūt cōſiliū [d] nauigare inde [e] ſiq̄ mō poſſēt deuenīētes phenicē [f] hyemare: [g] portū crete [h] reſpicientē ad aphricuꝫ et ad choꝝ. [i] Aſpirante āt auſtro [k] eſtimātes ꝓpoſitū ſe tenere [l] cū ſuſtuliſſet de aſſon [m] legebāt cretā: [n] Nō pꝰ mlꝉtū aūt miſit ſe ꝯ̄ ipſaꝫ [o] ventꝰ typhonicꝰ q̄ vocaꝛ [p] euroaq̄lo [q] Cū q3 arrepta eēt nauis [r] ⁊ non poſſet conari in ventū: [s] data naue flatibꝰ ferebamur. [t] In inſulā aūt quandā decurrentes q̄ vocatur cauda [v] potuimꝰ vix obtinere ſcapham. Qua ſublata [x] adiutorijs vtebanꝛ accingentes nauē: [y] timētes ne in ſyrtim inciderent ſūmiſſo [z] vaſe ſic ferebanꝛ. Valida aūt nobꝭ tempeſtate iactatis: [a] ſeq̄nti die iactū fecerunt: [b] ⁊ tercia die ſuis manibꝰ armamēta [c] nauis ꝓiecerunt. Neq3 aūt ſole neq3 ſyderibꝰ apparentibꝰ ꝑ plēs dies: ⁊ tempeſtate nō exigua imīnēte: iaꝫ ablata erat ſpes oīs ſalutꝭ nr̄e. [d] Et cū mlꝉta ieiunatio fuiſſet: [e] tūc ſtans paulꝰ ī medio eorum dixit: [f] Oportebat quidē o viri audite me nō tollere a creta [h] lucriq3 facere iīuriā hāc ⁊ iacturam. [i] Et nūc ſuadeo vobꝭ [k] bono aīo eē. Amiſſio eī nulliꝰ aīe erit ex nobis: p̄terꝙ̄ nauis. [l] Aſtitit eñ mihi [m] hac nocte anglꝯ dei [n] cuiꝰ ſū ego ⁊ cui ſ'uio dicēs [o] Ne timeas paule: ceſari te oportet aſſiſtere [p] Et ecce donauit tibi deꝰ oēs

t Et vir iuxta nauigātes ⁊c. qui vocabaꝛ boniportꝰ. in creta nō tñ ſic dictꝰ a bonitate: vtꝫ infra vbi dr̄ ꝙ nō erat aptꝰ ad hyemandū: ſicut aliqñ aliq̄ villa noīaꝛ bona villa q̄ tñ eſt multū defectiua. v Multo aūt tpe. h̄ ꝯñr deſcribiꝛ naufragatio. Et diuidiꝛ in tres ptes: q2 primo poniꝛ periculi denūciatio: ſcd̄o nauigantiū aliqualis ꝯſolatio: ibi. Et cū mlꝉta: tercio naufragij ꝓpeſſio: ibi. Cū aūt dies. Circa primū diciꝛ. v Multo aūt tpe pacto. ſ. in portu: q2 ibi non manſerūt vt infra dr̄. x Et cū iaꝫ nō eſſet tuta naui. eo ꝙ ieiu. iam preteriſſet. Aliqui dicunt ꝙ illud ieiunium fuit xp̄ianoꝝ añ natiuitatē dn̄i. vel iudeoꝝ ꝓ morte godolie: vel ꝓ tēpli deſtructiōe. ſed nullū iſtoꝝ videꝛ verū: q2 centurio ⁊ milites ⁊ etiā naute ſaltē ꝑ maiori pte erant gentiles h̄ ieiunia nō ſeruantes: iō magis videꝛ ꝙ hoc ieiuniū fuit in mari: vbi ꝓpt tēpeſtatem nō vacabat nautis ꝯmedē niſi parū ꝓpter nauis regimē: ⁊ alijs ꝓpter timorē: propter qd̄ naute debiliores erant facti.

y Conſolabatur eos paulꝰ. dās eis bonū ꝯſiliū ſi accipere voluiſſent.

z Viri: video. ſpiritu ꝓphetico q̄ certior eſt experientia nautica.

a Qm̄ cū iniuria ⁊c. i. cū periculo magno reꝝ ⁊ corpoꝝ nr̄oꝝ. b Centurio aūt gu. ⁊ nau. magis credebat. ꝓpter nauticā ſciaꝫ. Eſt aūt nauclerus dn̄s nauis poſſeſſiue vel ꝯductiue: ⁊ dr̄ a naue et cleros qꝺ ē ſors. b Et cum aptus portꝰ nō eēt ad hyemandū. cuꝫ tñ hyems immineret. c Plurimi ſtatu. ꝯſiliū. i. firmiter deliberauerūt. d Nauigare inde. ꝯ̄ pauli ꝯſilium. e Si quō poſſent deuenientes phenicē. q̄ eſt ꝓpe locū vñ receſſerant. Phenicea. n. ꝓuinꝗ eſt paleſtine: in qua ē ceſarea: de q̄ receſſerāt: vtꝫ ex p̄dictis. f Hyemare. ibi. n. ſ. in phenice erat portꝰ aptꝰ ad hyemandū. g Portū crete. vñ volebant recedere: vtꝫ ex p̄dictis ⁊ ex ſequētibꝰ. h Reſpicientē ad aphricū ⁊ choꝝ. li reſpicientē referꝛ ad phenicē q̄ reſpicit cretā ſiue portū crete ad ptē occidentalē: aphricus eñ ⁊ chorꝰ ſunt venti occidētales laterales: tñ aphricus ex pte meridiei: chorꝰ aūt ex pte aq̄lonis. glo. ꝺo aliter ordinat lr̄aꝫ. d. ꝙ portꝰ crete de q̄ fit hic ſermo ē in phenice: ſ dr̄ portꝰ crete eo ꝙ reſpicit cretā ad occidentē: ſ p̄ma expoſitio melior videꝛ ⁊ magis ꝯſona ꝯſueto mō loquēdi. i Aſpirāte aūt auſtro. q̄ eſt ventꝰ meridionalis. k Eſtimātes ꝓpoſitū ſe tenere. ſ. nauigare in phenicēꝫ ꝑ ventū lateralē q̄ freq̄nter vtunꝛ naute. volebāt. n. nauigare ꝟſus orientē: vtꝫ ex p̄dictis. l Cū ſuſtuliſſent de aſſon. locus ē vñ ſoluunꝛ naues mare ingrediētes qui in latino dr̄ ſtatio. m Legebāt cretā. i. nauigio tranſibant ab ea recedentes. Legere eñ eſt equiuocū: quia ſignificat furari: colligē: nauigare: trāſire: et lr̄as ſonare vñ ꝟſus: Fur auruꝫ: virgo flores: mare nauta: libros Clericus: equoce ſingula quiſq3 legit. n Nō pꝰ mlꝉtum aūt, miſit ſe ꝯtra ipſaꝫ. ſ. nauem. o Ventus typhonicus i. maris inflatiuus ⁊ tēpeſtuoſus dictus a typhos ꝙ eſt inflatio. p Euro aquilo. ſic noīatur ille ventus. ⁊ eſt lateralis aq̄loni: ex pte tñ orientꝉ: ⁊ ſic opponiꝛ aphrico nō tñ directe oīno: ex qua parte nauigabant.

q Cuncq3 arrepta eēt nauiſ. violentia venti.

r Et nō poſſet conari in ventū. i. ꝯtra ventum.

s Data na. fla. ferebamur. i. amotis velis ibamꝰ ſm̄ flatū venti.

t Inſulam autēꝫ quā. decurrētes idest iuxta eam currētes: q2 non ibi poterant applicare ꝓpt vim vēti. v Potuimus vix obtinere ſcapham .i. ea vti ad muniendū nauem. Scapha. n. ē nauicula q̄ naute vtunꝛ ad eūdū circa nauem: ⁊ agendū ea q̄ ſunt neceſſaria ꝓ nauis tuitione: iō ſubdiꝛ. x Adiutorijs vte. accin. nauē. ne ligna ſoluerenꝛ a vi maris ⁊ vt tardiꝰ incederet nauis: iō ſubdiꝛ. y Timētes aūt ne in ſyrtim inciderent. ex nimio veloci curſu. Eſt aūt ſyrtꝉ vel ſyrtes locꝰ periculoſus ex barena. z Summiſſo va. ſ. ſcapha. a Sequēti die ia. fe. coꝝ q̄ naui erāt minꝰ neceſſaria. b Et tercia die ſuis ma. armamēta. i. vtēſilia. c Nauis ꝓiecerūt. retinētes ea q̄ tm̄ neceſſaria erāt ad nauigādū. cetera patēt. d Et cū multa. Hic ꝯñr deſcribiꝛ pauli ꝯſolatio: ⁊ prio poītur cā cū dr̄: Et cū mlꝉta ieiunatio fuiſſꝫ. ptim ex tiore: ptim ex nautaꝝ ꝯtinua occupatōne: ꝓpt qd̄ mlꝉtū indigebāt ꝯſolatiōe. e Tunc ſtās pau. ꝯſtan. ⁊ intrepide. f Dixit. eos arguēdo de ꝯtēptu ſui ꝯſilij. g Oportebat ⁊c. nō tollē nauem a creta. ſ. ibi hyemare. h Lucriq3 facere. i. ꝑ h̄ euitare iſta picula ⁊ dāna. Cōſeq̄nꝛ ꝯſolaꝛ eos. d. i Et nūc ſuadeo vobis. ꝙ ſuis meū audieritꝉ. k Bono eſ. aio .i. ꝯſolatos: q2 nauis ſola ꝑibit ꝑſonis ſaluis. h̄ p̄dicit vt cū venerit ꝓphetico ſpū eū locutū ſciant fuiſſe: et de ptinētibꝰ ad ſalutē ſibi credāt. l Aſtitit. n. mihi āgelus dī. m Hac nocte. tales ei reuelatōes magꝉ fiūt de nocte ꝗetatis ſenſibꝰ ꝗ̄ de die. n Cuiꝰ ſum ego. aplꝯ ⁊ miſter. o Ne timeas paule. a ꝑiculo maris p Et ecce donauit tibi ⁊c. q̄ſtum ad ſalutē corpaloꝝ

q̄ nauigāt tecū. [h] Propt̃ qḋ bono aīo eſtote viri. Credo enī deo: q2 ſic erit quemadmodū dictū ē mihi. In inſulā aūt quandā oꝫ nos deuenire: [q] Sꝫ poſtea q̄ q̄rtadecima nox ſupueīt: [r] nauigātibꝫ nobꝭ ī hadria circa mediā noctē [s] ſuſpicabāt naute apparere ſibi aliquā regiōeꝫ. [t] Qui ⁊ ſūmittētes bolideꝫ inuenerūt paſſus .xx. ⁊ puſillum inde ſeparati iuenerūt paſſus q̄ndecī [v] Timētes aūt ne ī aſpa loca incideremꝰ: [x] de puppi [y] mittētes anchoras q̄tuor [z] optabāt diem fieri. [a] Nautis vero q̄rentibꝰ fugere de naui cū miſiſſent ſcaphā in mare [b] ſb obtētu [c] q̄ſi inciperēt a pra [d] anchoras extēdē: [e] dixit paulꝰ cēturiōi ⁊ militibꝰ: Niſi ī naui māſerint vos ſalui fieri nō poteſtis. [f] Tūc abſciderūt milites funes ſcaphe: et paſſi ſūt eā excidē. Et cū lux incipet fieri: rogabat paulꝰ oēs ſumere cibū dicēs. Quartadecīa die hodie expectātes [g] ieiuni pmanētes: nihil accipiētes [h] Propt̃ qḋ rogo vos accipe cibū ꝓ ſalute vr̄a: q2 nullꝰ vr̄m capillꝰ de capite pibit. Et cum h̄ dixiſſet: ſumēs panē grās egit deo ī cōſpectu oīm ⁊ cū fregiſſet cepit manducare. [i] Aīequiores aūt facti oēs: ⁊ ipi ſumpſerūt cibū. [k] Eramꝰ vero vniuerſe aīe ī naui ducēte .lxxvj. Et ſatiati cibo alleuiabant nauē: iactātes triticū ī mare. [l] Cū aūt dies factus eēt [m] terrā nō agſcebāt: [n] ſinum vero quendā ꝯſiderabāt hn̄teꝫ litꝰ in quē cogitabāt ſi poſſēt eīcē nauē. [p] Et cum anchoras ſuſtuliſſēt [q] ꝯmittebāt ſe mari: ſil' laxātes iūcturas gubnaculoꝝ: [q] ⁊ leuato artemōe ſm aure flatuꝫ tendebāt ad litꝰ: [r] Et cū incidiſſemꝰ ī locū bithalaſſuꝫ [s] impegerūt nauē: [t] ⁊ pra q̄dē fixa manebat īmobil': [v] puppis vero ſoluebat̃ a vi maris. Militū aūt ꝯſilium fuit vt cuſtodias occiderēt: ne q̄s cū enataſſet effugēt: centurio aūt volēs ſuare paulū ꝓhibuit fieri. [x] Iuſſitq3 eos q̄ poſſēt natare emittē ſe pmos ⁊ euadē ⁊ ad t̄raꝫ exire ⁊ ceteros alios ī tabl'is ferebāt q̄ſdam ſup ea q̄ de naui erāt. Et ſic factū ē vt oēs aīe euaderēt ad terram.

Capitulum .xxviij.

nam oēs euaſerūt: vt pꝫ in fine ca. Utrū aūt dederit eos q̄ſtum ad ſalutē ſpūalē nō hr̄ expſſe: ſed ꝓbabile ē q̄ viſa impletiōe ſui dicti et miraclis que fecit in inſula vipērā ſine ſui leſione ꝯburendo: ⁊ infirmos orōne curando: crediderūt xp̄o. vn̄ ⁊ cēturio qui erat pncipalior ꝓhibuit victos interfici volens ſeruare paulum vn̄ videbat̃ extūc inclinatꝰ ad credendū. cetera patent vſq3 ibi. q Sꝫ poſtea q̄. xiiij. nox. ab ortu tēpeſtatis. r Nauiganti. no. in ha. i. in mari hadriatico, ꝓpe montē garganū: vt dicūt aliq̄. Alij aūt dicūt q̄ hadria eſt nomē appellatiuū ⁊ ſignificat mare petroſum ſic dictū ē ab hadros grece q̄ ē petra latine. Et huic magis ꝯſonat littera ſequēs cū dr̄. s Suſpicabātur autē naute apparere ſibi aliquā regionem. ex ſcopulis apparētibꝰ de longe. t Qui ⁊ ſummitten. bolidē. inſtrm ex quo tentat̃ ꝓfundū maris p plumbū vel ſtannum pendēs ad cordā. v Timētes aūt ne in aſpa loca incideremꝰ: q2 nō inuenerāt ꝓfundū maris eq̄liter diſtans i breui ſpacio. x De puppi. i. vltia pte nauis. y Mittentes anchoras. iiij. vt facerēt nauē ſtare ne inciderēt in aſpera loca. z Optabāt diē fieri. vt magis viderent a longe ſi eſſent ibi aliq̄ ſcopuli. a Nautis vero querētibꝰ fugere. in ſcapha q̄ magis euitare pōt talia loca q̄3 nauis magna. b Sub obtentu. i. ſimulatōne c Quaſi incipient a ꝓra. i. a prima pte nauis. d Anchoras extendere. ad nauē magis arreſtandū: qḋ pcipiens paulꝰ ſpū diuino. e Dixit paulꝰ cen. ⁊ mili. niſi hi in naui māſerint ⁊c. q2 nauis ſine nautis et in mari pcelloſo piclitat̃ cito. f Tūc abſciderūt milites funes ſcaphe. ne p eam poſſent fugere naute. cetera patent vſq3 ibi. g Ieiuni pmanentis nihil accipientes. i. modicū accipientes qḋ quaſi nihil reputat̃. ij. phico. ⁊ ēt cōi mō loq̄ndi de hoīe modicū comedēte dr̄ q̄ nihil comedit. nō eīm tanto tpe vixiſſent ſine aliquali comeſtione. h Propter qḋ rogo vos accipe cibum pro ſalute vr̄a. vt fortiores ſitis in naufragio imminēti ad euadendū de mari. i Aīequiores autem facti ſunt oēs. verbo pau. ⁊ eius exemplo. k Eramus vero vni. aīe in naui. cclxxvj. i. hoīes denominando

totum a pte nobiliori. l Cū autē. Hic aūt ꝯſeq̄nter deſcribit̃ naufragiū ꝑ peſſio cū dicitur. m Terram non agnoſcebāt. ſ. in littore maris. n Sinū vero quandā ꝯſiderabant. i. receptaculū in quadā inſula. o Et cū anchoras ſuſtuliſſent. i. de mari leuaſſent. p Cōmittebant ſe mari. q̄uis viderēt ibi periculū nauigando: maius tn̄ piculum erat ibi manere q̄3 ad ſinū tendere pdictū. q Et leuato artemone. id eſt puo velo quod magis deſeruit directōni nauis q̄3 celeritati motōis. r Et cū incidiſſemus in locū bithalaſſum. locus ē altus in fundo maris hn̄s mare ꝓfundiꝰ ex vtraq3 parte: ſic dictis a bis et thalaſſan: qḋ eſt mare in greco. s Impegerunt nauē. ad terrā illā altiorem t Et pra quidē fixa manebat imobilis. q2 mare non erat ibi tam ꝓfundum q̄ nauis poſſet ibi natare. v Puppis vero ſoluabat̃ a vi maris. ex impetu eniꝫ fluctuū a pte poſteriori irruentium ſoluebat̃ ꝯpago lignoꝝ. cetera patēt vſq3 ibi: x Iuſſitq3 eos qui poſſent natare ⁊c. iſti erant milites: dicit eniꝫ vegetiꝰ in libro de re militari q̄ tyrones romani a pricipio addiſcebāt artē natādi q̄ freq̄nter ē neceſſaria in exercitibꝰ. cetera patent.

In ca. xxvij. vbi dr̄ in poſtilla: Et cum iā nō eſſet tuta nauigatio.

Additio.

Hoc qḋ dr̄: Cū iā nō eēt tuta nauigatio: eo q̄ ieiuniū iā pteriſſet nō vr̄ referendū ad debilitatē nautaꝝ ꝓpter paucitatē comeſtionis pterite: tū q2 ꝓpter hoc nō ꝓprie diceret̃ nō eſſe tuta nauigatio: ſꝫ q̄ naut erāt debiles. nauigatio. n. nō tuta fuiſſet cū fortioribꝰ nautis: tū q2 naute ꝓpter tēpeſtatē ⁊ timorē nō deſinūt ſuſtentatōeꝫ cibi ſumere intantū q̄ dicant̃ ieiuni. vn̄ meliꝰ vr̄ dicendū q̄ rō hꝰ qḋ dr̄: Cū iā nō eēt tuta nauigatio. ē ꝓpter tpoꝝ ꝯditiam: q2 iā tp̄s autūnale incipiebat: in q̄ nō ſūt tute nauigatōnes pſertim longinq̄: q̄ aūt iam incipiebat autūnale tp̄s declarat cū ſubdit: Eo q̄ ieiuniū iam pteriſſet. Ad qḋ ſciendū q̄ ieiuniū pncipaliſſimū ⁊ celeberrimū iudeoꝝ eſt feſtū expiatōis: qḋ eſt decia die mēſis ſeptimi: vt hr̄ Leui. xvj. c. q̄ q̄dē mēſis ꝯcurrit cōiter cū mēſe ſeptēbri: ⁊ ſic eꝰ decima dies cōiter ē ꝓpe eq̄noctiū autūnale a pte añ vl' pꝰ ⁊ ſic incipiebat tp̄s ineptū ad nauigandū. Nec obſtat qḋ obīcit poſtillator dicens q̄ centurio milites ⁊ naute talia ieiunia nō ſeruabant: q2 hec ratio nō pendet ex obſuantia

ſciunt: ſʒ ex mutatõne tempoꝝ ab eſtate in autūnum.

Et cū euadiſſemꝰ. Hic ꝯñr pꝰ nau- .xxviij. fragiū ponit̄ paſſoꝝ recreatio: ⁊ ſc̄do hꝰ bñficij recōpenſatio: ibi. Cōtigit aūt. Circa primū dr̄. a Et cuʒ euadiſ. tūc cogno. ꝑ habitatores inſule. b Qz mytilene. ſic habēt libri correcti.

c Barbari vo. i. habitatores inſule q̄ dicunt̄ barbari eo ꝙ nō loquebantur hebraice grece nec latine: alia eñ ideomata barbarica dicunt̄. d Preſtabāt nō modicā hūanitatē nobis. ꝯpatiēdo naufragis. e Accēſa aūt pyra. i. ꝯgeries lignoꝝ ardentium que dr̄ pyra a pyr qḋ eſt ignis. f Reficiebāt nos q̄ de mari exieramus aq̄ totalr̄ madefacti vt pꝫ ex dictis: ⁊ cū h̄ erat frigiditas tp̄is. g Cum ꝯgregaſſʒ āt paulꝰ ſarmētorum ⁊c̄. in q̄ apparet eiꝰ caritas q̄ totꝰ madefactꝰ nō ſtati cucurrit ad igneʒ ſed collegit ſarmenta ad ignis augmētatione. h Vipere. ſerpens eſt venenatus ſic noiatꝰ eo ꝙ vi pareat: nā catuli exñtes in ventre matris qñ creſcunt latera eiꝰ rodunt ⁊ ſic exeunt mr̄em interficiendo. i A calore cū ꝓceſſiſſet. fugiens ignis caloreʒ.

k Inuaſit manū eiꝰ. ipm mordendo. cetera patēt vſqz ibi. l Vtiqz homicida eſt hō ille. ſciebant eñ qz cōe eſt apud oēs gentes ꝙ homicida dʒ mori. m Vltio. id eſt iuſticia diuina. n Non ſinit eū viuere. morteʒ ſibi debitā quā euaſerat in mari: ſupplens ꝑ aliā viā. o Et ille quidē excutiens beſtiā ⁊c̄. ſꝫm ſaluatoris ꝓmiſſionem: Luc. x. Dedi vobis virtutē calcādi ſup ſerpentes ⁊ ſcorpiones ⁊ nihil vobis nocebūt. p At illi eſtimabāt cum in tumorē ꝯuertendū ⁊c̄. ſꝫm morē ꝯſuetū taliter ꝑcuſſoꝝ. q Conuertētes ſe. vnꝰ alteri colloquēdo. r Dicebāt cū eē deū. credētes eū immortalē. deos. n. dicebāt gētiles hoīes immortalitatē ꝯſecutos ſꝫm ſuā eſtimatione: vt ſaturnū iouē: ⁊ ſic de alijs. s In locis aūt illis erāt predia. i. poſſeſſiones ⁊ domicilia. t Qui nos ſuſcipiens. caritatiue. v Triduo beni. exhibuit. victualibꝰ reficiēdo. v Contigit aūt. Hic ꝯñter deſcribit̄ dictoꝝ bñficioꝝ recōpenſatio caritatiue tñ: qz dona dei nō cadūt ſub precio: ſicut dictū eſt ſ. viij. ca. ⁊ hoc ē qḋ dr̄. v Contigit aūt patrem publij. principis inſule. x Febribꝰ ⁊ dyſēteria. i. fluxu ventr̄ cū excoriatōne inteſtinoꝝ. y Vexatū iacere. his eñ duabꝰ infirmitatibꝰ ſil' ꝯcurrentibꝰ eſt hō morti ꝓpinquus. z Ad quē paulꝰ intrauit. viſitando eū caritatiue. a Saluauit eū. ſtatim ab vtraqz in-

Et[a] cuʒ euaſiſſemꝰ: tūc cognouimꝰ[b] qz mityle ne inſula vocabat̄.[c] Barbari vo[d] p̄ſtabāt nō modicam hūanitatē nobis.[e] Accēſa eī pyra[f] reficiebāt nos oēs ꝑꝑ hymbrē q̄ imīebat ⁊ frigus[g] Cū ꝯgregaſſet āt paulus ſarmētoꝝ aliq̄ntā multitudinē et impoſuiſſet ſup ignē:[h] vipa[i] a calore cū ꝓceſſiſſet[k] inuaſit manū eiꝰ. Ut vo viderēt barbari pēdentē beſtiā de mān eiꝰ: adiuicem dicebāt[l] Vtiqz homicida ē hō hic: q̄ cū euaſit de mari:[m] vltio[n] nō ſinit eū viuē.[o] Et ille quidē excutiēs beſtiam in ignē nihil mali paſſus ē.[p] At illi exiſtimabāt euʒ in tumorē ꝯuertendū: ⁊ ſubito caſurū ⁊ mori. Diu autē illis ſperantibus ⁊ videntibus nihil mali ī eo fieri[q] cōuertētes ſe.[r] dicebāt eū eē deū.[s] In locis aūt ill' erāt p̄dia p̄ncipis inſule noīe publij:[t] q̄ nos ſuſcipiens:[v] triduo bēigne exhibuit.[v] Cōtigit āt prēʒ publij[x] febribꝰ ⁊ dyſenteria[y] vexatū iacere[z] Ad queʒ paulꝰ intrauit: et cū oraſſet ⁊ īpoſuiſſet ei manꝰ[a] ſaluauit eū. Quo facto oēs q̄ ī inſula hēbant infirmitates accedebant ⁊ curabant̄.[b] Qui ēt mltis honoribꝰ nos honorauerūt: ⁊ nauigātibꝰ impoſuerūt q̄ neccīa erāt.[c] Pꝰ mēſes aūt tres nauigauimꝰ in naui alexādrina q̄ in inſula hyemauerat[d] cui erat inſigne caſtoꝝ.[e] Et cū veniſſemꝰ ſyracuſā māſimus ibi triduo:[f] Inde circūlegētes[g] deuenimꝰ rhegium: ⁊ pꝰ vnū diē flante auſtro[h] ſc̄da die venimꝰ puteolos vbi īuētī fr̄ibꝰ rogati ſumꝰ manē apꝺ dies ſeptē:[i] et ſic venimꝰ romaʒ.[k] Et inde cū audiſſēt frēs[l] occurrerūt nob̄ vſqz ad appij forum[m] et tribꝰ tabn̄is.[n] Quos cū vidiſſet paulꝰ: grās agēs deo[o] accepit fiduciā.[p] Cū āt veniſſemꝰ romā[q] ꝑmiſſum eſt paulo ꝑmanē ſibimet:[r] cuʒ cuſtodiēte ſe milite.[s] Poſt terciū āt diē[t] ꝯuōnit prios

firmitate. b Qui etiā multis ho. nos honorauerūt. de beneficijs grati: ⁊ in paulo cognoſcētes dei virtuteʒ opari. c Poſt menſes. Deſcripto multiplici ꝓceſſu ꝑ viā: hic ꝯñter deſcribit̄ eiꝰ acceſſus ad terminū. ſcʒ romā: ⁊ primo deſcribit̄ acceſſus: ſc̄do ꝯmorādi modꝰ ibi. Cū aūt. Circa primū dicit̄. c Pꝰ menſes aūt tres. vtrum aūt hoc tp̄s incipiat a principio nauigatōnis de ceſarea: vel ad ventꝰ ad hāc inſulā: textꝰ nō dicit: videt̄ tñ magis ꝓbabile ꝙ ꝯputet̄ ab aduētu ad inſulā: nā vtʒ ex p̄dict̄ intendebant hyemaē alicubi: nec videnṫ hyemaſſe alibi q̄ȝ in hac inſula. d Qui erat inſigne caſtoꝝ. ſic ē in libr̄ correct̄ duo eñ germani ſcʒ caſtor ⁊ pollux q̄ dicuntur hic caſtores in plurali a primogenito ſic noiati: audiētes helenā ſororem ſuam eē raptam inſecuti ſt̄ per mare: ⁊ orta tēpeſtate nunq̄ ꝯparuerūt ꝓpter qḋ gētiles crediderunt illos immortales eē factos: vocantes eos deos maris ⁊ ꝓpter hoc coꝝ inſigne habebat illa nauis.

e Et cum veniſſemꝰ ſyracuſaʒ. ſicilie ciuitateʒ vñ fuit beata lucia. f Inde circūlegentes. i. circa inſulam nauigātes. g Deuenimꝰ rhegiū. villa ē ī calabria. h Sc̄da die ve. puteo. h̄ ē locꝰ vltra romaʒ vbi virgiliꝰ edificaſſe dr̄ balnea: ſupponēs titlos ſingl'is ꝯ q̄s infirmitates valēt: q̄ ſalernitani poſtea deſtruxerūt. i Et ſic ve. romā. i. ꝓpe romā. k Et inde cū au. frēs. i. xp̄iani rome hitantes. Ex q̄ pꝫ ꝙ paulꝰ nō fuit primꝰ q̄ p̄dicauit rome xp̄m. l Occurrerūt nobis vſqz ad appij foꝝ. ſic noiatuʒ a q̄dam ꝯſule noīe claudio appio a q̄ eſt via appia nūcupata. m Et tribꝰ tabernis. ē nomē vnū ꝯpoſitū ex duobꝰ integris: ⁊ ē indeclinabile: ꝓpter qḋ ē h̄ accuſatiui caſus. ē aūt ꝓpriū nomen. cuiuſdā notabilis domꝰ tres fontes ꝯſilēs hñtis in q̄ vendebant̄ venalia ꝑ trāſeūtibꝰ: ⁊ vbi hoſpitabant̄. n Quos cū vidi. grās agēs deo de inuentōe xp̄ianoꝝ. o Accepit fiduciā. ꝓficiēdi ibi in p̄dicatōe euāgelij. p Cū aūt. Hic ꝯñr deſcribit̄ manēdi modꝰ: ⁊ prio q̄ntū ad pauli ꝯditōeʒ cū dr̄. q Permiſſū ē pau. permā. ſibimet. i. vbi voluiſſʒ. r Cū cuſto. ſe mi. ita ꝙ nō hēbat carcerē clauſū. s Poſt terciū. h̄ ſc̄do poīt modꝰ manēdi q̄ntū ad accuſatōʒ pauli. Circa quā prio ponit̄ narratō cāe ſue appellatōis: ſc̄do poīt ab eo vbū edifi-

iudeoꝝ. [z] Cũq; veniſſent dicebat eis: Ego viri frẽs nihil [a] aduerſus plebẽ faciens aut mores patrũ: [x] vinct⁹ ab hieroſolymis tradit⁹ ſuz in man⁹ romanoꝝ. [y] q̄ cũ introgatões de me hũiſſent voluerũt me dimittẽ: eo ꝙ eſſet nl'la cã mortis in me. [a] Cõtradicẽtibꝰ aũt iudeis [b] coact⁹ ſuz appellare ceſarẽ: [c] nõ q̄ſi gentem meã hñs [d] aliq̄d accuſare. [e] Propt' hãc igit' cãm rogaui vos vidẽ ⁊ alloq̄. [f] propter ſpẽ ei iſrl' [g] cathẽa hac circũdat⁹ ſuz. At illi dixert ad eũ. Nos neq; lr̃as accepim⁹ de te a iudea: neq; adueniẽs aliq̄s fratꝝ nunciauit aut locut⁹ ẽ q̄d de te malũ. [h] Rogam⁹ ãt a te audire q̄ ſent'. [i] Nã de ſecta hac [k] notũ eſt nob: qz vbiq; ei ꝯdicit'. [l] Cũ ꝯſtituiſſent ãt illi diez: venerũt ad eũ in hoſpiciuz: plimi: [m] q̄b expõebat [n] teſtificãs regnũ dei: [o] ſuadenſq; eis de ihu [p] ex lege moyſi ⁊ ꝓphis: [q] a mane vſq; ad veſperã. [r] Et q̄dã credebãt his q̄ dicebãt: [s] q̄dã vo non credebãt. Cũq; inuicẽ nõ eẽnt ꝯſẽtientes: [t] diſcedebãt [v] dicẽte paulo vnũ v̄bũ. [x] Quia bñ ſpũſſctũs locut⁹ ẽ ꝑ eſaiam ꝓpham ad pr̃es vr̃os dicẽs. [y] Uade ad pp'lm iſtuz ⁊ dic: [z] Aure [a] audiet' ⁊ nõ intelligetis: [b] ⁊ vidẽtes videbitis ⁊ nõ ꝑſpicietis. [c] Incraſſatũ ẽ ei cor pp'li h⁹ [d] ⁊ auribꝰ grauit' audiert: [e] ⁊ oc'los ſuos [f] ꝯpſſerũt: [g] ne forte videãt oc'lis ⁊ auribꝰ audiãt: ⁊ corde itelligãt: ⁊ ꝯuertant' ⁊ ſanẽ eos. [h] Notũ g̃ ſit vob: [i] q̄m gentibꝰ miſſuz ẽ h̄ ſalutare dĩ: [k] et ipi audiẽt. [l] Et cũ hec dixiſſet: exierũt ab eo iudei [m] mł'tã hñtes int' ſe q̄õez. [n] Manſit ãt biẽnio toto [o] in ſuo cõducto: [p] ⁊ ſuſcipiebat oẽs: [q] q̄ ingrediebant' ad eũ [r] p̄dicans regnũ dei: [s] et docens q̄ ſunt de dñõ ieſu xp̃o: [t] cuz oĩ fiducia [v] ſine ꝓhibitõne.

Explicit lib' actuũ aplõꝝ.

catõnis. ſbi. Cũ ꝯſtituiſſent. Circa primũ dr̄. t Cõuocauit p̄mos iudeoꝝ. in q̄bus alq̄ ꝓtualr ꝯſiſtũt. v Nihil aduer. ꝓle. faciẽs aut mo. prñũ. nã in tẽplo inuentus ſuz oblatõez faciẽs ſm modũ iudeoꝝ. x Uinctus ab hieroſolymis ⁊c. vꝫ ſ. xxj. y Qui. ſ. romani. z Cũ interrogatõem de me habuiſſẽt. voluerũt me dimittere. vt innocentem: vꝫ ſ. xxv. ⁊ xxvj. a Cõtradicentibꝰ aũt iudeis. qz volebant me occidere in inſidijs vt pꝫ ſ. xxiiij. ⁊ xxv. b Coactus ſum appellare ceſarẽ. qz videbã iudicẽ inclinatũ ad faciẽdum oĩm iudeorum petitõnem iniuſtã. c Non q̄ſi gẽtem meã. ſ. iudaicaz d Hñs aliquẽ accuſare. erga ceſarẽ. e Propter hanc igit' cãm rogaui vos videre. ad oñdendũ vobis innocentiã meã f Propter ſpẽ cõm iſrl'. de xp̃o ꝓmiſſo in lege ⁊ ꝓphetis: q̄ in ihũ nazareno impleta eſt: ⁊ de reſurrectõne mortuoꝝ q̄ in ei⁹ aduẽtu: ſcd'o implebitur. g Cathena hac circũdat⁹ ſum. eo ꝙ iſta p̄dicaui ⁊ p̄dico. cetera patẽt vſq; ibi. h Rogam⁹ aũt a te audire q̄ ſentis. de ieſu nazareno. i Naz de ſecta hac ſcꝫ xp̄ianoꝝ. k Notũ eſt nobis qz vbiq; ei ꝯtradicitur. a p̄ncipibꝰ iudeoꝝ: vꝫ ex ſ. dictis in multis ⁊ diuerſis locis. l Cum ꝯſtituiſſent. Hic ꝯñr paul⁹ ad coꝝ petitõez ꝓponit verbũ euangelice p̄dicatõnis ꝓut ſubdit'. m Quibꝰ exponebat ſcripturas vet. teſta. n Teſtificãs regnũ dei. i. ianuã btitudinis aptaz per paſſionẽ xp̄i. o Suadẽſq; eis de ieſu. nazareno q̄ ẽ vere xp̄c. p Ex lege moyſi ⁊ ꝓphetis. i. ex coꝝ ſcripturis. q A mane vſq; ad veſperam. in q̄ apparet ei⁹ ſolicitudo circa p̄dicatiõz. r Et quidã credebãt a deo intern⁹ tracti: Jo. vj. Nemo põt venire ad me niſi pr̃ q̄ miſit me traxerit eũ. s Quidã vo nõ credebant. a deo ꝓpter ſua demerita reprobati. t Diſcedebãt. ſ. nõ credẽtes. v Dicente paulo vnũ verbũ obſtinatis. x Quia bñ ſpũſſanct⁹ locutus ẽ ꝑ eſaiã vj. c. y Uade ad pplm iſtũ ⁊c. q̄ auctoritas allegata ſm tranſlatõez. lxx. refert' ad tp̄s xp̄i ſm ſenſum litteralẽ: vt ibidẽ pleni⁹ dictũ fuit: ꝓnunciãs iudeoꝝ obſtinatõez: ꝓ pte maiori in p̄mo aduẽtu xp̄i. z Aure. ſ. corꝑali. a Audietis ⁊ nõ intel. qz iudei audierũt p̄dicatõez xp̄i ⁊ ei⁹ aplõꝝ: ⁊ ꝓ maiori pte veritatez ab eis dictã nõ receperũt credendo. b Et vidẽtes videbitis ⁊ nõ ꝑſpicietis. qz viderũt miracula xp̄i corporalibus oculis: ⁊ nõ cognouerũt virtutẽ ſue diuinitatꝭ. c Incraſſatũ. n. ẽ cor ppli h⁹. metaphorica eſt locutio. qz ſicut craſſitudo circa cor ꝯgregata ſuffocat vitã corꝑalez: ita malicia iudeoꝝ exaggerata in mente coꝝ extinxit in eis vitã ſpũalem. d Et auribus gra. audie. dicẽtes Jo. vj. Durus eſt hic ſermo q̄s pt eũ audire: e Et oculos ſuos. ſ. mẽtales. f Compreſſerũt. i. a veritate declinauerũt. g Ne forte videant ⁊c. ⁊ hoc dr̄ ꝓpter libertatẽ arbitrij ꝑ quã poterãt a veritate auerti ⁊ ad eam ꝯuerti: ad quã ſi cõuerſi fuiſſent grãm ſanãtez diuinit⁹ habuiſſent. h Notũ ḡ ſit vobis iudeis. i Q̄m gentibus miſſum eſt h̄ ſalutare dei. iudeis repellentibꝰ ipm: naz apli ex ordinatõne dei p̄dicauerũt gẽtibus euãgeliũ xp̄i iudeis repellentibꝰ ſicut dixerũt barnabas ⁊ ſaul⁹ ſ. xiij. Uobis oꝑtebat p̄mũ loq̄ verbũ dei. ſ; q̄m repuliſtis illd ⁊ indignos vos iudicatis eterne vite ecce ꝯuertimur ad gentes: ſic ei precepit nobis domin⁹. k Et ipſi audiẽt. ſicut pꝫ impletum ꝑ orbẽ terraꝝ. l Et cũ hoc dixiſſꝫ exierũt ab eo iudei indignati qz gentiles eis ꝓponebat. m Multã inter ſe hñtes q̄õez. nã aliq̄ credebãt paulo aliq̄ diſcredebant. n Manſit ãt. Hic ſcd'o ponit' p̄dicatio pauli indr̄ter oĩbus iudeis et gentilibꝰ cũ dr̄: Mãſit aũt biẽnio toto. ſ. rome. o In ſuo ꝯductu. i. in hoſpitio ab eo locato. p Et ſuſcipiebat oĩs. indr̄ter. q Qui ingrediebant' ad eũ. ad audiendũ dei verbũ. r Predicans regnũ dei. i. btitudinẽ eternã. s Et docens q̄ ſunt d' dño ieſu xp̄o. ea q̄ ſunt neceſſaria ad ſalutẽ. t Cum omi fiducia. de adiutorio ſaluatoris. v Sine ꝓhibitõne. imꝑatoris. Ex h̄ aũt ꝙ hic dr̄: Manſit aũt biennio toto ⁊c. Et q̄d dicebat d' ieſu ſine ꝓhibitõne innuit' veriſilr q̄d iuit ad p̄dicandum in ꝑtibus occidentis et maxime in hyſpania: ſicut ſcripſerat romanis. xv. Per vos ꝓficiſcar in hyſpaniã. paulus eniz anno ſcd'o neronis fuit adductus romã: ⁊ biennio mãſit ibi. vt dicit' hic. Nero vo imperauit. xiiij. annis in quorũ vltimo interficit petrum ⁊ paulũ: ⁊ ſic videt' ꝙ tpe intermedio paulus iuerit ad p̄dicandũ in partibus occidẽtis: ⁊ maxime in hyſpania: ⁊ poſtea rediIt romã: vt circa finẽ imperij neronis ipſe cum. b. petro ꝑ martyrij palmã tranſiret ad gloriã: ad quaz nos p̄ducat q̄ cum pa. ⁊ ſ. ſ. viuit et regnat in ſecula ſeculoꝝ. Amen.

Poſtilla venerabilis fratris Nicolai de lyra ſup actus apoſtolorum finit.